

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2020

o soukromé bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

SOUKROMÁ BEZPEČNOSTNÍ ČINNOST

Hlava I

Úvodní ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje

- a) podmínky výkonu soukromé bezpečnostní činnosti,
- b) podmínky dočasného výkonu soukromé bezpečnostní činnosti zahraniční osobou,
- c) podmínky zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti,
- d) podmínky výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě a
- e) působnost Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) a dalších orgánů vykonávajících státní správu při činnostech podle tohoto zákona.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) soukromou bezpečnostní činností podnikání na základě licence podle § 5 až 10,
- b) zajištěním výkonu soukromé bezpečnostní činnosti přímý fyzický výkon činností podle § 5 až 10,
- c) provozovatelem fyzická osoba nebo obchodní korporace, která je držitelem licence,

- d) zaměstnancem provozovatele každá fyzická osoba, která pro provozovatele zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti,
- e) registrovanou osobou osoba, která vykonává vybranou bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě prostřednictvím svého zaměstnance a je registrována ministerstvem,
- f) zaměstnancem registrované osoby každá fyzická osoba v pracovním poměru k registrované osobě, která pro ni fyzicky zajišťuje bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejně přístupném místě,
- g) obchodní korporací obchodní korporace podle zákona upravujícího právní poměry obchodních společností a družstev (dále jen „česká obchodní korporace“) a zahraniční právnická osoba, jejíž převažující činností je podnikání (dále jen „zahraniční obchodní korporace“),
- h) domovským státem právnické osoby stát, v němž má sídlo, a domovským státem fyzické osoby stát, v němž má bydliště,
- i) cenným předmětem umělecké dílo, starožitnost, drahé kovy a kameny a výrobky z nich a obdobné věci a
- j) veřejnosti přístupným místem takové místo, kam může kdokoli bez omezení nebo po zaplacení vstupného vstupovat, aniž by byla zjišťována jeho totožnost s výjimkou míst, kde je totožnost ověřována podle zákona upravujícího hazardní hry.

Hlava II

Podmínky výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

Díl 1

Výkon soukromé bezpečnostní činnosti

Oddíl 1

Licence

§ 3

Licence a její druhy

- (1) Vykonávat soukromou bezpečnostní činnost může jen provozovatel.
- (2) Rozhodnutí o udělení licence vydává ministerstvo na základě písemné žádosti.
- (3) Podle druhu vykonávané soukromé bezpečnostní činnosti se rozlišují tyto licence:
 - a) licence skupiny A - ochrana osoby a majetku,
 - b) licence skupiny B - ochrana osob a majetku ve zvláštních případech,
 - c) licence skupiny C - služba soukromého detektiva,

- d) licence skupiny D - prevoz hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě převyšující 5 000 000 Kč (dále jen „prevoz věcí mimořádné hodnoty“),
- e) licence skupiny E - technická služba k ochraně osob a majetku (dále jen „technická služba“)
a
- f) licence skupiny F - bezpečnostní poradenství.

§ 4

Doba platnosti licence

- (1) Licence se uděluje na dobu 10 let, pokud žadatel nepožádal o udělení licence na dobu kratší.
- (2) Oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence nebo pozdějším dnem v něm uvedeným.
- (3) Bylo-li rozhodnutí o udělení licence vydáno pro obchodní korporaci, která se povinně zapisuje do obchodního rejstříku a není dosud v obchodním rejstříku zapsána, oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost nevznikne dříve, než dnem následujícím po dni zápisu do tohoto rejstříku nebo pozdějším dnem uvedeným v rozhodnutí o udělení licence.
- (4) Doba, na kterou je licence udělena, nesmí být zadávací nebo kvalifikační podmínkou zadávacího řízení nebo soutěže podle zákona upravujícího zadávání veřejných zakázek.

Oddíl 2

Obsahové náplně licencí

§ 5

Ochrana osoby a majetku

Ochrana osoby a majetku podle licence skupiny A spočívá v

- a) ochraně osoby,
- b) ochraně majetku,
- c) udržování pořádku v místě konání veřejného shromáždění nebo sportovní, kulturní nebo jiné společenské akce, při nichž nelze předpokládat zvýšené nebezpečí ohrožení života nebo zdraví osob nebo majetku,
- d) provozu a obsluhy zabezpečovacího systému, dohledového a poplachového přijímacího centra a vyhodnocování narušení střeženého objektu nebo místa, nebo
- e) prevozu hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě nepřevyšující 5 000 000 Kč nebo doprovodu takového prevozu.

§ 6

Ochrana osob a majetku ve zvláštních případech

Ochrana osob a majetku ve zvláštních případech podle licence skupiny B spočívá v činnostech podle § 5 písm. b) až d) zaměřených na objekty a místa, v nichž se současně nachází více osob a lze předpokládat zvýšené nebezpečí ohrožení života nebo zdraví osob nebo majetku.

§ 7

Služba soukromého detektiva

Služba soukromého detektiva podle licence skupiny C spočívá v

- a) hledání věci nebo osoby,
- b) získávání informací o osobách,
- c) opatřování informace nebo věci, která slouží k prokázání určité skutečnosti nebo jako důkazní prostředek, nebo
- d) zjišťování jednání ohrožujícího obchodní nebo jiné tajemství.

§ 8

Převoz věcí mimořádné hodnoty

Převoz věcí mimořádné hodnoty podle licence skupiny D spočívá v

- a) přepravě věcí mimořádné hodnoty,
- b) ochraně věcí mimořádné hodnoty při jejich přepravě nebo ukládání,
- c) ochraně při doprovodu přepravy věcí mimořádné hodnoty, nebo
- d) ukládání, počítání, ověřování, zpracování, výměně nebo směně hotovosti.

§ 9

Technická služba

(1) Technická služba podle licence skupiny E spočívá v

- a) projektování, montáži, kontrole, údržbě, revizi nebo opravě bezpečnostních prvků, bezpečnostních zařízení a systémů stanovené bezpečnostní odolnosti nebo klasifikace
 - 1. otvorových výplní, bezpečnostních úschovných objektů a ostatních mechanických zábranných systémů,
 - 2. poplachového, zabezpečovacího a tísňového systému,
 - 3. kamerového dohledového systému,
 - 4. zabezpečovacího systému sloužícího ke kontrole vstupu,

5. dohledového a poplachového přijímacího centra zajišťujícího dálkový přenos informace o podezření ze spáchání protiprávního jednání, který může vyvolat zásah osoby střežící objekt nebo orgánu veřejné moci, nebo
 6. jiných podobných bezpečnostních prvků, bezpečnostních zařízení a systémů sloužících k ochraně osob a majetku, nebo
- b) nouzovém otevírání bytu, nebytového prostoru nebo dalších objektů a věcí zabezpečených podle písmene a).

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou bezpečnostní odolnost nebo klasifikaci a druhy jednotlivých bezpečnostních prvků, bezpečnostních zařízení a systémů podle odstavce 1, jejichž projektování, montáž, kontrola, údržba, revize nebo oprava je technickou službou podle tohoto zákona.

§ 10

Bezpečnostní poradenství

- (1) Bezpečnostní poradenství podle licence skupiny F spočívá
- a) ve školicí, poradenské, analytické a posudkové činnosti,
 - b) ve zpracování studií a návrhů bezpečnostních řešení činností stanovených podle tohoto zákona a
 - c) v činnostech podle písmen a) a b), které přímo souvisí s některým druhem vykonávané soukromé bezpečnostní činnosti, nejsou-li prováděny držitelem licence skupiny A až E v rámci běžného výkonu nebo zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti podle § 5 až 9.

(2) Bezpečnostním poradenstvím podle tohoto zákona není činnost poradců v oblasti krizového řízení, havarijního plánování, požární ochrany, ochrany informací a kybernetické bezpečnosti nebo vykonávaná podle jiného právního předpisu.

Oddíl 3

Dočasný, příležitostný nebo ojedinělý výkon soukromé bezpečnostní činnosti

§ 11

(1) Zahraniční osoba, která nemá bydliště nebo sídlo na území České republiky, může vykonávat soukromou bezpečnostní činnost i bez licence, pokud je tato činnost vykonávána dočasně, příležitostně nebo ojediněle, vykonává-li obdobnou činnost oprávněně ve svém domovském státě.

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 je povinna před tím, než začne vykonávat soukromou bezpečnostní činnost na území České republiky, písemně oznámit tuto skutečnost ministerstvu. Oznámení vedle obecných náležitostí podání podle správního řádu obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, obchodní firmu, název, bydliště nebo sídlo, popřípadě umístění odštěpného závodu, kde je vykonávána soukromá bezpečnostní činnost, (dále jen „odštěpný závod“) v jiném státě než státě sídla nebo v České republice,
- b) doklad osvědčující její oprávnění vykonávat obdobnou činnost ve svém domovském státě,
- c) jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození, místo pobytu a státní občanství osoby, která má zajišťovat výkon soukromé bezpečnostní činnosti na území České republiky,
- d) popis soukromé bezpečnostní činnosti, která má být vykonávána,
- e) místo výkonu soukromé bezpečnostní činnosti a
- f) dobu, po kterou má být soukromá bezpečnostní činnost na území České republiky vykonávána.

(3) Dospěje-li ministerstvo na základě podaného oznámení podle odstavce 2 k závěru, že se nejedná o dočasný, příležitostný nebo ojedinělý výkon soukromé bezpečnostní činnosti na území České republiky, vyzve osobu uvedenou v odstavci 1 k podání písemné žádosti o udělení licence podle § 18 nebo 21. Výkon soukromé bezpečnostní činnosti v době od podání oznámení podle odstavce 2 do dne doručení výzvy ministerstva podle věty první se nepovažuje za výkon soukromé bezpečnostní činnosti bez licence, požádá-li osoba uvedená v odstavci 1 do 10 dnů od doručení výzvy ministerstva o udělení licence.

Díl 2

Podmínky udělení licence a náležitosti žádosti

§ 12

Podmínky udělení licence fyzické osobě

- (1) Licence se udělí fyzické osobě, pokud
- a) dosáhla věku 21 let,
 - b) je plně svéprávná,
 - c) je bezúhonná,
 - d) je odborně způsobilá nebo ustanovila odpovědného zástupce,
 - e) je bezdlužná,
 - f) nebylo soudem pravomocně rozhodnuto o způsobu řešení jejího úpadku, a bylo-li o tom pravomocně rozhodnuto, uplynuly více než 3 roky od skončení insolvenčního řízení,
 - g) v posledních 5 letech před podáním žádosti o udělení licence závažným způsobem nebo opakovaně neporušila povinnost stanovenou tímto zákonem,
 - h) neohrozila zahraničně politické, bezpečnostní nebo významné ekonomické zájmy České republiky, veřejný pořádek nebo bezpečnost osob a majetku a
 - i) se na ni nevztahuje zákaz uvedený v § 35 odst. 2.

(2) Podmínky uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) a e) až i) musí splňovat i vedoucí odštěpného závodu, je-li zřízen.

§ 13

Podmínky udělení licence obchodní korporaci se sídlem na území České republiky

(1) Licence se udělí obchodní korporaci se sídlem na území České republiky, pokud

- a) každá fyzická osoba, která je členem statutárního orgánu, nebo vedoucí odštěpného závodu splňuje podmínky uvedené v § 12 odst. 1 písm. a) až c) a e) až i),
- b) je bezúhonná,
- c) je odborně způsobilá,
- d) je bezdlužná,
- e) nebylo soudem pravomocně rozhodnuto o způsobu řešení jejího úpadku, a bylo-li o tom pravomocně rozhodnuto, uplynuly více než 3 roky od skončení insolvenčního řízení,
- f) je doložena totožnost všech jejích společníků nebo členů, ovládajících osob, skutečného majitele nebo osoby, která je pomocí svého vlivu v obchodní korporaci schopna rozhodujícím významným způsobem ovlivnit chování této obchodní korporace, jde-li o ovládanou obchodní korporaci, a
- g) jsou zjištěny údaje o jejím skutečném majiteli podle zákona upravujícího evidenci skutečných majitelů.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 písm. f) a g) musí splňovat podmínku bezúhonnosti.

(3) Ministerstvo zjistí údaje podle odstavce 1 písm. g) z evidence údajů o skutečných majitelích podle zákona upravujícího evidenci skutečných majitelů. Pro tyto účely umožní Ministerstvo spravedlnosti ministerstvu získat způsobem umožňujícím dálkový přístup z evidence skutečných majitelů podle zákona upravujícího evidenci skutečných majitelů úplný výpis platných údajů a údajů, které byly vymazány bez náhrady nebo s nahrazením novými údaji podle téhož zákona.

(4) Nelze-li zjistit skutečného majitele postupem podle odstavce 3, vyzve ministerstvo žadatele o udělení licence k předložení výpisu z evidence obdobné evidenci údajů o skutečných majitelích nebo k čestnému prohlášení, ve kterém uvede identifikační údaje všech svých skutečných majitelů.

§ 14

Podmínky udělení licence založené české obchodní korporaci

(1) Licence se udělí české obchodní korporaci, která byla založena a není dosud zapsána v obchodním rejstříku, na základě žádosti osoby nebo osob, které jsou oprávněny podat návrh na její zápis do obchodního rejstříku, pokud

- a) je doložena totožnost zakladatelů, neplyne-li ze zakladatelského právního jednání,
- b) je doložena totožnost osoby, která ji bude ovládat, bude-li po svém vzniku ovládána,
- c) je přiloženo čestné prohlášení žadatele nebo žadatelů, ve kterém jsou uvedeny identifikační údaje všech osob, které se stanou zápisem do obchodního rejstříku jejími skutečnými majiteli, a
- d) jsou splněny podmínky uvedené v odstavci 2.

(2) Ten, kdo se má zápisem české obchodní korporace do obchodního rejstříku stát členem jejího statutárního orgánu, musí splňovat podmínky uvedené v § 12 odst. 1 písm. a) až c) a e) až i).

§ 15

Podmínky udělení licence zahraniční obchodní korporaci

(1) Licence se udělí zahraniční obchodní korporaci, pokud splňuje podmínky uvedené v § 13 odst. 1 písm. a) až e).

(2) Podmínky uvedené v § 12 odst. 1 písm. a) až c) a e) až i) musí splňovat vedoucí odštěpného závodu umístěného nebo majícího sídlo na území České republiky, je-li zřízen.

§ 16

Odborná způsobilost obchodní korporace

Obchodní korporace je odborně způsobilá, pokud splňuje podmínku odborné způsobilosti alespoň 1 člen jejího statutárního orgánu nebo ustanovený odpovědný zástupce.

§ 17

Odpovědný zástupce

(1) Provozovatel může vykonávat soukromou bezpečnostní činnost prostřednictvím ustanoveného odpovědného zástupce.

(2) Odpovědným zástupcem lze ustanovit fyzickou osobu, která splňuje podmínky uvedené v § 12 odst. 1 písm. a) až d) a g) až i) a je v základním pracovněprávním vztahu s postavením vedoucího zaměstnance k žadateli o udělení licence nebo provozovateli.

(3) Podmínka základního pracovněprávního vztahu s postavením vedoucího zaměstnance k žadateli o udělení licence nebo provozovateli uvedená v odstavci 2 se nepoužije, má-li být odpovědným zástupcem

- a) člen statutárního orgánu žadatele o udělení licence nebo provozovatele,
- b) společník žadatele o udělení licence nebo provozovatele na základě smlouvy s obchodní společností o ustanovení odpovědného zástupce; jde-li o družstvo, člen družstva, který je v pracovním poměru k tomuto družstvu, nebo
- c) manžel nebo registrovaný partner žadatele o udělení licence nebo provozovatele na základě svého písemného souhlasu.

(4) Nikdo nesmí vykonávat funkci odpovědného zástupce pro více než 1 provozovatele; to neplatí, jestliže provozovatelé tvoří koncern.

(5) Odpovědným zástupcem provozovatele, který je obchodní korporací, nemůže být člen dozorčí rady nebo jiného kontrolního orgánu této obchodní korporace nejde-li o člena správní rady.

Náležitosti žádosti o udělení licence

§ 18

(1) Fyzická osoba v žádosti o udělení licence vedle obecných náležitostí žádosti podle správního řádu uvede

- a) umístění odštěpného závodu, je-li zřízen,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresu místa pobytu a státní občanství vedoucího odštěpného závodu,
- c) skupinu licence, o kterou žádá,
- d) dobu, na kterou žádá o udělení licence, je-li tato doba kratší než 10 let, a
- e) den, od kterého má vzniknout oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost.

(2) Fyzická osoba k žádosti o udělení licence připojí

- a) doklad prokazující její odbornou způsobilost, pokud nemá vykonávat soukromou bezpečnostní činnost prostřednictvím ustanoveného odpovědného zástupce,
- b) čestné prohlášení potvrzující její bezúhonnost,
- c) doklad prokazující její bezúhonnost podle § 37 odst. 2 a 3 a
- d) doklad prokazující její bezdlužnost.

(3) Fyzická osoba, která ustanoví odpovědného zástupce, v žádosti také uvede jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu odpovědného zástupce. Dále k žádosti připojí doklady a čestné prohlášení uvedené v odstavci 2 týkající se odpovědného zástupce.

§ 19

(1) Obchodní korporace se sídlem na území České republiky v žádosti o udělení licence vedle obecných náležitostí žádosti podle správního řádu uvede

- a) umístění odštěpného závodu, je-li zřízen,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresu místa pobytu a státní občanství fyzické osoby, která je členem statutárního orgánu, popřípadě vedoucím odštěpného závodu,
- c) skupinu licence, o kterou žádá,
- d) dobu, na kterou žádá o udělení licence, je-li tato doba kratší než 10 let, a
- e) den, od kterého má vzniknout oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost.

(2) Obchodní korporace se sídlem na území České republiky k žádosti o udělení licence připojí doklady a čestné prohlášení uvedené v § 18 odst. 2 týkající se fyzické osoby, která je členem statutárního orgánu obchodní korporace, popřípadě vedoucím odštěpného závodu, doklad prokazující její bezúhonnost a potvrzení prokazující její bezdlužnost.

(3) Obchodní korporace se sídlem na území České republiky, která ustanoví odpovědného zástupce, v žádosti uvede jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu odpovědného zástupce. Dále k žádosti připojí doklady a čestné prohlášení uvedené v § 18 odst. 2 týkající se odpovědného zástupce.

§ 20

(1) Žadatel o udělení licence pro založenou českou obchodní korporaci v žádosti o udělení licence vedle obecných náležitostí žádosti podle správního řádu uvede

- a) obchodní firmu a sídlo uvedené v zakladatelském právním jednání,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresu místa pobytu a státní občanství osoby, která se má stát členem statutárního orgánu,
- c) skupinu licence, o kterou žádá,
- d) dobu, na kterou žádá o udělení licence, je-li tato doba kratší než 10 let, a
- e) den, od kterého má vzniknout oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost.

(2) Žadatel k žádosti o udělení licence připojí zakladatelské právní jednání, popřípadě další doklady prokazující založení české obchodní korporace, doklady a čestné prohlášení uvedené v § 18 odst. 2 týkající se fyzické osoby, která se má stát členem statutárního orgánu české obchodní korporace, a dále doklad prokazující, že česká obchodní korporace bude splňovat po svém vzniku odbornou způsobilost.

(3) Má-li mít česká obchodní korporace odpovědného zástupce, v žádosti uvede žadatel jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu osoby, která má být

odpovědným zástupcem. Dále k žádosti připojí doklady a čestné prohlášení uvedené v § 18 odst. 2 týkající se odpovědného zástupce.

§ 21

(1) Zahraniční obchodní korporace v žádosti o udělení licence vedle obecných náležitostí žádosti podle správního řádu uvede

- a) umístění odštěpného závodu nebo závodu, je-li zřízen,
- b) jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození, adresu místa pobytu a státní občanství osoby, která je členem statutárního orgánu, popřípadě vedoucím odštěpného závodu,
- c) skupinu licence, o kterou žádá,
- d) dobu, na kterou žádá o udělení licence, je-li tato doba kratší než 10 let, a
- e) den, od kterého má vzniknout oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost.

(2) Zahraniční obchodní korporace k žádosti o udělení licence připojí doklady a čestné prohlášení uvedené v § 18 odst. 2 týkající se fyzické osoby, která je členem statutárního orgánu obchodní korporace, popřípadě vedoucím odštěpného závodu.

(3) Zahraniční obchodní korporace v žádosti uvede jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu osoby, která se má stát odpovědným zástupcem. Dále k žádosti připojí doklady a čestné prohlášení uvedené v § 18 odst. 2 týkající se této osoby.

(4) Zahraniční obchodní korporace po udělení licence zapíše sebe, svůj závod nebo odštěpný závod do obchodního rejstříku, pokud nejsou dosud do obchodního rejstříku zapsány.

Díl 3

Řízení

§ 22

Postup v řízení

(1) Ministerstvo rozhodne o žádosti o udělení licence do 90 dnů ode dne podání žádosti.

(2) Ministerstvo bez zbytečného odkladu po zahájení řízení vyžádá informaci zpravodajských služeb a vyjádření Policie České republiky, zda fyzická osoba uvedená v § 12, § 13 odst. 1 písm. a), f) a g) a v § 14 odst. 2, fyzická osoba zahraniční obchodní korporace podle § 15 odst. 1 a dále odpovědný zástupce a vedoucí odštěpného závodu, je-li některý z nich v žádosti uveden, splňuje podmínku pro udělení licence uvedenou v § 12 odst. 1 písm. h).

(3) Z informace zpravodajských služeb a vyjádření Policie České republiky musí být zřejmé, zda osoba podle odstavce 2 splňuje podmínku pro udělení licence uvedenou v § 12 odst. 1 písm. h). Pokud se Policie České republiky nevyjádří nebo zpravodajské služby nepředají informaci do 45 dnů ode dne podání žádosti ministerstva, rozhodne ministerstvo na základě vlastních poznatků.

§ 23

Zamítnutí žádosti

Ministerstvo žádost o udělení licence zamítne, jestliže

- a) žadatel nesplňuje podmínky pro udělení licence, nebo
- b) na základě předané informace nebo vyjádření podle § 22 nebo na základě vlastních poznatků je důvodná obava, že by udělením licence došlo k závažnému ohrožení zahraničně politických, bezpečnostních nebo významných ekonomických zájmů České republiky, veřejného pořádku nebo bezpečnosti osob a majetku.

§ 24

Náležitosti licence

Rozhodnutí o udělení licence mimo náležitosti stanovené pro rozhodnutí správním řádem obsahuje

- a) dobu, na kterou je licence udělena,
- b) skupinu licence vydané provozovateli,
- c) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu odpovědného zástupce, je-li ustanoven, a
- d) den, od kterého vznikne oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost, nevznikne-li toto oprávnění dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence nebo dnem následujícím po dni zápisu do obchodního rejstříku.

Díl 4

Postup po udělení licence

§ 25

Oznamovací povinnost

(1) Provozovatel je povinen ministerstvu bez zbytečného odkladu oznámit

- a) změny skutečností uvedených v žádosti o udělení licence, které písemně doloží; to neplatí v případě změn údajů, které jsou veřejně zjištělné,
- b) záměr ustanovit odpovědného zástupce, není-li ustanoven již při podání žádosti o udělení licence,
- c) den ukončení činnosti odpovědného zástupce nebo návrh na ustanovení nového odpovědného zástupce, nebo
- d) den ukončení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

(2) Oznámení o ukončení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti podle odstavce 1 písm. d) nelze podat v průběhu kontroly prováděné orgánem dozoru nebo v průběhu správního řízení zahájeného z moci úřední.

§ 26

Změna licence

(1) Ministerstvo rozhodne o změně rozhodnutí o udělení licence na základě písemné žádosti provozovatele a po doložení změny skutečností uvedených v rozhodnutí o udělení licence.

(2) Ministerstvo rozhodne z moci úřední o změně rozhodnutí o udělení licence, pokud se jedná o změny již zapsané v základních registrech podle zákona upravujícího základní registry nebo v informačním systému evidence obyvatel podle zákona upravujícího evidenci obyvatel, pokud je provozovatel občanem České republiky, nebo v informačním systému cizinců podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky, pokud je provozovatel cizincem.

§ 27

Pozastavení právních účinků licence

(1) Provozovatel, který nemůže vykonávat soukromou bezpečnostní činnost sám a jehož odpovědný zástupce přestane vykonávat funkci, přestane splňovat některou z podmínek stanovených pro výkon této funkce nebo vyjde najevo, že takovou podmínku nesplňuje, musí ve lhůtě do 3 měsíců písemně požádat ministerstvo o schválení nového odpovědného zástupce.

(2) Provozovatel může do doby nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva o změně odpovědného zástupce činit jen bezodkladné úkony, jejichž cílem je plnění povinností vyplývajících z uzavřených smluv o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

(3) Nesplní-li provozovatel povinnost uvedenou v odstavci 1, ministerstvo rozhodne o pozastavení právních účinků licence až do doby nabytí právní moci rozhodnutí o změně odpovědného zástupce.

(4) Po dobu pozastavení právních účinků licence nesmí provozovatel uzavřít novou smlouvu o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti; může činit jen bezodkladné úkony, jejichž cílem je plnění povinností vyplývajících z uzavřených smluv o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

(5) Ministerstvo rozhodne o změně odpovědného zástupce do 90 dnů ode dne podání žádosti.

§ 28

Pokračování ve výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

(1) Zemře-li provozovatel nebo je-li prohlášen za mrtvého, může být pokračováno ve výkonu soukromé bezpečnostní činnosti jen za podmínek stanovených v § 13 zákona o živnostenském podnikání.

(2) Pro fúzi nebo rozdělení obchodní korporace a pro převod jmění na společníka se přiměřeně použije § 14 zákona o živnostenském podnikání.

§ 29

Zánik licence a odnětí licence

(1) Licence zaniká

- a) uplynutím doby, na kterou byla udělena,
- b) dnem ukončení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti uvedeným v oznámení provozovatele podle § 25 odst. 1 písm. d),
- c) dnem zániku jejího držitele, dnem úmrtí jejího držitele nebo dnem nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jejího držitele za mrtvého, pokud není ve výkonu soukromé bezpečnostní činnosti pokračováno podle § 28,
- d) uplynutím lhůty 90 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence, pokud byla licence udělena pro osobu, která se povinně zapisuje do obchodního rejstříku, a v této lhůtě nebyl podán návrh na její zápis do obchodního rejstříku,
- e) dnem nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zamítnutí návrhu na zápis osoby, pro niž byla licence udělena, do obchodního rejstříku,
- f) uplynutím 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o odmítnutí návrhu na zápis osoby, pro niž byla licence udělena, do obchodního rejstříku, není-li v této lhůtě podán nový návrh na zápis, nebo
- g) dnem nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí licence.

(2) Ministerstvo rozhodne o odnětí licence, jestliže provozovatel

- a) přestal splňovat některou z podmínek pro udělení licence nebo nesplňuje podmínku pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti; to neplatí pro případ ustanovení nového odpovědného zástupce podle § 27 odst. 1,
- b) závažným způsobem ohrozí zahraničně politické, bezpečnostní nebo významné ekonomické zájmy České republiky, veřejný pořádek nebo bezpečnost osob a majetku, nebo
- c) závažným způsobem nebo opakovaně poruší povinnost stanovenou tímto zákonem.

(3) Za opakované porušení povinnosti se považuje porušení povinnosti nejméně dvakrát během 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

§ 30

Udělení nové licence

(1) O udělení nové licence může provozovatel požádat nejdříve 6 měsíců před uplynutím doby, na kterou byla dosavadní licence udělena.

(2) Ministerstvo rozhodne o žádosti o udělení nové licence do 90 dnů ode dne podání žádosti.

(3) Pokud ministerstvo rozhodlo o odnětí licence podle § 29 odst. 2, může fyzická osoba nebo obchodní korporace požádat o udělení nové licence po uplynutí 5 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí licence.

(4) Rozhodne-li ministerstvo o odnětí licence na základě pravomocného rozhodnutí o úpadku provozovatele, může fyzická osoba nebo obchodní korporace požádat o udělení nové licence po uplynutí 3 let od skončení insolvenčního řízení.

§ 31

Povinnosti po zániku licence

(1) Každý, kdo nakládá s majetkem provozovatele používaným při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, je po zániku licence povinen vedle ochrany takového majetku s péčí řádného hospodáře zajistit také ochranu dokumentů souvisejících s výkonem soukromé bezpečnostní činnosti před ztrátou, zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím.

(2) Po zániku licence provozovatel postupuje tak, aby došlo bez zbytečného odkladu k ukončení závazků ze smluv o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, a vypořádá se s objednatelem. Do doby zániku závazků ze smluv o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti je provozovatel oprávněn vykonávat soukromou bezpečnostní činnost pouze v nezbytném rozsahu; po tuto dobu se považuje za provozovatele podle tohoto zákona.

(3) Po zániku licence provozovatel, a není-li provozovatele, ten, kdo vypořádává práva a povinnosti provozovatele, zajistí likvidaci osobních údajů, pokud pominul účel pro jejich zpracování.

§ 32

Zasílání stejnopisů rozhodnutí některým orgánům veřejné moci

(1) Ministerstvo zašle stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí o udělení licence, o změně licence, o pozastavení právních účinků licence nebo o odnětí licence místně příslušnému správci daně z příjmů provozovatele, a je-li provozovatel fyzickou osobou, také místně příslušné okresní správě sociálního zabezpečení do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

(2) Ministerstvo zašle stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí o udělení licence, o zamítnutí žádosti o udělení licence, o pozastavení právních účinků licence nebo o odnětí licence zpravodajským službám, Policii České republiky a Národnímu bezpečnostnímu úřadu do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

Díl 5

Další podmínky výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

§ 33

Výkon a zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

(1) Provozovatel může vykonávat soukromou bezpečnostní činnost sám nebo prostřednictvím jiného provozovatele.

(2) Provozovatel může zajišťovat výkon soukromé bezpečnostní činnosti sám nebo prostřednictvím zaměstnance provozovatele nebo osoby uvedené v § 17 odst. 3.

§ 34

Obecné podmínky zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

(1) Osoba, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, musí být

- a) starší 18 let,
- b) plně svéprávná,
- c) bezúhonná a
- d) odborně způsobilá k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

(2) Zaměstnanec provozovatele nebo osoba uvedená v § 17 odst. 3, kteří nejsou odborně způsobilí k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti podle odstavce 1 písm. d), mohou zajišťovat výkon soukromé bezpečnostní činnosti na základě předem zpracovaného písemného plánu přípravy a pod stálým dohledem fyzické osoby, která je odborně způsobilá k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

(3) Osoby uvedené v odstavci 2 musí podmínku odborné způsobilosti k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti splnit do 3 měsíců od vzniku základního pracovněprávního vztahu.

Bezúhonnost

§ 35

- (1) Za bezúhonného se nepovažuje ten,
- a) kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, pokud se na něj nehledí, jako by nebyl odsouzen,
 - b) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání pro úmyslný trestný čin a dosud nebylo pravomocně rozhodnuto, že se osvědčil, ani se nemá za to, že se osvědčil, nebo
 - c) komu soud nebo správní orgán uložil zákaz činnosti, která souvisí s výkonem nebo zajištěním výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

(2) Za bezúhonného se nepovažuje také ten, kdo byl provozovatelem nebo jako člen statutárního orgánu, vedoucí odštěpného závodu nebo odpovědný zástupce vykonával činnost u provozovatele v době, kdy nastala skutečnost, na základě které rozhodlo ministerstvo o odnětí licence podle § 29 odst. 2 písm. b) nebo c); taková osoba nesmí být po dobu 5 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí licence provozovatelem nebo vykonávat činnost člena statutárního orgánu, vedoucího odštěpného závodu nebo odpovědného zástupce.

§ 36

Vedoucí odštěpného závodu, zaměstnanec provozovatele nebo osoba uvedená v § 17 odst. 3, kteří zajišťují výkon soukromé bezpečnostní činnosti, jsou povinni písemně oznámit provozovateli, že jim bylo sděleno podezření ze spáchání trestného činu nebo proti nim bylo zahájeno trestní stíhání zakládající možnou ztrátu bezúhonnosti do 15 dnů ode dne sdělení podezření ze spáchání trestného činu nebo zahájení trestního stíhání. Osoba uvedená ve větě první bez zbytečného odkladu informuje provozovatele o pravomocném skončení trestního řízení.

§ 37

(1) Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů, který si vyžádá ministerstvo. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Státní občan České republiky, který se zdržoval v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců mimo území Evropské unie, je povinen předložit doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů vydaný státem, ve kterém se zdržoval, který nesmí být starší než 6 měsíců.

(3) Cizinec je povinen předložit doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů vydaný státem, jehož je státním občanem, jakož i státy, v nichž se zdržoval v posledních

3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců, který nesmí být starší než 6 měsíců. Cizinec, který je nebo byl státním občanem jiného členského státu Evropské unie nebo má nebo měl adresu bydliště v jiném členském státě Evropské unie, může předložit místo dokladu obdobného výpisu z evidence Rejstříku trestů výpis z Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů jiného členského státu Evropské unie.

(4) Nemůže-li státní občan České republiky nebo cizinec doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů předložit, protože příslušný stát takový doklad nevydává, předloží čestné prohlášení, které nesmí být starší než 3 měsíce, ve kterém uvede, že v zahraničí nenastaly skutečnosti podle § 35 odst. 1, pro které nemůže být považován za bezúhonného.

(5) V případě, že obchodní korporace nemá sídlo na území České republiky, předloží doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů vydaný státem, ve kterém má sídlo; nemůže-li jej předložit, protože stát takový doklad nevydává, předloží čestné prohlášení, které nesmí být starší než 3 měsíce, ve kterém uvede, že v zahraničí nenastaly skutečnosti podle § 35 odst. 1, pro které nemůže být považována za bezúhonnou.

§ 38

Bezdlužnost

(1) Za bezdlužného se považuje ten, kdo nemá evidován nedoplatek, s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky,

- a) u orgánů Finanční správy České republiky,
- b) u orgánů Celní správy České republiky,
- c) na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, nebo
- d) na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

(2) Bezdlužnost se prokazuje potvrzením příslušných orgánů podle odstavce 1.

§ 39

Společné ustanovení k předkládaným dokladům, čestným prohlášením, oznámením nebo potvrzením

(1) Pokud z tohoto zákona vyplývá povinnost předložit doklad, čestné prohlášení, oznámení nebo potvrzení prokazující určité skutečnosti, rozumí se tím jejich předložení spolu s překladem do českého jazyka provedeným tlumočnickem zapsaným do seznamu tlumočníků, pokud nebyly vydány v českém jazyce. Pravost podpisu a otisku razítka na originálech předkládaných písemností, které byly vydány v zahraničí, musí být ověřena.

(2) Požadavek na provedení překladu do českého jazyka tlumočnickem zapsaným do seznamu tlumočníků a požadavek na ověření pravosti podpisu a otisku razítka podle odstavce 1 se nevztahuje na písemnosti předložené občanem členského státu Evropské unie nebo právnickou osobou se sídlem, ústřední správou nebo hlavním místem své podnikatelské činnosti v členském státu Evropské unie nebo stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, pokud je zaručena vzájemnost, nejsou-li pochybnosti o správnosti překladu, popřípadě o pravosti podpisu nebo otisku razítka.

(3) Zahraniční fyzická osoba, která hodlá na území České republiky vykonávat soukromou bezpečnostní činnost a která má podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povinnost mít pro pobyt na území České republiky povolení, musí k žádosti o udělení licence takové povolení k pobytu doložit; tato povinnost se nevztahuje na zahraniční fyzickou osobu, která hodlá na území České republiky vykonávat soukromou bezpečnostní činnost prostřednictvím odštěpného závodu.

§ 40

Zdravotní způsobilost

(1) Pokud je pro zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti vyžadována zdravotní způsobilost, postupuje se při jejím posuzování a vydávání lékařských posudků o zdravotní způsobilosti k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti podle zákona o specifických zdravotních službách.

(2) Zjistí-li poskytovatel zdravotních služeb u provozovatele, který je fyzickou osobou a současně zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, pro kterou musí být zdravotně způsobilý, nebo u osoby uvedené v § 17 odst. 3, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, pro kterou musí být zdravotně způsobilá, dlouhodobé pozbytí zdravotní způsobilosti k takové činnosti, informuje o této skutečnosti neprodleně ministerstvo.

§ 41

Fyzická zdatnost

(1) Zaměstnanec provozovatele a provozovatel nebo osoba uvedená v § 17 odst. 3, kteří zajišťují výkon soukromé bezpečnostní činnosti, musí být k zajištění výkonu některých těchto činností fyzicky zdatní.

(2) Nesplní-li zaměstnanec provozovatele nebo provozovatel nebo osoba uvedená v § 17 odst. 3, kteří zajišťují výkon soukromé bezpečnostní činnosti, podmínku fyzické zdatnosti, nesmí nadále zajišťovat výkon takové činnosti nebo musí být převedeni k zajištění soukromé bezpečnostní činnosti, kde fyzická zdatnost není vyžadována nebo je stanoveným bodovým hodnocením vyžadována nižší úroveň fyzické zdatnosti.

(3) Ověření fyzické zdatnosti osoby k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti zajistí provozovatel u osoby, která je držitelem živnostenského oprávnění v předmětu podnikání „Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb“ podle přílohy č. 2 zákona o živnostenském podnikání a která svůj záměr ověřovat fyzickou zdatnost oznámí písemně ministerstvu.

(4) Termín a přesné místo ověření fyzické zdatnosti oznámí osoba uvedená v odstavci 3 ministerstvu nejméně 15 dnů přede dnem jeho konání.

(5) O ověření fyzické zdatnosti vydá osoba uvedená v odstavci 3 písemné osvědčení, ve kterém uvede získané bodové hodnocení. Osoba uvedená v odstavci 3 zašle ministerstvu do desátého dne kalendářního měsíce seznam osob, u kterých byla v předcházejícím kalendářním měsíci ověřena fyzická zdatnost, a dosažené celkové bodové hodnocení každé osoby, která se takového ověření zúčastnila.

(6) Evidenci osob oprávněných k ověření fyzické zdatnosti podle odstavce 3 vede ministerstvo.

§ 42

Odborná způsobilost k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

(1) Provozovatel, je-li fyzickou osobou, člen statutárního orgánu, vedoucí odštěpného závodu nebo odpovědný zástupce je odborně způsobilý k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, služba soukromého detektiva nebo převoz věcí mimořádné hodnoty, jestliže

- a) dosáhl vysokoškolského vzdělání a má alespoň 1 rok praxe ve výkonu této činnosti,
- b) dosáhl vyššího odborného vzdělání nebo středního vzdělání s maturitní zkouškou a má alespoň 2 roky praxe ve výkonu této činnosti, nebo
- c) je držitelem osvědčení o získání profesní kvalifikace odpovídajícího stanoveného zaměření vydaného podle zákona upravujícího uznávání výsledků dalšího vzdělávání zařízením autorizovaným ministerstvem a má alespoň 4 roky praxe ve výkonu této činnosti.

(2) Provozovatel, je-li fyzickou osobou, člen statutárního orgánu, vedoucí odštěpného závodu nebo odpovědný zástupce je odborně způsobilý k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osob a majetku ve zvláštních případech, jestliže

- a) dosáhl vysokoškolského vzdělání a má alespoň 3 roky praxe ve výkonu této činnosti,
- b) dosáhl vyššího odborného vzdělání nebo středního vzdělání s maturitní zkouškou a má alespoň 4 roky praxe ve výkonu této činnosti, nebo
- c) je držitelem osvědčení o získání profesní kvalifikace odpovídajícího stanoveného zaměření vydaného podle zákona upravujícího uznávání výsledků dalšího vzdělávání zařízením autorizovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a má alespoň 5 roků praxe ve výkonu této činnosti.

(3) Provozovatel, je-li fyzickou osobou, člen statutárního orgánu, vedoucí odštěpného závodu nebo odpovědný zástupce je odborně způsobilý k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti technická služba, jestliže

- a) dosáhl vysokoškolského vzdělání nebo vyššího odborného vzdělání a má alespoň 1 rok praxe ve výkonu této činnosti,
- b) dosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou a má alespoň 2 roky praxe ve výkonu této činnosti,
- c) dosáhl středního vzdělání s výučním listem a má alespoň 3 roky praxe ve výkonu této činnosti, nebo
- d) je držitelem osvědčení o získání profesní kvalifikace odpovídajícího stanoveného zaměření vydaného podle zákona upravujícího uznávání výsledků dalšího vzdělávání zařízením autorizovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo jiným ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je technická služba provozována, a má alespoň 4 roky praxe ve výkonu této činnosti.

(4) Provozovatel, je-li fyzickou osobou, člen statutárního orgánu, vedoucí odštěpného závodu nebo odpovědný zástupce je odborně způsobilý k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti bezpečnostní poradenství, jestliže dosáhl

- a) vysokoškolského vzdělání a má alespoň 3 roky praxe ve výkonu této činnosti,
- b) vyššího odborného vzdělání a má alespoň 5 let praxe ve výkonu této činnosti, nebo
- c) středního vzdělání s maturitní zkouškou a má alespoň 7 let praxe ve výkonu této činnosti.

(5) Praxí pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti se rozumí také doba trvání živnostenského oprávnění pro provozování živnosti

- a) „Ostraha majetku a osob“ nebo doba, po kterou osoba v základním pracovněprávním vztahu k provozovateli nebo osoba uvedená v § 17 odst. 3 vykonávala bezpečnostní činnost pro držitele živnostenského oprávnění pro provozování živnosti „Ostraha majetku a osob“,
- b) „Služby soukromých detektivů“ nebo doba, po kterou osoba v základním pracovněprávním vztahu k provozovateli nebo osoba uvedená v § 17 odst. 3 vykonávala bezpečnostní činnost pro držitele živnostenského oprávnění pro provozování živnosti „Služby soukromých detektivů“, nebo
- c) „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ nebo doba, po kterou osoba v základním pracovněprávním vztahu k provozovateli nebo osoba uvedená v § 17 odst. 3 vykonávala bezpečnostní činnost pro držitele živnostenského oprávnění pro provozování živnosti „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“.

Odborná způsobilost dalších osob k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

(1) Zaměstnanec provozovatele nebo osoba uvedená v § 17 odst. 3, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, jsou odborně způsobilí k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech, služba soukromého detektiva, převoz věcí mimořádné hodnoty nebo technická služba, jestliže dosáhli alespoň

a) středního vzdělání s maturitní zkouškou, nebo

b) základního vzdělání a jsou držiteli osvědčení o získání profesní kvalifikace odpovídajícího zaměření vydaného podle zákona upravujícího uznávání výsledků dalšího vzdělávání zařízením autorizovaným ministerstvem.

(2) Zaměstnanec provozovatele nebo osoba uvedená v § 17 odst. 3, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, jsou odborně způsobilí k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti bezpečnostní poradenství, jestliže dosáhli alespoň středního vzdělání s maturitní zkouškou.

Společné ustanovení k odborné způsobilosti

(1) Podmínku délky praxe pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku nebo ochrana osob a majetku ve zvláštních případech podle § 42 odst. 2 splňuje také ten, kdo vykonával službu ve služebním poměru v Policii České republiky, Vojenské policii, zpravodajských službách, Generální inspekci bezpečnostních sborů, Vězeňské službě České republiky nebo Celní správě České republiky, vykonával službu ve služebním poměru vojáka z povolání v ozbrojených silách České republiky nebo práci strážníka obecní policie, byla-li činnost vykonávaná ve služebním nebo pracovním poměru stejná nebo obdobná soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku nebo ochrana osob a majetku ve zvláštních případech a služba nebo výkon práce byly prováděny nepřetržitě alespoň po dobu 5 let.

(2) Podmínku délky praxe pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva, převoz věcí mimořádné hodnoty, technická služba a bezpečnostní poradenství splňuje také ten, kdo vykonával službu ve služebním poměru v Policii České republiky, Vojenské policii, zpravodajských službách nebo Generální inspekci bezpečnostních sborů, byla-li činnost vykonávaná ve služebním poměru stejná nebo obdobná soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva, převoz věcí mimořádné hodnoty, technická služba nebo bezpečnostní poradenství a tato služba byla vykonávaná nepřetržitě alespoň po dobu 10 let.

§ 45

Zmocňovací ustanovení ke zdravotní způsobilosti, fyzické zdatnosti a odborné způsobilosti při zajištění soukromé bezpečnostní činnosti

Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) seznam nemocí, vad nebo stavů, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost osoby k zajištění výkonu jednotlivých druhů soukromé bezpečnostní činnosti,
- b) druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek, včetně rozsahu odborných vyšetření, postupy při jejich zajišťování a provádění, případy, kdy se nevyžaduje výpis ze zdravotnické dokumentace registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství pro potřeby posouzení zdravotní způsobilosti, náležitosti žádosti o provedení lékařské prohlídky a náležitosti lékařského posudku,
- c) cviky a bodové hodnoty cviků vytrvalosti, rychlosti a síly pro ověření fyzické zdatnosti osoby zajišťující výkon vybrané soukromé bezpečnostní činnosti a způsob a četnost ověřování a výsledného vyhodnocení fyzické zdatnosti,
- d) výši úhrady za ověření fyzické zdatnosti, která je příjmem osoby, která ověření fyzické zdatnosti provede; výše úhrady musí být stanovena tak, aby pokrývala veškeré náklady této osoby spojené s ověřením fyzické zdatnosti a přiměřený zisk,
- e) vzor písemného oznámení osoby podle § 41 odst. 3, která hodlá ověřovat fyzickou zdatnost osoby k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti,
- f) vzor osvědčení o fyzické zdatnosti osoby k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti,
- g) přehled profesních kvalifikací odpovídajícího stanoveného zaměření nezbytných pro udělení licence podle § 42 odst. 1 písm. c), § 42 odst. 2 písm. c) a § 42 odst. 3 písm. d),
- h) přehled pracovních činností při zajištění výkonu jednotlivých druhů soukromých bezpečnostních činností,
- i) rozdělení těchto pracovních činností do příslušných kategorií a
- j) dobu praxe v jednotlivých kategoriích.

Zvláštní ustanovení o výkonu některých soukromých bezpečnostních činností

Opatření a povinnosti osoby při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

§ 46

(1) Osoba, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, může zabránit rušiteli zájmu chráněného provozovatelem v jeho konání pouze v případech, kdy to umožňuje jiný právní předpis¹⁾ a za podmínek v něm stanovených.

(2) Osoba, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech nebo převoz věcí mimořádné hodnoty, může v případě objektu nebo místa, které jsou zřetelně označeny jako střežený objekt nebo místo, na základě podmínek stanovených objednatelem ve smlouvě o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nebo jím stanoveného pokynu požádat osobu vstupující do střeženého objektu nebo místa nebo z něj vystupující, aby

- a) do něj nevstupovala, setrvala v něm nebo jej opustila,
- b) odůvodnila svoji přítomnost v něm,
- c) odevzdala věc, kterou má u sebe nebo na sobě a zároveň existuje důvodné podezření, že se jedná o věc získanou protiprávním jednáním souvisejícím se střeženým objektem nebo místem, nebo
- d) odevzdala věc, u které existuje důvodné podezření, že může střežený objekt nebo místo nebo osoby, které se zde zdržují, ohrozit.

(3) Pokud osoba vstupující do střeženého objektu nebo místa nebo z něj vystupující žádosti osoby, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti podle odstavce 2 písm. c) nebo d), nevyhoví, může se tato osoba přesvědčit, zda osoba vstupující do střeženého objektu nebo místa nebo z něj vystupující nemá takovou věc u sebe nebo na sobě, a takovou věc jí odebrat. Odevzdaná nebo odebraná věc se bez zbytečného odkladu předá příslušnému orgánu veřejné moci.

(4) Osoba, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku nebo ochrana osob a majetku ve zvláštních případech, může při vzniku mimořádné události ve střeženém objektu nebo místě do příjezdu základních složek integrovaného záchranného systému zakázat nebo omezit vstup jiných osob nebo nařídít, aby střežený objekt nebo místo opustily osoby, jejichž přítomnost není na místě potřebná, popřípadě jim stanovit i jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí. Rovněž může požádat toho, kdo se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázal svoji totožnost. Po příjezdu základních složek integrovaného záchranného systému osoba uvedená ve větě první

¹⁾ Například § 24 a 25 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 28 a 29 trestního zákoníku, § 14 a § 2905 až 2907 občanského zákoníku, § 76 odst. 2 trestního řádu.

neprodleně informuje osobu odpovědnou za řízení součinnosti těchto složek na místě nasazení o provedených opatřeních.

§ 47

(1) Osoba, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, se může přesvědčit, zda osoba přistižená na místě trestného činu nebo v jeho okolí, kterou omezuje na osobní svobodě podle trestního řádu, u sebe nemá zbraň. V případě zjištění takové zbraně ji zajistí a osobu a zbraň předá bez zbytečného odkladu Policii České republiky. Zbraní se rozumí cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.

(2) Na místě, kde došlo k jednání, které vykazuje znaky trestného činu, přestupku nebo pracovního úrazu, je osoba, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, povinna počínat si tak, aby neztížila řádné objasnění věci.

(3) Osoba, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti k ochraně kritické infrastruktury, může požádat o prokázání totožnosti každého, kdo se ve střeženém objektu nebo místě zdržuje.

(4) Osoba, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech, služba soukromého detektiva nebo převoz věcí mimořádné hodnoty, je oprávněna používat k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti psa, pokud je držitelem osvědčení o profesní kvalifikaci psovod bezpečnostní služby podle zákona upravujícího ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. K výkonu soukromé bezpečnostní činnosti lze použít pouze psa, jehož způsobilost k této činnosti byla ověřena.

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou rozsah a způsob ověřování způsobilosti psa pro použití při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

§ 48

Povinnosti provozovatele při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech nebo převoz věcí mimořádné hodnoty

(1) Provozovatel při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech nebo převoz věcí mimořádné hodnoty je povinen vést seznam

a) osob, které zajišťují výkon soukromé bezpečnostní činnosti ve vztahu k jednotlivým střeženým objektům nebo místům, chráněným osobám nebo střeženému majetku, a

b) událostí, při kterých dojde k narušení střeženého objektu nebo místa, k útoku na chráněnou osobu nebo střežený majetek nebo k zásahu osoby, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti.

(2) Provozovatel zpřístupní nebo poskytne seznamy vedené podle odstavce 1 objednateli v rozsahu uzavřené smlouvy o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti seznamů podle odstavce 1.

§ 49

Omezení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku nebo ochrana osob a majetku ve zvláštních případech

(1) Vykonávat soukromou bezpečnostní činnost ochrana osoby a majetku nebo ochrana osob a majetku ve zvláštních případech lze pouze se souhlasem chráněné osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka; v případě ochrany majetku lze tuto činnost vykonávat v souladu s pověřením od vlastníka, oprávněného držitele nebo uživatele střeženého objektu, věci nebo místa, jiné vlastníkem, oprávněným držitelem nebo uživatelem určené osoby nebo jiné k tomu oprávněné osoby.

(2) Při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku nebo ochrana osob a majetku ve zvláštních případech si nesmí osoba, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, žádným způsobem zakrývat obličej.

§ 50

Povinnosti provozovatele při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva

(1) Provozovatel je při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva povinen vést seznam osob, které zajišťují výkon soukromé bezpečnostní činnosti.

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti seznamu podle odstavce 1.

§ 51

Omezení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva

(1) Provozovatel nesmí uzavřít smlouvu o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva, jejímž předmětem je zjišťování

- a) národnostního, rasového nebo etnického původu, sexuální orientace, politických postojů, členství v odborových organizacích nebo náboženského nebo filozofického přesvědčení a
- b) informací o sexuálním životě osoby nebo jejích genetických nebo biometrických údajích, které umožňují její přímou identifikaci nebo autentizaci; to neplatí v případech, kdy

objednatelem je osoba blízka.

(2) Při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva nesmí provozovatel, zaměstnanec provozovatele, vedoucí odštěpného závodu nebo osoba uvedená v § 17 odst. 3 používat technické prostředky, zařízení nebo jejich soubory, které jsou vyhrazeny k použití pouze bezpečnostním sborům.

(3) K ujednáním smlouvy o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva, která jsou v rozporu s odstavcem 1, se nepřihlíží.

§ 52

Omezení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti technická služba

Při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti technická služba je provozovatel povinen zajistit, aby informace ze zabezpečovacího systému nebo dohledového a poplachového přijímacího centra byly přístupné pouze jeho vlastníkov, provozovateli bezpečnostního systému nebo jím určené osobě.

Díl 7

Společná ustanovení k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

§ 53

Stejnokroj a průkaz

(1) Stejnokroj osoby, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, je-li používán, musí být zřetelně a viditelně označen názvem provozovatele a číslem osoby, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti.

(2) Provozovatel vystaví osobě, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, průkaz.

(3) Průkaz musí obsahovat alespoň

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo obchodní firmu a sídlo provozovatele,
- b) číslo a skupinu licence,
- c) jméno, popřípadě jména, a příjmení osoby, které je průkaz vydán,
- d) fotografii osoby, které je průkaz vydán, o rozměrech 35x45 mm, odpovídající její současné podobě,
- e) číslo průkazu a
- f) podpis provozovatele nebo osoby oprávněné za provozovatele jednat.

(4) Osoba, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech nebo převoz věcí mimořádné hodnoty, je povinna mít průkaz u sebe a na požádání jej předložit osobě pověřené výkonem

dohledu nebo dozoru nebo osobě, vůči které směřuje zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

(5) Stejnokroj osoby, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, je-li používán, nebo průkaz nesmí být zaměnitelné se stejnokrojem nebo průkazem orgánu veřejné moci.

§ 54

Smlouva o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

(1) Smlouva o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti vyžaduje písemnou formu a vedle obecných náležitostí obsahuje

- a) způsob zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti a
- b) ujednání, která ze stran je zpracovatelem osobních údajů a která je správcem osobních údajů podle zákona o zpracování osobních údajů a podle přímo použitelného předpisu Evropské unie²⁾, budou-li při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti zpracovávány.

(2) Provozovatel je povinen vést ve svém sídle nebo v odštěpném závodu seznam smluv o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti a uchovat je po dobu 10 let od skončení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti pro objednatele.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti seznamu podle odstavce 2.

§ 55

Zákaz souběžného výkonu některých soukromých bezpečnostních činností

(1) Provozovatel nesmí uzavřít smlouvu o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

- a) služba soukromého detektiva, pokud by služba soukromého detektiva směřovala vůči osobě, se kterou má nebo v posledních 12 měsících měl uzavřenu smlouvu o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, nebo
- b) s osobou, vůči které vykonává nebo v posledních 12 měsících vykonával soukromou bezpečnostní činnost služba soukromého detektiva na základě smlouvy o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti uzavřené s jinou osobou.

(2) K ujednáním smlouvy o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, která jsou v rozporu s odstavcem 1, se nepřihlíží.

²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

(3) Zjistí-li provozovatel po uzavření smlouvy, že výkon soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva podle této smlouvy směřuje vůči osobě, pro kterou současně vykonává nebo v posledních 12 měsících vykonával jinou soukromou bezpečnostní činnost, nesmí ve výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva pokračovat. Osobě, se kterou byla uzavřena smlouva o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva, je provozovatel povinen bez zbytečného odkladu sdělit, že v plnění povinnosti ze smlouvy nelze pokračovat pro možný střet zájmů; závazek v rozsahu této části smlouvy zaniká.

§ 56

Povinnost mlčenlivosti

(1) Každý, kdo vykonává soukromou bezpečnostní činnost nebo zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozví v souvislosti s výkonem nebo zajištěním výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

(2) Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení výkonu nebo zajišťování výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

(3) Povinnosti mlčenlivosti je osoba zproštěna jen z důvodů stanovených jiným právním předpisem nebo vysloví-li souhlas objednatel a osoba, pro kterou je vykonávána soukromá bezpečnostní činnost. Ustanovení jiných právních předpisů o zproštění povinnosti mlčenlivosti tím nejsou dotčena.

§ 57

Povinné pojištění odpovědnosti

(1) Provozovatel soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech nebo technická služba musí být po celou dobu zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti pojištěn pro případ odpovědnosti za újmu způsobenou výkonem soukromé bezpečnostní činnosti u pojistitele oprávněného provozovat pojišťovací činnost podle zákona upravujícího pojišťovnictví. Tato povinnost se nevztahuje na výkon soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku spočívající v převozu hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě nepřevyšující 5 000 000 Kč nebo doprovodu takového převozu.

(2) Pojištění podle odstavce 1 musí být sjednáno v rozsahu odpovídajícím povaze výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, nejméně však v rozsahu limitu pojistného plnění ve výši 10 % ročních plánovaných tržeb získaných z vykonávané soukromé bezpečnostní činnosti nebo v případě, že tyto tržby mají být nižší než tržby v předchozím roce, ve výši alespoň 10 % těchto tržeb v předchozím roce, nejméně však 1 000 000 Kč. Byla-li sjednána spoluúčast provozovatele, nesmí překročit 10 % ze sjednaného limitu pojistného plnění. V pojistné

smlouvě lze ujednat, že se pojištění vztahuje i na újmu způsobenou úmyslně provozovatelem, zaměstnancem provozovatele nebo osobou uvedenou v § 17 odst. 3; v takovém případě pojistná smlouva stanoví podmínky a limit pojistného plnění.

(3) Stejnopis nebo úředně ověřenou kopii pojistné smlouvy nebo pojistky je provozovatel povinen doručit ministerstvu ve lhůtě do 2 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence. Provozovatel nesmí zahájit výkon soukromé bezpečnostní činnosti před vznikem pojištění. Nebude-li ve lhůtě podle věty první doklad osvědčující uzavření pojistné smlouvy ministerstvu doručen, ministerstvo rozhodne o odnětí licence podle § 29 odst. 2 písm. a).

(4) Každá změna pojistitele nebo trvání pojištění musí být oznámena ministerstvu do 1 měsíce ode dne, kdy nastala.

(5) Pojistitel může pojištění podle odstavce 1 vypovědět podle § 2805 písm. b) nebo § 2807 občanského zákoníku. Pojistitel nebo pojistník může také toto pojištění vypovědět s výpovědní dobou 8 dní do 1 měsíce ode dne, kdy se dozvěděl o pozastavení právních účinků licence nebo zániku licence.

§ 58

Výkon soukromé bezpečnostní činnosti k ochraně kritické infrastruktury

(1) Provozovatel může vykonávat soukromou bezpečnostní činnost k ochraně kritické infrastruktury, pokud

a) nejméně 3 roky

1. provozoval na základě živnostenského oprávnění koncesovanou živnost „Ostraha majetku a osob“ nebo „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“,
2. vykonával bezpečnostní činnost pro držitele živnostenského oprávnění pro provozování živnosti „Ostraha majetku a osob“ nebo „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“, nebo
3. vykonával nebo zajišťoval výkon soukromé bezpečnostní činnosti a

b) osoby uvedené v odstavci 3 splňují předpoklady pro výkon citlivé činnosti podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost.

(2) Provozovatel je povinen do 15 dnů ode dne uzavření smlouvy o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, jejímž předmětem je ochrana kritické infrastruktury, oznámit ministerstvu, že taková smlouva byla uzavřena. Provozovatel je rovněž do 15 dnů od skončení zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti k ochraně kritické infrastruktury povinen tuto skutečnost oznámit ministerstvu.

(3) Za citlivou činnost ve smyslu zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost se při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti k ochraně kritické infrastruktury považuje činnost

- a) fyzické osoby, která je členem statutárního orgánu, nebo vedoucího odštěpného závodu obchodní korporace,
- b) provozovatele, jde-li o fyzickou osobu, a
- c) odpovědného zástupce, je-li ustanoven.

(4) Žádost o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby je osoba uvedená v odstavci 3 oprávněna podat až po splnění podmínky uvedené v odstavci 1 písm. a).

(5) Ministerstvo u Národního bezpečnostního úřadu ověří, zda je osoba uvedená v odstavci 3 oprávněna vykonávat citlivou činnost podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost.

(6) Ministerstvo oznamuje Národnímu bezpečnostnímu úřadu, které osoby vykonávají citlivou činnost podle tohoto zákona. Ministerstvo též bez zbytečného odkladu oznámí Národnímu bezpečnostnímu úřadu zjištění, že osoba vykonává citlivou činnost podle odstavce 3, aniž by splňovala předpoklady pro výkon citlivé činnosti podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost.

(7) V případě, že Národní bezpečnostní úřad rozhodne o zrušení platnosti veřejné listiny vydané podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost, na jejímž základě vykonává osoba citlivou činnost podle tohoto zákona, oznámí tuto skutečnost ministerstvu.

Hlava III

Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě

§ 59

Podmínky výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě

(1) Bezpečnostní činnost ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech nebo převoz věcí mimořádné hodnoty pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě může vykonávat registrovaná osoba pouze za podmínek stanovených v této hlavě.

(2) O bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu podle odstavce 1 jde pouze tehdy, jsou-li bezpečnostní činnosti podle § 60 vykonávány pro registrovanou osobu zaměstnancem registrované osoby, u něhož je bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě druhem práce vykonávaným a sjednaným v pracovní smlouvě.

(3) Registraci osoby podle odstavce 1 k výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu (dále jen „registrace“) provádí ministerstvo.

(4) Tato hlava se nepoužije na činnost

- a) zajišťovanou na území České republiky bezpečnostními sbory, ozbrojenými silami, Vojenskou policií a Vojenským zpravodajstvím, nebo
- b) vykonávanou Českou národní bankou a subjekty, jejichž povinnosti jsou obdobně stanoveny jiným právním předpisem³⁾.

(5) Pro potřeby této hlavy se bezpečnostní činností pro vlastní potřebu rozumí i výkon činností podle § 60 pro další osoby podrobené jednotnému řízení podle zákona upravujícího právní poměry obchodních společností a družstev⁴⁾.

§ 60

Druhy bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě

(1) Ochrana osoby pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě spočívá v ochraně osoby, je-li prováděna se zbraní podle zákona o zbraních.

(2) Ochrana majetku pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě spočívá ve fyzické ostraze vlastního nebo užívaného majetku.

(3) O ochranu osob a majetku ve zvláštních případech pro vlastní potřebu v rozsahu bezpečnostních činností podle odstavce 1 nebo 2 se jedná tehdy, pokud se v objektu nebo na místě nachází více osob a lze předpokládat zvýšené nebezpečí ohrožení života nebo zdraví osob nebo majetku.

(4) Převoz věcí mimořádné hodnoty pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě spočívá v

- a) přepravě věcí mimořádné hodnoty,
- b) ochraně věcí mimořádné hodnoty při jejich přepravě nebo ukládání,
- c) ochraně při doprovodu přepravy věcí mimořádné hodnoty, nebo
- d) ukládání, počítání, ověřování, zpracování, výměně nebo směně hotovosti.

³⁾ Například zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Například § 79 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

§ 61

Registrace

(1) Žádost o registraci podává ministerstvu osoba, která hodlá vykonávat bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě.

(2) Ministerstvo žádost o registraci zamítne, jestliže nejde o

- a) bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, nebo
- b) vlastní nebo užívaný majetek, objekt nebo místo žadatele o registraci.

(3) Není-li dán důvod pro zamítnutí žádosti o registraci podle odstavce 2, ministerstvo provede registraci formou zápisu do evidence do 30 dnů ode dne podání žádosti. Písemné vyhotovení rozhodnutí se nevydává; po provedení registrace vydá ministerstvo žadateli potvrzení o registraci.

(4) Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě lze vykonávat ode dne zápisu do evidence.

§ 62

Náležitosti žádosti o registraci

(1) Žádost o registraci musí vedle obecných náležitostí žádosti podle správního řádu obsahovat

- a) druh bezpečnostní činnosti vykonávané pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě,
- b) předpokládaný počet chráněných osob při výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě podle § 60 odst. 1 a 3 a
- c) seznam objektů nebo míst, kde bude bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě podle § 60 odst. 2 nebo 3 vykonávána, s uvedením, zda se jedná o kritickou infrastrukturu.

(2) Podává-li žádost o registraci jedna z více osob podrobených jednotnému řízení podle § 59 odst. 5, uvede v žádosti o registraci také osoby, pro které bude zajišťovat výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, s uvedením objektů nebo míst podle odstavce 1 písm. c).

§ 63

Změna, zrušení a zánik registrace

(1) Ministerstvo provede změnu registrace formou zápisu do evidence na základě žádosti registrované osoby a zašle jí nové potvrzení o registraci.

(2) Ministerstvo rozhodne o zrušení registrace, pokud

- a) nejde o bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, nebo

- b) bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě není vykonávána ve vztahu k vlastnímu nebo užívanému majetku, objektu nebo místu registrované osoby.

(3) Registrace zanikne

- a) oznámením registrované osoby, že přestala nebo přestává k určitému dni vykonávat bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, nebo
- b) smrtí nebo prohlášením za mrtvého registrované osoby vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě nebo jejím zánikem.

§ 64

Další podmínky výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě

(1) Registrovaná osoba je povinna vydat svému zaměstnanci, který zajišťuje výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, průkaz.

(2) Zaměstnanec registrované osoby je povinen mít při plnění úkolů na veřejnosti přístupném místě u sebe průkaz a na požádání jej předložit úřední osobě pověřené výkonem dohledu nebo dozoru nebo osobě, vůči které směřuje výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě.

(3) Pro výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě při ochraně kritické infrastruktury se ustanovení § 58 použije přiměřeně, s výjimkou § 58 odst. 1 písm. a).

(4) Pro zaměstnance registrované osoby se použijí ustanovení hlavy druhé dílu pátého až sedmého upravující požadavky na věk, plnou svéprávnost, bezúhonnost, odbornou způsobilost, zdravotní způsobilost a fyzickou zdatnost, je-li vyžadována, opatření a povinnosti osoby při zajištění výkonu vybraných soukromých bezpečnostních činností, povinnost poskytnout první pomoc a přivolat lékařskou pomoc a podmínky pro používání psa, stejnokroje a průkazu obdobně.

§ 65

Oznamovací povinnost

Registrovaná osoba je povinna ministerstvu bez zbytečného odkladu oznámit a doložit všechny podstatné změny skutečností uvedených v žádosti o registraci a požádat o změnu registrace; to neplatí v případě změny předpokládaného počtu chráněných osob podle § 62 odst. 1 písm. b).

Hlava IV

Dohled, dozor a přestupky

§ 66

Dohled

(1) Dohled nad zajištěním výkonu soukromé bezpečnostní činnosti zaměstnancem provozovatele, osobou uvedenou v § 17 odst. 3 nebo činností zaměstnance registrované osoby při výkonu činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě vykonává Policie České republiky.

(2) Příslušník Policie České republiky při výkonu dohledu na veřejnosti přístupném místě může

- a) udílet na místě ústní pokyny odpovědné osobě provozovatele nebo registrované osoby na místě přítomné, v jejíž působnosti je odstranění zjištěných nedostatků, a
- b) zjišťovat nedostatky v činnosti osoby, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, nebo osoby vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě a tyto zjištěné nedostatky oznamovat orgánu dozoru.

(3) Provozovatel, zaměstnanec provozovatele, osoba uvedená v § 17 odst. 3, osoba vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě a zaměstnanec registrované osoby jsou povinni orgánu dohledu poskytnout součinnost.

§ 67

Dozor

(1) Dozor nad výkonem soukromé bezpečnostní činnosti a výkonem bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě provádí ministerstvo.

(2) Ministerstvo při výkonu dozoru v místě, kde je vykonávána soukromá bezpečnostní činnost nebo bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě,

- a) kontroluje, zda a jak jsou plněny povinnosti stanovené tímto zákonem, a
- b) udílí pokyny odpovědné osobě provozovatele nebo registrované osoby na místě přítomné, v jejíž působnosti je odstranění zjištěných nedostatků.

(3) Proti pokynům podle odstavce 2 písm. b) může provozovatel nebo registrovaná osoba podat do 5 dnů písemné námitky, které musí být odůvodněny. Námitky nemají odkladný účinek a ministerstvo o nich rozhodne do 30 dnů ode dne jejich doručení.

(4) Ministerstvo na základě zjištění při výkonu dohledu nebo dozoru v případě porušení právních předpisů při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nebo výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě rozhodnutím uloží odstranění zjištěných nedostatků ve stanovené lhůtě. Ministerstvo kontroluje odstranění těchto nedostatků.

(5) Ministerstvo vykonává dozor při ověřování fyzické zdatnosti podle § 41 a kontroluje dodržování postupů stanovených prováděcím právním předpisem.

Přestupky

§ 68

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) vykonává soukromou bezpečnostní činnost bez licence podle § 3,
- b) vykonává bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě bez registrace podle § 59,
- c) v rozporu s § 17 odst. 4 vykonává funkci odpovědného zástupce pro více než 1 provozovatele, nebo
- d) uvede nepravdivé nebo neúplné údaje v žádosti o udělení licence podle § 18 nebo k takové žádosti připojí doklady s nepravdivými nebo neúplnými údaji.

(2) Zaměstnanec provozovatele se dopustí přestupku tím, že v rozporu

- a) s § 47 odst. 2 při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti na místě, kde došlo k jednání, které vykazuje znaky trestného činu, přestupku nebo pracovního úrazu, svým počínáním ztíží řádné objasnění věci,
- b) s § 49 odst. 2 si při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku nebo ochrana osob a majetku ve zvláštních případech zakryje obličej,
- c) s § 51 odst. 2 při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva použije technické prostředky, zařízení nebo jejich soubory, které jsou vyhrazeny k použití pouze bezpečnostním sborům,
- d) s § 53 odst. 1 při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti používá stejnokroj, který není označen názvem provozovatele nebo číslem, nebo
- e) s § 53 odst. 4 při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech nebo převoz věcí mimořádné hodnoty nepředloží na požádání oprávněné osoby průkaz.

(3) Zaměstnanec registrované osoby se dopustí přestupku tím, že v rozporu

- a) s § 64 odst. 2 při zajištění výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě nepředloží na požádání oprávněné osoby průkaz,
- b) s § 64 odst. 4 a § 47 odst. 2 při zajištění výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, kde došlo k jednání, které vykazuje znaky trestného činu, přestupku nebo pracovního úrazu, svým počínáním ztíží řádné objasnění věci, nebo

c) s § 64 odst. 4 a § 49 odst. 2 si při zajištění výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě ochrana osoby a majetku nebo ochrana osob a majetku ve zvláštních případech zakryje obličej.

(4) Vedoucí odštěpného závodu nebo osoba uvedená v § 17 odst. 3 vykonávající soukromou bezpečnostní činnost se dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní oznamovací povinnost podle § 36, nebo
- b) v rozporu s § 51 odst. 2 při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva použije technické prostředky, zařízení nebo jejich soubory, které jsou vyhrazeny k použití pouze bezpečnostním sborům.

(5) Poskytovatel zdravotních služeb se dopustí přestupku tím, že nesplní oznamovací povinnost podle § 40 odst. 2.

(6) Osoba, která zajišťuje ověření fyzické zdatnosti podle § 41 odst. 3, se dopustí přestupku tím, že provede ověření fyzické zdatnosti v rozporu s § 41 nebo prováděcím právním předpisem upravujícím způsob ověřování fyzické zdatnosti.

(7) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 500 000 Kč nebo zákaz činnosti do 2 let, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), c) nebo d),
- b) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b), odstavce 2 písm. c) nebo odstavce 4 písm. b),
- c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 4 písm. a) nebo odstavce 6,
- d) 5 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a), b) nebo e), odstavce 3 nebo 5, nebo
- e) 1 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. d).

§ 69

(1) Podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) vykonává soukromou bezpečnostní činnost bez licence podle § 3 nebo vykonává jinou soukromou bezpečnostní činnost, než na kterou jí byla udělena licence,
- b) vykonává bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě bez registrace podle § 59, nebo
- c) uvede nepravdivé nebo neúplné údaje v žádosti o udělení licence podle § 18 až 21 nebo k takové žádosti připojí doklady s nepravdivými nebo neúplnými údaji.

(2) Provozovatel se dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní některou z oznamovacích povinností podle § 25 odst. 1 písm. a), c) nebo d),

- b) zaměstnává k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti osobu, která nesplňuje podmínky podle § 34 odst. 1,
- c) poruší při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech nebo převoz věcí mimořádné hodnoty některou z povinností podle § 48 odst. 1,
- d) při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku nebo ochrana osob a majetku ve zvláštních případech si v rozporu s § 49 odst. 2 zakryje obličej,
- e) při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva nevede seznam osob, které zajišťují výkon soukromé bezpečnostní činnosti, podle § 50 odst. 1,
- f) v rozporu s § 51 odst. 1 nebo § 55 odst. 1 uzavře smlouvu o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nebo podle takové smlouvy zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti,
- g) v rozporu s § 51 odst. 2 při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva použije technické prostředky, zařízení nebo jejich soubory, které jsou vyhrazeny k použití pouze bezpečnostním sborům,
- h) v rozporu s § 53 odst. 2 nevystaví průkaz osobě, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti,
- i) v rozporu s § 54 odst. 2 nevede seznam smluv o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nebo je neuchovává po dobu 10 let od skončení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti pro objednatele,
- j) v rozporu s § 55 odst. 3 pokračuje ve výkonu soukromé bezpečnostní činnosti soukromého detektiva přesto, že zjistí, že výkon této činnosti směřuje vůči osobě, pro kterou současně vykonává jinou bezpečnostní činnost, nebo nesplní oznamovací povinnost vůči osobě, se kterou byla uzavřena smlouva o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva, že nelze pokračovat v plnění povinností ze smlouvy pro možný střet zájmů,
- k) v rozporu s § 57 odst. 1 zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti bez pojištění,
- l) v rozporu s § 58 odst. 2 nesplní oznamovací povinnost, nebo
- m) při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ve stanovené lhůtě neodstraní nedostatky stanovené rozhodnutím ministerstva podle § 67 odst. 4.

(3) Registrovaná osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) poruší při výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě některou z povinností podle § 48 odst. 1,
- b) v rozporu s § 64 odst. 4 zaměstnává k výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě osobu, která nesplňuje podmínky podle § 34 odst. 1,
- c) v rozporu s § 64 odst. 4 a § 53 odst. 2 nevystaví průkaz svému zaměstnanci, který zajišťuje výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě,
- d) nesplní oznamovací povinnost podle § 65, nebo

- e) při výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě neodstraní ve stanovené lhůtě nedostatky stanovené rozhodnutím ministerstva podle § 67 odst. 4.

(4) Zahraniční osoba, která nemá bydliště nebo sídlo na území České republiky, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 11 odst. 2 dočasně, příležitostně nebo ojediněle vykonává soukromou bezpečnostní činnost na území České republiky bez oznámení ministerstvu.

(5) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) nebo c),
- b) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b), odstavce 2 písm. c), g) nebo j) nebo podle odstavce 4,
- c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a), b) nebo f) nebo podle odstavce 3 písm. a),
- d) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. e), h), i) nebo k) až m) nebo podle odstavce 3 písm. b),
- e) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. d) nebo podle odstavce 3 písm. c) nebo e), nebo
- f) 5 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3 písm. d).

§ 70

Přestupky podle tohoto zákona projednává ministerstvo.

Hlava V

Evidence

§ 71

Druhy evidencí

(1) Jako informační systémy veřejné správy se zřizují evidence

- a) provozovatelů,
- b) osob vykonávajících bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě,
- c) osob vykonávajících soukromou bezpečnostní činnost k ochraně kritické infrastruktury,
- d) provozovatelů, kterým byla licence odňata nebo zanikla, byly pozastaveny právní účinky licence nebo kteří oznámili ministerstvu ukončení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti,

- e) osob, které výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě ukončily,
- f) žadatelů o udělení licence, kterým byla žádost o udělení licence pravomocně zamítnuta,
- g) žadatelů o registraci, kterým nebylo vyhověno, a
- h) zahraničních osob podle § 11 odst. 1, které oznámily ministerstvu dočasný, příležitostný nebo ojedinělý výkon soukromé bezpečnostní činnosti na území České republiky.

(2) Správcem evidencí uvedených v odstavci 1 je ministerstvo.

(3) Evidence uvedené v odstavci 1 písm. a), d) a h) jsou veřejně přístupné způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Z evidencí uvedených v odstavci 1, které nejsou veřejně přístupné, poskytuje ministerstvo údaje zpravodajským službám, Policii České republiky a Národnímu bezpečnostnímu úřadu způsobem umožňujícím nepřetržitý a dálkový přístup.

§ 72

Údaje vedené v evidencích a lhůty k jejich předávání a uchovávání

(1) Ministerstvo vede

a) v evidenci podle § 71 odst. 1 písm. a)

1. u podnikající fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresu místa pobytu a obchodní firmu, pokud je provozovatel zapsán v obchodním rejstříku, nebo u obchodní korporace obchodní firmu a sídlo, popřípadě umístění odštěpného závodu, popřípadě závodu u zahraniční obchodní korporace,
2. identifikační číslo osoby,
3. skupinu a číslo licence a dobu, na kterou se licence uděluje, a
4. datum, od kdy provozovatel nepřetržitě vykonává soukromou bezpečnostní činnost,

b) v evidenci podle § 71 odst. 1 písm. b)

1. u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu, nebo u podnikající fyzické osoby jméno, popřípadě jména, a příjmení, adresu místa pobytu, obchodní firmu, pokud je osoba zapsána v obchodním rejstříku, nebo u obchodní korporace obchodní firmu a sídlo, popřípadě umístění odštěpného závodu, popřípadě závodu, je-li zřízen,
2. identifikační číslo osoby, je-li přiděleno,
3. převažující předmět současné činnosti registrované osoby,
4. druh bezpečnostní činnosti vykonávané pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě podle § 60 a
5. seznam objektů nebo míst, kde bude bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě podle § 60 odst. 1 až 3 vykonávána, s uvedením, zda se jedná o kritickou infrastrukturu,

c) v evidenci podle § 71 odst. 1 písm. c) údaje podle písmene a) a dále skutečnost, že osoby vykonávají bezpečnostní činnost k ochraně kritické infrastruktury,

d) v evidenci podle § 71 odst. 1 písm. d)

1. u podnikající fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresu místa pobytu a obchodní firmu, pokud je provozovatel zapsán v obchodním rejstříku, nebo u obchodní korporace obchodní firmu a sídlo, popřípadě umístění odštěpného závodu, popřípadě závodu u zahraniční obchodní korporace,
2. identifikační číslo osoby,
3. skupinu licence vydané provozovateli a
4. datum nabytí právní moci a důvod odnětí nebo zániku licence nebo pozastavení právních účinků licence,

e) v evidenci podle § 71 odst. 1 písm. e)

1. u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu, nebo u podnikající fyzické osoby jméno, popřípadě jména, a příjmení, adresu místa pobytu, obchodní firmu, pokud je osoba zapsána v obchodním rejstříku, nebo u obchodní korporace obchodní firmu a sídlo, popřípadě umístění odštěpného závodu, popřípadě závodu, je-li zřízen,
2. identifikační číslo osoby, je-li přiděleno,
3. převažující předmět současné činnosti registrované osoby,
4. druh bezpečnostní činnosti vykonávané pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě,
5. seznam objektů nebo míst, kde byla bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě podle § 60 odst. 1 až 3 vykonávána s uvedením, zda se jednalo o kritickou infrastrukturu,
6. datum registrace a
7. datum ukončení výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě,

f) v evidenci podle § 71 odst. 1 písm. f)

1. u podnikající fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresu místa pobytu a obchodní firmu, pokud je provozovatel zapsán v obchodním rejstříku, nebo u obchodní korporace obchodní firmu a sídlo, popřípadě umístění odštěpného závodu, popřípadě závodu u zahraniční obchodní korporace,
2. skupinu licence, o kterou provozovatel žádal,
3. datum podání žádosti o udělení licence a
4. datum nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení licence a důvod zamítnutí žádosti,

g) v evidenci podle § 71 odst. 1 písm. g)

1. u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu, nebo u podnikající fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa pobytu, obchodní firmu, pokud je osoba zapsána v obchodním rejstříku,

2. identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,
 3. převažující předmět současné činnosti registrované osoby,
 4. druh bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, kterou měl žadatel o registraci vykonávat,
 5. datum podání žádosti o registraci a
 6. datum a důvod zamítnutí žádosti o registraci a
- h) v evidenci podle § 71 odst. 1 písm. h)
1. obchodní firmu, název, sídlo, popřípadě umístění odštěpného závodu,
 2. jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození, místo pobytu a státní občanství osoby vykonávající soukromou bezpečnostní činnost na území České republiky,
 3. druh soukromé bezpečnostní činnosti vykonávané na území České republiky,
 4. místo výkonu soukromé bezpečnostní činnosti a
 5. dobu, po kterou má být soukromá bezpečnostní činnost vykonávána na území České republiky.

(2) Ministerstvo může vést v evidencích podle odstavce 1 i další osobní údaje, zejména kontaktní údaje, za účelem usnadnění výkonu své působnosti podle tohoto zákona.

(3) Ministerstvo uchovává údaje v

- a) evidencích podle § 71 odst. 1 písm. a) až c) po dobu výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nebo výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě; po ukončení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nebo výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě tyto údaje zapíše do evidence podle § 71 odst. 1 písm. d) nebo e) a uchová je v této evidenci po dobu 10 let ode dne zápisu,
- b) evidenci podle § 71 odst. 1 písm. f) a g) po dobu 10 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení licence nebo zamítnutí žádosti o registraci, nebo
- c) evidenci podle § 71 odst. 1 písm. h) po dobu dočasného, příležitostného nebo ojedinělého výkonu soukromé bezpečnostní činnosti a dále 10 let ode dne ukončení výkonu této soukromé bezpečnostní činnosti na území České republiky.

Hlava VI

Společná ustanovení o spolupráci

§ 73

Koordinační dohody s Policií České republiky

(1) Provozovatel při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku nebo ochrana osob a majetku ve zvláštních případech nebo registrovaná osoba může se souhlasem vlastníka střeženého objektu nebo místa uzavřít písemnou koordinační dohodu

s příslušným krajským ředitelstvím Policie České republiky, v jehož územním obvodu se střežený objekt nebo místo nachází. Účelem dohody je stanovit podrobnosti postupu při vzájemné spolupráci a při poskytování součinnosti provozovatele nebo registrované osoby Policii České republiky při plnění jejích úkolů.

(2) Koordinační dohoda obsahuje zejména

- a) formy a nástroje koordinace,
- b) úkoly provozovatele nebo registrované osoby v oblasti předcházení protiprávním jednáním ve střeženém objektu nebo místě,
- c) postup provozovatele nebo registrované osoby při zjištění protiprávního jednání ve střeženém objektu nebo místě a
- d) dobu, na kterou je uzavírána.

§ 74

Spolupráce ministerstva

Při plnění úkolů podle tohoto zákona může ministerstvo vyžadovat informace od Policie České republiky, dalších státních orgánů nebo orgánů územních samosprávných celků. Policie České republiky, další státní orgány nebo orgány územních samosprávných celků žádosti vyhoví bez zbytečného odkladu, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak⁵⁾.

Hlava VII

Přechodná a zrušovací ustanovení

Přechodná ustanovení

§ 75

(1) Dosavadní živnostenské oprávnění vydané podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona platné se po dobu 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za

- a) licence skupiny A, B a D, jde-li o živnostenské oprávnění s předmětem živnosti „Ostraha majetku a osob“,
- b) licenci skupiny C, jde-li o živnostenské oprávnění s předmětem živnosti „Služby soukromých detektivů“,

⁵⁾ Například trestní řád, zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

- c) licenci skupiny E, jde-li o živnostenské oprávnění s předmětem živnosti „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“, a
- d) licenci skupiny F, jde-li o oprávnění k provozování činnosti spočívající v poskytování bezpečnostního poradenství v rámci živnosti volné „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“.

(2) Dosavadní živnostenská oprávnění s předmětem živnosti „Ostraha majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“ a „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“, vydaná podle zákona č. 455/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona platná zanikají uplynutím lhůty uvedené v odstavci 1, není-li dále stanoveno jinak.

(3) Podnikající fyzická osoba nebo obchodní korporace, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona trvá živnostenské oprávnění pro provozování živnosti „Ostraha majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“ nebo „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“, která hodlá ve výkonu příslušného druhu soukromé bezpečnostní činnosti pokračovat po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1, musí do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona požádat o udělení licence.

(4) Živnostenské oprávnění k živnostem „Ostraha majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“ nebo „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ vydané podle zákona č. 455/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zaniká osobám, které požádaly o udělení příslušné skupiny licence podle odstavce 3, dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence.

(5) Po dobu uvedenou v odstavci 1 nelze zahájit řízení o odnětí licence pro nesplnění podmínek podle tohoto zákona; to neplatí, nabylo-li právní moci rozhodnutí o udělení licence vydané podle odstavce 4.

(6) Po dobu 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona ministerstvo zasílá stejnopis rozhodnutí o udělení licence živnostenskému úřadu příslušnému podle § 71 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění účinném ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, do 10 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Živnostenský úřad zapíše zánik živnostenského oprávnění v důsledku nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence do 10 dnů ode dne doručení stejnopisu rozhodnutí ministerstvem.

(7) Osoby, jimž ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona trvá živnostenské oprávnění pro provozování živnosti „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ vydané podle zákona č. 455/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a které hodlají pokračovat v provozování činnosti, která není výkonem soukromé bezpečnostní činnosti technická služba a nepodléhá licenci, i po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1 na základě živnostenského oprávnění pro živnost, která svým obsahem odpovídá charakteru provozované činnosti, musí do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona ohlásit příslušnou živnost živnostenskému úřadu a doložit doklady prokazující splnění požadované odborné způsobilosti, pokud nebyly živnostenskému úřadu předloženy dříve.

§ 76

Podnikající fyzická osoba nebo obchodní korporace, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona trvá živnostenská oprávnění pro provozování živnosti „Ostraha majetku a osob“ nebo „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ podle zákona č. 455/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, která je pojištěna pro případ odpovědnosti za újmu způsobenou výkonem živnosti, musí uvést pojištění do souladu s tímto zákonem do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 77

(1) Zaměstnanec provozovatele, osoba uvedená v § 17 odst. 3 a provozovatel, kteří zajišťují výkon soukromé bezpečnostní činnosti u podnikatele, kterému ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona trvá živnostenská oprávnění pro provozování živnosti „Ostraha majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“ nebo „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ vydané podle zákona č. 455/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, musí do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona splnit podmínku bezúhonnosti a odborné způsobilosti, a je-li vyžadována, také podmínku zdravotní způsobilosti a fyzické zdatnosti, jinak nesmí zajišťovat výkon soukromé bezpečnostní činnosti.

(2) Osoba uvedená v § 58 odst. 3, která ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona vykonává citlivou činnost a nesplňuje předpoklady pro výkon citlivé činnosti podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost, je povinna do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona doložit ministerstvu, že splňuje předpoklady pro výkon citlivé činnosti podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost. Do doby splnění povinnosti podle věty první se pro účely tohoto zákona tato osoba považuje za osobu splňující podmínky pro výkon citlivé činnosti za předpokladu, že v této době ani v době posledních 5 let přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebylo v řízení k této osobě vydáno rozhodnutí o nevydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby nebo o nevydání osvědčení fyzické osoby. Věta druhá se nepoužije, jestliže bylo v řízení k osobě uvedené v § 58 odst. 3 v době posledních 5 let přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vydáno rozhodnutí o zrušení platnosti dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby nebo rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby.

(3) Nesplní-li osoba uvedená v § 58 odst. 3 povinnost uvedenou v odstavci 2, nesmí provozovatel po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 2 nebo po dni vykonatelnosti rozhodnutí o nevydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti nebo osvědčení fyzické osoby, pokud nastane dříve, vykonávat soukromou bezpečnostní činnost k ochraně kritické infrastruktury.

§ 78

(1) Zahájená a dosud pravomocně neskončená řízení vedená podle zákona č. 455/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, ve věci udělení státního povolení k provozování živnosti „Ostraha majetku a osob“, „Služby soukromých

detektivů“ a „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zastavují. Živnostenský úřad do 15 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona vrátí žadateli žádost o udělení státního povolení k provozování živnosti, doklady připojené k žádosti a zaplacený správní poplatek a zároveň jej poučí o nové právní úpravě výkonu soukromé bezpečnostní činnosti podle tohoto zákona.

(2) Zahájená a dosud pravomocně neskončená řízení vedená podle zákona č. 455/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, v souvislosti s provozováním živností „Ostraha majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“ a „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ a s provozováním činnosti spočívající v poskytování bezpečnostního poradenství v rámci živnosti volné „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ dokončí živnostenské úřady podle zákona č. 455/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 79

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Čl. XIX zákona č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky, včetně nadpisu.
2. Část šestá zákona č. 292/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, včetně nadpisu.
3. Body 2 a 3 čl. VIII zákona č. 155/2010 Sb., kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o živnostenském podnikání

§ 80

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 247/2000 Sb., zákona č. 249/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona

č. 309/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 409/2000 Sb., zákona č. 458/2000 Sb., zákona č. 61/2001 Sb., zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 86/2002 Sb., zákona č. 119/2002 Sb., zákona č. 174/2002 Sb., zákona č. 281/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 130/2003 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 224/2003 Sb., zákona č. 228/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 38/2004 Sb., zákona č. 119/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 326/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 695/2004 Sb., zákona č. 58/2005 Sb., zákona č. 95/2005 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 358/2005 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 131/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 191/2006 Sb., zákona č. 212/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 225/2006 Sb., zákona č. 310/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb., zákona č. 160/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 292/2009 Sb., zákona č. 145/2010 Sb., zákona č. 155/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 350/2011 Sb., zákona č. 351/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 199/2012 Sb., zákona č. 201/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 234/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 308/2013 Sb., zákona č. 309/2013 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 140/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 206/2015 Sb., zákona č. 267/2015 Sb., zákona č. 88/2016 Sb., zákona č. 91/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 229/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 304/2016 Sb., zákona č. 64/2017 Sb., zákona č. 65/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 193/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 261/2017 Sb., zákona č. 289/2017 Sb., zákona č. 111/2018 Sb., zákona č. 171/2018 Sb., zákona č. 176/2019 Sb., zákona č. 255/2019 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 39/2020 Sb., zákona č. 115/2020 Sb. a zákona č. 117/2020 Sb., se mění takto:

1. V § 3 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno am), které včetně poznámky pod čarou č. 73 zní:

„am) výkon soukromé bezpečnostní činnosti⁷³⁾).

⁷³⁾ Zákon č. .../2020 Sb., o soukromé bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů.“.

2. V příloze č. 3 KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI se předměty podnikání „Ostraha majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“ a „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ zrušují.
3. V příloze č. 5 Seznam živností, jejichž výkon je podnikatel povinen zajistit pouze fyzickými osobami splňujícími odbornou způsobilost, a odborné způsobilosti pro výkon těchto činností se živnosti „Ostraha majetku a osob“ a „Služby soukromých detektivů“ zrušují.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o správních poplatcích

§ 81

V části I přílohy k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 215/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 38/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 182/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 296/2008 Sb., zákona č. 297/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 301/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 132/2010 Sb., zákona č. 148/2010 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 343/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 105/2011 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 134/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 245/2011 Sb., zákona č. 249/2011 Sb., zákona č. 255/2011 Sb., zákona č. 262/2011 Sb., zákona č. 300/2011 Sb., zákona č. 308/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 344/2011 Sb., zákona č. 349/2011 Sb., zákona č. 350/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 472/2011 Sb., zákona č. 19/2012 Sb., zákona č. 37/2012 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 172/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 225/2012 Sb., zákona č. 274/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 359/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 496/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 50/2013 Sb., zákona č. 69/2013 Sb., zákona č. 102/2013 Sb., zákona č. 170/2013 Sb., zákona č. 185/2013 Sb., zákona č. 186/2013 Sb., zákona č. 232/2013 Sb., zákona č. 239/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb.,

zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 273/2013 Sb., zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 281/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 187/2014 Sb., zákona č. 249/2014 Sb., zákona č. 257/2014 Sb., zákona č. 259/2014 Sb., zákona č. 264/2014 Sb., zákona č. 268/2014 Sb., zákona č. 331/2014 Sb., zákona č. 81/2015 Sb., zákona č. 103/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 206/2015 Sb., zákona č. 224/2015 Sb., zákona č. 268/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 229/2016 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 319/2016 Sb., zákona č. 324/2016 Sb., zákona č. 369/2016 Sb., zákona č. 63/2017 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 194/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., zákona č. 199/2017 Sb., zákona č. 202/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 251/2017 Sb., zákona č. 261/2017 Sb., zákona č. 289/2017 Sb., zákona č. 295/2017 Sb., zákona č. 299/2017 Sb., zákona č. 302/2017 Sb., zákona č. 304/2017 Sb., zákona č. 371/2017 Sb., zákona č. 90/2018 Sb., zákona č. 171/2018 Sb., zákona č. 193/2018 Sb., zákona č. 286/2018 Sb., zákona č. 307/2018 Sb., zákona č. 135/2019 Sb., zákona č. 176/2019 Sb., zákona č. 209/2019 Sb., zákona č. 255/2019 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 279/2019 Sb., zákona č. 364/2019 Sb., zákona č. 368/2019 Sb., zákona č. 369/2019 Sb., zákona č. 12/2020 Sb., zákona č. 115/2020 Sb., zákona č. 117/2020 Sb. a zákona č. 119/2020 Sb., se za položku 24 vkládá nová položka 24a, která zní:

„Položka 24a

a) Vydání rozhodnutí o udělení licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti obchodní korporaci	Kč 10 000
b) Vydání rozhodnutí o udělení licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti fyzické osobě	Kč 2 000
c) Vydání rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti obchodní korporaci	Kč 5 000
d) Vydání rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti fyzické osobě	Kč 1 000

Poznámka

Správní úřad vybere poplatek podle písmene a) nebo b) této položky ve výši poloviny sazby příslušného poplatku, bylo-li poplatníkovi vydáno státní povolení k provozování živnosti „Ostraha majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“ nebo „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ podle živnostenského zákona nebo rozhodnutí o udělení licence podle zákona č. .../2020 Sb., o soukromé bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících

zákonů, a státní povolení k provozování živnosti nebo licence jsou ke dni vydání rozhodnutí o udělení licence podle zákona č. .../2020 Sb. platné.

Předmětem poplatku není

Změna rozhodnutí o udělení licence provedená bez návrhu poplatníka.“.

§ 82

Přechodné ustanovení

Od správních poplatků podle položky 24 písm. a) až d) přílohy k zákonu č. 634/2004 Sb., ve znění účinném ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, je osvobozeno první ohlášení nebo první přijetí žádosti učiněné ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud při výkonu této živnosti ohlašovatel nebo žadatel hodlá pokračovat v některé z činností, které vykonával jako držitel státního povolení k provozování živnosti „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud jej držel ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o Policii České republiky

§ 83

V zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 150/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 459/2011 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 273/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 51/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 65/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 205/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 304/2017 Sb., zákona č. 111/2019 Sb. a zákona č. .../2020 Sb., se za § 16 vkládá nový § 16a, který včetně nadpisu zní:

„§ 16a

Spolupráce s držiteli licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti

Místně příslušné krajské ředitelství může uzavřít písemnou koordinační dohodu s fyzickou osobou nebo obchodní korporací, která je držitelem licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti podle zákona upravujícího soukromou bezpečnostní činnost.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o volném pohybu služeb

§ 84

V § 2 zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, ve znění zákona č. 247/2011 Sb., zákona č. 278/2013 Sb. a zákona č. 188/2016 Sb., se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno g), které včetně poznámky pod čarou č. 29 zní:

„g) soukromou bezpečnostní činností²⁹⁾“.

²⁹⁾ Zákon č. .../2020 Sb., o soukromé bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů.“.

CELEX 32006L0123

ČÁST ŠESTÁ

ÚČINNOST

§ 85

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2022.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A) Obecná část

Úvodem je třeba uvést, že řadu podrobnějších informací k obecné části důvodové zprávy obsahuje i její Zvláštní část, jakož i Závěrečná zpráva hodnocení dopadů regulace, případně její přílohy (dále jen „Zpráva RIA“).

Vysvětlivky k pojmům používaným v důvodové zprávě:

- 1) **Pokud není uvedeno jinak, podnikatelem se rozumí stávající držitel oprávnění k provozování živností (koncese) „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“, „Ostraha majetku a osob“ a „Služby soukromých detektivů“ podle živnostenského zákona do doby nabytí účinnosti návrhu zákona o soukromé bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů (dále jen „předkládaný návrh zákona“ nebo „návrh zákona“ anebo „navrhovaná nová právní úprava“).**
- 2) **Provozovatel = podnikající fyzická osoba, obchodní korporace (obchodní společnost nebo družstvo) podle návrhu zákona, kterému bylo vydáno správní rozhodnutí o udělení licence Ministerstvem vnitra (dále jen „ministerstvo“), resp. který je oprávněn vykonávat soukromou bezpečnostní činnost.**
- 3) **Výkon soukromé bezpečnostní činnosti = podnikání v oboru bezpečnostní činnosti podle návrhu zákona na základě licence příslušné skupiny vydané ministerstvem.**
- 4) **Zaměstnanec provozovatele = každá fyzická osoba, která pro provozovatele zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti.**
- 5) **Zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti = přímý fyzický výkon bezpečnostních činností v mezích obsahových náplní jednotlivých druhů soukromé bezpečnostní činnosti prováděný samotným podnikatelem (podnikající fyzická osoba) nebo zaměstnancem provozovatele., případně osobou podle § 17 odst. 3.**
- 6) **Výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě = výkon vybraných bezpečnostních činností, které si zajišťuje fyzická nebo právnická osoby pro sebe nepodnikatelsky na základě registrace u ministerstva vnitra.**
- 7) **Zaměstnanec registrované osoby každá fyzická osoba v pracovním poměru k registrované osobě, která pro ni fyzicky zajišťuje bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejně přístupném místě.**

a) Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

Činnost soukromých bezpečnostních služeb v České republice je aktuálně upravena zejména zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Stěžejním vstupním předpokladem podnikání v předmětné oblasti je získání koncese podnikatelem.

Jak vyplývá z výše uvedeného, jde o činnost podnikatelskou.

Podnikatelé a jejich zaměstnanci působící v oboru soukromých bezpečnostních činností se výrazně podílejí na prevenci vzniku protiprávních jednání ve vztahu jak k osobám, tak i k majetku. Z tohoto důvodu přicházejí velmi často do kontaktu s porušováním právních norem a podílejí se na řešení těchto situací.

I přes poměrně dynamický rozvoj odvětví soukromých bezpečnostních služeb a jejich pozitivní dopad na život společnosti lze identifikovat i určité zásadní problémy, které stávající právní úprava ani samoregulační mechanismy trhu soukromých bezpečnostních služeb nejsou schopny dlouhodobě řešit.

1) Základní přehled aktuálních právních norem, které se vztahují na oblast podnikání v oblasti komerční bezpečnosti, resp. výkonu soukromé bezpečnostní činnosti:

- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, resp. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) - dále jen „obecné nařízení o ochraně osobních údajů“ nebo „GDPR“ a navazující zákon č. 111/2019 Sb., zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích
- Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, ve znění zákona č. 370/2017 Sb.
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, část třetí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

2) Další důvody potřeby vzniku předkládaného návrhu zákona.

Výše zmíněné soukromé bezpečnostní činnosti v České republice jsou provozovány jako předmět podnikání za účelem dosažení zisku. Jedná se tedy, podle dosud platné právní úpravy, o koncesované živnosti ve smyslu živnostenského zákona („Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“ a „Poskytování technických služeb k ochraně majetku

a osob“). Tato právní úprava je nedostatečná, protože živnostenský zákon upravuje pouze obecné podmínky pro vstup do podnikání v oblasti soukromých bezpečnostních služeb z hlediska státní regulace podnikání, avšak neupravuje a ani nemůže upravovat tyto soukromé bezpečnostní činnosti z hlediska jejich specifických zvláštností a bezpečnostních rizik.

Dalším faktorem svědčícím pro nezbytnost přijetí speciálního zákona je skutečnost, že Česká republika, na rozdíl od většiny Evropských zemí, zatím nedisponuje speciálním zákonem upravujícím předmětnou problematiku (k tomu více příloha důvodové zprávy o přehledu evropských zemí a jejich právních úprav v oblasti soukromých bezpečnostních služeb).

K tomu blíže Zpráva RIA bod 1.3.

Návrh zákona nemá negativní dopad na rovnost postavení mužů a žen.

Zákaz diskriminace je zajištěn tím, že návrh zákona nerozlišuje mezi žadateli a žadatelkami o vydání licence., resp. osobami žádajícími o registraci k výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě. Důvodem pro nevydání licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti může být pouze zákonem stanovená skutečnost. Ministerstvo jakožto správní orgán nesmí zkoumat žádné další subjektivní povahové rysy žadatele či jeho zájmy, vyznání, politické přesvědčení, pohlaví apod. Tyto skutečnosti nijak neovlivňují řízení o vydání licence.

Živnostenské úřady jako subjekty podílející se na vydávání státních povolení k provozování živnosti (dále jen "koncese") v oblasti komerční bezpečnosti neevidují žadatele podle žádných kritérií, které by vedly k porušení principů zákazu diskriminace nebo ve vztahu k rovnosti mužů a žen. To samé platí o Ministerstvu průmyslu a obchodu, které je mj. ústředním orgánem státní správy pro věci živností, Hospodářskou komoru České republiky, která rovněž zastřešuje činnost jednotlivých živnostenských společenstev a Český statistický úřad.

Z pohledu zajišťování vnitřní bezpečnosti nedisponuje žádnými údaji narušujícími výše zmíněné principy ani ministerstvo.

b) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

Hlavními principy navrhované nové právní úpravy je zejména:

- zvýšení úrovně zajištění vnitřní bezpečnosti,
- celkové zlepšení situace v podnikatelském prostředí v oblasti komerční bezpečnosti,
- zlepšení kvality poskytovaných služeb ze strany soukromých bezpečnostních služeb,
- zvýšení kvalifikačních předpokladů a tím pádem i kvality odváděné práce na straně zaměstnanců podnikatelů (provozovatelů) zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti a v budoucnu i osob vykonávajících bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech fyzických nebo právnických osob,

- zabránění excesům ze strany soukromých bezpečnostních služeb a osob vykonávajících bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech (k tomu více příloha důvodové zprávy),
- vyloučení střetu zájmů zejména z pohledu (možné) privatizace výkonu veřejné moci.

Naplnění hlavních cílů navrhované nové právní úpravy je možné pouze za těchto podmínek:

1. **Podrobit podnikání v komerční bezpečnosti specifické právní úpravě.**
2. **Ověřit bezpečnostní zachovalost všech tuzemských a zahraničních soukromých bezpečnostních služeb za účelem eliminace identifikovaných problémů.**
3. **Stanovit jasné vstupní podmínky pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti.**
4. **Stanovit kvalifikační předpoklady osob vykonávajících soukromou bezpečnostní činnost resp. osob takovou činnost zajišťujících (provozovatelé a jejich zaměstnanci).**
5. **Zkvalitnit poskytování služeb podnikateli.**
6. **Stanovit působnost státu při vydávání správních rozhodnutí o udělení licencí, resp. svěření oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost konkrétní osobou, při registraci bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, výkonu dozoru, dohledu a projednávání přestupků.**

K tomu blíže Zpráva RIA bod 1.5.

Jak již bylo uvedeno výše, návrh zákona nemá negativní dopad na rovnost postavení mužů a žen.

K tomu blíže písmeno a) bod 2) obecné části důvodové zprávy.

c) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku.

K tomu, aby mohly být odstraněny zásadní nedostatky v dosavadní činnosti soukromých bezpečnostních služeb a naplněny hlavní principy/cíle nového zákona, je nutno přijmout komplexní právní úpravu v předmětné oblasti.

Podrobnosti k této části jsou uvedeny ve Zprávě RIA, zejména pak v obecném úvodu a dále bodech 1.2, 1.3, 1.5 a v části 3. (Vyhodnocení nákladů a přínosů), jakož i v části 4. (Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějších řešení).

d) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky.

Navržená právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Vychází ze zásad uvedených v Ústavě České republiky a Listině základních práv a svobod, zejména ze zásady zákonnosti uvedené v čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 4 Listiny (ukládání povinností jen na základě zákona) a ze zásady zákonného výkonu veřejné moci uvedené v čl. 2 Listiny.

Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů je předkládán v souladu s článkem 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb. Ministerstvem vnitra jakožto gestorem¹. V důvodové zprávě se ke zmíněnému článku 1 mimo jiné uvádí: „V ústavním zákonu se navrhuje vyjádřit, které složky jsou základem bezpečnostního systému státu, jejichž hlavním posláním je obranná a ochranná činnost. Podmínkou všestranného rozvoje občanské společnosti je vytváření a zachovávání vnitřního i vnějšího bezpečnostního prostředí. Proto nemůže být zajišťování bezpečnosti České republiky pouze záležitostí složek, které jsou k tomu výslovně určeny, ale **svým nezbytným podílem musí přispět jak státní orgány a orgány samosprávných územních celků, tak i právnícké a fyzické osoby.** Konkretizace podílu a rozlišení podle působnosti, možností a schopností budou obsahovat navazující zákony.“

V souladu s ústavním pořádkem České republiky je i omezení výkonu soukromé bezpečnosti na obchodní korporace (obchodní společnosti a družstva) ve smyslu občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích. Podle Čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod má každý právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, avšak na druhé straně zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností (Čl. 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

Proto řešení předložené v návrhu zákona je zcela v souladu s Čl. 26 Listiny základních práv a svobod, a to i s přihlédnutím k tomu, že v právním řádu České republiky nejde o ojedinělý jev a je zcela v souladu s Čl. 41 Listiny základních práv a svobod.

Z hlediska ochrany soukromí před neoprávněnými zásahy ze strany osob vykonávajících resp. zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti je navrhovaná nová právní úprava v souladu s Čl. 1, Čl. 2 odst. 3, Čl. 3 odst. 1, Čl. 7 odst. 1, Čl. 10, Čl. 12 a Čl. 13 Listiny základních práv a svobod.

Ochrana osobních údajů je pak zaručena tím, že návrh zákona, v této oblasti zcela přejímá dosavadní, resp. novou právní úpravu, bez jakýchkoliv výjimek (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), nový zákon o zpracování osobních údajů a doprovodný zákon.

K povaze opatření osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti nebo výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech a možných zásahů do práv a osobních svobod je třeba uvést, že **všechna opatření uvedená v návrhu zákona, která realizují osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti, nejsou oprávněními veřejnoprávními, protože soukromé bezpečnostní služby a jejich zaměstnanci nejsou orgány veřejné moci, na rozdíl od bezpečnostních složek státu, resp. obecní policie.**

¹⁾ § 12 a § 24 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky ve znění pozdějších předpisů (kompetenční zákon).

V tomto případě tedy nepůjde o výkon vrchnostenských oprávnění, např. „požadovat prokázání totožnosti“, jako je tomu u zmíněné Policie České republiky nebo obecní policie, případně dalších subjektů, podílejících se na výkonu státní moci/správy, u kterých je toto oprávnění založeno zákonem.

Pokud inkriminovaná osoba nebude reagovat na žádost osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti nebo například odmítne sdělit/poskytnout své osobní údaje, nemůže být osobou zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti k tomu nucena a může svobodně odejít, ledaže by se jednalo o osobu, která je podezřelá ze spáchání trestného činu. Potom by osoba zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti byla oprávněna postupovat podle § 76 odst. 2 trestního řádu, jako jakýkoliv jiný občan.

Podrobnosti k této části jsou uvedeny ve Zvláštní části důvodové zprávy.

e) Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie, popřípadě i s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie.

Problematika provozování soukromých bezpečnostních služeb je přímo vyňata ze směrnice č. 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu. Jedná se totiž o poměrně velký a z hlediska národních zájmů citlivý sektor trhu.

V širším kontextu se však na problematiku upravenou návrhem zákona vztahují prameny práva EU upravující působení ekonomických subjektů na společném trhu, resp. některé instituty, do nichž navrhovaná nová právní úprava může zasahovat.

Jedná se především o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1214/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o profesionální přeshraniční silniční přepravě eurohotovosti členskými státy eurozóny, nařízení Rady (EU) č. 55/2013 ze dne 17. prosince 2012 o rozšíření oblasti působnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1214/2011 o profesionální přeshraniční silniční přepravě eurohotovosti mezi členskými státy eurozóny a obecné nařízení o ochraně osobních údajů.

Z četné judikatury Soudního dvora EU je nutno zmínit rozsudky:

- C-465/05 *Komise v. Itálie*,
- C-514/03 *Komise v. Španělsko*,
- C-189/03 *Komise v. Nizozemí*,
- C-171/02 *Komise v. Portugalsko*,

- **C-355/98 Komise v. Belgie,**

V potaz byla vzata i Směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 o uznávání odborných kvalifikací, jež byla implementována zákonem č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace. Návrh zákona je dále v souladu se Směrnicí Rady Evropské unie č. 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty a nařízením Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Evropské unie.

Na problematiku upravenou návrhem zákona dopadají obecné principy práva EU, obsažené v čl. 45, čl. 49 a násl. a čl. 56 a násl. Smlouvy o fungování Evropské unie.

Při přípravě návrhu zákona bylo respektováno a plně využito Doporučení Rady Evropy č. R (87) Výboru ministrů členským státům O organizaci předcházení zločinnosti, přijaté Výborem ministrů dne 17. září 1987. Při přípravě návrhu zákona bylo zohledněno i Sdělení komise evropských společenství ze dne 21. prosince 2009 (KOM (2009) 691 v konečném znění) k Evropskému programu výzkumu a inovací v oblasti bezpečnosti - prvotní postoj Komise ke klíčovým zjištěním a doporučením fóra pro evropský výzkum a inovace v oblasti bezpečnosti.

Návrh tohoto zákona je rovněž v souladu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů).

Návrh zákona není přímo implementačním právním předpisem ve vztahu k výše uvedeným předpisům EU.

Návrh zákona, z hlediska zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti způsobilými subjekty (skuteční majitelé právnických osob dotčených návrhem zákona), reflektuje i požadavky Směrnice evropského parlamentu a rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (dále jen „čtvrtá AML směrnice“), promítnuté do právního řádu České republiky zejména zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů.

S odkazem na mezinárodní akty, které však nemají povahu závazných právních norem, je třeba rovněž připomenout, že Česká republika se v roce 2013 připojila k Dokumentu z Montreux. Účelem tohoto právně nezávazného dokumentu je reagovat na zvýšené používání soukromých vojenských a bezpečnostních společností v současných ozbrojených konfliktech. Dokument z Montreux je výsledkem společné iniciativy švýcarské vlády a Mezinárodního výboru Červeného kříže. Doposud se k dokumentu přihlásilo 54 států, EU, NATO i OBSE. První část rekapituluje relevantní mezinárodněprávní závazky států v této oblasti. Druhá část obsahuje tzv. Good Practices, které mají povahu detailních směrnic a doporučení pro státy. Aby

došlo k plnému naplnění našeho závazku, zavázala se ministerstva (participujících na plnění závazku Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo obrany a ministerstvo) společně vypracovat do jednoho roku ode dne nabytí účinnosti návrhu zákona kodex chování provozovatele soukromé bezpečnostní činnosti a jeho zaměstnance ve třetích zemích při zajišťování výkonu soukromé bezpečnostní činnosti **v oblastech ozbrojeného konfliktu.**

f) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Návrh zákona není rovněž v rozporu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, ani s právem EU, zejména Evropskou sociální chartou a Úmluvou o ochraně lidských práv a svobod a jejími protokoly.

Navrhované nové právní úpravy se v oblasti ochrany občanských a politických práv, ochrany práv dítěte, zákazu diskriminace, rovnosti mužů a žen, zaměstnávání osob zdravotně postižených, jakož i uznávání dokladů o vzdělání dotýkají zejména o tyto mezinárodní smlouvy:

1) Vícestranné

- Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, New York, 16. 12. 1966 (publikace č. 120/1976 Sb.).
- Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen, New York, 18. 12. 1979 (publikace č. 62/1987 Sb.).
- Úmluva proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, New York, 10. 12. 1984 (publikace č. 143/1988 Sb., 39/1997 Sb.).
- Úmluva o právech dítěte, New York, 20. 11. 1989 (publikace č. 104/1991 Sb., 41/2010 Sb. m. s.).
- Opční protokol k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech, New York, 16. 12. 1966 (publikace č. 169/1991 Sb.).
- Evropská úmluva o zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (č. 126), Štrasburk, 26. 11. 1987 (publikace č. 9/1996 Sb.).
- Evropská dohoda o osobách účastnících se řízení před Evropskou komisí a Soudem pro lidská práva (č. 67), Londýn, 6. 5. 1969 (publikace č. 106/1996 Sb.).
- Opční protokol k Úmluvě o odstranění všech forem diskriminace žen, New York, 6. 10. 1999 (publikace č. 57/2001 Sb. m. s.).
- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, New York, 13. 12. 2006 (publikace č. 10/2010 Sb. m. s., 44/2010 Sb. m. s.).

2) Bilaterální

- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání a dokladů o vědeckých hodnostech a titulech vydávaných

v České republice a v Maďarské republice, Budapešť, 6. 5. 2004 (publikace č. 92/2005 Sb. m. s.).

- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o vzájemném uznávání částí studia, rovnocennosti dokladů o vzdělání a dokladů o vědeckých hodnotech a titulech vydávaných v České republice a v Polské republice, Praha, 16. 1. 2006 (publikace č. 104/2006 Sb. m. s.).
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání v oblasti vysokého školství, Praha, 23. 3. 2007 (publikace č. 60/2008 Sb. m. s.).
- Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání vydávaných v České republice a ve Slovenské republice, Praha, 28. 11. 2013 (publikace č. 23/2015 Sb. m. s.).

g) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí.

- ***státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty***

Hlavními kritérii pro stanovení finančního dosahu navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty jsou:

- předpokládaný počet žadatelů o vydání licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti,
- plnění nových úkolů veřejné správy ze strany ministerstva a dalších dotčených úřadů podle návrhu zákona prostřednictvím odpovídajícího personálního a materiálního vybavení.

Náklady na straně ministerstva by měly činit v prvním roce cca 35 mil. Kč, v dalších letech přibližně 23 mil. Kč ročně.

Z celkových nákladů uvažovaných pro první rok se předpokládá, že na zajištění mzdových prostředků připadne částka cca 23 mil. ročně, na materiálně technické vybavení, včetně výpočetní techniky a softwarových produktů pro cca 35 zaměstnanců ministerstva cca. 12 mil. Kč. V této částce jsou zahrnuty i náklady spojené se zřízením příslušných informačních systémů vedených ministerstvem (například jednotlivé evidence). Proto je třeba přiměřeně navýšit finanční prostředky kapitoly „314 – Ministerstvo vnitra“. Požadavek na navýšení systemizovaných funkčních míst ve výše uvedeném rozsahu je stanoven na nejnižší možné úrovni pro zajištění níže uvedených činností.

Na straně Národního bezpečnostního úřadu je nutno počítat s navýšením počtu systematizovaných funkčních (tabulkových) míst pro novou činnost (citlivá činnost

v souvislosti s předpokládaným nárůstem podílu soukromých bezpečnostních služeb na ochraně systémů a prvků kritické infrastruktury) v celkovém počtu 3, s dopadem na navýšení finančních prostředků kapitoly „308 - Národní bezpečnostní úřad“ ze státního rozpočtu. Požadavek na navýšení systemizovaných funkčních míst v uvedeném rozsahu je stanoven na nejnižší možné úrovni pro zajištění výše uvedených činností.

Obdobně tomu bude i v případě Bezpečnostní informační služby, kde dojde k navýšení rovněž o 3 služební místa.

Případné finanční dopady plynoucí z návrhu zákona na ministerstvo, Národní bezpečnostní úřad a Bezpečnostní informační službu budou projednány v procesu přípravy návrhu státního rozpočtu na příslušný kalendářní rok a střednědobého výhledu.

Vzhledem k předpokládanému počtu provozovatelů, lze totiž v průběhu **každých 10 let předpokládat příjem do státního rozpočtu v rozmezí cca 25 až 50 mil. Kč ze správních poplatků** za udělení licencí k provozování soukromé bezpečnostní činnosti. Zde bude důležité, kolik subjektů nyní podnikajících v segmentu komerční bezpečnosti bude nově licencováno. Podle ČSÚ platí daně v této oblasti činnosti asi 6.500 hospodářských subjektů – v takovém případě by bylo vybráno asi 25 mil. Podle MPO je v současné době 14.000 subjektů, kteří mají jednu a více koncesovanou živnost k poskytování komerční bezpečnosti – v takovém případě by se vybralo až cca 50 mil. To vše s desetiletou periodou.

Dalším příjmem státního rozpočtu by měly být případné pokuty za porušení zákona a za spáchané přestupky.

Podrobnosti k této části jsou uvedeny ve Zprávě RIA, zejména pak části 3. a 4. [„Vyhodnocení nákladů a přínosů“ a „Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějších řešení“].

• *podnikatelské prostředí České republiky*

Hlavními kritérii pro stanovení finančního dosahu navrhované právní úpravy na podnikatelské prostředí jsou předpokládané počty:

- žadatelů o vydání licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti,
- osob, které si budou muset doplnit kvalifikační předpoklady podle návrhu zákona.

Nejvyšší zátěží pro podnikatelský sektor bude uhrazení správního poplatku za vydání správního rozhodnutí o udělení licence k výkonu bezpečnostní činnosti. Registrace bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na místech veřejnosti přístupných bude bezplatná.

V prvním výše uvedeném případě se počítá s částkou 10 000,- Kč u obchodní korporace, 2 000,- Kč u podnikající fyzické osoby. V případě, že žadatel o vydání správního rozhodnutí o udělení licence - obchodní společnost - bude v době nabytí účinnosti navrhované nové právní úpravy držitelem koncesní listiny nebo koncese, bude správní poplatek automaticky snížen na

polovinu. To samé bude platit i v případech vydání nové licence (po uplynutí doby platnosti vydaného správního rozhodnutí o udělení licence).

V tomto případě byly stanoveny výše správních poplatků tak, aby nadměrně nezatížily budoucí provozovatele a neznemožnily přístup některých subjektů k tomuto druhu podnikání. Rovněž tak se předkladatel návrhu zákona domnívá, že i v případě opakovaného vydání správního rozhodnutí o udělení licence (po uplynutí doby jeho platnosti, resp. platnosti oprávnění k podnikání) nedojde k výraznějšímu finančnímu zatížení provozovatelů.

Správním poplatkům budou podléhat i příslušné změny dotčených dokladů s výjimkou těch, které budou prováděny na základě zjištěných skutečností např. změna příjmení fyzické osoby – držitele licence.

K administrativní zátěži provozovatelů dojde i ve spojitosti se zavedením nové právní úpravy zejména při přechodu na nový systém regulace právních vztahů. Administrativní zátěž bude spočívat v nutnosti doložit některé doklady stanovené navrhovanou novou právní úpravou k řízení o vydání správního rozhodnutí o udělení licence, a to opakovaně každých 10 let. Nicméně se jedná o doklady, které podnikatel stejně musí mít k dispozici již dnes, aby vůbec mohl podnikat. Nejedná se tedy o znovu obstarávání listinných materiálů a po konzultacích lze odhadovat, že tato činnost nezabere podnikateli více než 2 hodiny v souvislosti s podáním žádosti ministerstvu o vydání licence. Veškeré další současné povinnosti provozovatele v souvislosti s jeho podnikáním (např. daňová přiznání, poskytování údajů pracovněprávního charakteru apod.) zůstanou zachovány ve stávající podobě, nebudou tedy návrhem zákona rozšiřovány a při výpočtu administrativní zátěže se s nimi nepočítá. Výpočet administrativní zátěže spojené s **vydáním licence** všech potencionálních provozovatelů obvykle na 10 let, je uveden v příloze č. 2 důvodové zprávy, přičemž byla zjištěna administrativní zátěž ve výši 248 400 Kč.

Obdobná situace v oblasti administrativní zátěže osob nastane jednorázově u nově zaváděného institutu výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech. Ani zde nedojde k masivnímu zvýšení administrativní zátěže osob, ač je nutno připustit, že bude vyžadována kvalifikovanější personální práce, neboť podmínky kladené na zaměstnance působící v této oblasti budou stejné, jako je tomu u zaměstnanců provozovatelů (soukromých bezpečnostních činností).

Ekonomické dopady na podnikatele v souvislosti s prověřováním/prokazováním bezúhonnosti budou takřka nulové, neboť příslušné podklady si bude vyžadovat samo ministerstvo. Pochopitelně, to neplatí pro osoby, zdržující se déle jak šest měsíců v zahraničí, u cizinců atd. (viz § 37). Tyto ekonomické dopady nebudou mít žádný zásadní dopad na podnikatele a navíc je nelze pregnantně kvantifikovat, neboť objektivně neexistuje přehled o tom, kolik žadatelů o licenci se zdržuje více jak šest měsíců v zahraničí.

V případě potvrzení prokazujícího bezdlužnost požádá podnikatel příslušný subjekt o jeho vystavení. K podání žádosti o vystavení potvrzení mohou podnikatelé využít například formulář označený také jako „Obecná písemnost určená pro podání orgánům finanční

správy ČR“. Formulář je dostupný on-line. Za účelem vystavení potvrzení stačí vybrat místně příslušný finanční úřad, typ daně označit jako „Bez určení daně“ a pomocí nápovědy vybrat možnost „**Žádost o potvrzení bezdlužnosti**“, pak ještě doplnit informace o poplatníkovi. I v tomto případě se nejedná o žádnou novinku, z pohledu zatížení podnikatele z důvodu přijetí navrhované nové právní úpravy, protože předmětná potvrzení jsou vyžadována například tehdy, pokud podnikatel žádá banku o poskytnutí úvěru.

Co se týká zdravotní způsobilosti, bude zachován stávající právní stav, tj. působnost zákona o specifických zdravotních službách a periodicita preventivních prohlídek u zaměstnanců provozovatele, jak stanoví dosavadní pracovně právní předpisy, a proto ani s tuto eventualitu není třeba zohledňovat při stanovení dopadů na podnikatelské prostředí. K tomu je třeba připomenout, že zdravotní způsobilost a fyzická zdatnost nebudou automaticky ověřovány u všech provozovatelů a jejich zaměstnanců. V úvahu připadají pouze provozovatelé (podnikající fyzické osoby přímo zajišťující výkon vybraných soukromých bezpečnostních činností) a dále zaměstnanci provozovatelů v konkrétně stanovených případech. Stejně je tomu i dnes – viz například povinnost zaměstnavatele stanovená § 103 odst. 1 písm. a) zákoníku práce (zaměstnavatel je povinen mj. nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti), apod.

Vzhledem k tomu, že předem nelze kvantifikovat, jaké konkrétní soukromé bezpečnostní činnosti budou v rámci každé z firem vykonávány, resp. zajišťovány, nelze předem ani určit okruh osob, které budou podléhat režimu zdravotní způsobilosti a fyzické zdatnosti. Každopádně jak je uvedeno na jiných místech důvodové zprávy, práva osob se sníženou zdravotní způsobilostí nejsou dotčena, protože specifické zdravotní předpoklady musí splňovat jenom vybrané osoby s ohledem na náplň jejich práce.

Ani náklady na školení a vzdělávání vlastních zaměstnanců, technické vybavení firem a podobně nebudou rozdílné od stávající právní úpravy. Je pochopitelně věcí řádného podnikatele, aby své zaměstnance školil, vyskytnou-li se nová technická nebo technologická zařízení, řešení určitých otázek souvisejících s výkonem soukromé bezpečnostní činnosti apod. Tento zákon v tomto směru nezakládá žádné nové povinnosti, tedy nic takového nepřináší. Z tohoto důvodu tedy náklady v tomto směru nebudou pro podnikatele v žádném případě vyšší, než je tomu doposud.

Modelový příklad dopadů návrhu zákona na malou firmu do 50 zaměstnanců

V souladu s Metodikou měření a přeměňování administrativní zátěže Ministerstva průmyslu a obchodu z června 2013 (dále jen „Metodika“) předkládá ministerstvo modelový příklad dopadů návrhu zákona na malou firmu o padesáti zaměstnancích podnikající v oboru soukromé bezpečnostní činnosti podle navrhované licence A – ochrana osob a majetku. Jako podklad pro zpracování modelového příkladu slouží níže uvedený seznam informačních povinností, které pro provozovatele soukromé bezpečnostní činnosti vyplývají z návrhu zákona.

Nad rámec shora citované Metodiky uvádíme v příkladu i další dopady nezahrnuté pod pojem administrativní zátěž. Jedná se o požadavky kladené na provozovatele při samotném zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

Informační povinnosti vyplývající z návrhu zákona o soukromé bezpečnostní činnosti

1. K žádosti o vydání licence provozovatel přiloží:

- doklad o odborné způsobilosti,
- čestné prohlášení o dosavadní bezpečnostní praxi,
- čestné prohlášení o bezúhonnosti,
- doklad prokazující bezúhonnost cizince nebo občana ČR pobývajícího v zahraničí,
- doklad prokazující bezdlužnost,
- doklady k odpovědnému zástupci,
- do dvou měsíců od udělení licence doručí ministerstvu stejnopis nebo ověřenou kopii smlouvy o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou výkonem soukromé bezpečnostní činnosti.

2. Při běžném výkonu činnosti má provozovatel povinnost:

- oznámit změny všech skutečností uvedených v žádosti o vydání licence, které písemně doloží; to neplatí v případě změn, které jsou zjistitelné z veřejně přístupných informačních zdrojů,
- oznámit záměr ustanovit odpovědného zástupce, není-li ustanoven již při podání žádosti o vydání licence,
- oznámit den ukončení činnosti odpovědného zástupce nebo jeho změnu,
- oznámit den ukončení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti,
- vést seznam všech osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti ve vztahu k jednotlivým střeženým objektům anebo místům, chráněným osobám nebo střeženému majetku,
- vést seznam událostí, při kterých dojde k narušení střeženého objektu anebo místa nebo k útoku na chráněnou osobu anebo střežený majetek nebo zásahu osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti.

Veškeré administrativní úkony uvedené shora souvisí s vydáním, změnou nebo zánikem licence. Lze tedy důvodně předpokládat, že tyto úkony budou ze strany provozovatelů činěny jednou za deset let, půjde-li o žádost o novou licenci. U ostatních úkonů půjde zřejmě o období kratší. Časová náročnost a v jejím důsledku i nákladnost těchto úkonů nebude nijak vysoká, vzhledem k jejich povaze. Pokud půjde o přípravu podkladů k žádosti o vydání licence nebo přípravu podkladů pro ustanovení nebo změnu odpovědného zástupce, počítáme s časovou náročností maximálně v jednotkách hodin.

Z hlediska administrativní zátěže je nejvíce náročným úkonem zajištění dokladů prokazujících bezdlužnost podle § 38 návrhu zákona, kdy je požadováno potvrzení o

bezdlužnosti od více subjektů (Finanční správa České republiky, Celní správa České republiky, zdravotní pojišťovny, orgány sociálního zabezpečení).

Naproti tomu úkonem, který se nese v duchu principu *Sdílení dat a integrovaná vláda* formulovaného pracovní skupinou Simplification Group v rámci Standard Cost Model Network je posuzování bezúhonnosti formou výpisů z rejstříku trestů, které si ministerstvo zajistí samo v elektronické podobě, a to způsobem, který umožňuje dálkový přístup.

U modelového příkladu malé firmy do padesáti zaměstnanců počítáme, že administrativě spojené s chodem firmy by se mohli věnovat tři zaměstnanci, administrativě související s licenci a povinnostmi plynoucími ze zákona jeden zaměstnanec a to s časovou dotací pro jednotlivé úkony vyplývající z návrhu zákona o bezpečnostní činnosti na jednoho zaměstnance:

- podání žádosti 0,25 h
- zajištění dokladu o odborné způsobilosti 0,5 h
- zajištění čestného prohlášení o dosavadní bezpečnostní praxi 0,5h
- zajištění čestného prohlášení o bezúhonnosti 0,25 h
- zajištění dokladu prokazujícího bezúhonnost cizince nebo občana ČR pobývajících v zahraničí 1 h
- zajištění dokladů prokazujících bezdlužnost 4 h
- zajištění dokladů k odpovědnému zástupci a jejich kontrola 1 h
- odeslání smlouvy k pojištění odpovědnosti za újmu vzniklou při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti 0,25 h
- oznámení změn skutečností uvedených v licenci vč. příslušné dokumentace 3 h
- oznámení záměru ustanovit odborného zástupce vč. příslušné dokumentace 3 h
- oznámení o změně nebo ukončení činnosti odpovědného zástupce 1 h
- oznámení o ukončení činnosti 1 h
- vedení seznamu osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti 1 2h
- vedení seznamu významných událostí při zajišťování výkonu soukromé bezpečnostní činnosti 12 h

Průměrný čas potřebný pro splnění jednotlivých administrativních činností		
Administrativní činnost	Průměrný čas (hodin za rok na 1 člověka)	Průměrný čas "T" (hodin za pracovní den na 1 člověka)
Podání žádosti o vydání licence	0,025 h	-
zajištění dokladu o odborné způsobilosti	0,05 h	-
zajištění čestného prohlášení o bezúhonnosti	0,025 h	-
zajištění čestného prohlášení o dosavadní bezpečnostní praxi	0,05 h	-

zajištění dokladu prokazujícího bezúhonnost cizince nebo občana ČR pobývajících v zahraničí	0,1 h	-
zajištění dokladů prokazujících bezdlužnost	0,4 h	0,001 h
zajištění dokladů k odpovědnému zástupci a jejich kontrola	0,1 h	-
odeslání smlouvy k pojištění odpovědnosti za újmu vzniklou při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti	0,025 h	-
oznámení změn skutečností uvedených v licenci vč. příslušné dokumentace	0,9 h	0,003 h
oznámení záměru ustanovit odborného zástupce vč. příslušné dokumentace	0,9 h	0,003 h
oznámení o změně nebo ukončení činnosti odpovědného zástupce	0,3 h	0,001 h
oznámení o ukončení činnosti	1 h	
vedení seznamu osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti	12 h	0,05 h
vedení seznamu významných událostí při zajišťování výkonu soukromé bezp. činnosti	12 h	0,05 h
Celkem	28 h*	0,108 h

*zaokrouhleno na celé hodiny

Pro výpočet administrativní zátěže malé firmy do padesáti zaměstnanců bylo počítáno s aktuální průměrnou hrubou hodinovou mzdou zvýšenou o 15%, aby byly zahrnuty režijní náklady. Samotný výpočet administrativní zátěže je v příložené tabulce.

Celkové náklady administrativního zatížení vyplývajícího ze zákona o bezpečnostní činnosti pro malou firmu do padesáti zaměstnanců podnikající v oboru soukromé bezpečnostní činnosti podle Licence skupiny A – ochrana osob a majetku činí přibližně 5.820,- Kč ročně (viz příloha č. 1).

Obdobně bylo přistoupeno i k nákladům na bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě

Nejprve byl stanoven počet subjektů a počet zaměstnanců.

K 30. červnu 2019 bylo zaměstnanců v oblasti podniků ostrahy majetku a osob - 41 322 (zaměstnáno u provozovatelů SBS).

K témuž datu nebyl evidován počet subjektů ani počet zaměstnanců, u nichž by přicházel v úvahu režim bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu, realizovaný podle návrhu předkládaného zákona.

Za účelem zjištění počtu subjektů a zaměstnanců, u kterých by přicházel do úvahy režim bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu podle návrhu zákona, byla provedena konzultace s Hospodářskou komorou ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR, Asociací malých a středních podniků, Asociací českého tradičního obchodu, ani jeden z výše uvedených svazů však takové informace o svých členských subjektech nemá a oslovení nemohli zpracovateli relevantní údaje poskytnout.

Současně bylo jednáno s Mgr. Andreou Petrů, manažerkou pro obchod a vztahy s EU, ze Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky, Z jejího sdělení vyplývá, že z členů Svazu obchodu a cestovního ruchu je v současné době do ostrahy členů zapojeno přibližně 1000 pracovníků. Tito členové mají v zaměstnaneckém poměru 1-5 pracovníků Security oddělení. Ti se nepodílejí přímo na ostraze, ale zejména na:

- řízení činnosti bezpečnostních agentur
- starost o kódy k alarmům, řízení přístupů ...
- starost o chod bezpečnostních zařízení (alarmy, CCTV...)
- řešení krádeží, vyšetřování, včetně zaměstnanecké kriminality, prevence...

Lze tedy s určitostí konstatovat, že jednak na tyto pracovníky návrh zákona vůbec nebude dopadat, jednak se jedná o vysoce sofistikovanou a odbornou činnost, při které budou nepochybně vybaveni odpovídajícím vzděláním.

Ve spolupráci s Uníí bezpečnostních služeb ČR, kterou doporučila jako možný zdroj relevantních údajů generální ředitelka Asociace malých a středních podniků Eva Svobodová, MBA, **byly odhadnuty následující údaje:**

Dopad na provoz s přístupem veřejnosti:

- a) Obchodní centra; (obchodní řetězce, showroomy)
- b) Herny, kasina, noční podniky, diskotéky
- c) Administrativní a eventuálně bytové areály
- d) Jednorázové podniky - srazy, koncerty, festivaly...

Ad a)

Počet obchodních center, v nichž cca. 1-2 nájemci disponují svojí „vlastní ochranou“.

Lze odhadnout, že se jedná přibližně o **85** obchodních center tj. asi **100 až 130 různých subjektů zajišťujících** si vlastní ostrahu svými prostředky.

Při zajištění směnnosti je nutno využít nejméně 2 osoby na jednu směnu, to **jsou** při dvousměnném provozu 4 osoby na jeden subjekt.

Při odhadovaném počtu 100 až 130 možných subjektů se bude jednat o 400 až 520 zaměstnanců.

Ad b)

Počet heren a kasin - celkem cca. 1 800

Z toho cca. 40% s vlastní ochranou nebo kombinovanou ochranou zajišťovanou ve spolupráci s provozovatelem SBS.

Tj. 720 heren a kasin zajišťujících si vlastní ochranu; cca. 2 zaměstnanci na „směnu“ s ohledem na střídání pak 4 celkem cca. 2 880 osob plnících podle návrhu zákona podmínky bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě.

Odhadovaný počet dalších podniků (diskotéky, noční podniky – se stálým či dočasným programem; restaurace s „řízeným“ přístupem) s vlastní ostrahou podle kvalifikovaného odhadu v jednotlivých krajích včetně hl. města Prahy **celkem ČR 800 subjektů** patřících do režimu navrhované bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě.

Při odhadování počtu zaměstnanců v tomto segmentu, byly odhadovány na diskotéky 1 až 2 osoby na běžný provoz a 2 až 4 osoby na „noční provoz“. Z uvedeného odhadu vyplývá, že počet osob zaměstnaných v tomto segmentu se bude pohybovat **v rozmezí 2.400 až 4.000 zaměstnanců celkem.**

Ad c)

Počet administrativních a eventuálně kombinovaných bytových areálů s vlastní ostrahou se podle kvalifikovaného odhadu v jednotlivých krajích včetně hl. města Prahy ČR odhaduje na celkem 700 subjektů.

Pro zajištění nepřetržitého provozu je nutné využívat 4 až 5 zaměstnanců v každém samostatném subjektu. Matematickým výpočtem lze odhadnout, že počet zaměstnanců v tomto segmentu se bude pohybovat v intervalu **2.800 až 3.500 zaměstnanců celkem.**

Ad d)

Jednorázové podniky, srazy, koncerty, festivaly a podobně bývají zpravidla zajišťovány profesionálními soukromými bezpečnostními službami a není známo, že by byly zajišťovány v režimu vlastní ostrahy. Je-li ostraha zajišťována, nepůjde o navrhovanou úpravu.

Počet subjektů 0.

Počet zaměstnanců 0

Závěr:

Na základě provedeného odhadu bylo zjištěno, že bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě by se mohla dotýkat přibližně 2320 až 2350 podnikatelských subjektů (ad a) = 100 až 130, ad b) = 1520 (720 + 800), ad c) = 700, ad d) = 0). To však za předpokladu, že se všichni k režimu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě přihlásí.

Konzervativním odhadem tak jde o interval 8.400 až 10.900 zaměstnanců (interval součtu zaměstnanců odhadovaných v ad a) až ad d) na které bude mít návrh zákona dopad. To

však opět za předpokladu, že se všechny odhadované subjekty skutečně k režimu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě přihlásí.

Lze konstatovat, že poměr zaměstnanců podniků ostrahy osob a majetku a osob zaměstnanců (osoby) v režimu ostrahy pro vlastní potřebu na místech s přístupem veřejnosti je na úrovni přibližně 20 až 26 % počtu oficiálního počtu zaměstnanců podniků ostrahy majetku a osob.

Tomu odpovídá i zjištění, které předkladatel provedl s MPSV a Úřadem práce České republiky. Bylo zjištěno, že v současné době je poptáváno celkově v České republice 4.171 volných pracovních míst na pozice v oblasti ochrany a ostrahy (pouze v Praze je poptáváno 1.099 volných pracovních pozic v oblasti ochrany a ostrahy).

Z provedené analýzy vyplývá, že 980 pracovních míst je poptáváno subjekty, které nejsou držiteli koncese pro ostrahu majetku, a lze se tedy právem domnívat, že se jedná o zaměstnance, kteří budou zaměstnáváni pro vlastní ostrahu. Nelze však jednoznačně dovodit, že všichni tito nyní poptávaní zaměstnanci by byli jednoznačně určeni do režimu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, tak jak je navrhováno předkládaným zákonem, neboť ten dopadá pouze na zaměstnance vyskytující se na místě veřejnosti přístupném, tak jak je v zákoně definováno.

Následně byly kalkulovány nákladové dopady právní úpravy na podnikatele a osoby vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu:

A: Ekonomická zátěž podnikatelských subjektů

Ekonomická zátěž se bude dotýkat 2320 až 2350 podnikatelských subjektů.

Časová dotace na vyplnění oznamovacího formuláře – max. 0,5 h

Hodinové náklady nejméně 215,73 Kč/h

Viz příloha č. 2b důvodové zprávy.

B: Na vyškolení zaměstnanců

Do současnosti cca. 127 000 osob získalo profesní kvalifikaci „strážný“ a dalších cca 1500 osob profesní kvalifikaci „detektiv koncipient“, které jsou pro zaměstnance v oblasti bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu potřebné. K tomu je nutno připočítat dalších 20 000 osob, které disponují vzděláním pro výkon dané činnosti (rekvalifikace podle předchozí právní úpravy, která jsou i dnes platná). Při odečtu držitelů profesní kvalifikace, kteří odešli do důchodu či zemřeli lze počítat s tím, že na trhu je k dispozici stále minimálně **100 000 osob s potřebnou kvalifikací**. Z toho 41.322 zaměstnanců pracuje v soukromých bezpečnostních službách.

Lze tedy uzavřít, že téměř 60.000 osob disponuje v současné době potřebným vzděláním.

Při uvažovaném výpočtu nákladu na vzdělání je nutné s výše uvedenou skutečností uvažovat a lze tedy konstatovat, že vzdělání si bude muset doplnit přibližně 30 % zaměstnanců, kteří v současné době ve vlastní ostraze pracují (jak již bylo výše uvedeno, tyto počty zaměstnanců nejsou nikým sledovány a evidovány). Z uvažovaného intervalu zaměstnanců

(8.400 až 10.900) by se tedy doplnění vzdělání mohlo dotýkat přibližně 2520 až 3270 zaměstnanců.

Náklady na získání profesní kvalifikace jsou jednoznačně náklady zaměstnance a nikoliv jeho zaměstnavatele a zpravidla ani nebývají náklady na získání profesní kvalifikace zaměstnavatelem propláceny. Podle autorizované osoby se náklady na získání profesní kvalifikace různí a pohybují se v intervalu od částky 800,- Kč na osobu až po částku 1.500,- Kč na osobu.

Z uvedeného vyplývá, že náklady na přezkoušení 30 % osob, které se dnes pohybují v segmentu vlastní ostrahy, se budou pohybovat v intervalu od 2.016.000,- Kč do 4.905.000,- Kč, což bude příjem jiných podnikatelských subjektů, autorizujících osob.

K nákladů na získání profesní kvalifikace je ještě nutno konstatovat, že každý zaměstnanec pro práci na zařízeních pod elektrickým napětím, plynovém zařízení, tlakových nádobách řidič nákladních vozidel nad 3,5t. musí periodicky obnovovat svou odbornou způsobilost. Strážný však skládá zkoušku profesní kvalifikace pouze 1 x za život.

C: Náklady na výpis rejstříku trestů

Při stanovení nákladu na opatrování výpisu rejstříku trestů bylo vycházeno ze stávající zavedené praxe mnoha zaměstnavateli.

Ustanovení § 316 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, stanoví že:

(4) Zaměstnavatel nesmí vyžadovat od zaměstnance informace, které bezprostředně nesouvisí s výkonem práce a se základním pracovněprávním vztahem uvedeným v § 3.

Nesmí vyžadovat informace zejména o

- a) těhotenství,
- b) rodinných a majetkových poměrech,
- c) sexuální orientaci,
- d) původu,
- e) členství v odborové organizaci,
- f) členství v politických stranách nebo hnutích,
- g) příslušnosti k církvi nebo náboženské společnosti,
- h) trestněprávní bezúhonnosti;

to, s výjimkou písmen c), d), e), f) a g), neplatí, jestliže je pro to dán věcný důvod spočívající v povaze práce, která má být vykonávána, a je-li tento požadavek přiměřený, nebo v případech, kdy to stanoví tento zákon nebo zvláštní právní předpis. Tyto informace nesmí zaměstnavatel získávat ani prostřednictvím třetích osob.

Ze znění vyplývá, že požadavek na trestněprávní bezúhonnost může být zaměstnavatelem definován „jestliže je pro to dán věcný důvod spočívající v povaze práce, která má být vykonávána, a je-li tento požadavek přiměřený“. Protože tento požadavek je přímo definován živnostenským zákonem pro zaměstnance podniků ostrahy majetku a osob, lze dovodit, že zákonodárce shledal tento postup racionálním a potřebným již v minulosti.

Jinými slovy jen „hloupý“ zaměstnavatel by si na úseku ochrany a ostrahy majetku zaměstnal osobu s kriminální minulostí, když mu právní řád umožňuje na tento druh práce trestní bezúhonnost ověřovat. Záleželo však na zaměstnavateli, jakým způsobem si trestní bezúhonnost uchazeče o zaměstnání vyhodnotí.

Naopak předkládaný návrh zákona podmínku bezúhonnosti striktně stanoví (a poněkud přísnější, než je definována v živnostenském zákoně – rozšiřuje ji na všechny úmyslné trestné činy, pokud se na osobu nehledí jako by nebyl trestán) a vyžaduje, aby všechny osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti a vykonávající jako zaměstnanci bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, tuto podmínku splňovaly.

Poněkud odlišný případ je za situace, kdy zaměstnavatel je držitelem zbrojní licence a vyžaduje, aby uchazeč o zaměstnání byl držitelem zbrojního průkazu skupiny „D“ (pro výkon povolání). V takovém případě nemusí vůbec trestně právní bezúhonnost ověřovat, neboť samotný fakt uchazeče je držitelem zbrojního průkazu kategoricky vylučuje, že by u něho mohlo dojít ke ztrátě bezúhonnosti. Jednak trestní bezúhonnost podle zákona č. 119/2001 Sb., o zbraních, ve znění pozdějších předpisů, je ještě přísnější než podle předkládaného návrhu zákona, a navíc policie bezúhonnost držitelů zbrojních průkazů průběžně sleduje a při ztrátě bezúhonnosti nebo spolehlivosti zbrojní průkaz odnímá.

Náklady na pořízení výpisu z rejstříku trestů jsou náklady uchazeče o zaměstnání a v současné době je cena za pořízení výpisu z rejstříku trestů stanovena částkou 100,- Kč. Příjem za pořízení výpisu rejstříku trestů je příjmem státu.

Lze tedy uzavřít, že ne všechny osoby, které byly podle předchozích výpočtů detekovány jako zaměstnanci, kteří budou vykonávat bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu, čili interval 8.400 až 10.900 zaměstnanců. Předpokládáme, že prověření bezúhonnosti by se mohlo týkat 20 až 25 % osob z tohoto intervalu, to je 1.680 až 2.725 osob.

Ekonomické náklady se tedy budou odhadem pohybovat v intervalu 168.000,- Kč až 272.500,- Kč a budou jednoznačně nákladem uchazeče o zaměstnání nebo stávajícího zaměstnance a budou příjmem státu, resp. státního rozpočtu.

Další dopady návrhu zákona o soukromé bezpečnostní činnosti

Zdravotní způsobilost

Při posuzování zdravotní způsobilosti osob k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti je postupováno v souladu se zákonem č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. Konkrétní požadavky na zdravotní způsobilost k jednotlivým druhům a pozicím v oboru soukromé bezpečnostní činnosti budou stanoveny vyhláškou.

Fyzická zdatnost

Osoby podílející se na zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti na některých pozicích budou muset splňovat požadavky fyzické zdatnosti. S ohledem na náplň jednotlivých pracovních pozic k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti jsou minimální požadavky na fyzickou zdatnost nezbytností.

Provozovatel má při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti povinnost

- vybavit stejnokroj osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti, je-li používán, zřetelným a viditelným číslem osoby, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti,
- vystavit osobě, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, průkaz, který musí obsahovat jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo obchodní firmu a sídlo

provozovatele, číslo licence, jméno, popřípadě jména, a příjmení osoby, které je průkaz vydán, fotografii osoby, které je průkaz vydán, o rozměrech 35x45 mm, odpovídající její současné podobě, číslo průkazu a podpis provozovatele nebo osoby oprávněné za provozovatele jednat.

Provozovatel má povinnost

- uzavírat smlouvy o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti v písemné formě,
- vést seznam uzavřených smluv o soukromé bezpečnostní činnosti a tyto archivovat po dobu 10 let od skončení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti pro objednatele,
- uzavřít pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou výkonem soukromé bezpečnostní činnosti.

Po zániku licence má provozovatel povinnost

- zajistit ochranu dokumentů,
- ukončit smluvní závazky,
- zajistit likvidaci osobních údajů.

Výše uvedené administrativní dopady berou v potaz všechny administrativní činnosti na straně provozovatele (malého podniku do 50 zaměstnanců), které mohou připadat, na základě návrhu zákona, v úvahu při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Je evidentní, že k takovému souběhu předmětných činností během zvoleného časového úseku nemůže běžně dojít.

• *územní samosprávné celky*

Návrh zákona nemá negativní dopad na územní samosprávné celky.

• *sociální sféru, rodiny, specifické skupiny obyvatel, národnostní menšiny a zejména na osoby se zdravotním postižením*

Dopad v oblasti sociální sféry lze předpokládat především v souvislosti s přechodným ustanovením navrhované nové právní úpravy stanovícím lhůtu dvou let (po dni nabytí účinnosti zákona) pro splnění podmínek bezúhonnosti, odborné a zdravotní způsobilosti pro zaměstnance provozovatele a zaměstnance fyzické osoby nebo právnické osoby vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě. Lze důvodně očekávat, že ne všichni stávající zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb nebo jiných firem těmto nově nastaveným podmínkám vyhoví a budou muset proto tuto práci přestat vykonávat. Vzhledem k tomu, že v současnosti neexistují evidence, ze kterých by šlo získat potřebné statistické údaje (např. kolik osob „vyřadí“ z tohoto odvětví nově stanovené podmínky bezúhonnosti či kolik jich nebude zdravotně způsobilých pro zajištění vybraných soukromých bezpečnostních činností), není možné učinit jakýkoli kvalifikovaný odhad dopadu této skutečnosti například na nárůst nezaměstnanosti apod.

Lze očekávat, že první relevantnější odhad bude možno učinit po uplynutí jednoho roku po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, neboť právě tak dlouhá lhůta je v přechodném ustanovení stanovena pro to, aby osoby, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona byly držiteli dotčených koncesí a které hodlají v provozování těchto činností pokračovat na základě licence i po uplynutí dvou let od nabytí účinnosti zákona (tzn. po skončení přechodného období), požádaly o vydání licence podle tohoto zákona. Po uplynutí jednoho roku pak tedy bude známo, kolik ze současných podnikatelských subjektů (s udělenou dotčenou koncesí) bude v této činnosti pokračovat i nadále a na základě tohoto údaje bude možné učinit kvalifikovaný odhad týkající se celkového počtu jejich zaměstnanců.

V případě specifických skupin obyvatel a národnostních menšin nemá návrh zákona žádné dopady, což však nelze tvrdit o osobách se zdravotním postižením. Předkladatel návrhu zákona od prvopočátku zahájení legislativních prací prosazuje možnost zaměstnávání takových osob provozovateli, a to na takových pracovních místech, kde nebude požadován speciální kvalifikační předpoklad v oblasti zdravotní způsobilosti nebo fyzické zdatnosti. Navazuje se tak na dosavadní dobrou praxi, kdy tyto osoby působí například jako operátoři dohledového a poplachového přijímacího centra, vrátní, recepční apod. V podstatě neexistuje druh bezpečnostní činnosti, kde by tyto osoby nenalezly uplatnění.

- ***spotřebitele***

Vzhledem k tomu, že navrhovaná právní úprava jednak celkově reflektuje (na rozdíl od stávající úpravy živnostenským zákonem) specifika odvětví soukromých bezpečnostních služeb, jednak zpřísňuje podmínky pro vstup do této podnikatelské oblasti a samotný výkon soukromých bezpečnostních činností, dá se očekávat, že dojde ke zvýšení profesní úrovně poskytování těchto služeb, které se pozitivním způsobem promítne právě/i ve vztahu ke konečným spotřebitelům (např. ostraha v supermarketech).

- ***životní prostředí***

Navrhovaná právní úprava nemá s přihlédnutím ke svému předmětu negativní dopady na životní prostředí. Naopak lze, ze sociologického úhlu pohledu, předpokládat, že efektivní výkon činnosti soukromých bezpečnostních služeb bude optikou situační prevence v nezanedbatelné míře přispívat k ochraně životního prostředí. Tato domněnka vychází z obecných životních zkušeností, které nasvědčují tomu, že přítomnost uniformované osoby (v tomto případě případný stejnokroj zaměstnanec provozovatele) zvyšuje občanskou zodpovědnost a snižuje výskyt protiprávního jednání.

<i>h) Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně osobních údajů a soukromí.</i>

Zákon o ochraně osobních údajů resp. připravovaný nový zákon o zpracování osobních údajů, který je reakcí na přijetí obecného nařízení o ochraně osobních údajů představující

stěžejní právní normu, která zásadním způsobem ovlivňuje a ovlivní výkon soukromé bezpečnostní činnosti i jeho zajišťování. S ohledem na skutečnost, že dne 25. května 2018 nabylo účinnosti GDPR, jakož i vzhledem k tomu, že nabyl účinnosti zákon o zpracování osobních údajů, je posouzení dopadů orientováno podle GDPR.

Na zpracování osobních údajů ministerstvem a dalšími orgány veřejné moci dopadá obecné nařízení o ochraně osobních údajů a bude se na ně vztahovat hlava II zákona o zpracování osobních údajů. Již předchozí judikatura Soudního dvora nevyžadovala pro aplikaci směrnice 95/46/ES, aby příslušná zpracování byla upravená sekundárním právem Evropské unie, a není ani věcný důvod pro odchylky od obecného nařízení o ochraně osobních údajů v běžné správě věcí veřejných; pochybnosti v tomto směru odstraní § 4 odst. 2 zákona o zpracování osobních údajů. Výjimkou je v tomto směru pouze zpracování osobních údajů zejm. policejními orgány, resp. orgány činnými v trestním řízení, případně orgány zajišťujícími obranu a národní bezpečnost, které by probíhalo podle hlavy III, případně podle hlavy IV zákona o zpracování osobních údajů, ale které není přímo předmětem úpravy navrhované nové právní úpravy.

Také na zpracování osobních údajů provozovatelem, osobou vykonávající bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, jejich zaměstnanci nebo objednatelům výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, se použije obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Na toto zpracování se tedy bude vztahovat hlava II zákona o zpracování osobních údajů. Naopak, hlava III nebo hlava IV zákona o zpracování osobních údajů se na osoby podle věty první tohoto odstavce, vztahovat nebude.

Soukromé bezpečnostní činnosti totiž nespádají do oblasti zpracování osobních údajů příslušnými orgány pro účely prevence, odhalování nebo stíhání pachatelů trestných činů, výkonu trestů nebo prevence a ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost, protože povinné osoby nepatří mezi subjekty pověřené právem členského státu plnit takovou veřejnou funkci a vykonávat takovou veřejnou moc. Obdobně lze shrnout, že (soukromé) bezpečnostní činnosti nespádají ani do oblasti zajišťování národní bezpečnosti nebo obrany, protože i když se určitou měrou podílejí/budou podílet na ochraně kritické infrastruktury, nejsou zákonem vybaveni žádnými specifickými veřejnoprávními oprávněními (opatření podle § 46 nemají tuto povahu a lze je obsahově dovodit již ze současného právního stavu – viz postavení „pána domu“) ani se nepodílejí na postupech veřejné správy podle krizového zákona; jediné podstatné odchylky jsou v oblasti kvalifikačních předpokladů povinných osob.

Pro posouzení vlivu na ochranu osobních údajů je nutno rozlišit zpracování osobních údajů, která jsou podrobně upravena zákonem, od těch zpracování osobních údajů, pro která zákon stanoví jen dílčí podmínky, případně omezení, protože jejich provádění je založeno na obecných předpisech nebo protože se budou i zpracování stejného typu v praxi velmi odlišovat svými parametry danými konkrétními podmínkami a kontextem výkonu/zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti (zákon taková omezení stanoví pouze v § 51 odst. 1 návrhu zákona, kde limituje zjišťování některých tzv. citlivých údajů soukromým detektivem na osoby blízké objednateli a v rámci uložení trvalé povinnosti mlčenlivosti podle § 56 návrhu zákona).

Z povahy věci je možné podrobné posouzení vlivu na ochranu osobních údajů podle článku 35 GDPR provést jen u první skupiny zpracování.

Ochrany osobních údajů se týkají zejména následující oblasti upravené návrhem zákona:

- a) řízení o vydání licence, o její změně, pozastavení, zániku a odnětí (§ 22 - § 29 návrhu zákona), a
- b) druhy evidencí a způsob jejich vedení a poskytování informací ministerstvem některým orgánům veřejné moci, resp. spolupráce ministerstva s dalšími subjekty (§ 32 zasílání stejnopisů, § 71 a 72 evidence, § 74 spolupráce ministerstva s jinými.

Ad a) Řízení o vydání licence a řízení související

Návrh zákona upravuje náležitosti žádosti o vydání správního rozhodnutí o udělení licence. Přitom taxativně stanoví kategorie osobních údajů, které budou zpracovávány, i způsob jejich získání ministerstvem, které bude plnit povinnosti správce osobních údajů.

Tento druh zpracování je v rámci veřejné správy obvyklý a osvědčený, návrh zákona se drží běžných postupů v této oblasti, včetně úpravy získávání nebo aktualizace osobních údajů z již existujících veřejnoprávních evidencí, zejména základních registrů.

Subjekt údajů je obvykle účastníkem řízení, ve kterém zpracování probíhá, nebo v takovém řízení zastupuje příslušnou obchodní korporaci. V každém případě (pokud je subjekt údajů odpovědným zástupcem nebo zmocněncem) jedná účastník řízení v dohodě s ním. Prostředky ochrany před následky zpracování osobních údajů v podobě výsledků řízení nepříznivých pro práva a svobody subjektu údajů jsou jednoznačně dány příslušnými předpisy, zejména správním řádem.

Řízení se vede o každém žadateli zvlášť, tj. nejde o rozsáhlá zpracování ani v případech, kdy je žadatelem právnická osoba zastoupená několika fyzickými osobami.

Z těchto důvodů nepovažuje předkladatel zpracování související s řízením o vydání, změně, pozastavení, zániku nebo odnětí licence za zpracování, u kterých by bylo pravděpodobné vysoké riziko pro práva a svobody fyzických osob.

Ad b) Druhy evidencí a způsob jejich vedení ministerstvem, poskytování informací ministerstvem dalším orgánům veřejné moci, spolupráce ministerstva s dalšími subjekty

Zákon předpokládá vedení těchto evidencí:

- a. veřejně přístupné evidence osob podle § 71 odst. 1 písm. a), c) a e)
- b. neveřejné evidence osob podle § 71 odst. 1 písm. b) a d)

Všechny výše uvedené evidence obsahují osobní údaje osob, které byly uvedeny v žádostech o vydání, změnu atd. licence nebo v žádostech o registraci k výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě. Osobní údaje jsou aktualizovány podle základních registrů.

Údaje týkající se případného zdravotního stavu fyzických osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti (viz čl. 9 GDPR) nebudou předmětem žádné z výše uvedených evidencí.

U veřejně přístupných evidencí budou zpřístupněny osobní údaje pouze v rozsahu, ve kterém byly uvedeny na podané žádosti o vydání licence.

Vzhledem k tomu, že ve všech výše uvedených evidencích však budou vedeny i osobní údaje týkající se rozsudků v trestních věcech a trestných činů, tj. kategorie osobních údajů podle čl. 10 GDPR, je nezbytné posoudit, zda je zpracování těchto kategorií osobních údajů rozsáhlé ve smyslu čl. 35 odst. 3 písm. b) GDPR, a proto vyžaduje provedení posouzení vlivu na ochranu osobních údajů.

- h) Rozsah zpracování lze odhadnout na základě skutečnosti, že současní podnikatelé v oboru soukromých bezpečnostních služeb, kterých je 6 924 (stav k 30. 6. 2018), budou patrně žádat o pokračování v podnikání v nižším rozsahu, takže počet subjektů údajů, u nichž se posuzuje bezúhonnost, se bude pohybovat v řádech nižších tisíců osob (vedené ve čtyřech evidencích, tj. v každé cca 1 až 6 tisíc osob);
- i) Nelze předem odhadnout počet osob, které budou žádat o registraci k výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, jinak než rámcově; počet těchto žádostí v prvních letech po účinnosti zákona by však opět neměl přesáhnout řády nižších tisíců osob (vedené ve dvou evidencích, tj. v každé cca 1 až 2 tisíce osob).

Z hlediska skutečného rozsahu údajů spadajících do čl. 10 GDPR je navíc zřejmé, že údaje podle čl. 10 GDPR nebudou zpravidla zpracovávány, protože osoby nesplňující požadavek bezúhonnosti stanovený zákonem nebudou obvykle podávat žádosti, které by musely být zamítnuty.

GDPR nestanoví přesnější kvantitativní vodítka, nicméně lze vycházet analogicky z recitálu 92, podle kterého se za zpracování osobních údajů ve velkém rozsahu nemá považovat zpracování v rámci ordinace s jedním lékařem, zdravotníkem nebo kanceláře s jedním advokátem. Vzhledem k těmto měřítkům lze uzavřít, že návrh zákona nezavádí rozsáhlé evidence, nýbrž pouze evidence srovnatelné s evidencemi advokátních kanceláří nebo zdravotnických ordinací. Nejsou tedy, ani z důvodu rozsahu, ani z důvodu vypovídající hodnoty osobních údajů podle čl. 10 GDPR splněny požadavky čl. 35 odst. 2 písm. b) GDPR, které by vyžadovaly provedení posouzení vlivu na ochranu osobních údajů.

Návrh zákona neobsahuje žádné výjimky z ochrany osobních údajů podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů ani podle zákona o zpracování osobních údajů.

Ministerstvo jako správce i jednotlivé povinné osoby budou podléhat nejen režimu GDPR, ale i dozoru ze strany Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Zákon nestanoví specifický režim nebo podrobnější povinnosti ve vztahu k ochraně osobních údajů, protože:

- a) regulaci zpracování, které provádí ministerstvo, považuje za dostatečnou (vč. povinného pověřence apod.),
- b) zpracování prováděné povinnými osobami se bude radikálně lišit a nelze je svázat podrobnějšími pravidly (např. nelze srovnávat služby soukromého detektiva se službami bezpečnostní agentury zajišťující ochranu obchodního centra); v plném rozsahu se tak použijí pravidla GDPR a zákona o zpracování osobních údajů, která reflektují nejen rozsah, ale i typovou rizikovost zpracování osobních údajů; soukromý detektiv bude tedy podléhat v oblasti ochrany osobních údajů požadavkům nižším, než velké bezpečnostní agentury monitorující veřejně přístupné prostory apod.

Podrobnosti k ochraně osobních údajů jsou uvedeny ve Zprávě RIA (bod. 2.4.3.3. - Zpracování osobních údajů) a ve Zvláštní části důvodové zprávy (zejména komentář k § 51).

i) Zhodnocení korupčních rizik (CIA).

Vydávání licencí k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti a registrace osob za účelem výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě a vedení dalších správních řízení v duchu navrhované nové právní úpravy bude probíhat podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, případně podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich může na straně dotčených správních orgánů představovat korupční riziko.

Případná korupční rizika spojená s vedením správních řízení jsou minimalizována zejména díky tomu, že návrh zákona jednoznačně stanoví, jaké vstupní předpoklady musí žadatel o vydání licence splňovat. Pokud tyto předpoklady splní, má nárok na vydání rozhodnutí ministerstva bez dalších podmínek. Dále pak samotné postupy správního orgánu se budou řídit podle správního řádu. Je zaručena také víceinstančnost správního řízení, soudní přezkum a důsledná kontrola dotčených správních orgánů ze strany orgánů veřejné moci.

V případě podezření z páčání trestné činnosti je možné podat na Policii České republiky nebo na státním zastupitelství trestní oznámení; u podezření z přestupku je možné podat podnět k příslušnému správnímu orgánu.

1. Přiměřenost

Předkládaný návrh zákona je koncipován tak, aby prostor správního uvážení ministerstva v řízení o vydání licence nebyl rozšiřován za účelem možného korupčního jednání. To platí zejména pro ministerstvu předané informace od zpravodajských služeb a Policie České republiky k osobám na straně žadatele o vydání licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Tyto podklady nebudou závazným stanoviskem ve smyslu správního řádu, nicméně z nich musí být jasné patrné, zda dotčený orgán s vydáním licence souhlasí či nikoliv. Takové

vyjádření pak ministerstvo zohlední v řízení o vydání licence. Stejně bude postupovat v případě, kdy vyjádření zmíněných subjektů neobdrží ve stanovené lhůtě. V takové situaci se má za to, že dotčené subjekty s vydáním licence souhlasí.

2. Efektivita

Návrh zákona vychází z praktických poznatků předkladatele shromažďovaných 8 let. Lze proto důvodně očekávat, že nová navrhovaná právní úprava povede k dosažení kýžených cílů.

3. Odpovědnost

Předkládaný návrh zákona zakládá novou působnost orgánů veřejné správy, zejména zpravodajských služeb, Policie České republiky, Národního bezpečnostního úřadu ad. v předmětné oblasti. Kompetence v této oblasti jsou svěřeny dotčeným subjektům při současném dodržování příslušných zásad právního řádu tak, aby byl zajištěn jejich řádný výkon.

4. Opravné prostředky

Rozhodnutí a postupy podle předkládaného návrhu zákona podléhají standardnímu přezkumu v systému řádných, mimořádných i dozorčích prostředků. Nelze opomíjet ani možnost soudního přezkumu rozhodnutí správního orgánu - ministerstva. Stran poučení adresáta úkonu o možnosti podat opravný prostředek se uplatňuje standardní úprava obsažená ve správním řádu, resp. v jiných právních předpisech, přičemž návrh neobsahuje vlastní úpravu předmětné oblasti.

5. Kontrolní mechanismy

V upravované oblasti už v současné době existují funkční systémy přezkoumávání vydaných rozhodnutí i postupů příslušných orgánů (řízení o vydání koncesí živnostenskými úřady). I v případě nově založené právní úpravy se uplatní důsledné kontrolní mechanismy. Půjde zejména o standardní systém přezkumu správních rozhodnutí, o přezkum stížností na nevhodné chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, a to ve všech případech, kdy zákon neposkytuje jiný prostředek ochrany.

j) Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu.

Navrhovaná regulace podnikání na úseku komerční bezpečnosti je jedním ze základních předpokladů efektivního fungování bezpečnostního systému státu, a tím přispívá k vysoké úrovni vnitřního pořádku v České republice. Předkládaný návrh zákona umožní formou koordinačních dohod nastavit vhodně spolupráci mezi soukromou bezpečnostní službou a místně příslušnou policií, což umožní efektivnější vymáhání práva. To však pouze za předpokladu, že zákon zaručí, aby na straně soukromých bezpečnostních služeb vystupovaly výhradně bezúhonné osoby, které mohou být zárukou bezproblémové spolupráce s Policií České republiky.

B) Zvláštní část

Úvodem je třeba uvést, že řadu dalších informací ke Zvláštní části důvodové zprávy obsahuje i její Obecná část, jakož i Závěrečná zpráva hodnocení dopadů regulace (dále jen „Zpráva RIA“).

ČÁST PRVNÍ – SOUKROMÁ BEZPEČNOSTNÍ ČINNOST

K názvu zákona

Vzhledem k tomu, že návrh zákona neupravuje pouze výkon soukromé bezpečnostní činnosti ve smyslu výhradně podnikatelském, ale i bezpečnostní činnost vykonávanou jakoukoliv fyzickou nebo právnickou osobou pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě nepodnikatelsky, byl použit obecný název zákona „zákon o soukromé bezpečnostní činnosti“, který tak vhodně vystihuje skutečný obsah návrhu zákona.

K Hlavě I - Úvodní ustanovení

K § 1

Ustanovení vymezuje předmět úpravy zákona. Cílem navrhované nové právní úpravy je komplexní stanovení podmínek pro výkon všech soukromých bezpečnostních činností vykonávaných jak dlouhodobě, tak i dočasně, resp. pro zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Nově se rovněž upravuje působnost orgánů státu v oblasti soukromé bezpečnostní činnosti ve smyslu návrhu zákona.

Podle návrhu zákona je třeba jak soukromou bezpečnostní činnost, tak i bezpečnostní činnost vykonávanou pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě chápat jako dvě podmnožiny bezpečnostní činnosti spadající převážně do oblasti práva soukromého.

V souladu se zadáními předcházejícími přípravě návrhu zákona stát definuje, posuzuje a rozhoduje formou vydání správního rozhodnutí o udělení licence příslušné skupiny o tom, kterému budoucímu podnikateli vznikne oprávnění vykonávat určitý druh, případně všechny druhy soukromé bezpečnostní činnosti, tedy výdělečnou činnost samostatně vykonávanou na vlastní účet a odpovědnost, a to živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.

Jestliže fyzická osoba nebo jakákoliv právnická osoba chce zajistit ochranu vlastního majetku nebo osob na místech veřejně přístupných, požádá ministerstvo o registraci. Splňuje-li žádost předepsané náležitosti, zaregistruje ministerstvo žadatele do 30 dnů a zašle mu příslušné potvrzení. Jedná se tak o registraci osoby, která vykonává bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech.

V průběhu let se současná soukromá bezpečnostní činnost z původních tří oborů jako koncesovaných živností podle živnostenského zákona [„Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“ a „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“] ustálila v praxi na pěti oborech s více či méně odlišnými charakteristikami svých náplní. A tak vznikla potřeba dalšího oboru, který by měl napomoci určit obor nebo obory z již zmíněných pěti skupin licencí pro optimální ochranu osob nebo majetku v chráněném objektu nebo chráněném místě. Jedná se o obor bezpečnostní poradenství spočívající ve školicí, poradenské, analytické a posudkové činnosti nebo ve zpracování studií a návrhů bezpečnostních řešení. Zmíněných šest oborů soukromé bezpečnostní činnosti odpovídá šesti druhům licencí uvedených v Hlavě II, v nichž bude možno podnikat na základě udělení příslušné licence.

S ohledem na navrhovanou novou právní úpravu problematiky výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, resp. pro její lepší srozumitelnost z pohledu často zmiňované možné kolize veřejného a soukromého zájmu, považuje předkladatel návrhu zákona za vhodné vysvětlit budoucí postavení soukromých bezpečnostních služeb při výkonu/zajišťování výkonu soukromé bezpečnostní činnosti v systému vnitřní bezpečnosti, resp. toto jejich postavení ilustrovat na praktickém příkladu - zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku obcí.

Primární odpovědnost za ochranu bezpečnosti osob a majetku na území obcí, včetně odhalování trestných činů a zjišťování jejich pachatelů, nese na celém území České republiky i nadále Policie České republiky. V souladu s § 16 zákona o Policii České republiky může obec uzavřít s příslušným útvarem Policie České republiky tzv. koordinační dohodu, jejímž smyslem, jak už napovídá sám její název, je vzájemná součinnost obce (případně obecní policie, je-li zřízena) a Policie České republiky při ochraně veřejného pořádku, včetně stanovení konkrétních nástrojů k zajištění tohoto cíle.

Podle zákona o obcích se však i obec (v rámci svých možností) podílí na ochraně veřejného pořádku, tedy zejména ochraně bezpečnosti osob a majetku.

Ve vztahu k majetku je třeba zmínit § 38 zákona o obcích, ze kterého vyplývá, že obec nese odpovědnost výhradně za majetek obce, a nikoliv za majetek svých občanů nebo osob, které se na území obce zdržují nebo zde mají např. své sídlo.

Obecní majetek tedy musí být využíván účelně a hospodárně. Obec je povinna rovněž pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Dále pak majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím.

Nástroje obce k ochraně veřejného pořádku (zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku) a k ochraně majetku obce podle aktuální i navrhované nové právní úpravy

- 1) Za účelem zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, jakož i přímé ochrany majetku ve vlastnictví obce může obec využívat obecní policii, pokud ji zřídí.
- 2) V případě, že obec obecní policii nezřídí, může, za splnění podmínek uvedených v § 3a zákona o obecní policii uzavřít veřejnoprávní smlouvu s obcí, která se nachází na území stejného kraje a která tento orgán obce zřídila. Přitom záleží na dohodě obcí, které jsou smluvními stranami, jak si vymezí rozsah úkolů plněných obecní policií.
- 3) Obdobně mohou obce postupovat v případě vyhlášení tzv. krizových stavů nebo společenských akcí, jichž se účastní větší počet návštěvníků (viz § 3b zákona o obecní policii).
- 4) Pokud obec nezřídí obecní policii nebo nevyužije institutu veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii, bude obec, za účelem ochrany majetku ve svém vlastnictví oprávněna požádat ministerstvo o registraci výkonu vybrané bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu (viz Hlava III návrhu zákona) nebo adekvátní činnosti „nakoupit“ u soukromé bezpečnostní služby.
- 5) K ochraně veřejného pořádku může obec již dnes a bude moci tak činit i v budoucnu (tj. v souladu s návrhem zákona) využít i soukromou bezpečnostní službu. Je však třeba mít na paměti, že uplatnění soukromých bezpečnostních služeb má v tomto směru zásadní limity. V první řadě, zaměstnancům provozovatele nepřísluší výkon jiných oprávnění než oprávnění „běžného občana“ (nutná obrana, krajní nouze, svépomoc). S tím evidentně souvisí otázka smysluplnosti/efektivnosti takového postupu obce. Zaměstnanec provozovatele stejně nemůže, v případě, že se setká s protiprávním jednáním konat jinak, než na místo přivolat obecní policii nebo Policii České republiky, případně jako jakýkoliv jiný občan učinit oznámení o spáchání protiprávního jednání příslušnému správnímu orgánu, neboť toto právo svědčí každému.
- 6) V souvislosti s předchozím bodem je nutno uvést, že zaměstnanec provozovatele nebude oprávněn (ve smyslu návrhu zákona) zjišťovat totožnost osob dopouštějících se protiprávního jednání, nebude oprávněn od těchto osob požadovat podání vysvětlení, nebude oprávněn na místech veřejnosti přístupných zpracovávat osobní údaje v režimu veřejnoprávním, a to bez ohledu na to, zda tak bude činit sám z vlastní vůle nebo zda tak bude činit na základě smluvního vztahu, který stejně má, jen a pouze, soukromoprávní charakter. V této souvislosti je nutno připomenout, že provozování kamerových systémů obcemi za účelem zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku je možno realizovat pouze prostřednictvím obecní policie a v souladu se zákonným zmocněním obsaženým v zákoně o obecní policii.

K charakteru opatření osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti nebo výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě blíže Obecná část důvodové zprávy a komentář k § 46 a § 47 ve Zvláštní části důvodové zprávy.

- 7) Dohled nad dodržováním povinností stanovených obecně závaznými vyhláškami a nařízeními obcí svědčí tomu, kdo tyto akty vydal a dále pak speciálně obecní policii podle § 2 zákona o obecní policii. Rovněž tak nic nebrání členům zastupitelstva či rady obce, případně pověřeným zaměstnancům obecního úřadu, aby v rámci pracovních, ale i běžných aktivit monitorovali situaci v oblasti dodržování výše uvedených povinností a činili případná oznámení či úkony k jejich dodržování. S ohledem na všeobecnou známost obsahu těchto aktů pak stejně mohou postupovat i všichni občané obce, a to buď individuálně, nebo např. v rámci různých spolků.

Návrh zákona tak **brání** obci (potažmo jinému orgánu veřejné moci) jednak ve zřízení soukromé bezpečnostní služby za účelem výkonu soukromé bezpečnostní činnosti – tedy podnikání na úseku komerční bezpečnosti, jednak ve využití soukromé bezpečnostní služby přímo za účelem komplexního zabezpečování veřejného pořádku v obci (zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku), resp. plnění jiných úkolů náležejících orgánům veřejné moci (jinými slovy v privatizaci výkonu veřejné moci).

Využití soukromoprávního subjektu v oblasti veřejnoprávní je samo o sobě přípustné v zásadě jen v omezených případech, například v rámci určité časově omezené veřejné sportovní, kulturní nebo jiné společenské akce, kdy zaměstnanci provozovatele mohou například vykonávat/posílit pořadatelskou službu.

Naopak, pokud by kupříkladu došlo k pověření soukromé bezpečnostní služby v podstatě běžnou a pravidelnou pochůzkovou činností v rámci celého území obce, nebo jeho určité, šířeji vymezené části (např. centrum obce, rozsáhlý areál kulturních památek zahrnující též veřejná prostranství atd.) s tím, že zaměstnanci provozovatele by měli přispívat k ochraně bezpečnosti osob a majetku, dohlížet na pravidla občanského soužití či např. zajišťovat dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, a to v podstatě „policejní“ formou této činnosti, v takovém případě by se již mohlo jednat o přestupek obce podle ustanovení § 27a odst. 1 zákona o obecní policii. Podle tohoto ustanovení se obec dopustí přestupku tím, „že pověří plněním úkolů obecní policie osobu, která nemá osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů strážníka podle zákona o obecní policii“. Popsaná činnost soukromé bezpečnostní služby pak v některých případech jednoznačně může představovat nahrazování plnění úkolů podle § 2 zákona o obecní policii prostřednictvím obecní policie, a jednalo by se tedy o nepřipustné obcházení zákona.

Postavení soukromých bezpečnostních služeb v systému vnitřní bezpečnosti na základě návrhu zákona

Výkon soukromé bezpečnostní činnosti provozovatelem je, jak bylo uvedeno výše, podnikáním. **Jedná se o činnost soukromoprávní a soukromoprávní je také jak vztah mezi provozovatelem a objednatelem služby (např. fyzickou nebo právnickou osobou), tak i vztah mezi zaměstnanci provozovatele a jinými osobami (adresáty služby) při zajišťování výkonu soukromých bezpečnostních činností.**

Vydáním licence k výkonu konkrétní soukromé bezpečnostní činnosti tak nedojde k přenosu státní (veřejné) moci na nestátní subjekt, který je stále subjektem soukromého práva jednajícím vůči jiným osobám v mezích soukromého, a nikoliv veřejného práva. Provozovatelům ani jejich zaměstnancům či jiným osobám jednajícím za provozovatele proto nelze přiznávat žádná veřejnoprávní mocenská oprávnění.

Charakteristickým rysem soukromé bezpečnostní služby je tedy mimo jiné i to, že nikdo nemůže na nikoho převést více práv, než má sám (naopak lze smluvně rozsah výkonu práva přiměřeně zúžit nebo omezit). A ve prospěch smluvního partnera nemůže být nikdo ani nadán veřejnou mocí.

V praxi to bude (stejně jako dnes) znamenat, že provozovatel bude moci vykonávat soukromé bezpečnostní činnosti v rozsahu a v souladu s obsahovou náplní vydané licence ve prospěch kohokoliv, na základě smluvního vztahu, soustavně, za úplatu a za účelem dosažení zisku, nicméně se nebude jednat o zabezpečení takových záležitostí, které mají veřejnoprávní charakter a spadající primárně do působnosti orgánů veřejné moci.

Aniž by došlo ke změně výše zmíněného postavení soukromých bezpečnostních služeb v systému vnitřní bezpečnosti, podle názoru předkladatele návrhu zákona je však nutno vytvořit mechanismus případné koordinace činnosti, resp. praktických postupů těchto soukromoprávních subjektů ve vztahu k Policii České republiky, která obvykle reaguje na podněty a zjištění vzniku protiprávního stavu soukromými bezpečnostními službami. Za tímto účelem byl připraven návrh možnosti nastavení takových mechanismů prostřednictvím koordinační dohody uzavřené mezi místně příslušným krajským ředitelstvím Policie České republiky a soukromou bezpečnostní službou/soukromými bezpečnostními službami.

Nezbytnost zakotvení takové možnosti do právního řádu České republiky vyplývá zejména ze situací, kdy se soukromé bezpečnostní služby podílejí na ochraně osob a majetku v místech, kde hrozí vyšší míra nebezpečí narušení pořádku zejména s přihlédnutím k tomu, že se zde současně nachází více osob, případně při ochraně kritické infrastruktury. V těchto případech považuje ministerstvo za potřebné, aby dotčené subjekty předem dohodly vzájemný postup při případném ohrožení objektů, míst, osob a majetku.

Proto byl zpracován návrh § 73, který se předmětnou problematikou zabývá.

V případě výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě stát pouze registruje žadatele o výkon tohoto typu bezpečnostní činnosti, který není podnikáním, neboť se jedná o výkon vybraných bezpečnostních činností pouze ve prospěch žadatele, prováděný vlastními zaměstnanci žadatele.

Jak vyplývá z podstaty navrhované nové právní úpravy, tato se nebude vztahovat na zaměstnance jiných osob než provozovatelů, resp. osob vykonávajících bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech, jejichž pracovní náplň se určitým

způsobem může dotýkat výkonu některých bezpečnostní činností. Jedná se například o školníky, zaměstnance informačních středisek v obchodních centrech apod.

Podle názoru předkladatele návrhu zákona není odůvodněné a ani potřebné, aby běžné pracovní činnosti spojené s rutinní kontrolou příchodu a odchodu školáků a dalších zaměstnanců školy nebo poskytování informací anebo otevírání dveří v rámci provozu informačního centra zajišťovaného zaměstnanci jiných subjektů než těch, na které pamatuje návrh zákona, měly podléhat vydání správního rozhodnutí o udělení licence a nabytí oprávnění k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. V opačném případě, byla-li by i na tyto činnosti vyžadována licence, mohlo by reálně dojít k ochromení běžného provozu řady podniků a firem.

Návrh zákona neupravuje samosprávnou komoru provozovatelů soukromé bezpečnostní činnosti z důvodu ekonomické náročnosti zřízení takové komory. Ekonomická náročnost zřízení samosprávné komory je podrobně popsán v kapitole 2.1.8 závěrečné zprávy RIA. Ze zemí v rámci Evropy (Příloha č. 5 k této důvodové zprávě) má samosprávnou komoru upravenou zákonem pouze Maďarsko, Slovinsko a Španělsko. V České republice nemá samosprávná komora provozovatelů soukromé bezpečnostní činnosti mezi dotčenými subjekty výraznější podporu, po provedeném připomínkovém řízení její existenci podporuje pouze Hospodářská komora České republiky.

Návrh zákona tedy upravuje pouze

- a) podmínky výkonu soukromé bezpečnostní činnosti,
- b) podmínky dočasného výkonu soukromé bezpečnostní činnosti zahraniční osobou,
- c) podmínky zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti,
- d) podmínky výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě
a
- e) působnost ministerstva a dalších orgánů vykonávajících státní správu při činnostech podle tohoto zákona.

K § 2

V § 2 jsou uvedeny definice základních pojmů užívaných v předkládaném návrhu zákona o soukromé bezpečnostní činnosti, který vytváří speciální právní úpravu soukromé bezpečnostní činnosti a bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě.

písm. a)

Písmeno a) stanoví, že soukromou bezpečnostní činností je podnikání na základě licence podle § 5 až 10, tedy ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech, služba soukromého detektiva, převoz hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě převyšující 5 000 000 Kč, technická služba k ochraně osob a majetku a bezpečnostní poradenství. Jiné než vymezené činnosti nejsou tímto zákonem upravovány.

písm. b)

Písmeno b) stanoví, že zajištěním výkonu soukromé bezpečnostní činnosti je faktický, přímý fyzický výkon činností podle § 5 až 10, tedy ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech, služba soukromého detektiva, převoz hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě převyšující 5 000 000 Kč, technická služba k ochraně osob a majetku a bezpečnostní poradenství.

písm. c)

Písmeno c) určuje, že provozovatelem je pouze fyzická osoba nebo obchodní korporace, která je držitelem licence. Jde o vyloučení jiných právnických osob.

písm. d)

Písmeno d) stanoví, zaměstnancem provozovatele je každá fyzická osoba, která pro provozovatele zajišťuje přímý a fyzický výkon soukromé bezpečnostní činnosti.

písm. e)

Písmeno e) určuje že, registrovanou osobou je jakákoliv osoba, která vykonává vybranou bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě prostřednictvím svého zaměstnance a je registrována ministerstvem.

písm. f)

Písmeno f) stanoví, že zaměstnancem registrované osoby je každá fyzická osoba v pracovním poměru podle zákoníku práce k registrované osobě, která pro ni fyzicky zajišťuje bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejně přístupném místě.

písm. g)

Písmeno g) stanoví rozdíl mezi obchodními korporacemi a stanoví, že obchodní korporací je obchodní korporace podle zákona upravujícího právní poměry obchodních společností a družstev (dále jen „česká obchodní korporace“), a dále také zahraniční právnická osoba, jejíž převažující činností je podnikání (dále jen „zahraniční obchodní korporace“).

písm. h)

Písmeno h) vykládá pojem domovský stát a stanoví, že domovským státem právnické osoby je stát, v němž má sídlo, a domovským státem fyzické osoby je stát, v němž má fyzická osoba bydliště.

písm. i)

Písmeno i) definuje pojem cenný předmět a stanoví, že cenným předmětem je umělecké dílo, starožitnost, drahé kovy a kameny a výrobky z nich a obdobné věci.

písm. j)

K písm. j) obsahuje definici veřejnosti přístupného místa pro účely tohoto zákona, když **bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě**, která podléhá registraci ministerstvem a v rámci které jsou na zaměstnance registrované osoby kladeny stejné požadavky jako na zaměstnance provozovatele (bezúhonnost, odborná způsobilost, zdravotní

způsobilost, fyzická zdatnost) **je omezena výhradně na veřejnosti přístupná místa.** Podrobný výklad k veřejnosti přístupnému místu je obsažen v části této důvodové zprávy k § 59 a následujícím. Veřejně přístupným místem je také herna nebo kasino, podle zákona upravujícího hazardní hry, přestože je v těchto prostorách ověřována totožnost osob – hráčů.

Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě se vztahuje výhradně na zaměstnance registrované osoby, kteří mají bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě druhem práce sjednaným v pracovní smlouvě. Povinnosti vyplývající z návrhu zákona pro registrované osoby k bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě se tedy nevztahují na prodavačky, skladníky a jiný podobný personál zaměstnavatele. Pro tyto zaměstnance platí obecná povinnost předcházení škodám podle § 249 zákoníku práce. Pokud však při předcházení škodám činí opatření k ochraně majetku zaměstnavatele podle zákoníku práce – nejedná se o bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě.

K Hlavě II - Soukromá bezpečnostní činnost

K § 3

Předmětné ustanovení stanoví, že základní podmínkou pro budoucí výkon soukromé bezpečnostní činnosti osoby je získání správního rozhodnutí o udělení licence (určité skupiny) budoucím provozovatelem (podnikatelem).

K odst. 1

Ustanovení ve spojení s § 2 písm. c) objasňuje, kdo a na základě čeho bude oprávněn vykonávat soukromou bezpečnostní činnost, tedy podnikat v oblasti komerční bezpečnosti. Podle navrhované nové právní úpravy budou moci podnikat v oboru komerční bezpečnosti pouze fyzická osoba nebo obchodní korporace se sídlem na území České republiky ve smyslu zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) – dále jen „zákon o obchodních korporacích“ anebo zahraniční obchodní korporace ve smyslu § 3024 občanského zákoníku (právníká osoba typu obchodní korporace se sídlem v zahraničí), které jsou držiteli správního rozhodnutí o udělení licence vydaného ministerstvem.

Cílem této úpravy je stanovení uzavřeného okruhu subjektů, které se budou moci pohybovat v oblasti komerční bezpečnosti a poskytovat zde své služby, samozřejmě při respektování práva na svobodný pohyb a výkon služeb.

V souladu s ústavním pořádkem České republiky má každý právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost (Čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Na druhé straně však zákon může stanovit

podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností (Čl. 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Poskytovat služby komerční bezpečnosti tak může jen provozovatel, jemuž byla ministerstvem udělena licence příslušné skupiny. Je výhradně věcí státu, kterým subjektům umožní vstup do tohoto neobyčejně citlivého povolání. Je zásadně nepřijatelné, aby bylo umožněno tuto činnost vykonávat spolkům nebo nadacím, které nejsou určeny primárně k podnikání.

Již v současné době právní řád České republiky obsahuje řadu právních norem regulujících výkon určitých činností včetně podnikání ve vybraných oblastech, které není přístupné úplně každému (lze uvést například advokáty, notáře, patentové zástupce, exekutory, banky, pojišťovny, přepravce osob a věcí, výrobce a distributory energií, vody, potravin, provozovatele systémů a prvků kritické infrastruktury apod.).

Důvody pro takový postup lze spatřovat ve snaze vyloučit určitá rizika spojená s podnikáním ve vybraných oblastech, ať už jde o podnikání ve smyslu živnostenského zákona nebo podle jiných zákonů. Ostatně i živnostenský zákon prostřednictvím svých příloh neumožňuje každému podnikání v libovolném oboru. Proto je pro podnikání v některých případech stanovena povinnost splnění určitých specifických kvalifikačních předpokladů.

Předkladatel návrhu zákona byl veden obdobnou snahou, popsanou rovněž v obecné části důvodové zprávy. Stejně jako v některých jiných oborech podnikání je třeba, při stanovení subjektů oprávněných vykonávat určitou činnost, především zohlednit smysl a účel, pro který byly tyto osoby primárně zřízeny/založeny a teprve na druhém místě řešit konkrétní podmínky umožňující vstup těchto osob do konkrétní oblasti podnikání.

V oblasti komerční bezpečnosti (výkon soukromé bezpečnostní činnosti podle návrhu zákona), podle informací dostupných předkladateli návrhu zákona, v době minulé i současné podnikali a podnikají výhradně obchodní společnosti, popřípadě velmi omezeně některá družstva. Není známo, že by komerční bezpečnost zajišťovaly např. spolky, nadace, obecně prospěšné společnosti apod., tedy subjekty, působící především v oblasti veřejně prospěšných aktivit.

S ohledem na výkon soukromé bezpečnostní činnosti, který je ve své podstatě podnikáním, proto návrh zákona umožňuje podnikat v oblasti komerční bezpečnosti pouze obchodním korporacím podle zákona o obchodních korporacích, případně podle občanského zákoníku, nikoliv všem právnickým osobám, tak, jak je zná právní řád České republiky. Právě obchodní korporace jsou zakládány primárně za účelem podnikání, což ovšem nelze říci o značné části dalších právnických osob (viz níže). Navíc obchodní korporace mají vytvořenu takovou vnitřní strukturu, která nejvíce vyhovuje účelu, pro který byly zřízeny, tedy podnikání.

Právnickou osobu lze založit ve veřejném nebo soukromém zájmu, přičemž charakter právnické osoby se posuzuje podle hlavní činnosti právnické osoby. Návrh zákona má smíšený charakter. Na jedné straně je normou soukromého práva (zejména specifická úprava závazkových vztahů mezi provozovatelem a objednatelům soukromé bezpečnostní činnosti), na

druhé straně je normou práva veřejného, regulujícího mj. vstupní předpoklady pro podnikání, podmínky jeho nerušeného průběhu, případně zániku takové činnosti.

Základní přehled existujících forem právnických osob a jejich stručná charakteristika zejména ve vztahu k předmětu činnosti

Obecně lze uvést, že podle občanského zákoníku je právnická osoba nadána právní osobností (právní subjektivitou) od svého vzniku do svého zániku. K tomu se váže i způsobilost k právním úkonům, která vniká stejným okamžikem.

- **obchodní společnost** (podnikatelský subjekt, jehož primárním cílem je podnikání, které lze charakterizovat jako činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených zákonem)
 - evropská společnost,
 - evropské hospodářské zájmové sdružení,
 - akciová společnost,
 - společnost s ručením omezeným,
 - veřejná obchodní společnost,
 - komanditní společnost.

Akciová společnost a společnost s ručením omezeným jsou naprosto typické korporace podnikající v současné době na úseku komerční bezpečnosti vedle podnikajících fyzických osob. Veřejná obchodní společnost a komanditní společnost jsou v současné době méně typickými představitelkami korporací vyskytujících se na úseku komerční bezpečnosti.

- **družstvo** (společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání)
 - družstvo (bytové, výrobní apod.),
 - evropská družstevní společnost,

Vedle základního pojetí družstva, tak jak je uvedeno výše, existují i odlišné typy družstev – tzv. sociální družstva, kdy tato právnická osoba soustavně vyvíjí obecně prospěšné činnosti směřující na podporu sociální soudržnosti za účelem pracovní a sociální integrace znevýhodněných osob do společnosti s přednostním uspokojováním místních potřeb a využíváním místních zdrojů podle místa sídla a působnosti sociálního družstva, zejména v oblasti vytváření pracovních příležitostí, sociálních služeb a zdravotní péče, vzdělávání, bydlení a trvale udržitelného rozvoje.

Není známo, že by v současné době právnické osoby ve formě „družstevní“ masivně působily na úseku komerční bezpečnosti.

- **nestátní nezisková organizace** (jedná se o takové organizace, které nejsou zřízeny za účelem podnikání a současně nejsou zřízeny státem)

- spolek (dříve též občanská sdružení) - hlavní činností spolku může být jen uspokojování a ochrana těch zájmů, k jejichž naplňování je spolek založen; podnikání nebo jiná výdělečná činnost hlavní činností spolku být nemůže; vedle hlavní činnosti může spolek vyvíjet též vedlejší hospodářskou činnost spočívající v podnikání nebo jiné výdělečné činnosti, je-li její účel v podpoře hlavní činnosti nebo v hospodárném využití spolkového majetku; zisk z činnosti spolku lze použít pouze pro spolkovou činnost včetně správy spolku; členové neručí za závazky spolků; ručení hlavního spolku za závazky pobočného spolku mohou stanovy zcela vyloučit;
podle prof. Karla Eliáše – hlavního autora občanského zákoníku: „Hlavní neboli statutární činností spolků nemůže být podnikání nebo jiná výdělečná činnost. Tyto aktivity mohou být jen aktivitami vedlejšími, k podpoře té hlavní činnosti. Znaky podnikání nenaplňují různé aktivity ojedinělé, nahodilé, byť jsou ziskové. Stejně tak není možné strkat pod ten pojem podnikání aktivity, které vlastně není možné provádět bez toho, že jsou nějakým způsobem dotovány, ať už z veřejných nebo soukromých prostředků od donátorů.“
- obecně prospěšná společnost (osoby zřízené a jednající podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, který byl zrušen občanským zákoníkem; mohou existovat a vykonávat svou činnost i nadále jako „OPS“ nebo se transformovat na ústav, nadaci nebo nadační fond),
- ústav - jde o právnickou osobu ustavenou za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky; ústav provozuje činnost, jejíž výsledky jsou každému rovnocenně dostupné za podmínek předem stanovených; obvykle se jedná o vědecké, výzkumné, vzdělávací, kulturní, odborné nebo zdravotnické zařízení anebo o specializovanou organizaci,
- nadace a nadační fond (viz § 306 a násl. občanského zákoníku - zakladatel zakládá nadaci k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečné; účel nadace může být veřejně prospěšný, spočívá-li v podpoře obecného blaha, i dobročinný, spočívá-li v podpoře určitého okruhu osob určených jednotlivě či jinak; zakazuje se založit nadaci sloužící výlučně výdělečným cílům; nadace může podnikat, pokud podnikání představuje pouhou vedlejší činnost a výtěžky podnikání slouží jen k podpoře jejího účelu; nadace však podnikat nesmí, pokud to zakladatel v nadační listině vyloučil),
- zájmové sdružení právnických osob (stejně jako v případě obecně prospěšné společnosti i zájmová sdružení právnických osob mohou od účinnosti občanského zákoníku pokračovat ve své činnosti podle předpisů platných do konce roku 2013 nebo mohou změnit svou právní formu na spolek),
- honební společenstvo (jako společenství vlastníků honebních pozemků vykonává veřejně prospěšnou činnost podle zákona o myslivosti),
- organizace s mezinárodním prvkem (zahraniční nezisková organizace, která mohla, na základě příslušného povolení v minulosti působit na území České republiky a v současnosti zde má pobočný spolek nebo pokud měla povoleno sídlo, stává se přímo spolkem; Rejstřík mezinárodních nestátních organizací, které měly u nás povoleno působení, se stal součástí spolkového rejstříku vedeného od roku 2014 příslušnými soudy),

- společenství vlastníků jednotek (podle § 1194 a násl. občanského zákoníku je společenství vlastníků právnická osoba založená za účelem zajišťování správy domu a pozemku; při naplňování svého účelu je způsobilá nabývat práva a zavazovat se k povinnostem; společenství vlastníků nesmí podnikat ani se přímo či nepřímo podílet na podnikání nebo jiné činnosti podnikatelů nebo být jejich společníkem nebo členem),
- církev a náboženská společnost (podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech jde o dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování, duchovní služby a případně obecně prospěšné činnosti),
- církevní právnická osoba (např. orgán církve, řeholní řád, farnost, účelové zařízení pro charitu).

• veřejnoprávní právnické osoby

- stát (organizační složky státu nejsou samostatnými právnickými osobami, ale mají v některých ohledech obdobné postavení jako právnické osoby),
 - státní organizace
 - státní podnik (právnická osoba, která nemá vlastní majetek a provozuje podnikatelskou činnost s majetkem státu vlastním jménem a na vlastní odpovědnost),
 - národní podnik (jedná se o typ podniku, který je reliktem předlistopadového společenského zřízení, nicméně i dnes tyto podnikatelské subjekty existují – viz např. Českobudějovický budvar, n. p., ovšem jejich zisky nejsou odváděny do státního rozpočtu),
- státní fond (jedná se o právnickou osobu, která sdružuje majetek k určitému účelu; cílem státního fondu je důsledné oddělení majetku pocházejícího z některých vázaných zdrojů, například strukturálních fondů Evropské unie nebo speciálních poplatků či výnosů od ostatního majetku státu),
- kraj (jedná se o veřejnoprávní korporaci, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu; kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající; kraj je samostatně spravován zastupitelstvem kraje ...),
- obec (je rovněž veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek; vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající; obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem),
- dobrovolný svazek obcí (obce mají právo být členy dobrovolného svazku obcí za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů, včetně zájmů ekonomických, obvykle v rozsahu podle § 50 odst. 1 zákona o obcích),
- příspěvková organizace (jde o jednu z forem veřejného ústavu; je právnickou osobou veřejného práva zřízenou k plnění úkolů ve veřejném zájmu; příspěvkové organizace jsou veřejnoprávními neziskovými organizacemi, jejichž zřizovateli jsou organizační složky státu nebo územní samosprávné celky; z pohledu státu se jedná zejména dětské

diagnostické ústavy, dětské domovy, speciální školy, fakultní nemocnice, psychiatrické léčebny, dále například muzea, galerie, knihovny a divadla celostátního významu),

- **vysoká škola** (v České republice působí veřejné, soukromé a státní vysoké školy, které tvoří nejvyšší stupeň vzdělávací soustavy; cílem jejich zřízení je vzdělávání dospělých osob v určitých oborech),
 - školská právnická osoba (školy mohou zřizovat právnické osoby sloužící k zajištění výuky studentů),
- **politická strana a politické hnutí** (jsou zakládány a vyvíjejí činnost podle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích; jsou právnickými osobami; občané mají právo se sdružovat v politických stranách a v politických hnutích, přičemž výkon tohoto práva slouží občanům k jejich účasti na politickém životě společnosti, zejména na vytváření zákonodárných sborů a orgánů vyšších územních samosprávných celků a orgánů místní samosprávy),
- **veřejná výzkumná instituce** (jedná se o právnickou osobu zřízenou státem nebo územním samosprávným celkem, jejímž hlavním předmětem činnosti je výzkum, včetně zajišťování infrastruktury výzkumu, vymezený zákonem; veřejná výzkumná instituce svou hlavní činností zajišťuje výzkum podporovaný zejména z veřejných prostředků v souladu s podmínkami pro poskytování veřejné podpory stanovenými právem Evropských společenství),
- **další osoby, pokud tak stanoví zákon.**

Pro další posouzení oprávněnosti vyloučení určitých právnických osob z podnikání v oblasti komerční bezpečnosti je třeba, podle názoru ministerstva, důrazně připomenout, že návrh zákona nově stanoví podmínky **pro podnikání v oblasti komerční bezpečnosti**.

Zde je namístě si blíže připomenout i obsah a význam pojmů „podnikání“, „podnikatel“, „živnost“ a „výdělečný cíl, výdělečná činnost vykonávané nikoliv živnostenským nebo obdobným způsobem“, tak charakteristické pro určité neziskové nestátní právnické osoby.

Podle § 420 občanského zákoníku se **podnikatelem** rozumí ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku (**podnikání**). Pro účely ochrany spotřebitele a pro účely § 1963 občanského zákoníku (splatnost ceny zboží nebo služby) se za podnikatele považuje také každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele.

Podnikatel dále musí splňovat určité formální znaky, mezi které patří i oprávnění podnikat po živnostenskou nebo držba jiného oprávnění (např. vydaného státem) podle jiného zákona (viz například návrh zákona).

Živností se podle živnostenského zákona rozumí soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.

Na druhé straně pojmy „**výdělečný cíl, výdělečná činnost**“ nejsou v právním řádu České republiky vymezeny. Jedná se o pojmy širší, protože nejsou odvozeny od pojmu podnikatele a nejsou vykonávány na základě živnostenského nebo jiného veřejnoprávního oprávnění.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že subjektem oprávněným vykonávat soukromou bezpečnostní činnost může být pouze podnikatelský subjekt, který současně splňuje materiální i formální znaky podnikání, kterými jsou:

- a) soustavnost (činnost musí být vykonávána opakovaně, v dostatečně krátkém časovém odstupu, nelze ji vykonávat příležitostně, nahodile nebo jednorázově),
- b) vlastní účet (podnikání provádí podnikatel na základě principu své individuální odpovědnosti – úspěch/neúspěch),
- c) samostatnost (podnikatel se při výkonu podnikání řídí svým vlastním úsudkem, neplní úkoly, které by mu uložil nadřízený – viz např. pracovní poměr podle zákoníku práce, svobodně vstupuje a vystupuje do a z podnikatelských aktivit),
- d) vlastní jméno (podnikatelé vystupuje pod svým jménem nebo pod obchodní firmou),
- e) dosažení zisku (smyslem podnikání je dosažení zisku, který umožňuje uspokojování individuálních potřeb podnikatele a je jedním z hlavních motivů pro podnikání),
- f) veřejnoprávní oprávnění k činnosti (jedná se o živnostenské oprávnění nebo o jiný doklad veřejnoprávní autority – rozhodnutí o udělení licence podle návrhu zákona – které zakládá oprávnění podnikat a bez něhož podnikat nelze, což neplatí pro jiné výdělečné aktivity).

Závěr

Podnikat v oblasti soukromých bezpečnostních činností budou tedy oprávněny obchodní korporace, které splňují podmínky pro podnikání uvedené výše. Režimu zákona však nebude podřízena nahodilá činnost obdobná sousedské výpomoci, kdy např. soused sousedovi „ohlídá“ dům během jeho zahraniční dovolené.

Nestátní neziskové organizace, veřejnoprávní právnické osoby, vysoké školy, politické strany a politická hnutí, veřejné výzkumné organizace, případně další právnické osoby mohou sice vykonávat výdělečnou činnost a v některých případech i podnikat, nicméně nemohou vykonávat soukromou bezpečnostní činnost, která je výhradně podnikáním v plném rozsahu zajišťovaným jako hlavní předmět činnosti obchodních korporací (včetně vybraných družstev). V případě umožnění „podnikání“ v této oblasti i takovým právnickým osobám, které nejsou primárně založeny k podnikání, je otázkou, zda by

i takový subjekt, poskytující „občanskou výpomoc“ k takové pomoci nepotřeboval licenci podle tohoto návrhu zákona, což rozhodně smyslem zákona není, nemůže a nesmí být. Proto považujeme za důležité tyto právnické osoby (které však fakticky na úseku komerční bezpečnosti nepůsobí a nikdy nepůsobily) z podnikání v oblasti komerční bezpečnosti vyloučit.

Výše uvedené právnické osoby sice mohou vytvářet zisk, ovšem tento zisk je výsledkem výdělečné činnosti, která je vykonávána jako činnost vedlejší a má vazbu na hlavní předmět činnosti takového subjektu. Přitom ale smyslem zřízení těchto osob je především vzájemné uspokojování potřeb svých členů nebo veřejně prospěšná činnost.

V této souvislosti je třeba zmínit i reálná bezpečnostní rizika spočívající v tom, že nestátní nezisková organizace (například některé extrémistické politické strany, hnutí apod., a to včetně těch, které byly zakázány), by zřídila např. spolek (takovému postupu nelze vždy objektivně zabránit), který by díky získané licenci mohl vykonávat soukromou bezpečnostní činnost (a to i za využití zbraní). Pod rouškou výkonu soukromé bezpečnostní činnosti by tak mohl prosazovat své nekalé zájmy, čímž by mohlo dojít i k ohrožení bezpečnostních zájmů České republiky.

V případě veřejnoprávních osob je pak právně a fakticky nepřípustné, aby subjekty veřejného práva podnikaly v oblasti soukromé bezpečnostní činnosti, a tak fakticky privatizovaly výkon veřejné moci „shora“.

Zde je namístě rovněž připomenout, že návrh zákona naopak umožňuje každému, tedy i nestátním neziskovým organizacím, orgánům veřejné moci nebo státu a jeho podnikům atd., aby si zabezpečovali ochranu svého majetku a osobní ochranu v rámci výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě. Bude-li se však tato bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu odehrávat na veřejnosti přístupných místech, pak podléhá úpravě uvedené v Hlavě III. návrhu zákona.

Licenci k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti rovněž nebudou potřebovat subjekty vyvíjející činnost podle speciálních zákonů, byť půjde o obsahově podobnou činnost výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, tedy podnikání v oboru komerční bezpečnosti.

Půjde o činnost soukromoprávních subjektů – například peněžních ústavů, pojišťovacích ústavů, advokátů, notářů, soudních exekutorů, daňových poradců, různých rozhodců, osob podílejících se na ochraně autorských práv, ochraně elektronicky vytvořených, přepravovaných, či jinak zpracovávaných zpráv či jiných výstupů hmotné i nehmotné povahy, různých autorizovaných osob, osob zajišťujících výchovu a vzdělávání v určitých školských zařízeních atd.

Dále se bude jednat zejména o specifickou činnost všech osob veřejného práva, včetně bezpečnostních sborů, ozbrojených sil, zpravodajských služeb, České národní banky ad.

Jako typický příklad vyloučení osoby soukromého práva z působnosti návrhu zákona lze uvést činnost advokáta, který je svým způsobem rovněž „podnikatelem“, byť nikoliv ve smyslu živnostenského zákona.

Advokát v rámci poskytování právní pomoci svému klientovi mj. opatřuje informace svědčící v jeho prospěch v řízení před správním orgánem, soudem apod.

V případě, že k prokázání určité skutečnosti je zapotřebí získání zmíněné informace, může, a i v budoucnu bude advokát postupovat dvojím způsobem. Buď příslušnou informaci získá sám (tedy se bude chovat jako kterýkoliv občan potažmo „soukromý detektiv“ – nemá více práv než kterýkoliv občan) nebo požádá o opatření takové informace soukromého detektiva v rámci jeho výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, a to za úplaty na základě uzavřené smlouvy.

Přesto tedy, že advokát bude hledat věci nebo osoby, nebo opatřovat informace sloužící k prokázání určité skutečnosti nebo získávat informace o určité osobě, nebude se na něj navrhovaná nová právní úprava vztahovat, protože jednak nejde o hlavní činnost advokáta, ale hlavně je k takovému postupu zmocněn přímo zákonem č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (viz § 1 zákona o advokacii).

Na základě obdobného klíče, jako je tomu u advokáta, bude tedy vyloučen dopad navrhované nové právní úpravy (povinnost získat licenci k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti) i na další povolání případně jiné „bezpečnostní“ činnosti.

K odst. 2

Správní rozhodnutí o udělení licence příslušné skupiny udělí žadateli ministerstvo v režimu správního řízení upraveného zejména správním řádem (řízení o žádosti, viz HLAVA VI správního řádu).

K odst. 3

Odstavec třetí obsahuje přehled jednotlivých skupin licencí podle druhu vykonávané soukromé bezpečnostní činnosti.

Na rozdíl od aktuální právní úpravy, která zahrnuje 3 výše uvedené koncesované živnosti (nově se jedná o licenci skupiny B - k ochraně osob a majetku ve zvláštních případech, licenci skupiny D - převoz hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě převyšující 5 000 000 Kč - dále jen „převoz věcí mimořádné hodnoty“ a licenci skupiny F - bezpečnostní poradenství), návrh zákona nadále počítá se 6 druhy soukromých bezpečnostních činností, což odpovídá skutečně vykonávaným činnostem v této oblasti podnikání.

Stejně tak dochází k jasnému vymezení obsahové náplně všech 6 druhů soukromých bezpečnostních činností, což má za cíl:

- zabránit překrývání výkonu jednotlivých soukromých bezpečnostních činností (možný vznik kompetenčních sporů),
- odlišit výkon soukromé bezpečnostní činnosti od jiných podnikatelských aktivit vykonávaných například v režimu zákona o živnostenském podnikání,
- jasně oddělit bezpečnostní činnosti vykonávané v režimu soukromoprávním a veřejnoprávním.

K problematice ochrany osoby a majetku, spadající pod dva druhy vykonávané soukromé bezpečnostní činnosti lze uvést, že vydání předmětných licencí skupiny A a B předchází rozdílné odborné a následně i zdravotní předpoklady a fyzická zdatnost osob stojících na straně (budoucího) provozovatele, resp. osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti.

Důvodem pro takový přístup předkladatele návrhu zákona je snaha provést důkladnou kategorizaci výkonu jednotlivých druhů soukromé bezpečnostní činnosti s ohledem na rozdílné požadavky ochrany konkrétních osob a majetku. Je namístě, aby „běžná“ ochrana osoby a majetku mohla být vykonávána za splnění jednodušších podmínek, než ochrana osob resp. majetku, kde existuje vyšší míra jejich ohrožení (sem spadá například ochrana tzv. měkkých cílů).

Navržené řešení tak odpovídá legitimním požadavkům profesních sdružení působících v oblasti komerční bezpečnosti a je v souladu se závěry projednávání předchozích návrhů zákona v orgánech Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

K problematice tzv. měkkých cílů lze uvést, že se jedná o pojem neoficiální, který je používán odbornou veřejností za účelem lepší identifikace dotčených míst a objektů. Proto definice tohoto pojmu neexistuje. Nicméně termínem měkké cíle (soft targets) označujeme objekty, prostory nebo akce charakterizované přítomností většího počtu osob a současně absencí či nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům (např. divadla, koncerty, festivaly, školy, nemocnice, turistické památky a další).

Ministerstvo nemůže definovat objekty nebo kategorie objektů, kde hrozí zvýšené nebezpečí ohrožení života, zdraví a majetku. To by mohlo učinit jedině ve vztahu k objektům, které samo vlastní, užívá nebo spravuje.

Každý rezort (ministerstvo nebo jiný ústřední orgán státní správy) disponuje vlastními nároky, kritérii a fakticky i majetkem, u něhož si může stanovit hypoteticky míru ohrožení a vzniku například mimořádné události.

To samé platí o dalších vlastních nemovitých věcí, kterými jsou fyzické osoby, podnikající fyzické osoby a právnické osoby, tuzemské či zahraniční. I ony mohou mít svá kritéria pro stanovení míry ohrožení svých objektů a způsoby jejich zajištění.

Dále připomínáme, že existují prvky a systémy kritické infrastruktury, které, pokud splňují určité podmínky dané nařízením vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury, jsou jednotlivými rezorty a subjekty zařazeny do příslušného seznamu a týkají se jich příslušná režimová opatření.

Samostatně se například prvkům kritické informační infrastruktury věnuje zákon o kybernetické bezpečnosti.

Rovněž tak připomínáme, že s tzv. chráněnými objekty „pracuje“ řada právních norem. Např. podle § 48 zákona o Policii České republiky se chráněným objektem a prostorem rozumí objekty a prostory zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, o nichž tak rozhodne vláda; chráněným objektem a prostorem se rovněž rozumí objekty a prostory, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodní smlouvy. Za chráněný objekt nebo prostor se považuje rovněž objekt nebo prostor, po dobu trvání jeho bezprostředního ohrožení, který ovšem za „normálních podmínek“ nesplňuje kritéria pro zařazení mezi chráněné objekty. Policie České republiky zajišťuje ochranu takového objektu nebo prostoru po nezbytnou dobu. O zajišťování této ochrany rozhoduje policejní prezident, a pokud věc nesnese odkladu, policista provádějící úkon.

Obdobně tomu je i v případě Celní správy, Vězeňské služby, Vojenské policie atd.

K problematice převozu hotovosti, cenin a cenných předmětů je nutno uvést, že tuto soukromou bezpečnostní činnost budou moci vykonávat držitelé 3 licencí (licence skupiny A, B a D) – tedy provozovatelé tří soukromých bezpečnostních činností. Jednak půjde o provozovatele vykonávající soukromou bezpečnostní činnost ochrana osoby a majetku a ochrana majetku ve zvláštních případech, jednak o provozovatele soukromé bezpečnostní činnosti převoz věcí mimořádné hodnoty, která je novým samostatným druhem výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

Rozlišujícím kritériem pro vydání správního rozhodnutí o udělení licence příslušné skupiny bude tedy hodnota převážených věcí. Limit 5 mil. Kč byl zvolen z formálněprávních i praktických důvodů. Navrhovaná nová právní úprava tak umožní převoz cenných věcí „nižší“ hodnoty „běžnou“ soukromou bezpečnostní službou, která primárně zajišťuje ochranu osob a majetku a nemusí být za tímto účelem speciálně materiálně, technicky a personálně vybavena, nemusí být nadstandardně pojištěna, nemusí být, a to nejenom ve vztahu k zahraničním klientům, držitelem různých vyžadovaných certifikátů apod.

Vzhledem k tomu, že převoz věcí mimořádné hodnoty převyšující částku 5 mil. Kč skýtá mnohem větší bezpečnostní rizika než obdobná činnost vykonávaná ve vztahu k věcem s nižší hodnotou, vyžaduje řádově vyšší stupeň zajištění, vybavení a schopností dotčených subjektů. Proto byla tato soukromá bezpečnostní činnost vykonávaná podle licence skupiny D zařazena do návrhu zákona samostatně. Jedná se o oblast, kde se vzniklé finanční škody v minulosti pohybovaly v miliardách korun českých, z nichž část se nepochybně přemístila do kriminální

sféry a do šedé ekonomiky a mohly tak sloužit k financování dalších nelegálních aktivit. I přes pozitivní vývoj v této oblasti (jak uvedeno ve Zprávě RIA, od roku 2013 nezaznamenala Policie České republiky útok na speciálním vozidlem přepravovanou finanční hotovost), nelze v blízké budoucnosti vyloučit obnovení těchto kriminálních aktivit.

I proto je tak třeba mít na zřeteli maximální možnou ochranu života a zdraví zaměstnanců provozovatele, vykonávajících tuto soukromou bezpečnostní činnost. Za tímto účelem je tedy třeba vytvořit specifický režim vstupu a působení v tomto segmentu komerční bezpečnosti (blíže k tomu viz Zpráva RIA).

Navržené řešení bylo konzultováno se zástupci profesních sdružení působících v této oblasti a podle zjištěných poznatků reflektuje aktuální i budoucí požadavky na poskytování těchto služeb.

Vydání správního rozhodnutí o udělení licence skupiny F - bezpečnostní poradenství lze, jakožto nový druh (soukromé) bezpečnostní činnosti považovat za pomyslný vrchol všech (soukromých) bezpečnostních činností, neboť zahrnuje vědeckou, pedagogickou, projekční, poradenskou, posudkovou a další konkrétní/taxativně vymezené činnosti, a to na úrovni vrcholné a komplexní. Proto je zde u provozovatelů i zaměstnanců mj. kladen důraz na dosažené vzdělání, případně praxi.

V tomto případě půjde o bezpečnostní činnosti, které nejsou spojeny s běžnou poradenskou činností vykonávanou jako součást objednávky služby od jiných provozovatelů (typicky porada prodejce bezpečnostních otvorových výplní pro majitele domu ve věci nejvhodnějšího řešení) ani o školící činnost zajišťovanou v rámci školského zákona, zákona o vysokých školách apod.

Fakticky půjde zejména o případy, kdy například bezpečnostní poradce zpracuje na objednávku fyzické nebo právnické osoby projekt zabezpečení určitého objektu, místa, prvku, systému kritické infrastruktury, aniž by sám navržená zařízení fakticky do objektu instaloval. Budou sem spadat třeba i případy, kdy objednatel obdrží nabídku několika firem na dodávku bezpečnostních technologií, přičemž objednatel si nebude jist, která z nich je pro něj optimální. V takovém případě se obrátí na držitele licence skupiny F se žádostí o posouzení nabídek a výběr nejvhodnější varianty.

Závěrem je třeba dodat, že provozovatel bude oprávněn soukromé bezpečnostní činnosti upravené v návrhu zákona vykonávat samostatně nebo ve vzájemné kombinaci podle svého uvážení, samozřejmě s omezeními, která zabráňují vzniku střetu zájmů (viz níže). Bez ohledu na to, kolik a které soukromé bezpečnostní činnosti bude chtít žadatel o vydání správního rozhodnutí o udělení licence vykonávat, bude vydáno vždy pouze jedno správní rozhodnutí obsahující mimo jiné výčet skupin licencí a tedy příslušných soukromých bezpečnostních činností. Správní poplatek bude hrazen rovněž pouze jeden, a to bez ohledu na to, kolik licencí bude obsahovat rozhodnutí o vydání licence.

K § 4

K odst. 1

V souladu se základními východisky přípravy návrhu zákona (viz Zpráva RIA a Obecná část důvodové zprávy) bude správní rozhodnutí o udělení licence opravňující osobu k výkonu konkrétní soukromé bezpečnostní činnosti vydáváno na dobu určitou, tj. 10 let. Samozřejmě, na základě žádosti oprávněné osoby může být správní rozhodnutí o udělení licence vydáno i na dobu kratší.

Smyslem vydání časově omezené licence je eliminovat bezpečnostní rizika, která by České republice mohlo přinést zapojení některých domácích i zahraničních subjektů do předmětné citlivé oblasti. Zdaleka se nejedná pouze o vyloučení těch osob, které mají kriminální minulost nebo i přítomnost. Česká republika a její orgány musí neustále dbát i o ochranu ekonomických, zahraničně politických a dalších zájmů, jejichž narušení by mohlo ohrozit fungování demokratické společnosti. Vzhledem k tomu, že někteří provozovatelé se mohou v rámci výkonu soukromé bezpečnostní činnosti napojit na kriminální podsvětí, organizovaný zločin tuzemského i zahraničního původu, jakož i na zpravodajské služby cizích mocností, je zcela nezbytné od prvopočátku, ale i průběžně, tato rizika, pokud možno vyloučit nebo omezit.

Proto opakované vydávání správních rozhodnutí o udělení licencí a tím i prověřování případných bezpečnostních rizik s tímto procesem spojených musí být zásadní podmínkou kontinuity výkonu soukromé bezpečnostní činnosti konkrétním oprávněným subjektem.

Skutečnost, že žadateli byla licence vydána, je pro něj zároveň vizitkou a zárukou kvality poskytovaných služeb. V žádném případě pak nejde o skrytý nástroj regulace trhu, neboť každý, kdo splní nároky kladené tímto zákonem, má právo na získání nové licence.

K časovému omezení doby platnosti správního rozhodnutí o udělení licence předkladatel uvádí, že s odkazem mj. i na zahraniční právní úpravy, považuje stanovení doby určité za jediné možné řešení.

Předkladatelem navržená kompromisní desetiletá doba platnosti správního rozhodnutí o udělení licence se pohybuje v horní části limitu obvyklého v Evropských zemích.

K odst. 2 a 3

První věta navrženého ustanovení upravuje okamžik, kdy pro stávající nebo budoucí podnikající fyzickou osobu nebo obchodní korporaci vzniká oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost (zahájení podnikání v oblasti komerční bezpečnosti). Tímto dnem je buď den právní moci správního rozhodnutí o udělení licence, tj. obvykle den převzetí/doručení

licence žadatelem nebo den jiný, pokud žadatel v žádosti o vydání licence uvede, že hodlá vykonávat své oprávnění později než dnem nabytí právní moci licence.

U osob, které se povinně zapisují do obchodního rejstříku a doposud v tomto veřejném rejstříku právnických a fyzických osob zapsány nejsou (typicky obchodní korporace založená společenskou smlouvou podle § 8 zákona o obchodních korporacích), oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost vznikne dnem následujícím po dni zápisu do obchodního rejstříku (viz § 42 a násl. zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob – dále jen „zákon o veřejných rejstřících“), který je proveden na základě vydaného správního rozhodnutí ministerstva nebo rovněž dnem pozdějším, uvedeným ve správním rozhodnutí o udělení licence (opět s odkazem, na požadavek žadatele o vydání licence obsažený v žádosti o její vydání).

K odst. 4

Toto ustanovení má jednoznačně vyloučit spekulativní pokusy vypisovat účelově zadávací řízení na výkon soukromé bezpečnostní činnosti v době, kdy lhůta udělené licence se blíží konci, avšak ještě není možné podle návrhu zákona požádat o vydání licence nové. Jde o zvýšení právní jistoty soutěžitelů (provozovatelů).

§ 5 až § 10 - Obsahové náplně licencí

Úvod

Návrh zákona obsahuje faktickou náplň a tím i rámec jednotlivých soukromých bezpečnostních činností. Jedná se o praktické naplnění § 3 odst. 3 návrhu zákona.

S ohledem na průběh předchozích legislativních procesů spojených s přípravou nového zákona o bezpečnostní činnosti, jakož i s ohledem na řadu konzultací provedených ministerstvem s dotčenými subjekty dospěl předkladatel návrhu zákona k závěru, že je třeba provést důslednou kategorizaci jednotlivých druhů soukromé bezpečnostní činnosti a tomu odpovídající kategorizaci kvalifikací – povolání osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti vycházející z Národní soustavy kvalifikací.

Za účelem kategorizace jednotlivých povolání (stanovení náplně pracovních činností a podrobných kvalifikačních předpokladů) při zajišťování výkonu soukromé bezpečnostní činnosti bude proto vydána, na základě zmocnění v návrhu zákona, prováděcí vyhláška (viz § 45).

K § 5

Výkon soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku na základě licence skupiny A nezahrnuje pouze přímou fyzickou ochranu osoby a majetku, ale celé spektrum činností, jež mají za cíl jejich komplexní ochranu, včetně souvisejících práv.

Z důvodu vyloučení neoprávněných/neadekvátních zásahů do osobnostních práv a do výkonu vlastnického práva je nutno vymezit rozsah tzv. souvisejících práv chráněných soukromou bezpečnostní službou. Nástrojem k takovému vymezení bude smlouva o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nebo interní pokyn (např. návštěvní řád, provozní řád určitého zařízení), který může být, resp. bude přístupný i osobám, které budou majetek užívat (např. nakupující osoby v obchodním centru, návštěvníci sportovního zařízení).

V případě ochrany majetku se jedná o legitimní realizaci práva vlastníka věci („pána domu“) nebo jemu na roveň postavených osob na výkon vlastnického práva, které zahrnuje i jeho ochranu.

K § 6

Jak již bylo uvedeno v obecné části důvodové zprávy a ve Zprávě RIA, výkon soukromé bezpečnostní činnosti ochrana majetku ve zvláštních případech představuje „vyšší“ úroveň ochrany specifických objektů a míst. V rámci výkonu tohoto druhu soukromé bezpečnostní činnosti se totiž počítá s ochranou rizikových objektů a míst, která mohou potencionálně být cíli útoků motivovaných politicky, sociálně, kulturně, národnostně apod. Zde máme na mysli i útoky teroristické, které jsou fenoménem různých militantních jednotlivců a sdružení působících (nejenom) v západní Evropě.

Zmíněné objekty, místa (zejména tzv. měkké cíle) jsou totiž velmi dobře dostupná pro každého, případné útočníky nevyjímaje, zdržuje se zde po značnou část dne množství osob, jak tuzemců, tak i cizozemců, představují určitý symbol vyspělého evropského životního stylu a rovněž často se jedná o historická a kulturní centra České republiky.

Smyslem rozdělení soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku na dvě části je jednak vyloučení možného střetu navrhované nové právní úpravy v konkrétním případě, jednak možnost nastavení i případných přísnějších kritérií (zejména v oblasti odborné a zdravotní způsobilosti dotčených osob) pro výkon tohoto, druhého typu soukromé bezpečnostní činnosti (pomyslným vrcholem pyramidy pak bude výkon všech druhů soukromé bezpečnostní činnosti při ochraně kritické infrastruktury).

Předkladatel návrhu zákona se brání tzv. kategorizaci objektů, (nyní moderních „měkkých cílů“). Pro rozlišení, zda se bude jednat pouze o ochranu osoby a majetku (licence A) nebo ochranu osob a majetku ve zvláštních případech (licence B), bude rozhodující, o jaký objekt a místo půjde, zda se v nich současně nachází více osob a lze předpokládat zvýšené nebezpečí ohrožení života nebo zdraví osob nebo majetku.

Výše uvedené znamená, že bude-li mít zaměstnanec provozovatele za úkol zejména sledovat pohyb po prodejně a reagovat na detekci čidel a ráků v menší prodejně typu supermarket (Albert, Penny market, Lidl apod.) bude v režimu podle licence A. Naopak bude-

li provádět službu ve velkém obchodním centru, které je charakterizováno pasážemi a větším množstvím menších prodejen (OC Palladium, OC Chodov atd.) a bude instruován jak k ochraně majetku, tak i k ochraně osob při mimořádné události (požár atd.) v místě, kde se nachází více osob a lze předpokládat zvýšené nebezpečí ohrožení života půjde o činnost licence B. Dalšími typickými místy, kde přichází v úvahu bezpečnostní činnost ochrana osob a majetku ve zvláštních případech jsou sportovní stadiony, koncertní sítě a další sportovní a kulturní akce.

K § 7

Služba soukromého detektiva na základě licence skupiny C představuje nejcitlivější oblast výkonu soukromých bezpečnostních činností. Proto návrh zákona, vedle vymezení obsahového rámce, věnuje v dalších svých ustanoveních důslednou pozornost výkonu této soukromé bezpečnostní činnosti za účelem vytvoření optimálních podmínek pro její realizaci na straně jedné a zabránění možnému zneužití této specifické služby na straně druhé.

Zde je namístě připomenout, že veškeré vztahy soukromých bezpečnostních služeb a jejich zákazníků jsou vztahy soukromoprávní, přičemž jejich hranice jsou vymezeny (částečně vedle návrhu zákona) zejména normami občanského, obchodního, správního a trestního práva, jakož i obecně akceptovanými pravidly „slušného chování“.

Návrh zákona tedy nemůže obsahovat detailní úpravu chování provozovatele při podnikání, resp. úpravu „závazkových vztahů“, neboť taková úprava by byla buď duplicitní ve vztahu ke zmíněným oblastem práva, nebo nepřímou novelou do nich spadajících zákonů.

Na druhou stranu však nic nebrání tomu, aby návrh zákona stanovil hranice, ve kterých se soukromý detektiv bude pohybovat. Tím se předejde možným budoucím nedorozuměním a sporům, například z hlediska posouzení, zda konkrétní činnost soukromého detektiva byla v souladu se zákonem či nikoliv. Adresátům návrhu zákona se pak poskytuje zákonná ochrana před neoprávněným zásahem do jejich práv a svobod v řadě dalších ustanovení (viz § 49 a násl. návrhu zákona).

K § 8

Jak již bylo uvedeno výše, převoz hotovosti, cenin a cenných předmětů je v návrhu zákona rozdělen do dvou skupin. První skupinou jsou hotovosti, ceniny a cenné předměty v hodnotě do 5 mil. Kč včetně, jež spadají do soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku a ochrana majetku ve zvláštních případech, zatímco druhá skupina podle licence skupiny D je speciální druh soukromé bezpečnostní činnosti převoz věcí mimořádné hodnoty (nad 5 mil. Kč) a s ním spojené další nezbytné (obslužné) činnosti. Ve druhém případě je k výkonu této soukromé bezpečnostní činnosti třeba získat specifickou licenci jako u ostatních druhů soukromých bezpečnostních činností.

S ohledem na definici cenného předmětu v § 2 je naprosto zřejmé, co se myslí cenným předmětem. Jsou to zejména tedy umělecká díla, starožitnosti, drahé kovy a kameny a výrobky

z nich. Cennými předměty tedy mohou být: obrazy, sochy, vzácné sběratelské předměty (poštovní známky, mince, bankovky, listiny), starožitný nábytek, starožitné hodiny, starožitné nádoby (stříbro, porcelán), zlato, stříbro, diamanty, šperky apod. Cennými předměty pro účely tohoto zákona naopak není běžné zboží, byť jeho hodnota může převyšovat jednotlivě i v souhrnu výše uvedenou částku 5 mil. Kč. Cenným předmětem typicky nebude osobní automobil, elektronika aj. spotřební zboží nebo jaderné palivo do reaktorů, byť si nepochybně také ochranu zaslouží (ale podle jiného právního předpisu).

K § 9

Vymezení technické služby na základě licence skupiny E zahrnuje celý technický cyklus od projektování přes montáž, kontrolu, údržbu, revizi a opravu v návrhu zákona uvedených věcí, objektů, technických zařízení, resp. prvků, zařízení a systémů. Navržené vymezení umožňuje odlišit činnosti významné z hlediska zájmů chráněných navrhovanou novou právní úpravou od jiných, běžných technických činností k ochraně osoby a majetku na nižší „bezpečnostní úrovni (jako jsou např. požární hlásiče nebo různá bezpečnostní čidla v průmyslu, pořízení běžných bezpečnostních prvků a prostředků jinými podnikatelskými subjekty, jakož i veřejností).

Aby nedocházelo k možným výkladovým problémům, obsahem prováděcí vyhlášky ministerstva k návrhu zákona bude mj. stanovení druhů jednotlivých bezpečnostních prvků, bezpečnostních zařízení a systémů, včetně jejich bezpečnostní odolnosti nebo klasifikace, jejichž projektování, montáž, kontrolu, údržbu, revizi nebo opravu může vykonávat pouze provozovatel s licencí ministerstva.

Z výše uvedeného vyplývá, že všechny ostatní „řemeslné činnosti“ budou i nadále moci, na podnikatelské bázi, vykonávat podnikající osoby v režimu stávajícího živnostenského zákona – živností volných (zámečníci, nástrojaři, kováři, truhláři atd.) nebo případně na bázi nepodnikatelské (pro vlastní potřebu) kterákoliv jiná fyzická nebo právnická osoba (např. kutilové při údržbě svých nemovitostí), mj. s odkazem na příslušná ustanovení nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů.

Předmětný návrh tak zásadním způsobem eliminuje případné obavy z toho, že by držitelé licence museli být všichni, kteří nějakým způsobem nakládají s příslušnými technickými zařízeními, včetně takových záležitostí jako jsou běžné uzamykací systémy, mechanické zámky apod..

K § 10

K odst. 1 a 2

Bezpečnostní poradenství podle licence skupiny F je vysoce odborně náročné. Jeho provozování je podmíněno důkladnou znalostí všech forem bezpečnostních činností. Kromě toho je předpokladem k jeho provádění i znalost příslušných právních předpisů (daňových, ekonomických, obchodního práva atd.), erudované znalosti v oborech matematiky, fyziky, chemie, mechaniky, elektroniky a dalších vědeckých oborech, jakož i znalost cizích jazyků. Tyto důvody vedly v podstatě k závěru, že je nezbytné koncipovat tuto specifickou formu výkonu soukromé bezpečnostní činnosti od počátku procesu až po jeho ukončení, a rovněž i ji přidělit licenčnímu režimu.

V případě soukromé bezpečnostní činnosti „Bezpečnostní poradenství“ bude výstupem zakázky projev výhradně duševní činnosti provozovatele, nikoliv vznik hmatatelných věcí nebo služeb.

Zde se jedná o pomyslný vrchol všech bezpečnostních činností.

Bezpečnostní poradenství podle § 10 návrhu zákona je nejkvalifikovanější stupeň bezpečnostní odbornosti. Je poradenstvím pro každého, tedy jak pro provozovatele (na vyšší úrovni), tak pro jakoukoliv právnickou nebo fyzickou osobu. Výsledkem je studie, projekt, analýza ..., která je použitelná samostatně nebo v souvislosti s obvykle následně navazující dodávkou služby jiným provozovatelem (§ 5 až 9 návrhu zákona).

Může nastat i situace, kdy si zákazník vyžádá dodatečnou konzultaci nebo posouzení navrženého řešení od provozovatele podle § 5 až 9 návrhu zákona od bezpečnostního poradce podle § 10 a na základě jeho závěrů se rozhodne, zda bude i nadále poptávat výkon konkrétní soukromé bezpečnostní činnosti po konkrétním provozovateli.

Běžné poradenství v souvislosti s výkonem ostatních soukromých bezpečnostních činností však bude, stejně jako dnes, obvykle předcházet poskytnutí služby provozovatelem podle § 5 až 9 návrhu zákona, kdy teprve na základě předchozí konzultace s konkrétním provozovatelem zákazník následně uzavře smlouvu o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nebo smlouvu neuzavře a vše skončí jenom konzultací.

Bezpečnostní poradce (držitel výhradně licence skupiny F), jak je uvedeno výše, podle § 10 nebude „sám“ vykonávat některou z činností, která je obsahem jednotlivých druhů soukromé bezpečnostní činnosti (licencí A až E) podle § 5 až 9 návrhu zákona.

K odst. 2

S ohledem na možné kolize výkonu soukromé bezpečnostní činnosti „Bezpečnostní poradenství“ s jinými obory podnikání, resp. s jinými činnostmi a za účelem transparentnosti

navrhované nové právní úpravy obsahuje návrh zákona odkaz na činnosti, které se nepovažují za výkon soukromé bezpečnostní činnosti „Bezpečnostní poradenství“. Jedná se o tyto případy:

- činnost bezpečnostních poradců ve specifických oblastech, jejichž postavení nemusí být vymezeno přímo zákonem, ale dovozuje se z obsahu takové normy (např. zaměstnanci, kteří školí své kolegy v oblasti předcházení rizikům vzniku požárů a způsobu jejich eliminace),
- školicí, poradenská a další činnost upravená speciálními zákony,
- zvyšování odborných znalostí a schopností vlastních zaměstnanců provozovatele zajišťované samotným provozovatelem (odborná školení, kurzy, další vzdělávání, celoživotní vzdělávání apod.).

K § 11

K odst. 1

Na území České republiky budou moci vykonávat, za určitých podmínek, soukromou bezpečnostní činnost i zahraniční osoby, které nebudou muset být držiteli příslušné licence podle návrhu zákona. Půjde o případy, kdy na našem území bude dočasně, příležitostně nebo ojediněle (dále jen „dočasně“) působit zahraniční osoba, která je nadána k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti podle práva domovského státu. Tím, kdo posoudí, zda se skutečně jedná o dočasný výkon soukromé bezpečnostní činnosti, bude, na základě oznámení povinné osoby, (viz § 11 odst. 2 návrhu zákona) ministerstvo. Zda je soukromá bezpečnostní činnost vykonávána dočasně, příležitostně nebo ojediněle, se posuzuje zejména s ohledem na dobu trvání, četnost, pravidelnost a nepřetržitost výkonu soukromé bezpečnostní činnosti na území České republiky.

Typickým příkladem dočasného výkonu soukromé bezpečnostní činnosti bude například ochrana politicky, kulturně, sportovně či jinak společensky nebo ekonomicky aktivní zahraniční osoby soukromým bezpečnostním subjektem.

Při zpracování návrhu předmětného ustanovení byl předkladatel částečně inspirován principem volného pohybu služeb podle práva EU, kdy dočasné vykonávání soukromé bezpečnostní činnosti bude možno provádět bez licence. Zjednodušený režim pro dočasný výkon bezpečnostní činnosti je podle práva EU výsadou subjektů usazených v jiných členských státech EU/EHP, resp. výsadou státních příslušníků jiných členských států EU/EHP.

V dané souvislosti je vhodné připomenout, že podle judikatury Soudního dvora EU (zejm. srov. případ C-465/05 Komise vs. Itálie) překážka, tedy „licence“, může být odůvodněna pouze v rozsahu, v němž obecný zájem není chráněn pravidly, jimž poskytovatel služeb podléhá v členském státě, ve kterém je usazen, a že za nezbytné pro dosažení sledovaného cíle tedy nemůže být považováno opatření zavedené členským státem, které v podstatě zdvojuje kontroly již provedené v členském státě, ve kterém je poskytovatel usazen.

Navrhované ustanovení jde nad rámec práva EU. V této souvislosti je však třeba uvést, že zahrnutí osob ze třetích zemí do zjednodušeného režimu týkajícího se dočasného výkonu bezpečnostní činnosti bez licence není požadavkem práva EU.

K odst. 2

S ohledem na možné působení zahraniční soukromé bezpečnostní služby na našem území bez licence a s přihlédnutím k oprávněným bezpečnostním zájmům České republiky je nezbytné disponovat informací, že k této činnosti zde dochází, jakož i dalšími základními údaji, které slouží i k případné kontrole příslušného subjektu resp. plnění povinností podle navrhované nové právní úpravy. Tato informace podaná žadatelem musí splňovat podmínky vymezené v § 39, a to zejména s přihlédnutím k překladu k dokladu osvědčující její oprávnění vykonávat obdobnou činnost ve svém domovském státě.

K případné námitce, týkající se použití směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací na dočasný výkon soukromé bezpečnostní činnosti zahraniční osobou (z hlediska působnosti cit. směrnice by se v tomto případě jednalo o osobu z členského státu Evropské unie nebo státu, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru) zaujímá předkladatel stanovisko, že tato se nevztahuje pouze na úpravu kvalifikace jako takovou, ale svými ustanoveními zasahuje též obecně do oblasti volného pohybu služeb.

Nelze ji tedy striktně vykládat pouze ve vazbě na uznávání odborné kvalifikace státních příslušníků členských států EU.

Předkladatel zastává názor, že návrh § 11 odst. 2 navrhované nové právní úpravy nelze vztahovat pouze na tuto směrnici a ji prováděcí zákon č. 18/2004 Sb., a požadavky v něm uvedené stanovit jako neslučitelné s touto směrnicí. Požadavky obsažené v tomto ustanovení je nutno vykládat v širším kontextu ve vazbě na smlouvu o fungování EU a její úpravu volného pohybu služeb, přičemž vazba na tuto smlouvu je podstatná zejména z toho důvodu, že na soukromé bezpečnostní činnosti se nevztahuje směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu [viz čl. 2 odst. 2 písm. k)], a zejména též ve vazbě na rozsáhlou judikaturu, která tuto oblast volného pohybu služeb dotváří. Z judikatury lze obecně při utváření právní normy vycházet ze zásady, že je nutné sledovat legislativní cíl dané vnitrostátní úpravy, kterým je v tomto případě zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti.

Obecně lze tedy říci, že pokud členský stát stanoví v rámci svých vnitrostátních požadavků další povinnosti, které svým obsahem nepřesahují rámec nutnosti a přiměřenosti a které nejsou diskriminační, může žádat zahraniční osobu též o sdělení dalších informací, které není schopen sám jiným způsobem získat a které jsou pro něj zásadní. V daném případě se tedy jeví požadavek zjištění druhu soukromé bezpečnostní činnosti, místa výkonu této činnosti a doby výkonu této činnosti zahraniční osobu na území České republiky ve vazbě na sledovaný cíl jako zásadní, oprávněný a přiměřený.

K odst. 3

V tomto odstavci je řešen postup ministerstva poté, kdy z obdrženího oznámení podle navrhovaného odstavce 2 dojde k závěru, že v konkrétním případě se nejedná o dočasný výkon soukromé bezpečnostní činnosti zahraničním subjektem.

Nesplnění oznamovací povinnosti pak bude podléhat sankci (uložení správního trestu pokuty) podle návrhu zákona.

V případě, že zahraniční subjekt, který jedná v dobré víře, neboť včas oznámí záměr vykonávat dočasně soukromou bezpečnostní činnost v České republice a ministerstvo dospěje k závěru, že se o dočasný výkon této činnosti nejedná, nebude takový výkon soukromé bezpečnostní činnosti považován za podnikání bez licence, a to v časovém intervalu od oznámení záměru podle navrhovaného odstavce 2 do termínu uvedeného ve výzvě ministerstva k podání žádosti o vydání licence v navrhovaném odstavci 3.

Pokud však zahraniční osoba neoznámí ministerstvu dočasný výkon soukromé bezpečnostní činnosti na našem území nebo pokud v ministerstvem stanovené lhůtě nepodá žádost o vydání licence, bude proti ní zahájeno správní řízení o uložení správního trestu pokuty.

Lze tedy uzavřít, že bude-li mít zahraniční osoba právo poskytovat obdobnou soukromou bezpečnostní činnost ve svém domovském státě, může jí i bez licence krátkodobě poskytovat v České republice, avšak po předchozím písemném oznámení ministerstvu. Pokud se nebude jednat o krátkodobé, dočasně příležitostné nebo ojedinělé výkony, což bude zřejmé z předchozího písemného oznámení, vyzve ministerstvo zahraniční osobu, aby si požádala o vydání licence.

K § 12

Předem je třeba uvést, že u různých typů osob (§ 12 až § 15 návrhu zákona), které budou podnikat v oblasti komerční bezpečnosti podle navrhované nové právní úpravy, dochází ke stanovení obdobných podmínek pro vydání správního rozhodnutí o udělení licence. Proto příslušné návrhy jsou odůvodněny pouze jednou, aby nedocházelo ke zbytečnému opakování již uvedených faktů.

K odst. 1

Ustanovení upravuje podmínky vydání správního rozhodnutí o udělení licence v případě fyzické osoby. Ministerstvo vydá správní rozhodnutí, pokud fyzická osoba splňuje zákonem stanovené podmínky.

Mezi vstupní podmínky umožňující vydání správního rozhodnutí o udělení licence budoucímu provozovateli (podnikající fyzická osoba; stejně je tomu i v případě člena

statutárního orgánu obchodní korporace se sídlem na území České republiky i samotné takové obchodní korporace podle navrhovaného § 13) byla zařazena, mj. i bezdlužnost – viz písm. e). Podle názoru předkladatele je třeba z podnikání v citlivé oblasti komerční bezpečnosti vyloučit problematické subjekty, které neuspěly v předchozím podnikání. Takové subjekty jsou mnohem náchylnější k různým způsobům „ovlivnění“ zejména ze strany potencionálních zákazníků, což nemusí být vždy v souladu s účelem a smyslem výkonu soukromé bezpečnostní činnosti podle návrhu zákona (k tomu viz blíže Zpráva RIA).

S ohledem na již tolikrát zmíněnou problematičnost výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, resp. bezpečnostní rizika spojená s tímto druhem podnikání, je namístě, vyloučit z něj i ty osoby, které se jako podnikatelé, nebo osoby v určitém právním vztahu k provozovateli v minulosti neosvědčily, neboť se dopustily taxativně vyjmenovaných jednání, která jsou s bezproblémovým výkonem tohoto druhu podnikání neslučitelná. Tyto skutečnosti bude v rámci řízení o žádosti posuzovat ministerstvo na základě svých vlastních poznatků a informací získaných od Policie České republiky a zpravodajských služeb. Samozřejmě, porušení povinností stanovených návrhem zákona bude možné teprve po uplynutí 5 let od nabytí jeho účinnosti.

K odst. 2

Fakticky skoro stejné podmínky jako žadatel o vydání licence (stávající nebo budoucí podnikající fyzická osoba) bude muset splňovat i vedoucí odštěpného závodu, kde je vykonávána soukromá bezpečnostní činnost, protože vedoucí odštěpného závodu je oprávněn zastupovat podnikatele ve všech záležitostech týkajících se odštěpného závodu ode dne, ke kterému byl jako vedoucí odštěpného závodu zapsán do obchodního rejstříku. To znamená, že vedoucí osoba má postavení blížící se velmi postavení samotného podnikatele. Z hlediska kvalifikačních předpokladů této osoby nemusí být vedoucí odštěpného závodu odborně způsobilý, protože stejně jako v případě provozovatele může být v tomto směru zastoupen odpovědným zástupcem.

Způsobilost vedoucích jiných odštěpných závodů (kde není vykonávána soukromá bezpečnostní činnost) není předmětem právní regulace podle navrhované nové právní úpravy.

K § 13

K odst. 1

Původním záměrem předkladatele bylo vyloučit ze statutárního orgánu právnické osoby provozovatele jinou právnickou osobu, aby nemusel být prověřován nekonečný řetězec různých právnických a fyzických osob, které by se v řetězcích se strukturách právnických osob mohly skrývat. Tato obava předkladatele zřejmě byla zcela důvodná a pravděpodobně v praxi zřejmě docházelo skutečně ke zneužívání tohoto institutu k zneprůhlednění vlastnických struktur.

V průběhu přípravy návrhu zákona došlo ke změně zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně ke změně § 46 odst. 3, který nově zní:

„(3) Je-li členem voleného orgánu kapitálové společnosti nebo družstva právnická osoba, zmocní bez zbytečného odkladu jedinou fyzickou osobu, která splňuje požadavky a předpoklady pro výkon funkce stanovené zákonem pro samotného člena voleného orgánu, aby ji v orgánu zastupovala. Ustanovení občanského zákoníku o důsledcích nezpůsobilosti a ztráty způsobilosti pro výkon funkce se použijí na zástupce obdobně.“

Z uvedeného je zřejmá jednoznačná povinnost pro právnickou osobu, ustanovit konkrétní fyzickou osobu, která ji ve statutárním orgánu jiné právnické osoby bude zastupovat. Je tedy zřejmé, že bude ustanovena konkrétní osoba, která ponese konkrétní odpovědnost.

Skutečnost, že bude právnická osoba akceptována jako člen statutárního orgánu obchodní korporace se sídlem na území České republiky, se nepochybně neprojeví nejen ve skokovém navýšení administrativní zátěže žadatelů o vydání licence, ale i ministerstva, zpravodajských služeb a Policie České republiky, neboť získání a následné „prověření“ fyzických osob spjatých s těmito právníky osobami nebude spojeno s nepředstavitelnými personálními, věcnými a časovými vícenáklady, neboť bude vždy jedna konkrétní fyzická osoba jednající jménem právnické osoby.

Dále se požaduje, stejně jako je tomu u žadatele o vydání licence (fyzické osoby), splnění obdobných podmínek u konkrétních osob působících ve prospěch obchodní korporace, i u samotné obchodní korporace jako celku.

Z pohledu vnitřní bezpečnosti státu dojde rovněž k prověření obchodní korporace z pohledu konkrétních fyzických osob podílejících na podnikání (výkonu soukromé bezpečnostní činnosti). I v tomto případě je snahou předkladatele předejít situaci, kdy by v obchodní korporaci, mohly působit, resp. její činnost ovlivňovat fyzické osoby představující bezpečnostní riziko nebo kdy by obchodní korporace byly zakládány např. k zastření pravé podstaty své činnosti. Ze stejného důvodu předkladatel návrhu zákona zakomponoval do jeho textu i povinnost obchodních korporací se sídlem na území České republiky dokládat údaje o skutečných majitelích, a to zejména za účelem vyloučení případných bezpečnostních rizik v tomto citlivém a specifickém druhu podnikání.

Jedná se o praktické naplnění čtvrté AML směrnice z pohledu identifikace skutečných majitelů firem, a to z důvodu jednoznačné identifikace vlastnických struktur takových korporací s cílem předcházet jejich využití k nekalým aktivitám („praní špinavých peněz“) a tím pádem ke zneužití primárního poslání takovýchto subjektů.

Do předmětného ustanovení se rovněž promítá i zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů.

K odst. 2

K tomu, aby v případě obchodních korporací se sídlem v České republice bylo minimalizováno nebezpečí jejich zneužití například k páchání protiprávní činnosti včetně vyvíjení nátlaku na určité osoby nebo prosazování zájmů organizovaného zločinu (o závadových aktivitách jiných zahraničních struktur nemluvě), bude u osob, které mají rozhodující vliv na činnost a směřování předmětné obchodní korporace v oblasti komerční bezpečnosti vyžadováno splnění podmínky bezúhonnosti v rozsahu, jak návrh zákona stanoví pro všechny dotčené osoby.

Prokazování bezúhonnosti všech dotčených osob se bude odehrávat v režimu § 37 návrhu zákona.

K odst. 3 a 4

Tato ustanovení technického charakteru popisují způsob získání informací ministerstvem o skutečných majitelích obchodní korporace se sídlem v České republice od Ministerstva spravedlnosti, které, mj. od 1. ledna 2018 vede Evidenci údajů o skutečných majitelích v rámci zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů, resp. postup ministerstva a žadatele o vydání licence v případech, kdy z veřejných informačních zdrojů není možno tyto informace/údaje zjistit.

K § 14

K odst. 1

Návrh zákona pamatuje i na případy, kdy obchodní korporace je založena (společenskou smlouvou podle zákona o obchodních korporacích), přičemž ale doposud není zapsána v obchodním rejstříku. Fakticky tak je vyloučeno, aby takový subjekt zahájil výkon soukromé bezpečnostní činnosti, a to až do doby zápisu do obchodního rejstříku.

Z důvodu odstranění možné diskriminace těchto subjektů tedy návrh zákona počítá s tím, že osoby oprávněné jednat za založenou obchodní korporaci ve vztahu k zápisu do obchodního rejstříku budou oprávněny podat žádost o vydání licence.

K odst. 2

Vybrané osoby působící v založené obchodní korporaci, které po jejím zapsání do obchodního rejstříku budou zastávat návrhem zákona stanovená místa založená

pracovněprávními nebo jinými, pracovněprávním vztahům na roveň postavenými právními vztahy, musí splňovat obdobné podmínky, jako fyzické osoby u obchodních korporací již zapsaných do obchodního rejstříku.

K § 15

K odst. 1

S ohledem na nezbytnost vytvoření obdobného právního prostředí pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti pro „české“ i zahraniční obchodní korporace jsou v tomto ustanovení upraveny podmínky pro vydání správního rozhodnutí o udělení licence zahraniční obchodní korporaci, které jsou obdobou podmínek českých subjektů.

K odst. 2

Právní řád České republiky může stanovit povinnosti pouze svým státním občanům, osobám, které se na jeho území zdržují a osobám, institucím a subjektům, které zde vykonávají určitou činnost nebo mají sídlo. S ohledem na tuto skutečnost byly koncipovány odstavce 1 a 2.

K § 16

Ustanovení řeší otázku odborné způsobilosti ve vztahu ke všem druhům obchodních korporací zmíněným v § 13 až § 15 návrhu zákona.

V případě kolektivního statutárního orgánu je podmínka odborné způsobilosti splněna za předpokladu, že alespoň jeden z jeho členů (fyzická osoba), je odborně způsobilý. Nicméně ani v tomto případě nic nebrání tomu, aby v obchodní korporaci splňující návrhem zákona stanovené podmínky, působil odpovědný zástupce.

K § 17

K odst. 1

Návrh zákona umožňuje každému provozovateli bez ohledu na to, zda je právnickou nebo fyzickou osobou, aby vykonával soukromou bezpečnostní činnost prostřednictvím odpovědného zástupce, a to i v případě, že provozovatel je odborně způsobilý.

Povinnost v případě odborně nezpůsobilého žadatele o vydání licence - fyzické osoby nebo v době podání žádosti již podnikající fyzické osoby ustanovit odpovědného zástupce možnost vykonávat soukromou bezpečnostní činnost jeho prostřednictvím vyplývá z ustanovení § 12.

K odst. 2

Zde jsou upraveny podmínky, které musí splňovat odpovědný zástupce s postavením vedoucího zaměstnance podle návrhu zákona. V podstatě se jedná o stejné podmínky, které musí splňovat provozovatel - fyzická osoba, doplněné o nutnost existence základního pracovněprávního, jemu na roveň postaveného nebo osobního vztahu k žadateli o vydání licence nebo provozovateli.

K odst. 3

Stanoví výjimky, kdy pracovně právní vztah není vyžadován. Jde o případ, kdy jde o člena statutárního orgánu, společníka žadatele nebo manžela anebo registrovaného manžela anebo registrovaného partnera žadatele.

K odst. 4

Další omezení pro výkon činnosti odpovědného zástupce jsou stanovena tak, aby nedošlo ke kumulaci této funkce v rukou jedné osoby u více soukromých bezpečnostních agentur s výjimkou provozovatelů, kteří tvoří koncern, resp. u jedné firmy. Proto se zakazuje dělat odpovědného zástupce pro více než jednoho provozovatele současně.

K odst. 5

Dalším omezujícím opatřením je to, že člen kontrolního orgánu právnické osoby nemůže vykonávat funkci odpovědného zástupce. To však neplatí pro případ správní rady, která je současně řídící i kontrolní orgán obchodní korporace.

K § 18 až 21

Ustanovení upravují náležitosti, které musí obsahovat žádost o vydání (správního rozhodnutí o udělení) licence, kterou ministerstvu předkládají fyzická osoba (včetně stávající podnikající fyzické osoby), obchodní korporace se sídlem na území České republiky, žadatel pro založenou obchodní korporaci a zahraniční obchodní korporace.

Ustanovení se nezaobírá náležitostmi podání (žádosti), které jsou obsaženy v § 37 odst. 2 správního řádu ve vazbě na § 45 cit. zákona.

Zároveň se stanoví povinnost přiložení určitých příloh/dokladů, které tvoří součást konkrétní žádosti a které jsou nezbytné pro prokázání celkové způsobilosti pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti žadateli, v návaznosti na návrhem zákona stanovené kvalifikační předpoklady.

Ustanovení obsahuje mj. i možnost, aby osoby vzhledem ke své podnikatelské činnosti a obchodním záměrům, které mají, požádaly o vydání licence na kratší dobu než je 10 let.

V případě zahraniční obchodní korporace (§ 21) se stanoví povinnost doložit k žádosti o vydání licence doklad o tom, že tato osoba podniká podle práva jiného státu (např. doložit výpis

z obchodního nebo obdobného rejstříku vedeného ve státě sídla případně i doklad o provozování závodu v zahraničí) a že tedy jde o subjekt, který se pohybuje v oblasti podnikání.

K § 22

K odst. 1

Správní rozhodnutí o udělení licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti bude vydávat ministerstvo. Jak již bylo uvedeno výše, půjde o řízení o žádosti ve smyslu správního řádu.

Důvody tohoto postupu jsou zřejmé – jde zejména o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti firmami, které nepředstavují riziko zejména pro vnitřní bezpečnost státu. Vzhledem k tomu, že na českém trhu budou působit i zahraniční subjekty a s ohledem na charakter poskytovaných služeb, je nezbytné, aby vyjádření a informace pro ministerstvo poskytl i další subjekty, které plní úkoly na úseku vnitřní i vnější bezpečnosti státu.

Dále se stanoví lhůta pro vydání licence odvíjející se od data podání/doručení žádosti. Samotná délka lhůty se odvíjí od nezbytnosti objektivně ověřit bezpečnostní zachovalost návrhem zákona jednoznačně stanovených osob.

K odst. 2

Subjekty působící v oblasti ochrany vnitřních i vnějších bezpečnostních zájmů České republiky se vyjádří nebo předají informace k jednoznačně identifikovaným fyzickým osobám, sloužící jako podklad pro vydání licence.

Rovněž i zde se stanoví postup ministerstva po obdržení žádosti o vydání licence, tedy ve vztahu k Bezpečnostní informační službě, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Vojenskému zpravodajství a Policii České republiky.

Smyslem tohoto ustanovení návrhu zákona je eliminovat bezpečnostní rizika, která by České republice mohlo přinést zapojení některých domácích i zahraničních subjektů do podnikání v předmětné citlivé oblasti. Zdaleka se nejedná pouze o vyloučení těch osob, které mají kriminální minulost nebo i přítomnost. Zejména v dnešní době, která s sebou přináší řadu bezpečnostních hrozeb, jsou Česká republika a její orgány povinny neustále dbát o ochranu vnitřních a vnějších ekonomických, jakož i zahraničně politických a dalších zájmů, jejichž narušení by mohlo ohrozit fungování demokratické společnosti. Vzhledem k tomu, že někteří provozovatelé se mohou v rámci výkonu soukromé bezpečnostní činnosti napojit na kriminální podsvětí, organizovaný zločin tuzemského i zahraničního původu, jakož i na zpravodajské služby cizích mocností, je zcela nezbytné od prvopočátku, ale i průběžně, tato rizika, pokud možno, vyloučit nebo omezit.

Aby ověření bezpečnostní zachovalosti budoucích provozovatelů soukromé bezpečnostní činnosti mělo vůbec smysl, je třeba do této činnosti zapojit především zpravodajské služby, které, díky charakteru své činnosti disponují řadou zásadních poznatků a informací získaných jak z tuzemských, tak i zahraničních zdrojů a které jsou relevantní ve vztahu ke správnímu řízení o žádosti o vydání licence pro konkrétní osobu. Policie České republiky se procesem správního řízení o vydání licence zúčastní především z pohledu toho, zda konkrétní žadatel nepředstavuje riziko ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti osob.

V dané souvislosti je třeba upozornit, že se jedná o obdobný systém, který je založen zákonem č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů ve vztahu k subjektům, které hodlají obchodovat s touto specifickou komoditou. Ministerstvo vychází při stanovení podmínek pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti mimo jiné i z této právní normy, se kterou má, v rámci postavení dotčeného správního orgánu ve vztahu k Ministerstvu průmyslu a obchodu, dlouholeté zkušenosti.

Přístup ministerstva k uvedené problematice je zcela v souladu s Čl. 26 odst. 1) a 2) Listiny základních práv a svobod, kdy sice každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, nicméně zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.

K odst. 3

Informace zpravodajských služeb a obdobně i vyjádření Policie České republiky musí obsahovat výrok, zda osoba podle odstavce 2 splňuje podmínku pro udělení licence uvedenou v § 12 odst. 1 písm. h).

Dospěje-li Policie České republiky, k závěru, že konkrétní fyzická osoba stojící na straně žadatele o vydání licence (viz níže) v posledních pěti letech před podáním žádosti ohrozila:

- (zahraničně politické, významné ekonomické nebo bezpečnostní zájmy České republiky),
- veřejný pořádek,
- bezpečnost osob, nebo
- bezpečnost majetku,

musí její vyjádření obsahovat důvody nasvědčující tomu, že podmínka pro udělení licence uvedená v § 12 odst. 1 písm. h) není splněna,

Zpravodajské služby se pak budou, ve stejném rozsahu jako Policie České republiky (ovšem s důrazem na posouzení zahraničně politických, významných ekonomických nebo bezpečnostních zájmů České republiky), vyjadřovat v souladu s § 8 odst. 3 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a to v rámci své působnosti stanovené tímto nebo jiným zákonem.

Pokud se dotčené orgány nevyjádří ve stanovené lhůtě, posoudí ministerstvo žádost z pohledu jemu dostupných podkladů a pokud nebude existovat zákonná překážka, vydá správní rozhodnutí o udělení licence.

I v tomto případě jde o obdobnou konstrukci, která je v rámci právního řádu České republiky dlouhodobě aplikována v případě již zmíněného zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ale třeba i v případě zákona č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Z formálně právního hlediska předané informace nebo vyjádření zpravodajských služeb, resp. Policie České republiky nebudou mít charakter závazného stanoviska ve smyslu správního řádu, ale vyjádření podle § 154 a násl. správního řádu, což znamená, že ministerstvo nebude vázáno závěry dotčených subjektů při rozhodování ve věci. Nebudou to tedy zpravodajské služby, případně Policie České republiky, kdo bude rozhodovat o vydání správního rozhodnutí o udělení licence (kladném projednání žádosti) nebo o zamítnutí žádosti o vydání licence.

Informace nebo vyjádření předané těmito subjekty ministerstvu ke konkrétním fyzickým osobám uvedeným v odst. 2 budou zejména v rámci zásad správního řízení (zásada materiální pravdy a zásada volného hodnocení důkazů) posouzeny a bude k nim přihlédnuto při vydání správního rozhodnutí o udělení licence, případně při zamítnutí žádosti o vydání licence, stejně, jako tomu bude u všech ostatních podkladů pro vydání správního rozhodnutí.

Případné další předané informace nebo vyjádření shora uvedených subjektů, tj. tedy např. všechny eventuální poznatky o osobách, které jsou vůči posuzované fyzické osobě v příbuzenském nebo jiném poměru nemají, pro probíhající správní řízení o vydání licence, žádnou hodnotu.

V případě, že by ministerstvo odůvodnilo zamítnutí žádosti o vydání licence z důvodů neurčitých, spekulativních nebo zavádějících, nemá takové správní rozhodnutí šanci obstát v rámci odvolání, resp. v rámci soudního přezkumu napadeného rozhodnutí. Odůvodnění každého správního rozhodnutí musí obsahovat podrobné informace o tom, jaké důkazy, resp. jejich posouzení vedly správní orgán k vydání toho či onoho správního rozhodnutí a nemůže se tedy opírat o neurčité a spekulativní závěry jakéhokoliv „dotčeného subjektu“.

Dále je třeba připomenout, že předaná informace zpravodajských služeb nebo vyjádření Policie České republiky jsou pouze jedním z podkladů pro vydání správního rozhodnutí (licence) nebo pro zamítnutí žádosti o její vydání.

Jak již bylo uvedeno výše, ověření bezpečnostní zachovalosti se bude týkat konkrétních fyzických osob „stojících na straně žadatele o vydání licence“ (viz § 12 až § 15, § 20 odst. 2 a § 21 odst. 2 návrhu zákona s přihlédnutím k obecným náležitostem podání podle § 37 odst. 2 správního řádu).

Zde je na místě připomenout fakt, že ne všechny obchodní korporace musí mít stanovenou jednotnou vnitřní strukturu podle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb. V tomto směru může existovat vždy několik variant.

Bude záležet vždy na konkrétní žádosti té které konkrétní obchodní korporace o vydání licence, k jakým fyzickým osobám bude bezpečnostní prověrka provedena s ohledem na jejich členství ve zřízených statutárních orgánech, resp. ke vzájemnému postavení jednotlivých statutárních orgánů. K identifikaci statutárních orgánů a osob podléhajících bezpečnostní prověrce rovněž přispěje existence veřejných rejstříků právnických a fyzických osob, v rámci kterých ministerstvo může ověřit členy statutárních orgánů zejména obchodních korporací.

Dále je třeba vzít v potaz, že statutární orgán obchodní korporace může být jednočlenný, tedy tvořený pouze jednou fyzickou osobou (například jednatel společnosti s ručením omezeným), nebo jde o statutární orgán vícečlenný - například představenstvo akciové společnosti.

Z obecného hlediska bude tedy bezpečnostní zachovalost prověřována u

- samotného žadatele o vydání licence (fyzická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která je stávajícím držitelem koncese podle živnostenského zákona, která hodlá nadále podnikat v oblasti komerční bezpečnosti), případně u jeho odpovědného zástupce, nebo vedoucího odštěpného závodu, pokud jsou uvedeni v žádosti o vydání licence, vedoucího závodu zahraniční obchodní korporace
- člena statutárního orgánu, vedoucího odštěpného závodu, odpovědného zástupce (pokud je ustanoven) v případě obchodní korporace se sídlem na území České republiky a v případě zahraniční obchodní korporace dále i vedoucího závodu zahraniční obchodní korporace,
- fyzické osoby, která má být členem založené obchodní korporace, případně odpovědného zástupce, má-li mít založená obchodní korporace odpovědného zástupce.

V případě jednotlivých druhů obchodních korporací, resp. členů jejich statutárních orgánů se bude jednat o tyto osoby:

A) Obchodní společnosti (podnikatelský subjekt, jehož primárním cílem je podnikání, které lze charakterizovat jako činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených zákonem)

- evropská společnost (generální ředitel v případě monistického systému, členové představenstva v případě dualistického systému, případně předseda představenstva, pokud nejde o fyzickou osobu totožnou s generálním ředitelem),
- evropské hospodářské zájmové sdružení (jedná se o volnou formu sdružení českých, případně zahraničních obchodních korporací – v tomto případě půjde o fyzické osoby, které jsou členy statutárních orgánů obchodních společností – viz níže),
- akciová společnost (statutární ředitel a členové správní rady v případě monistického systému, členové představenstva v případě dualistického systému),

- společnost s ručením omezeným (jednatel nebo jednatelé),
- veřejná obchodní společnost (společník nebo společníci),
- komanditní společnost (komplementáři).

B) Družstvo (společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání)

- družstvo (členové představenstva, u malých družstev do 50 členů předseda družstva),
- evropská družstevní společnost (členové představenstva nebo správní rady, generální ředitel).

V dané souvislosti je nutno zmínit, že právnická osoba, včetně obchodní korporace, nemá svéprávnost, kterou disponuje pouze fyzická osoba. Z tohoto důvodu obchodní korporace nemůže jednat sama, ale pouze prostřednictvím fyzických osob, které ji zastupují. Z úhlu pohledu nového zákona jde o fyzické osoby, které samy jsou statutárním orgánem nebo tvoří statutární orgán. Jiných osob se posuzování bezpečnostní zachovalosti nebude dotýkat.

V tomto smyslu směřuje § 22 návrhu zákona pouze k ověření bezpečnostní zachovalosti konkrétních fyzických osob (viz výše), přičemž při zjištění selhání těchto osob, které zakládá existenci důvodné obavy ve smyslu díky § 23 písm. b) návrhu zákona, bude žádost obchodní korporace ministerstvem zamítnuta. Taková obchodní korporace by díky svým statutárním orgánům tvořeným jednou osobou, resp. členům svých statutárních orgánů mohla ohrozit zahraničně politické nebo bezpečnostní zájmy České republiky, veřejný pořádek nebo bezpečnost osob anebo majetku.

Výše popsaná skutečnost však nebrání tomu, aby žadatel, po provedení obměny inkriminovaných osob nepodal novou žádost o vydání licence, která, v případě splnění návrhem zákona stanovených podmínek, bude ministerstvem posouzena kladně.

Údaje o výše uvedených fyzických osobách budou dokládány především jimi samými v rámci podané žádosti o vydání licence. Údaje o totožnosti společníků, totožnosti ovládajících osob a skutečných majitelů v případě obchodní korporace se sídlem na území České republiky budou získávány z informačních systémů veřejné správy (veřejné rejstříky právnických a fyzických osob) v souladu se zákonem o veřejných rejstřících.

Ve vztahu k ochraně utajovaných informací a informačních zdrojů Policie České republiky nebo zpravodajské služby v rámci správního řízení, se utajované informace uchovávají odděleně, tj. mimo správní spis, a tedy netvoří jeho součást. Problematikou ochrany utajovaných informací v rámci správního řízení se podrobně zabývá správní řád, a to mj. i díky zákonu č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, ve znění zákona č. 370/2017 Sb. Konkrétně se jedná o nová/modifikovaná ustanovení § 17 odst. 3, § 36 odst. 3, § 38, § 68 odst. 3, § 152 odst. 4 správního řádu, jakož i odpovídající ustanovení (§ 45 a § 49) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

Oddělené vedení dokumentů obsahujících utajované informace mimo spis zajistí nemožnost osob zúčastněných na řízení do těchto dokumentů (spisu) nahlížet, pokud nebudou disponovat specifickými oprávněními.

Ke lhůtám stanoveným odchylně od správního řádu předkladatel návrhu zákona opakovaně uvádí, že zejména z důvodu ověření bezpečnostní zachovalosti dotčených fyzických osob stojících na straně žadatele, potřeby jejich shromáždění a vyhodnocení zpravodajskými službami a Policí České republiky (často ve spolupráci se zahraničními partnery) a následného vyhodnocení z pohledu ministerstva, vyhodnocení, případně doplnění dalších podkladů, které bude ministerstvo získávat z vlastních zdrojů, ale i od dalších subjektů, z jiných informačních systémů apod., je nutno se odchýlit od obecné 30 denní (resp. 60 denní) lhůty pro vydání rozhodnutí ve smyslu správního řádu.

V rámci konzultací nebyl připomínkovými místy vznesen požadavek na zkrácení předmětných lhůt.

K § 23

Zde jsou vyjmenovány případy, kdy ministerstvo žádost o vydání licence zamítne. Půjde o postup podle § 51 odst. 3 správního řádu. Jedná se o naplnění zásady procesní ekonomie, tak jak ji zná správní řád. Jinými slovy namísto institutu zastavení řízení podle správního řádu byl zvolen jednodušší způsob spočívající v zamítnutí žádosti.

Odůvodnění zamítnutí žádosti o vydání licence se bude řídit § 68 odst. 3 správního řádu, s tím, že mj. budou respektována pravidla ochrany zdroje utajovaných informací (neuvede se tedy například ani číslo jednací příslušného podkladu/vyjádření dotčeného orgánu).

K § 24

Toto ustanovení upravuje náležitosti, které musí mít rozhodnutí o udělení licence nad rámec náležitostí rozhodnutí podle správního řádu. Jedná se o specifika, která jsou dána povahou licence, na základě jejíhož vydání vzniká osobě oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost (podnikat v oboru komerční bezpečnosti).

K § 25

K odst. 1

Toto ustanovení zakládá povinnost provozovatele oznamovat ministerstvu všechny informace týkající se změn skutečností uvedených v žádosti o vydání licence z důvodu získání podkladů pro další případný postup ministerstva. Přitom se jedná o takové změny, které ministerstvo nemůže samo zjistit z veřejně přístupných informačních zdrojů.

Provozovateli se rovněž stanoví další oznamovací povinnosti, včetně povinnosti oznámit ministerstvu ukončení své podnikatelské činnosti v oblasti soukromé bezpečnostní činnosti. Bylo by plýtváním veřejnými prostředky, pokud by se např. zaměstnanci ministerstva dostavili k výkonu kontroly (dozoru) k provozovateli, který již nepodniká v oboru komerční bezpečnosti. Dále pak ministerstvo povede řadu evidencí, pro které je získání této informace důležité. Proto byla tato povinnost provozovatele zařazena do návrhu zákona.

K odst. 2

Zájmem státu je zajištění řádného výkonu soukromé bezpečnostní činnosti v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Je proto nezbytné zabránit jakýmkoliv překážkám, které by ztěžovaly či mařily realizaci kontrolní činnosti nebo správní řízení vedené z moci úřední. Nelze proto provozovateli umožnit, aby z jeho strany bylo podáno oznámení o ukončení podnikání v oblasti soukromé bezpečnostní činnosti po dobu realizace kontrolní činnosti (§ 5 odst. 2, § 18 zákona č. 255/2012 Sb.) od okamžiku, kdy je zřejmé, že bude orgánem dozoru zahájena, nebo v průběhu řízení o přestupku (§ 78 zákona č. 250/2016 Sb.) či v průběhu správního řízení zahájeného z moci úřední (§ 46 zákona č. 500/2004 Sb.).

K § 26

K odst. 1

Zde je stanovena podmínka, za níž ministerstvo rozhodne o změně již vydaného rozhodnutí o udělení licence a způsob, jakým to učiní. V tomto případě platí zásada, že licence je měněna pouze na žádost držitele licence.

K odst. 2

Naopak toto ustanovení zahrnuje změnu licence (tj. změnu jak samotného správního rozhodnutí o udělení licence, tak i zejména údajů spravovaných ministerstvem ve vztahu k jednotlivým provozovatelům), kterou ministerstvo provede z moci úřední, tedy bez návrhu žadatele. Jedná se o případy, kdy dojde ke změnám údajů v informačních systémech veřejné správy, které mají vazbu na osobu provozovatele, a to jak „českého“, tak i zahraničního.

V obou případech změny licence nedojde k prodloužení doby její platnosti. Ta zůstane stejná jako u původního správního rozhodnutí.

K § 27

K odst. 1

Toto ustanovení upravuje případ, kdy dojde k pozastavení licence. Ustanovení řeší situaci, kdy odpovědný zástupce z důvodů uvedených v návrhu zákona nebude moci nadále vykonávat činnost vyplývající z jeho postavení.

Smyslem návrhu je umožnit provozovateli napravit situaci, kterou např. nemohl z objektivních důvodů předvídat. Za účelem odstranění překážky v podnikání je mu umožněno tuto odstranit, bez toho aniž by mu musela být odňata licence.

Z hlediska bezproblémového výkonu soukromé bezpečnostní činnosti se rovněž stanoví lhůty pro výběr (a ustanovení) nového odpovědného zástupce a pro zahájení procesu jeho schválení ze strany ministerstva.

K odst. 2

Cílem návrhu zákona není „trestání“ provozovatele za skutečnosti, které sám v řadě případů ani nemohl ovlivnit. Proto návrh zákona umožňuje takové osobě pokračovat v omezené míře ve výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, a to pouze v rozsahu plnění povinností založených již uzavřenými smlouvami o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

K odst. 3 a 4

Nesplnění povinností provozovatele podle odst. 1 (ustanovení nového odpovědného zástupce, podání žádosti o změnu licence ministerstvu) bude znamenat pozastavení právních účinků rozhodnutí o udělení licence a tedy dočasný zákaz výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Není přípustné, aby nezpůsobilá osoba (provozovatel) vykonávala soukromou bezpečnostní činnost, aniž by k tomu byla vybavena odpovídajícími předpoklady. Je v zájmu společnosti, orgánů veřejné moci a objednatelů výkonu soukromé bezpečnostní činnosti (zákazníků), aby tato činnost byla vykonávána pouze erudovanými subjekty.

Ministerstvo samozřejmě nerozhodne o pozastavení právních účinků rozhodnutí o udělení licence v případě, že sám provozovatel bude splňovat návrhem zákona stanovené podmínky pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti.

K odst. 5

Ustanovení nového odpovědného zástupce (změna stávajícího) bude podléhat schválení ministerstva a dotčených subjektů uvedených v § 21 odst. 2 návrhu zákona. Smyslem tohoto opatření je, jak již bylo uvedeno výše, zamezení pronikání problematických osob do výkonu soukromé bezpečnostní činnosti resp. obcházení zákona ze strany neseriózních provozovatelů.

K odůvodnění odchýlně stanovených lhůt blíže důvodová zpráva k § 22 odst. 2 a 3.

K § 28

K odst. 1

Toto ustanovení upravuje situace, kdy dojde k právní události, se kterou právo spojuje zánik určité skutečnosti. Může nastat následkem smrti nebo prohlášením provozovatele za mrtvého.

Je namístě, aby v podnikání (ve výkonu soukromé bezpečnostní činnosti) mohly pokračovat stanovené osoby podle praxí osvědčeného modelu upraveného živnostenským zákonem. Jedná se o realizaci legitimního práva na kontinuitu podnikání podnikatelského subjektu přesně tak, jako je tomu v případě živnostenského podnikání podle živnostenského zákona.

Podle § 13 živnostenského zákona, zemře-li podnikatel, mohou v provozování živnosti pokračovat za určitých podmínek až do skončení řízení o projednání dědictví

- a) správce pozůstalosti, anebo vykonavatel závěti, náleží-li mu správa pozůstalosti,
- b) dědicové ze zákona, pokud není dědiců ze závěti,
- c) dědicové ze závěti a pozůstalý manžel nebo partner, i když není dědicem, je-li spoluvlastníkem majetku používaného k provozování živnosti,
- d) insolvenční správce ustanovený soudem podle jiného právního předpisu, nejdéle však do skončení insolvenčního řízení, a likvidační správce,
- e) pozůstalý manžel nebo partner splňující podmínku uvedenou v písmenu c), pokud v živnosti nepokračují dědicové, nebo
- f) svěřenský správce, pokud byl závod pořízením pro případ smrti vložen do svěřenského fondu.

Obdobně se bude postupovat i v případě navrhované nové právní úpravy.

V případě smrti provozovatele – fyzické osoby – zaměstnavatele platí postup podle § 342 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, tedy: „Smrtí fyzické osoby, která je zaměstnavatelem, základní pracovněprávní vztah zaniká (§ 48 odst. 4); to neplatí při pokračování v živnosti. Nehodlá-li oprávněná osoba v živnosti podle § 13 odst. 1 písm. b), c) a e) živnostenského zákona pokračovat, zaniká základní pracovněprávní vztah marným uplynutím lhůty 3 měsíců ode dne smrti zaměstnavatele.“.

K odst. 2

Rovněž tak obdobně, tedy podle mechanismu upraveného živnostenským zákonem, se bude postupovat při transformaci, splynutí nebo rozdělení obchodní korporace.

Podle § 14 živnostenského zákona při fúzi nebo rozdělení obchodní společnosti nebo družstva nebo při převodu jmění na společníka postupem podle zvláštního právního předpisu může nástupnická obchodní společnost nebo družstvo, která dosud nemá příslušné živnostenské

oprávnění, popřípadě přejímající společník, který je fyzickou osobou a nemá dosud příslušné živnostenské oprávnění, pokračovat v provozování živnosti na základě živnostenského oprávnění zaniklé nebo rozdělované obchodní společnosti nebo družstva za předpokladu, že do 15 dnů ode dne právních účinků fúze, rozdělení nebo převodu jmění na společníka písemně oznámí pokračování v živnosti živnostenskému úřadu a současně ohlásí ohlašovací živnost nebo podá žádost o koncesi podle tohoto zákona.

K § 29

K odst. 1

Zde jsou upraveny případy zániku licence. Jedná se o případy, kdy:

- držitel licence se sám rozhodne ve výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nepokračovat [písm. a) a b) návrhu zákona],
- na straně provozovatele (držitele licence) nastanou okolnosti, které sám není schopen ovlivnit [písm. c) návrhu zákona],
- v případě zápisu do obchodního rejstříku se na straně osoby, které byla vydána licence podle návrhu zákona, vyskytnou překážky zabráňující zápisu do tohoto veřejného rejstříku [písm. d) až f) návrhu zákona].

Licence zanikne i dnem právní moci rozhodnutí o jejím odnětí [písm. g) návrhu zákona]. Jedná se o úpravu formálně právních dopadů správního řízení o odnětí licence.

Zde je nutno připomenout, že o zánik licence nepůjde v případě zániku jejího držitele, úmrtí nebo prohlášení držitele licence za mrtvého [písm. c) návrhu zákona], pokud ve výkonu soukromé bezpečnostní činnosti budou pokračovat „dědicové“ ve smyslu § 28 odst. 1.

K odst. 2

Ustanovení upravuje případy, kdy ministerstvo odejme licenci vždy.

Institut odnětí licence je chápán zejména jako opatření směřující k tomu, aby výkon soukromé bezpečnostní činnosti nebyl prováděn provozovatelem nesplňujícím zejména některý z kvalifikačních předpokladů. Jak již bylo řečeno v obecné části i na několika místech zvláštní části důvodové zprávy, i bezpečnostní hledisko v případě tohoto specifického druhu podnikání musí stát nad obecným právem podnikat, což platí pro všechny, kteří z pozice odpovědné osoby (provozovatel) určují strategické priority tohoto druhu podnikání.

V neposlední řadě musí být zachovávána určitá míra kvality poskytované služby. I proto byl mimo jiné také zpracován samotný návrh zákona.

Účel výkonu soukromé bezpečnostní činnosti se částečně kryje s činností, které ve veřejném zájmu vykonávají bezpečnostní sbory. Je proto zásadní podmínkou, aby se tyto činnosti

vzájemně doplňovaly, nikoliv mařily. Subjektu, který závažným způsobem nebo opakovaně zneužije svého postavení a naruší činnost bezpečnostních složek, proto bude licence odňata.

K odst. 3 a 4

Na rozdíl od ustanovení odst. 2 je v tomto odstavci řešena možnost odnětí licence, pokud ministerstvo v rámci probíhajícího správního řízení zahájeného z vlastního podnětu nebo na základě oznámení kohokoliv dospěje k závěru, že provozovatel nebo odpovědný zástupce závažným způsobem nebo opakovaně porušil povinnost stanovenou návrhem zákona. Jedná se o takový postup státu, jehož účelem je jednak vyloučení neseriózních podnikatelských subjektů z výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, jednak řešení situací, které mohly vzniknout jak s jeho přičiněním, tak i bez něj (odpovědný zástupce).

Odnětí licence bude prováděno ve správním řízení.

K § 30

K odst. 1 a 2

Toto ustanovení upravuje situace, kdy dochází k vydání nové licence poté, co předchozí licence zanikla uplynutím doby platnosti této licence. Stanoví se, že držitel licence může požádat o vydání nové licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nejdříve 6 měsíců před uplynutím doby platnosti dosavadní licence. Důvodem této úpravy je zajištění bezproblémového vydání nové licence jejímu držiteli tak, aby tato bez jakéhokoliv omezení přímo navazovala na licenci předchozí, a získání dostatečného časového prostoru pro získání relevantních podkladů pro vydání nové licence na straně ministerstva.

Z důvodu právní jistoty žadatele o vydání nové licence (provozovatele) se stanoví lhůta pro vydání nové licence, která je stejná jako v případě rozhodování o vydání první licence (viz § 22 návrhu zákona).

K odst. 3

U případů, na jejichž základě došlo ve správním řízení k odnětí licence, se provozovateli stanoví pětiletá lhůta, po kterou nesmí požádat o vydání licence. Rozhodným okamžikem pro běh této pětileté lhůty je právní moc rozhodnutí ministerstva o odnětí licence.

K odst. 4

Pokud předchozí licence zanikne z důvodu úpadku provozovatele, může takový provozovatel požádat o vydání nové licence podle návrhu zákona až po uplynutí doby 3 let po pravomocném skončení insolvenčního řízení. Lhůta 3 let je podle zpracovatele návrhu zákona minimální a zároveň dostatečná k tomu, aby konkrétní firma ekonomicky ozdravěla resp., aby

mohly být překonány ekonomické překážky na straně podnikatele k dalšímu výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Lhůta 3 let od pravomocného skončení je jednotná ve všech případech od pravomocného skončení insolvenčního řízení.

K § 31

K odst. 1

Toto ustanovení upravuje povinnosti provozovatele a všech dalších osob nakládajících s majetkem určeným pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti po zániku licence. Smyslem tohoto ustanovení je vedle ochrany majetku provozovatele také ochrana práv a oprávněných zájmů objednatele soukromé bezpečnostní činnosti, ochrana osobních, v řadě případů i citlivých osobních údajů před ztrátou, zničením či zneužitím.

Tak jak je uvedeno v obecné části důvodové zprávy a ve Zprávě RIA a stejně, jako je tomu i u jiných ustanovení návrhu zákona, na zpracování všech osobních údajů se bezvýhradně vztahuje GDPR a nový zákon o zpracování osobních údajů. Rovněž tak působnost a pravomoc Úřadu pro ochranu osobních údajů není tímto návrhem zákona dotčena.

K odst. 2

Výkon soukromé bezpečnostní činnosti je specifickým druhem podnikání, který se zásadním způsobem liší od ostatních podnikatelských aktivit. To je, mj. důvodem pro to, aby vznikla samostatná právní úprava předmětné oblasti, odlišná od stávající právní úpravy podnikání, upravené zejména živnostenským zákonem.

Postup „bývalého“ provozovatele po zániku licence stanoví zejména odstavec 2, který mu, v dané souvislosti ukládá jednoznačné povinnosti.

Na rozdíl od obecné úpravy podnikání nelze výkon soukromé bezpečnostní činnosti ukončit „z hodiny na hodinu“, neboť tomu brání jak právní, tak i faktické/technické důvody. Musí proto existovat návrhem zákona stanovený postup povinné osoby v takových situacích a právní rámec pohledu na aktivity „provozovatele v likvidaci“ (nejenom) ze strany ministerstva. Navržená formulace vychází z § 35 odst. 2 zákona o bankách.

Mezi právní důvody je třeba především počítat nezbytnost splnění, ukončení a vypořádání závazků bývalého provozovatele a objednatele jeho služeb, zejména v souladu s příslušnými ustanoveními občanského zákoníku (viz zejména § 1981 a násl.). Po provozovateli nelze spravedlivě požadovat, aby byl schopen, po právní stránce zajistit ukončení své činnosti vůči objednateli okamžitě.

Na druhou stranu si je předkladatel vědom toho, že vypořádání nesplněných závazků může probíhat i v době pozdější, tj. po zániku licence k výkonu soukromé bezpečnostní

činnosti. Proto toto ustanovení nepřipouští přílišnou časovou prodlevu mezi zánikem licence a faktickým skončením výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

Z technického hlediska je možno například připomenout zejména nutnost finančního, případně jiného vypořádání provozovatele a jeho zaměstnanců zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti.

Ve vztahu k objednateli služeb soukromé bezpečnostní agentury je pak třeba zmínit zejména riziko vzniku škody na straně objednatele z důvodu toho, že on sám, nebo jeho věc přestane být najednou chráněna. V takovém případě nemusí jít pouze o riziko škody na straně objednatele, ale i o možné ohrožení důležitých zájmů širšího okruhu osob, ale i státu a celé společnosti, pokud by obdobná situace nastala například v souvislosti s ochranou prvku nebo systému kritické infrastruktury.

Nelze rovněž připustit, aby poskytování těchto bezpečnostních služeb skončilo bez toho, aby jejich objednatelé nedostali alespoň minimální prostor k adekvátní náhradě nebo zajištění jiných nástrojů nebo prostředků splňujících obdobný účel. Zjednodušeně řečeno, primárně je třeba poskytnout takové řešení, aby na „původní“ ochranu, pokud možno navazovala „nová“ ochrana, vykonávaná novým provozovatelem, splňujícím podmínky (nejenom) podle návrhu zákona, a to za současného splnění dalších zákonných podmínek (například výběrová řízení a podobně).

Současně je stanoveno, že i po tuto dobu se považuje za provozovatele podle tohoto zákona se všemi důsledky, včetně správní odpovědnosti.

K odst. 3

Zde je stanoveno, jak je nutno naložit se zpracovanými osobními údaji. Podle GDPR je nezbytné vymazat osobní údaje, jakmile pominul účel pro jejich zpracování.

K § 32

K odst. 1

Toto ustanovení upravuje povinnost ministerstva poskytnout stejnopis vyjmenovaných relevantních listin úřadům a institucím, které je potřebují pro svou činnost za účelem seznámení se s informacemi, k nimž by nemusely mít okamžitý přístup nebo by se nemusely dozvědět vůbec. Jedná se o praktickou realizaci jedné ze zásad výkonu veřejné moci definované správním řádem (zásada dobré správy).

K odst. 2

Ustanovení odstavce druhého řeší informační povinnost ministerstva vůči „silovým“ institucím státu spolupůsobícím v oblasti soukromých bezpečnostních služeb. Jedná se o

opatření, jehož cílem je bezodkladně informovat příslušné subjekty o daných skutečnostech, které mohou podmínit jejich adekvátní reakci na vzniklou situaci (informace budou dostupné i v evidencích ministerstva, nicméně nemusí být k dispozici okamžitě poté, kdy určitá skutečnost nastala). Zároveň má toto opatření evidenční charakter ve vztahu k informacím zpracovávaným těmito subjekty v rámci jejich pracovního pořádku.

K § 33

K odst. 1

Aby v budoucí aplikační praxi návrhu zákona nedocházelo k výkladovým problémům, ustanovení upravuje, **kdo** může vykonávat soukromou bezpečnostní činnost (podnikat v oboru komerční bezpečnosti). Jde především o provozovatele, který ale může zakázku objednatelé splnit i prostřednictvím jiného provozovatele ve smyslu návrhu zákona (dodavatel, subdodavatel zakázky).

K odst. 2

Ustanovení objasňuje, **kým** může být zajišťován výkon soukromé bezpečnostní činnosti. Jedná se o samotného provozovatele (podnikající fyzická osoba), vedoucího odštěpného závodu, zaměstnance provozovatele, nebo osobu uvedenou v § 17 odst. 3 návrhu zákona.

K § 34

K odst. 1

Podle předkladatele návrhu zákona, všechny fyzické osoby, počínaje provozovatelem (podnikající fyzická osoba), které budou přímo fyzicky zajišťovat výkon soukromé bezpečnostní činnosti, musí splňovat jednotné kvalifikační předpoklady.

Splnění těchto kvalifikačních předpokladů je klíčovým předpokladem pro kvalitní poskytování této služby.

Jak již bylo uvedeno výše, kvalifikační předpoklady zaměstnance provozovatele a všech dalších osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti posuzuje zaměstnavatel (provozovatel); v případě podnikající fyzické osoby, která sama bude zajišťovat výkon soukromé bezpečnostní činnosti, pak posoudí ministerstvo v rámci řízení o žádosti o vydání licence.

K odst. 2 a 3

Aby osoby, které sice jsou v základním pracovněprávním vztahu k provozovateli (zaměstnanec provozovatele) nebo osoby uvedené v § 17 odst. 3, ale nejsou doposud odborně

způsobilé, mohly získat praktické zkušenosti a odpovědně se připravit na složení příslušné odborné kvalifikační zkoušky, návrh zákona upravuje podmínky, za nichž tato osoba může v rámci své odborné přípravy zajišťovat výkon soukromé bezpečnostní činnosti (písemný plán odborné přípravy, nepřetržitý dohled fyzické osoby, která je odborně způsobilá). Toto opatření má vyloučit, aby osoba, která není odborně způsobilá, nezajišťovala výkon soukromé bezpečnostní činnosti pod dohledem osoby, která není rovněž odborně způsobilá. Aby nedocházelo ke zneužívání tohoto ustanovení, je doba trvání takovéto přípravy stanovena maximálně na 3 měsíce od vzniku základního pracovněprávního vztahu. Jinými slovy, pokud zaměstnanec provozovatele a zároveň uchazeč o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti podle návrhu zákona v plném rozsahu ve zkušební době podle zákoníku práce nezíská odbornou způsobilost, toto ustanovení se na něj již dále nevztahuje.

K § 35

K odst. 1

Toto ustanovení upravuje institut bezúhonnosti. Bezúhonnost je v tomto návrhu zákona nezbytným předpokladem k tomu, aby žadatel o vydání licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, provozovatel, jeho zaměstnanci a další osoby stojící „na straně provozovatele“ mohli vykonávat soukromou bezpečnostní činnost. Bezúhonnost je v zásadě vymezena jako konkrétně obsahově specifikovaná trestněprávní zchovalost.

Návrh zákona se samozřejmě vztahuje i na trestní zchovalost právnické osoby ve smyslu zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim ve znění pozdějších předpisů.

V písmenu b) návrhu tohoto ustanovení jsou uvedeny případy ukončení trestního řízení tzv. odklony trestního řízení.

Z hlediska institutu bezúhonnosti návrh pamatuje i na případy, kdy soud nebo správní orgán uloží povinné osobě zákaz činnosti a dále na případy, kdy u konkrétních osob bylo v minulosti rozhodnuto o úpadku.

K tomu blíže i komentář k § 29.

K odst. 2

Návrh dále obsahuje ustanovení, která ve specifických případech neumožňují, aby odpovědná osoba (v širším slova smyslu) po určitou dobu působila v předmětné oblasti v předem stanovených funkcích, za situace, kdy byla provozovateli v některých případech odňata licence. Má se za to, že tato odpovědná osoba mohla být spolupodílníkem na protiprávním jednání provozovatele. Proto je nutno ji vyloučit na stanovenou dobu z působení v předmětné oblasti.

K § 36

Ustanovení upravuje oznamovací povinnosti návrhem zákona stanovených osob v případě, kdy by konání osoby mohlo mít za následek ztrátu bezúhonnosti anebo naopak, že příslušné řízení bylo pravomocně skončeno, čímž mohlo dojít i k vyloučení ztráty tohoto kvalifikačního předpokladu dotčené osoby.

K § 37

K odst. 1

Bezúhonnost se bude prokazovat výpisem z evidence Rejstříku trestů, který si v drtivé většině případů vyžádá ministerstvo v rámci řízení o vydání licence. Za tímto účelem budou předávány žádosti o výpis z Rejstříku trestů elektronicky.

K odst. 2, 3, 4 a 5

Osoby zdržující se v posledních 3 letech mimo území České republiky budou předkládat obdobné doklady rejstříku z jiných států, případně čestný prohlášení.

Obdobnými doklady budou svoji bezúhonnost prokazovat provozovateli jeho zaměstnanci.

Zaměstnanci provozovatele, osoby „stojící na straně provozovatele“ prokazují svoji bezúhonnost výpisem z evidence Rejstříku trestů, který předkládají svému zaměstnavateli. V případě event. zákazu činnosti, který ukládá správní orgán, a dále v případě neexistence rozhodnutí o úpadku se bezúhonnost dokládá čestným prohlášením, neboť doposud neexistuje centrální registr takových rozhodnutí. Ustanovení se zabývá i doklady a jejich náležitostmi, které v této souvislosti budou vyžadovány ve vztahu k cizincům a občanům České republiky, kteří se po určitou, návrhem zákona stanovenou dobu, zdržovali v zahraničí, jakož i případy, kdy z objektivních důvodů nelze získat výpis z evidence Rejstříku trestů.

Jedná se o výrazný posun oproti současnosti, kdy bezúhonnost je např. v živnostenském zákoně upravena pouze rámcově s tím, že se vztahuje na všechny živnostníky bez ohledu na jimi provozovanou živnost.

K § 38

K odst. 1

Navržené ustanovení upravuje další kvalifikační předpoklad pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti provozovatele a na „jeho straně stojících osob“.

Jsou zde vyjmenovány případy, kdy osoba není považována za bezdlužnou, jakož i instituce, u kterých má povinná osoba evidován nedoplatek.

„Potvrzení o bezdlužnosti“ je písemný doklad prokazující platební bezúhonnost žadatele o vydání licence v evidencích orgánů Finanční správy České republiky, orgánů Celní správy, které mimo jiné vymáhají uložené pokuty za přestupky, dále nedoplatky na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Pomocí potvrzení se nebude zjišťovat, zda-li je v případě žadatele o vydání licence evidován jeho dluh vůči bankám, obchodním společnostem, úvěrovým a leasingovým společnostem, neboť takové zjištění není pro potřeby zákona relevantní.

O potvrzení bezdlužnosti si může žádat jak fyzická osoba, tak právnická osoba prostřednictvím svých statutárních orgánů.

K odst. 2

Úpravu faktického prokazování bezdlužnosti povinných osob obsahuje návrh odstavce 2.

K § 39

Co se týče nutnosti překladu dokladů, čestných prohlášení, oznámení a potvrzení prokazujících určité skutečnosti do českého jazyka, zastává předkladatel návrhu zákona právní názor, že vzhledem k úpravě v § 22 odst. 6 zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů, je pro osoby, na které se tento zákon vztahuje (tzn. hlavně občany EU), každá další úprava nutnosti překladu dokladů nadbytečná.

Nicméně, vzhledem k tomu, že návrh zákona se vztahuje i na osoby z jiných než členských států EU, na které se výše zmíněný zákon nevztahuje, ministerstvo se inspirovalo právní úpravou zakotvenou v § 5 živnostenského zákona, včetně ponechání výjimky z provedení překladu pro občany EU (viz § 5 odst. 4 živnostenského zákona).

Ministerstvo si je vědomo dikce § 16 odst. 2 správního řádu, nicméně toto ustanovení nelze, podle názoru předkladatele aplikovat na všechny typy předkládaných písemností.

Předmětné ustanovení se dotýká zejména režimu oznámení podle § 11 návrhu zákona, náležitostí žádostí o vydání licence podaných zahraničními osobami, dokladů a čestných prohlášení předkládaných v souvislosti s prokazováním určitých skutečností (odborná způsobilost, bezúhonnost, bezdlužnost atd.).

K § 40

K odst. 1

Stejně jako například v oblasti odborné způsobilosti, nemá návrh zákona ambice zavádět speciální úpravu zdravotní způsobilosti osob, žadatelů o vydání licence, resp. těch, kdo budou zajišťovat výkon soukromé bezpečnostní činnosti a u nichž bude navíc tento kvalifikační požadavek výslovně vyžadován. Proto návrh zákona odkazuje na zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů. Rovněž tak je nutno připomenout, že při koncipování návrhu ustanovení upravujících zdravotní způsobilost byly v maximální míře využity podklady Ministerstva zdravotnictví České republiky poskytnuté v rámci legislativního procesu.

K odst. 2

V případě osob v tomto odstavci uvedených je třeba zajistit, aby v momentě, kdy dlouhodobě ztratí zdravotní způsobilost, bylo o této skutečnosti informováno ministerstvo. Je třeba si uvědomit, že osobou zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti může být v rámci firmy i statutární orgán/člen/členové statutárního orgánu, přičemž se ztrátou jejich zdravotní způsobilosti může být spojeno ukončení podnikání /výkonu soukromé bezpečnostní činnosti provozovatele (odnětí licence ministerstvem). Absolutně to samozřejmě platí v případě, kdy provozovatelem je pouze podnikající fyzická osoba.

Zdravotní způsobilost není podmínkou pro vydání rozhodnutí o udělení licence, resp. získání oprávnění k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti žadatele.

Druhým důvodem je bezproblémový výkon dozoru a dohledu orgány státu, neboť mezi dozorová oprávnění ministerstva například spadá i ověření skutečnosti, kdo zajišťuje výkon soukromé bezpečnosti pro provozovatele podle seznamu zaměstnanců. V případě zjištění pochybení v tomto směru mohou být přijata opatření ze strany ministerstva.

K § 41

K samotnému výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, musí být konkrétní fyzické osoby, jež ho zajišťují, nadány odpovídajícími tělesnými i duševními schopnostmi, bez nichž si nelze představit bezproblémové fungování každé soukromé bezpečnostní služby zejména, pokud je spojena s fyzickou a psychickou zátěží. Rovněž ani fyzická zdatnost není podmínkou pro vydání rozhodnutí o udělení licence, resp. získání oprávnění k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti žadatele. Ověřování fyzické zdatnosti bude prováděno nezávislými subjekty za přiměřenou náhradu nákladů spojených s ověřováním fyzické zdatnosti. Zároveň jsou zde upraveny kontrolní mechanismy ministerstva k zajištění ještě větší míry objektivity, transparentnosti a nestrannosti při ověřování fyzické zdatnosti osob, což by mělo vyloučit podvody při ověřování fyzické zdatnosti. Pro osoby, které budou provádět ověření fyzické zdatnosti osob k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, plynou z návrhu zákona povinnosti administrativního charakteru (např. oznamovací povinnost podle § 41 odst. 3, 4 a 5). Ročně činí náklady (administrativní zátěž) na tyto administrativní úkony pro jednu osobu

provádějící ověřování fyzické zdatnosti 5.177,- Kč. Výpočet administrativní zátěže je přiložen. Náklady administrativní zátěže jsou však kompenzovány výnosem za každou ověřenou osobu, kdy prováděcí právní předpis stanoví náhradu nákladů za ověření fyzické zdatnosti jedné osoby ve výši 400,- Kč. Bude-li osoba uvedená v § 41 odst. 3 návrhu zákona ověřovat fyzickou zdatnost dvakrát do měsíce a v každém termínu ověří 20 osob, roční výnos bude činit 192.000,- Kč.

K odst. 1

Prováděcím právním předpisem jsou vymezeny konkrétní případy zařazení fyzických osob pro zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Současně jsou v něm stanoveny jim odpovídající konkrétní nároky požadované fyzické zdatnosti. Nicméně právem zaměstnavatele je, aby si stanovil další podmínky pro přijetí osoby do pracovního nebo na jeho roveň postaveného poměru. K tomu dochází běžně i dnes u řady povolání.

K odst. 2

Ustanovení tohoto odstavce objasňuje, jak naložit s osobou, která má zajišťovat výkon soukromé bezpečnostní činnosti, a přitom není fyzicky zdatná. Provozovatel však musí vést v patrnosti ustanovení § 40 odst. 1 a § 52 písm. f) zákoníku práce.

K odst. 3

Toto ustanovení vymezuje okruh osob oprávněných k ověřování fyzické zdatnosti osob k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

K odst. 4

Naplnění tohoto ustanovení slouží ke kontrole osob uvedených v odstavci 3 a eliminaci rizik plynoucích z povahy ověřování fyzické zdatnosti. V oznámení uvede osoba provádějící ověřování fyzické zdatnosti osob k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti datum a čas ověření fyzické zdatnosti a přesné místo konání. K tomuto oznámení přiloží i jmenný seznam osob přihlášených k ověření fyzické zdatnosti. Osoby neuvedené v oznámení ministerstvu nemohou v tomto termínu ověření absolvovat.

K odst. 5

Písemné osvědčení o ověření fyzické zdatnosti je upraveno prováděcím předpisem.

K odst. 6

Ministerstvo vnitra vede evidenci osob, které provádějí ověřování fyzické zdatnosti osob k zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

K § 42

Předně je třeba uvést, že problematiku odborné způsobilosti a jejího ověřování pro potřebu tohoto návrhu zákona upravuje zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. To platí i v případě institutů v něm upravených, včetně Národní soustavy kvalifikací. Zároveň se však

bude uznávat (aniž by to bylo výslovně zmíněno v návrhu zákona), v souladu se zákonem č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů odborná způsobilost (kvalifikační předpoklad) občanů členských států Evropské unie.

Obdobně jako v případě zdravotní způsobilosti bylo navržené ustanovení zpracováno v úzké součinnosti s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

K odst. 1, 2, 3 a 4

Předmětné ustanovení upravuje odbornou způsobilost provozovatele, resp. dotčených odpovědných osob provozovatele (např. odpovědný zástupce).

Odborná způsobilost je u všech, v návrhu zákona uvedených kategorií osob, nezbytná z toho důvodu, že je třeba zajistit, aby výkon soukromé bezpečnostní činnosti byl prováděn osobami dostatečně způsobilými. Cílem je zamezit vstupu do tohoto odvětví nekompetentním osobám, u nichž nejsou záruky, že budou danou činnost poskytovat na požadované úrovni a předcházení případným excesům v dané oblasti.

Konstrukce odborné způsobilosti je zvolena zvláště pro provozovatele a jemu na roveň postavených osob vykonávajících soukromou bezpečnostní činnost:

- a) ochrana osoby a majetku, služba soukromého detektiva a převoz věcí mimořádné hodnoty,
- b) ochrana majetku ve zvláštních případech,
- c) technická služba a
- d) bezpečnostní poradenství.

Hlavním kritériem je získané vzdělání.

Další podmínkou jak splnit kvalifikační požadavek odborné způsobilosti (s výjimkou zcela nového druhu soukromé bezpečnostní činnosti „bezpečnostní poradenství“) je splnění délky praxe ve výkonu činnosti, složení zkoušky k získání profesní kvalifikace podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání nebo uznání odborné způsobilosti podle zvláštního zákona.

K odst. 5

Do doby výkonu praxe započitatelné k požadované minimální délce praxe podle jednotlivých skupin licencí se započte doba trvání živnostenského oprávnění dosavadních tří koncesovaných činností dle živnostenského zákona „Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“ a „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“.

K § 43

K odst. 1

Osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana osob a majetku ve zvláštních případech, služba soukromého detektiva, převoz věcí mimořádné hodnoty nebo technická služba, tedy zaměstnanec provozovatele a osoba uvedená v § 17 odst. 3 musí splňovat podmínku dosažení alespoň středního vzdělání s maturitní zkouškou nebo základního vzdělání přičemž musí být i držiteli osvědčení o získání profesní kvalifikace odpovídajícího zaměření vydaného podle zákona upravujícího uznávání výsledků dalšího vzdělávání pro profesní kvalifikaci odpovídající jejich pracovnímu zařazení u provozovatele.

K odst. 2

Podmínku dosažení alespoň středního vzdělání s maturitní zkouškou musí splňovat osoby, které zajišťují výkon soukromé bezpečnostní činnosti bezpečnostní poradenství.

Návrh zákona v tomto případě nepočítá s podmínkou praxe, protože v opačném případě by nebylo možné zaměstnat např. absolventy škol.

Podmínku odborné způsobilosti musí splňovat pochopitelně také provozovatel, pokud sám vykonává soukromou bezpečnostní činnost.

K § 44

Návrh zákona rovněž definuje, co se pro jeho potřebu rozumí praxí pro výkon jednotlivých druhů soukromé bezpečnostní činnosti. Jedná se např. o předchozí působení ve vybraných institucích (např. služební poměr), výkon činností „příbuzných“ s jednotlivými druhy soukromé bezpečnostní činnosti podle návrhu zákona ve vybraných bezpečnostních sborech, ozbrojených silách České republiky, zpravodajských službách, resp. orgánech veřejné moci ve stanovené délce, doba trvání živnostenského oprávnění podle stávající právní úpravy apod.

Dobu takové praxe zákon odlišuje a požaduje buďto dobu nepřetržitě praxe nejméně 5 let pro případy výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku nebo ochrana osob a majetku ve zvláštních případech (odst. 1) nebo dobu nepřetržitě praxe 10 let pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva, převoz věcí mimořádné hodnoty, technická služba a bezpečnostní poradenství (odst. 2).

K § 45

Předmětné společné ustanovení je zmocňovacím ustanovením k vydání podzákonných právních předpisů. Je jím naplněn dlouhodobý požadavek profesních sdružení na provedení podrobné kategorizace zajišťovaných soukromých bezpečnostních činností a zařazení

jednotlivých pracovních kvalifikací do tříd (nejedná se o platové třídy). Jako příklad lze uvést, že profesní kvalifikace „strážný“ bude rozdělena do tří tříd, kdy nejnižší třída (třída I.) bude zahrnovat ty zaměstnance, na které budou kladeny nejnižší nároky týkající se jejich kvalifikace, zatímco v případě strážných III. třídy tomu bude naopak.

Jednak bude zapotřebí upravit podrobnosti k zdravotní způsobilosti a fyzické zdatnosti osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti a k jejich dokumentaci, přičemž tyto podrobnosti budou stanoveny vyhláškou. Dále posuzování zdravotní způsobilosti bude třeba provádět podle vyhlášky, postupem podle příslušných ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Pod písmeny a) až j) jsou vymezeny oblasti úpravy prováděcích právních předpisů, jejichž návrhy jsou připojeny k materiálu.

K § 46

Za účelem lepší srozumitelnosti návrhu zákona a zavedení příkladů dobré praxe do širšího povědomí, považuje předkladatel za vhodné zrekapitulovat postavení osob, které zajišťují výkon soukromé bezpečnostní činnosti a zároveň z technického hlediska upravit možný postup takových osob v konkrétní situaci, resp. nastavit pravidla jejich chování.

Podobné ustanovení doposud v právním řádu České republiky chybí, a proto je na místě, aby návrh zákona byl jeho nositelem.

K tomu blíže i obecná část důvodové zprávy.

K odst. 1

Ustanovení sumarizuje právní rámec zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti konkrétní fyzickou osobou, kterým je krajní nouze, nutná obrana a svépomoc ve smyslu různých oborů práva kodifikovaných v České republice. Spadá sem i omezení osobní svobody osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté podle § 76 odst. 2 trestního řádu.

Zabránění rušiteli pokojného stavu v jeho jednání může být provedeno pouze v mezích zvláštních zákonů, kterými se rozumí zejména zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, správní řád, trestní zákoník, občanský zákoník a trestní řád.

Ten, kdo zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti tak disponuje, z hlediska možných zásahů do práv a svobod jiných osob, stejnými oprávněními jako jakýkoliv jiný občan.

K odst. 2

Návrh zákona v žádném případě nerozšiřuje „oprávnění“ osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti umožňující zásah do práv a svobod třetích osob nad současnou míru, tedy např. jako je tomu u příslušníka Policie České republiky či strážníka obecní policie. Jedná se o přehled praktických postupů (pravidel chování), kterými disponuje kdokoli, nicméně, jak bylo uvedeno výše, doposud se touto problematikou žádná právní norma nezaobírala. Jde o případy faktického, přímého nebo zprostředkovaného prosazení práv „pána domu“ vůči narušiteli pokojného stavu nebo stavu, který chce vlastník (případně na jeho roveň postavené osoby) objektu, místa udržovat v zájmu bezproblémového užívání těchto prostor.

Ustanovení rovněž v žádném případě neobsahuje skrytou možnost osob vykonávajících soukromou bezpečnostní činnost služba soukromého detektiva formou pátrání pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, a to při současném prolomení zákonného limitu stanoveného trestním řádem.

Pro tuto oblast, která není předmětem výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, se i nadále plně použije ustanovení §158d odst. 2 trestního řádu, které stanoví, že sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce (k tomu blíže viz odůvodnění a komentář k § 50).

Střeženým objektem, místem, kde je prováděn výkon vybraných soukromých bezpečnostních činností se v daném případě rozumí jakýkoliv prostor, který je tak viditelně označen. Půjde tedy nejenom o nemovité věci (stavby a pozemky), ale také např. o prostředky hromadné přepravy osob, jejichž vlastníky jsou stát, veřejnoprávní korporace, fyzické a právnické osoby, případně jiné subjekty. Jedná se zejména o vlaky, autobusy, tramvaje, trolejbusy, plavidla atd.

Rovněž tak se jednoznačně stanoví hranice (rozsah) zajištění výkonu konkrétní soukromé bezpečnostní činnosti na střeženém objektu nebo místě. Tím, kdo stanoví obsahovou náplň a rozsah výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, samozřejmě v mezích právní úpravy, bude objednatel takové činnosti (obvykle vlastník nemovitosti, případně osoby zmocněné vlastníkem, které za vlastníka vykonávají např. určitá jemu svědčící práva), který touto formou realizuje výkon svého vlastnického práva, včetně jeho ochrany. Podmínky zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti budou stanoveny ve smlouvě o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nebo příslušným interním pokynem. Nic nebrání tomu, aby s podmínkami ochrany konkrétního místa či objektu byl seznámen každý, kdo do něj hodlá vstoupit, a to před samotným vstupem. Nebude-li potencionální návštěvník ochoten předem respektovat podmínky ochrany místa či objektu, nechť tam nevstupuje, resp. pokud tak učiní, musí si být vědom možných následků nerespektování pravidel pro vstup a chování na určité střežené místo nebo do střeženého objektu (viz například nevpuštění podnapilé osoby na sportovní utkání v souladu s návštěvním řádem sportovního zařízení).

V dané souvislosti připomínáme, že „oprávnění“ podle tohoto ustanovení nejsou **vynutitelná**. Na druhé straně však je **nutno respektovat právo „pána domu“**, kdy vlastník nebo ten, na koho je výkon vlastnických práv delegován, si může stanovit pravidla pro vstup na takové místo, přičemž ten, kdo vstoupit chce, musí tato pravidla respektovat.

Zde je upraven postup osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti ve vztahu k osobě a věci, která byla získána protiprávním jednáním. Aby střežení objektů a míst mělo vůbec nějaký smysl a praktický dopad, je nutno navrhnout takový postup, který by zajistil, že předmětná věc nebude odcizena, zničena, poškozena a zároveň, že nedojde k jejímu případnému ukrytí. V opačném případě by došlo ke ztrátě důkazu správního, případně trestního řízení.

Současně je upraveno, jak bude s věcí, po jejím dobrovolném odevzdání naloženo (předání orgánu veřejné moci). Pokud nebude věc dobrovolně odevzdána, budou na místě posléze přivolaným a přítomným orgánem veřejné moci využita příslušná veřejnoprávní oprávnění (zejména oprávnění odejmout věc).

Jedná se, stejně jako v předchozích případech, o popis postupu, který je již v praxi dlouhodobě aplikován.

K odst. 3

Zakládá se právo osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti přesvědčit se, zda osoba vstupující do střeženého objektu nebo místa nebo z něj vystupující nemá takovou věc u sebe nebo na sobě, a takovou věc jí odebrat. Odevzdaná nebo odebraná věc se bez zbytečného odkladu předá příslušnému orgánu veřejné moci

K odst. 4

Předmětné ustanovení akcentuje, že osoba nebo osoby vykonávající soukromou bezpečnostní činnost mohou být při případných mimořádných událostech jako první na místě. Proto se v případě, že se jedná o situace, kdy na místě nejsou zřízeny např. požární hlídky, svěřuje osobám, které vykonávají soukromou bezpečnostní činnost ochrana osoby a majetku, ochrana majetku ve zvláštních případech, možnost realizace dílčích opatření do příjezdu základních složek IZS, spočívajících v organizování momentálně potřebných činností. Po příjezdu základních složek IZS zmíněné osoby tyto složky informují o provedených opatřeních.

Co se týče „prokazování totožnosti“, v daném případě se jedná o opatření, které je spojeno s mimořádnou událostí, kterou právní řád České republiky chápe jako „jev, vyvolaný člověkem, přírodou, havárií ohrožujícími život, zdraví, majetek a životní prostředí, který zároveň vyžaduje provedení záchranných a likvidačních prací.“.

Nepůjde tedy jednak o běžné situace, ve kterých se osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti ocitají, a dále nepůjde o běžné adresáty výkonu soukromé bezpečnostní

činnosti, protože návrh zákona počítá pouze s těmi osobami, které se při mimořádné události nepodřídí stanoveným omezením.

V dané souvislosti je třeba důrazně upozornit na fakt, že **všechna opatření, která realizují osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti podle návrhu zákona, nejsou oprávněními veřejnoprávními, protože soukromé bezpečnostní služby a jejich zaměstnanci nejsou orgány veřejné moci**, na rozdíl od bezpečnostních složek státu, resp. obecní policie.

V tomto případě tedy nepůjde o výkon vrchnostenského oprávnění „požadovat prokázání totožnosti“, jako je tomu u zmíněné Policie ČR nebo obecní policie, případně dalších subjektů, podílejících se na výkonu státní moci/správy, u kterých je toto oprávnění založeno zákonem.

Smyslem tohoto ustanovení je zjistit identitu osoby, která se na místě mimořádné události zdržuje, a jakýmkoliv způsobem ztěžuje její řešení ještě před příjezdem složek IZS. Mnohdy by se mohlo jednat i o pachatele (strůjce vzniku) mimořádné události, který by mohl před příjezdem Policie ČR a dalších složek IZS zmizet, pokračovat v páchání trestné činnosti nebo zahlazovat stopy.

Zaměstnanec provozovatele v žádném případě nebude získané osobní údaje dále zpracovávat, pouze je předá veliteli zásahu.

Pokud inkriminovaná osoba nebude reagovat na žádost osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti nebo odmítne sdělit/poskytnout své osobní údaje, nemůže být osobou zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti k tomu nucena a může svobodně odejít, ledaže by se jednalo o osobu, která je podezřelá ze spáchání trestného činu. Potom by osoba zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti byla oprávněna postupovat podle § 76 odst. 2 trestního řádu, jako jakýkoliv jiný občan.

Osobou odpovědnou za řízení součinnosti složek IZS na místě nasazení je obvykle velitel zásahu. Pokud na místě zásahu není ustanoven velitel zásahu, řídí součinnost složek IZS velitel nebo vedoucí zasahujících sil a prostředků složky IZS, která na místě zásahu provádí převažující činnost.

K § 47

K odst. 1 a 2

V zájmu ochrany vlastního života a zdraví, jakož i života a zdraví případných dalších přítomných osob se může ten, kdo zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti přesvědčit, zda osoba přistizená na místě trestného činu nebo v jeho okolí, kterou omezuje na osobní svobodě podle trestního řádu, u sebe nemá zbraň. V případě zjištění takové zbraně ji předá spolu s osobou Policii České republiky. Tato opatření slouží, jak uvedeno výše, nejenom k ochraně

osob zajišťujících výkon soukromé bezpečnostní činnosti, ale všech osob, které se na místě spáchání trestného činu nacházejí.

Jestliže je osobě zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti umožněno, aby omezila na osobní svobodě osobu přistiženou při páchání trestného činu, musí jí být nutně přiznáno i právo přesvědčit se, zda osoba nemá zbraň. Takové právo lze dovodit z ustanovení § 76 odst. 2 trestního řádu, resp. z institutu krajní nouze. Nicméně předkladatel návrhu zákona považuje výslovnou zmínku o takové možnosti za důležitou a přispívající ke konformnosti návrhu zákona. Z praktického hlediska je pak nutno vyloučit, aby nemohlo dojít k absurdní situaci, kdy by sice byla zadržena osoba na místě činu, ale ta by poté ze zálohy (při střežení do příjezdu Policie České republiky) mohla např. zaměstnance provozovatele napadnout zbraní.

Z technického hlediska se nebude jednat o prohlídku ve smyslu § 35 zákona o Policii České republiky ale o postup, kdy osoba zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti se například pohmatem přes svrchní oděv přesvědčí o tom, zda zadržená osoba nemá u sebe zbraň.

Samozřejmě, po příjezdu Policie České republiky nic nebrání tomu, aby její příslušník provedl na místě další prohlídku zadržené osoby v souladu s výše zmíněným ustanovením zákona o Policii České republiky, případně osobní prohlídku ve smyslu trestního řádu.

K odst. 3

Zavádí se rovněž možnost, aby fyzická osoba zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti k ochraně kritické infrastruktury disponovala možností vyzvat k prokázání totožnosti každého, kdo se ve střeženém objektu nebo místě zdržuje. To je praktické zejména z toho důvodu, že na střežení prvků a systémů kritické infrastruktury se podílí jak Policie České republiky, tak soukromá bezpečnostní služba. Kritická infrastruktura obecně představuje vysoce choulostivé cíle, a proto je zájmem státu, aby všechny osoby podílející se na její ochraně mohly vyzvat každého, kdo se na místě nachází, k prokázání totožnosti.

Kritéria, podle kterých je určitá věc zařazena do kritické infrastruktury, jsou nastavena tak, že ne ve všech případech lze předem osobu, která se na místě zdržuje, považovat za osobu, která se zde zdržuje neoprávněně. Například se jedná o objekty vodního hospodářství, věci spadající do oboru potravinářství a zemědělství, zdravotnická zařízení, letiště – viz nařízení vlády č. 432/2010 Sb.

K odst. 4 a 5

Případné použití psa při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti (i když se tak děje již dnes) vyžaduje, aby jak psovod, tak i samotný pes splňovali určité předpoklady (riziko zranění osob, vzniku škody apod.). V případě psovoda existuje jasné vymezení jeho odborné způsobilosti v rámci Národní soustavy kvalifikací, přičemž tato je také ověřována. U psa tomu doposud tak není. Proto ustanovení upravující požadavky kladené na psa a ověřování způsobilosti psa pro zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti bude provedeno

vyhláškou ministerstva tak, aby při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti podle tohoto zákona nebyli používáni např. psi, kteří by byli agresivní vůči lidem. Tím bude zajištěno dodržování § 4 odst. 3 [§ 4 odst. 1 písm. b)] zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

K § 48

K odst. 1

Aby provozovatel, objednatel (myšleno zákazník provozovatele), ale i orgány dozoru a dohledu měli okamžitý přístup k informacím o tom, kde se pohybují zaměstnanci provozovatele při zajištění výkonu vybrané soukromé bezpečnostní činnosti, je nezbytné, aby provozovatel vedl seznam svých zaměstnanců spolu a měl přehled o jejich dislokaci.

S tím se pojí i otázka vzniku události, která zakládá „působnost“ soukromé bezpečnostní služby. Z důvodu možnosti jejího budoucího posouzení, např. ze strany orgánů činných v trestním řízení, se proto jeví jako vhodné, aby byl veden seznam těchto skutečností (událostí) provozovatelem.

K odst. 2

Samozřejmě, objednateli budou k dispozici pouze seznamy zaměstnanců provozovatele, kteří k němu mají vztah založený smlouvou o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Totéž platí o zpřístupnění seznamu událostí, jakož i o dalších případných seznamech podle návrhu zákona (samozřejmě s výjimkou případů, kdy do seznamů bude nahlížet orgán dozoru, případně jiná státní autorita).

K odst. 3

Náležitosti výše zmíněných seznamů budou stanoveny vyhláškou ministerstva.

K § 49

Výkon všech soukromých bezpečnostních činností musí být transparentní. To platí i pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana majetku ve zvláštních případech a převoz věcí mimořádné hodnoty.

K odst. 1

Výše uvedenému odpovídá i návrh odstavce 1, který vylučuje výkon vybrané soukromé bezpečnostní činnosti proti vůli objednatele. Jde tedy o opatření směřující proti možnému zneužití institutů návrhu zákona, kdy např. pod „výkonem soukromé bezpečnostní činnosti“ by se mohlo skrývat páčání trestné činnosti (např. trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí ..., trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, trestné činy proti rodině a dětem).

Aby nemohlo dojít ke zneužití výkonu soukromé bezpečnostní činnosti v souvislosti s ochranou majetku, bude tím, kdo definuje obsah a rozsah výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku vlastník, resp. další osoby zde uvedené, a to formou pověření obsaženého obvykle ve smlouvě o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

K odst. 2

Aby každý, včetně orgánů dozoru a dohledu věděl, kdo konkrétně zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku nebo převoz věcí mimořádné hodnoty, je namístě, aby tyto osoby neměly zakrytý obličej, což by ztěžovalo jejich identifikaci. Při výkonu těchto soukromých bezpečnostních činností to ani jejich povaha nevyžaduje. Pokud by přesto k takovému jednání došlo, je možno jej postihnout v rámci přestupků podle návrhu zákona.

K § 50

Toto ustanovení upravuje základní technický předpoklad výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva (vedení seznamu příslušných zaměstnanců provozovatele v souladu s prováděcí vyhláškou).

K § 51

Předkladatel návrhu zákona považuje tuto oblast za velmi citlivou z hlediska jejího vnímání ze strany laické i odborné veřejnosti. Proto cílem předloženého návrhu je vytvoření optimální situace v této oblasti do budoucna.

K odst. 1

Vedle obecných předpokladů výkonu předmětné soukromé bezpečnostní činnosti návrh stanoví provozovateli povinnost neuzavřít smlouvu o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva, pokud by jejím předmětem mělo být zjišťování taxativně stanovených citlivých osobních údajů. Smyslem tohoto ustanovení je vyloučení možnosti zneužití soukromé bezpečnostní služby k nekalým účelům, včetně jejího zneužití v politickém soupeření na úrovni komunální i celostátní.

Odpůrci takového návrhu mohou argumentovat zejména anglosaskou právní úpravou (např. Velká Británie, Austrálie), kde rozsah informací, které je možno sbírat, není předem takto taxativně omezen. Nicméně i v těchto zemích soukromý detektiv a jeho klient musí být schopni prokázat, že na zisku informací měl klient právní zájem, případně, že byl zisk informací ve veřejném zájmu. Přípustnost míry zásahu do soukromí se tak posuzuje u každého případu zvlášť.

Podle názoru předkladatele etnicita, víra, politické postoje a další údaje zmiňované v návrhu zákona patří mezi citlivé osobní údaje. Jako takovým jim náleží větší míra ochrany než ostatním osobním údajům. Návrh zákona zde chrání kohokoliv před zásahem do jeho práv a možným zneužitím těchto citlivých údajů k jakýmkoli formám diskriminace, ponižování či vydírání, ať již v osobním či profesním životě. Listina základních práv a svobod výslovně v čl. 10 uvádí, že každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno. Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Navíc Listina výslovně chrání např. svobodu vyznání, národnostní i etnické menšiny a další, neboť považuje tato práva za obzvlášť zranitelná. Předmětné ustanovení je dále rozvinuto občanským zákoníkem.

Obavy, že například při zjišťování pachatele, který odcizil věc, budou zjišťovány citlivé údaje, zejména kupříkladu to, že je příslušníkem romského etnika, nejsou důvodné, neboť předmětem uzavřené smlouvy o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti není zjištění příslušnosti pachatele ke konkrétnímu etniku, nýbrž nalezení věci a odhalení konkrétního pachatele bez ohledu na jeho etnický původ nebo další citlivé údaje.

Jak již bylo uvedeno výše, obavy, že například při zjišťování pachatele, který odcizil věc, budou zjišťovány citlivé údaje, zejména kupříkladu to, že je příslušníkem určitého etnika, nejsou důvodné, neboť předmětem uzavřené smlouvy o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti není zjištění příslušnosti pachatele ke konkrétnímu etniku, nýbrž nalezení věci a odhalení konkrétního pachatele bez ohledu na jeho etnický původ nebo další citlivé údaje.

Tímto ustanovením jsou aktivitám soukromých detektivů kladeny limity vzhledem k ochraně soukromí a osobnosti jimi sledovaných osob.

Pojem „sexuální život“ používá mj. Čl. 9 obecného nařízení o ochraně osobních údajů, který jasně stanoví pravidla zákazu zpracování této zvláštní kategorie osobních údajů.

Podobnou povahu jako informace týkající se sexuálního života mají podle stávající i budoucí tuzemské právní úpravy rovněž i informace týkající se zdravotního stavu a genetické či biometrické informace. I ty mohou poskytnout informace o tom nejintimnějším nitru osoby a nejvnitřnějších aspektech její osobní identity. I tyto informace by každý měl zpřístupňovat zásadně jen vědomě se svým souhlasem či v opravdu závažných případech ochrany veřejného zájmu či ochrany jiných závažných práv a zájmů jiných osob. Proto pokud tyto informace budou zjišťovány bez vědomí a souhlasu dotčených osob, musí se tak dít opravdu ze závažného důvodu. U vyjmenovaných kategorií rodinných příslušníků a blízkých osob lze předpokládat, že mají oprávněný zájem na zjištění uvedených informací, jelikož právě z důvodů blízkých vazeb mezi subjektem údajů a těmito osobami dochází i k úzkému propojení jejich zájmů. Příbuzný či rodinný příslušník tak má oprávněný zájem znát zdravotní stav jiného blízkého rodinného příslušníka, neboť jeho změna může mít dopad i do jeho práv a zájmů. Podobně může mít manžel či partner zájem na informacích o sexuálním životě manžela či partnera, neboť se může velmi citelně dotýkat jeho osobní sféry a osobní identity. Konečně genetické vazby tvoří významnou, byť ne jedinou součást vzájemných rodinných a soukromoprávních vztahů.

Tudíž i zde existuje oprávněný zájem na informacích o nich. Avšak mimo onen úzký okruh blízkých osob tento oprávněný zájem již neexistuje, resp. již není legitimní. Proto by ostatní osoby k těmto informacím neměly získávat přístup, a to ani prostřednictvím soukromých detektivů.

Jako příklad lze dále uvést, že pokud existuje předmanželská smlouva, kdy mezi důvody rozvodu manželství bude spadat i nevěra jednoho z manželů, který bude následně z nevěry prokazatelně usvědčen, navazují na tuto okolnost dalekosáhlé majetkové a osobnostní dopady.

Obdobně není obhajitelné, aby soukromý detektiv nemohl, ve prospěch rodičů, nebo jiných blízkých osob prověřovat aktivity zletilých ale i nezletilých potomků v citlivých oblastech života, z důvodu preventivních, a to jak z hlediska trestněprávní, tak i občanskoprávní, správní apod. ochrany těchto skupin osob. Uvedený model může platit i opačně, tedy i ve prospěch potomků, resp. jiných blízkých osob. Rovněž tak taková činnost soukromého detektiva může zabránit vzniku možné budoucí škody nebo nemajetkové újmy na straně takových osob.

Z hlediska osoby objednatele (osoba, již budou přístupné citlivé údaje) předkladatel odkazuje na osoby blízké ve smyslu občanského práva, resp. na osoby, které disponují příslušným oprávněním podle zákonů upravujících zpracování a ochranu osobních údajů.

Předkladatel návrhu zákona zastává názor, že vymezení působnosti soukromých detektivů v oblasti zjišťování intimních údajů v návrhu zákona pokrývá celou škálu případů, které jsou únosné pro fungování demokratické společnosti. Objednatelem této bezpečnostní činnosti tedy může být osoba blízká podle občanského zákoníku, kterou se v první řadě rozumí manžel a registrovaný partner. Za osoby v poměru rodinném nebo obdobném se rozumí „osoby, které se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní.“. Má se za to, že osobami blízkými jsou i „osoby sešvagřené osoby nebo osoby, které spolu trvale žijí“ (viz § 22 občanského zákoníku, § 125 trestního zákoníku). Korektivem tohoto ustanovení je pak vazba na GDPR resp. zákon o zpracování osobních údajů.

Návrh tak vylučuje vznik situací, kdy případné odchylky od zažitých společenských zvyklostí, které nejsou jednáním protiprávním, by mohly zapříčinit cílenou morální a společenskou „likvidaci nepohodlných“ lidí.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti je nutno důrazně připomenout, že navrhovaná právní úprava je plně v souladu se zahraniční právní úpravou i se zažitou aplikační praxí v zahraničí a vychází i z právních názorů veřejnoprávních subjektů působících v předmětné oblasti.

K odst. 2

Dalším limitem činnosti provozovatele soukromé bezpečnostní činnosti „služba

soukromého detektiva“ je stanovení zákazu používat vybraná sofistikovaná technická zařízení umožňující sledovat, resp. zaznamenávat zejména projevy osobní povahy u osob, vůči nimž směřuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti. Pokud soukromý detektiv použije zařízení, které je vyhrazeno pro bezpečnostní sbory (Policie České republiky, případně zpravodajské služby), vystavuje se nebezpečí postihu za přestupek podle tohoto návrhu zákona.

K odst. 3

K ujednáním smlouvy o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva, která jsou v rozporu s odstavcem 1, se nepřihlíží.

Komentář k § 50 a § 51

Základní principy navrhované právní úpravy

Základním kamenem nové právní úpravy na úseku výkonu a zajištění výkonu všech soukromých bezpečnostních činností, tedy i právní úpravy výkonu a zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva, je licenční systém spravovaný ministerstvem. Licence se vydává na dobu 10 let, není-li požadováno vydání licence na dobu kratší.

Držení licence v žádném případě nerozšiřuje pravomoci jejího držitele. „Licencovaný“ soukromý detektiv tak disponuje naprosto stejnými oprávněními jako běžný občan.

Návrh zákona dále:

- stanoví podmínky výkonu dohledu a dozoru – viz § 66 a § 67 návrhu zákona,
- upravuje projednávání přestupků – viz § 68 až § 70 návrhu zákona,
- vymezuje formy součinnosti a příslušné nástroje spolupráce provozovatelů s Policií České republiky (§ 73) a ministerstva (§ 74) v předmětné oblasti.

V oblasti získávání odborné způsobilosti a výkonu/zajištění výkonu soukromé bezpečnosti činnosti služba soukromého detektiva se pak, stejně jako v případě ostatních druhů soukromých bezpečnostních činností, v plné šíři použije stávající optimální právní úprava, kterou představuje zákon o zpracovávání osobních údajů.

Záměrem předkladatele je u výkonu/zajištění výkonu všech soukromých bezpečnostních činností dosáhnout zejména:

- vytvoření jednotného právního rámce výkonu/zajištění výkonu soukromých bezpečnostní činnosti z důvodu právní jistoty adresátů této služby i samotných provozovatelů a jejich zaměstnanců,

- vyloučení různých excesů provázejících předmětnou oblast (některé případy excesů jsou rozvedeny v důvodové zprávě, případně v Závěrečné zprávě hodnocení dopadů, některé zejména z roku 2019 jsou uvedeny v samostatné příloze),
- poskytování celkově kvalitnějších služeb v oblasti komerční bezpečnosti a vyloučení bezpečnostně nezpůsobilých podnikatelských subjektů,
- omezení nekalé konkurence v předmětné oblasti, kdy dochází k zaměstnávání odborně nezpůsobilých zaměstnanců (spíše brigádníků), za výrazně nižší ceny,
- zpřehlednění trhu soukromých bezpečnostních služeb zveřejněním nezbytných informací o jejich provozovatelích (§ 72 odst. 3) pro potřeby objednavatelů (příjemců) soukromé bezpečnostní činnosti způsobem umožňujícím dálkový přístup [k získání přehledu a tím možnosti optimální volby provozovatele dle zvolené skupiny licence v určitém teritoriu],
- zvýšení odborné úrovně provozovatelů a celkové úrovně jejich zaměstnanců a všech dalších zainteresovaných osob zejména s ohledem na význam chráněného předmětu zájmu [*znalost rámce právních předpisů, popř. vnitřních předpisů ve vztahu k chráněnému předmětu*], s ohledem k technickému rozvoji [*znalost technických (bezpečnostních) prostředků pro výkon fyzické ostrahy, prostředků technické ochrany (mechanických zábranných systémů), elektronické zabezpečovací signalizace (poplachových tísňových a zabezpečovacích systémů, kamerových a sledovacích systémů)*],

Přijetím a účinností předkládaného návrhu se docílí uvedení právě zmíněných opatření do praxe, od čehož lze následně očekávat:

- zvýšení bezpečnosti společnosti již samotnou přítomností a v případě potřeby činností zaměstnanců provozovatelů na chráněných místech a v chráněných objektech a zaměstnanců registrovaných osob na veřejnosti přístupných místech,
- lepší vymahatelnost práva, k níž by měli přispět zejména odborně způsobilí a bezúhonní zaměstnanci provozovatelů a zaměstnanci registrovaných osob,
- úspora nákladů státu v určitých oblastech ochrany bezpečnosti osob a majetku zejména v případech, kde ji nelze zajistit bezpečnostními sbory nebo obecní policií.

Navrhovaná nová právní úprava výkonu/zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva v České republice a srovnání jejích základních pilířů s aktuální zahraniční právní úpravou

Pro srovnání je uveden přehled několika klíčových a nejčastěji diskutovaných aspektů nové právní úpravy týkající se i výkonu/zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva:

- 1) Aktuální návrh zákona podmiňuje činnost soukromých detektivů udělením příslušné licence formou správního řízení (viz § 11 až § 23 návrhu zákona).

To koresponduje s právní úpravou ve většině evropských zemí. Příkladem zemí, kde je možné se s touto úpravou setkat, jsou Belgie, Francie, Itálie, Lotyšsko, Maďarsko, Nizozemí, Polsko a další. Velice zajímavý příklad v tomto kontextu představuje současná situace ve Velké

Británii, kde činnost soukromých detektivů doposud není upravena zákonem (není podmíněna získáním licence ani podrobována systematické kontrole k tomu zmocněných orgánů obdobně jako doposud v České republice). Vzhledem k celé řadě skandálů s telefonními odposlechy a dalších zásahů do soukromí známých celebrit, příbuzných obětí vražd, rodin padlých vojáků v zahraničních misích atp., které v drtivé většině prováděli právě soukromí detektivové na zakázku převážně bulvárního tisku ale i dalších médií, se však problematika soukromých detektivů stala velice aktuálním a ostře sledovaným tématem. V červenci 2012 dokonce dolní komora parlamentu vydala zprávu věnující se specificky problematice soukromých detektivů, ve které byla shrnuta problematika ilegálního trhu s osobními informacemi, na kterém detektivové sehrávají centrální roli, a navržena opatření pro regulaci jejich činnosti. Na základě aktuální legislativy jsou přečiny soukromých detektivů vůči Data Protection Act postižitelné odnětím licence a trestem odnětí svobody až na dva roky. Nový britský regulační systém je od roku 2015 zcela funkční. Obdobná situace s odposlechy politiků je opakovaně komentována seriózními i bulvárními sdělovacími prostředky.

- 2) Časové období, na které bude licence v České republice vydávána, je stanovena na 10 let (viz § 3 návrhu zákona).

Jedná se o relativně dlouhou dobu oproti úpravě v zemích, jako je např. Belgie, Dánsko, Lotyšsko, Nizozemí, Maďarsko a dalších zemí, které zvolily období 5 let. Irsko zvolilo ještě kratší platnost, pouze 2 roky. Rumunsko a Litva vydává licence na 3 roky. Případnými odpůrci takového řešení často předkládaný argument o potřebě co nejdelší platnosti licence (resp. platnosti licence na dobu neurčitou) tak v celoevropském srovnání nemůže obstát.

- 3) Orgánem odpovědným za vydávání rozhodnutí o udělení licencí a výkon dozoru je v navrhované právní úpravě ministerstvo, dohled nad zajištěním výkonu (soukromé) bezpečnostní činnosti bude vykonávat Policie České republiky (viz § 3 odst. 2, § 66 a § 67 návrhu zákona).

Toto nastavení opět reflektuje převládající evropský trend. Například v Belgii, Itálii, Lotyšsku a Nizozemí je vydavatelem licence ministerstvo vnitra a vykonavatelem dozoru policie. Ve Francii obě tyto funkce zajišťuje ministerstvo vnitra, zatímco v Maďarsku je vykonává policie. V Polsku se pak na výkonu těchto dvou pravomocí obě instituce podílí společně. Klíčovým společným prvkem však je, že obě tyto funkce jsou v uvedených (ale i mnoha dalších) případech vždy vykonávány státními orgány, nikoliv samosprávnými komorami či obdobnými na státu nezávislými institucemi.

- 4) Návrh zákona zcela vylučuje možnost nahlížení soukromých bezpečnostních služeb do policejních, popřípadě jiných evidencí.

Tento základní postulát navrhované právní úpravy zcela koresponduje s právní úpravou obsaženou v evropských státech. Takovými státy jsou například Řecko, Maďarsko, Irsko, Francie, Nizozemí, Polsko, Itálie, Velká Británie, Rakousko a Belgie. Obdobně úprava kompetencí soukromých bezpečnostních služeb vůči třetím osobám je nastavena tak, že žádné

speciální oprávnění nemají. Soukromí detektivové tak při výkonu své činnosti nedisponují žádnými oprávněními, která by umožňovala zasahovat do práv třetích osob nad rámec oprávnění, která mají ostatní občané v rámci podobných institutů jako je krajní nouze, nutná obrana nebo svépomoc.

5) Návrh zákona stanoví soukromým detektivům, stejně jako ostatním provozovatelům řadu povinností směřujících k ochraně všech osob, které přijdou do styku s jejich činností

Zde předkladatel návrhu zákona upozorňuje na řadu dalších povinností soukromého detektiva, založených rovněž v § 46 odst. 1, § 7, § 50, § 51, § 54 a § 55 návrhu zákona.

6) Návrh zákona neobsahuje speciální právní úpravu, zakazující samotné neoprávněné sledování osob včetně tzv. „nelegálních odposlechů“ z těchto důvodů:

Ústavní, obecné a navrhované zákonné nástroje ochrany soukromí

Ústavním základem ochrany soukromí osob jsou ustanovení Listiny základních práv a svobod, která uvádí následující:

Čl. 1

„Lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcižitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.“

Čl. 2 odst. 3

„Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“

Čl. 3 odst. 1

„Základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení.“

Čl. 7 odst. 1

„Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.“

Čl. 10

„(1) Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.

(2) Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.

(3) Každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.

Čl. 12

„(1) Obydlí je nedotknutelné. Není dovoleno do něj vstoupit bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí.

(2) Domovní prohlídka je přípustná jen pro účely trestního řízení, a to na písemný odůvodněný příkaz soudce. Způsob provedení domovní prohlídky stanoví zákon.

(3) Jiné zásahy do nedotknutelnosti obydlí mohou být zákonem dovoleny, jen je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. Pokud je obydlí užíváno také pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, mohou být takové zásahy zákonem dovoleny, též je-li to nezbytné pro plnění úkolů veřejné správy.“.

Čl. 13

„Nikdo nesmí porušit listovní tajemství ani tajemství jiných písemností a záznamů, ať již uchovávaných v soukromí, nebo zasílaných poštou anebo jiným způsobem, s výjimkou případů a způsobem, které stanoví zákon. Stejně se zaručuje tajemství zpráv podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným podobným zařízením.“.

Občanský zákoník

Právní úprava ochrany soukromí tedy vychází z norem ústavního práva a je konkretizována občanským zákoníkem, kdy zejména § 86 odst. 1 občanského zákoníku stanoví, že:

„Nikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod. Zejména nelze bez svolení člověka narušit jeho soukromé prostory, sledovat jeho soukromý život nebo pořizovat o tom zvukový nebo obrazový záznam, využívat takové či jiné záznamy pořízené o soukromém životě člověka třetí osobou, nebo takové záznamy o jeho soukromém životě šířit. Ve stejném rozsahu jsou chráněny i soukromé písemnosti osobní povahy.“

Ustanovení § 88 odst. 1, 2 občanského zákoníku dále uvádí že:

„(1) Svolení není třeba, pokud se podobizna nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí k výkonu nebo ochraně jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob.

(2) Svolení není třeba ani v případě, když se podobizna, písemnost osobní povahy nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí na základě zákona k úřednímu účelu nebo v případě, že někdo veřejně vystoupí v záležitosti veřejného zájmu.“

Korektiv k tomuto ustanovení je pak uveden v § 90 občanského zákoníku:

„Zákonný důvod k zásahu do soukromí jiného nebo k použití jeho podobizny, písemnosti osobní povahy nebo zvukového či obrazového záznamu nesmí být využit nepřiměřeným způsobem v rozporu s oprávněnými zájmy člověka.“

Trestní zákoník a trestní řád

Trestní řád vysvětluje pojem sledování v § 158d trestního řádu. Je však nutné mít na paměti, že zde se „sledováním“ (osob a věcí) rozumí činnost orgánů činných v trestním řízení při získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Toto ustanovení přesně vymezuje, za jakých okolností může být sledování podle trestního řádu použito a prováděno, aby poznatky při něm získané mohly být v řízení před soudem použity jako důkaz.

V konkrétním případě nelze vyloučit, že protiprávním může být jednání, které vede k získání informací – důkazů (osobních údajů). Protiprávním může být shledáno jednání soukromého detektiva, který při své činnosti např. neoprávněně vstoupí do obydlí jiné osoby, nebo provádí odposlech její telefonické komunikace, neoprávněně sleduje její e-mailovou korespondenci, nebo monitoruje její osobní počítač apod.

Tato jednání jsou pak dle své závažnosti právním řádem kvalifikovány jako trestné činy, přestupky nebo jako tzv. občanskoprávní delikty.

a) Ochrana před samotným sledováním podle trestního zákoníku

§ 171 - Omezování osobní svobody

Toto ustanovení postihuje konání osoby, která jiné osobě brání užívat osobní svobody a vedle jiných následků, způsobí fyzické nebo psychické útrapy nebo spácháním takového trestného činu hodlá úmyslně získat pro sebe nebo jiného značný prospěch.

§ 354 - Nebezpečné pronásledování („stalking“)

Trestní zákoník obsahuje ustanovení, kterým se má zabránit „dlouhodobému pronásledování osoby“. Podle tohoto ustanovení je trestné, když pachatel dlouhodobě pronásleduje jiného tím, že například vyhledává proti jeho vůli jeho osobní blízkost a toto jednáním je způsobilé v něm vzbudit obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých. Trestný čin nedovoleného pronásledování podle § 354 je systematicky zařazen v trestním zákoníku do hlavy X – trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných, díl 5. – trestné činy narušující soužití lidí a zahrnuje v sobě i mimo jiné nedovolené sledování nebo obtěžování telefonickými hovory či jinou komunikací.

b) Ochrana před neoprávněným získáváním informací

§ 182 - Porušení tajemství dopravovaných zpráv (prostřednictvím telekomunikačního provozu)

Provádění nedovoleného odposlechu telekomunikačního provozu může naplňovat skutkovou podstatu tohoto trestného činu (... kdo úmyslně poruší tajemství uzavřeného listu nebo jiné písemnosti při poskytování poštovní služby nebo přepravované jinou dopravní

službou nebo dopravním zařízením, datové, textové, hlasové, zvukové či obrazové zprávy posílané prostřednictvím sítě elektronických komunikací a přiřaditelné k identifikovanému účastníku nebo uživateli, který zprávu přijímá, nebo neveřejného přenosu počítačových dat do počítačového systému, z něj nebo v jeho rámci, včetně elektromagnetického vyzařování z počítačového systému, přenášejícího taková počítačová data; stejně bude potrestán, kdo v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch prozradí tajemství, o němž se dozvěděl z písemnosti, telegramu, telefonního hovoru nebo přenosu prostřednictvím sítě elektronických komunikací, který nebyl určen jemu, nebo takového tajemství využije).

§ 183 - Porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí

Tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo neoprávněně poruší tajemství listiny nebo jiné písemnosti, fotografie, filmu nebo jiného záznamu, počítačových dat anebo jiného dokumentu uchovávaného v soukromí jiného tím, že je zveřejní, zpřístupní třetí osobě nebo je jiným způsobem použije.

§ 230 - Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací (vzdálené monitorování aktivit na osobním počítači jiné osoby)

Trestného činu se dopustí ten, kdo překoná bezpečnostní opatření, a tím neoprávněně získá přístup k počítačovému systému nebo k jeho části, nebo ten, kdo získá přístup k počítačovému systému nebo k nosiči informací a neoprávněně užije data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací, data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací neoprávněně vymaže nebo jinak zničí, poškodí, změní, potlačí, sníží jejich kvalitu nebo je učiní neupotřebitelnými ...).

§ 231 - Opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat

Trestného činu se rovněž dopustí ten, kdo v úmyslu spáchat trestný čin porušení tajemství dopravovaných zpráv podle § 182 odst. 1 písm. b), c) nebo trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 1, 2 vyrobí, uvede do oběhu, doveze, vyveze, proveze, nabízí, zprostředkuje, prodá nebo jinak zpřístupní, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává zařízení nebo jeho součást, postup, nástroj nebo jakýkoli jiný prostředek, včetně počítačového programu, vytvořený nebo přizpůsobený k neoprávněnému přístupu do sítě elektronických komunikací, k počítačovému systému nebo k jeho části, nebo počítačové heslo, přístupový kód, data, postup nebo jakýkoli jiný podobný prostředek, pomocí něhož lze získat přístup k počítačovému systému nebo jeho části,

c) Ochrana před zneužíváním informací získaných sledováním a odposlechy

§ 175 - Vydírání

Trestného činu se dopustí ten, kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl.

§ 177 - Útisk

Trestného činu se dopustí ten, kdo jiného nutí, zneužívaje jeho tísně nebo závislosti, aby něco konal, opominul nebo trpěl.

Ochrana před umístěním prostředků určených ke sledování a odposlechům do objektů soukromými bezpečnostními službami

§ 178 - Porušování domovní svobody

Kdo neoprávněně vnikne do obydlí jiného nebo tam neoprávněně setrvá, a to i za účelem umístění skrytých kamer nebo odposlouchávacího zařízení naplní skutkovou podstatu tohoto trestného činu.

§ 228 - Poškození cizí věci

Trestného činu se dopustí rovněž ten, kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou.

Vzhledem k tomu, že výše zmíněná jednání jsou postižitelná v rámci trestního řízení, lze logicky dovodit, že takováto jednání jsou zakázána a představují tak další limity činnosti (nejenom) soukromých detektivů.

Pokud dojde k nedovolenému narušení soukromí jiné osoby, např. monitorování rozhovoru na veřejnosti např. směrovými mikrofony, může se jednat i o občanskoprávní delikt, proti němuž se lze bránit dle předpisů občanského práva – jedná se tedy rovněž o zakázané jednání.

Vedle sledování osoby nebo věci podle trestního řádu, které má sloužit výhradně jako důkaz v trestním řízení, existují i pátrání a sledování prováděná osobami nebo soukromými detektivními službami. I pro tato pátrání a sledování existují zcela legitimní důvody.

Pátrání jsou Policií České republiky vyhledávána po pohřešovaných osobách, které odejdou z domova a nepodávají o sobě žádné zprávy. To však nevylučuje, aby pátrání prováděla i soukromá detektivní služba. Soukromí detektivové tak pátrají po pohřešovaných osobách, rodinných příslušnících, často mladistvých, kteří utekli z domova, nebo po osobách, které si půjčily např. auto nebo peníze a nyní je není možné nalézt, aniž by jejich jednání zasahovalo (zatím) do roviny trestněprávní. V takovém případě se jedná o detektivní a pátrací činnost,

včetně využití sledování, směřující k vypátrání subjektu, nikoliv o objasnění případného trestného činu.

Dále pátrají soukromé detektivní služby po věcech, především motorových vozidlech nebo předmětech větší hodnoty, které byly odcizeny a policejním orgánem nebyly dosud nalezeny. Zde jsou soukromé detektivní služby nástrojem poškozeného v trestním řízení a stejně jako Policie České republiky se snaží pátráním po odcizených věcech zmírnit majetkovou újmu poškozeného. Při pátrání se také může jednat o věci, které odcizili rodinní příslušníci nebo známí, a například z těchto důvodů se klient nechce obrátit na Policii České republiky. Základní postupy a metody soukromých detektivů jsou shodné s metodami a postupy používanými kriminalisty.

Podle § 65 odst. 2 písm. a) zákona o nemocenském pojištění je zaměstnavatel oprávněn u svého zaměstnance provádět kontrolu dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce. I k této činnosti, tedy ke kontrole dočasně práce neschopných zaměstnanců, si zaměstnavatel může najmout soukromou detektivní službu. Tato služba je velmi efektivním nástrojem k potírání tzv. falešné nemocnosti a zejména ke snižování nákladů souvisejících s výplatou nemocenských dávek. Součástí fyzické kontroly dodržování režimu práce neschopných zaměstnanců je i dokumentování (sledování) jeho dodržování nebo porušování, což může sekundárně ovlivnit míru pracovní neschopnosti zaměstnanců, eventuálně snížit náklady na výplaty dávek.

Ke sledování osoby nepochybně dojde i tehdy, když si jeden z manželů podezřívající druhého manžela z manželské nevěry, nechá tuto osobu a její styky sledovat, aby došlo k prokázání nebo vyvrácení manželské nevěry.

Je jistě mnoho dalších legálních důvodů ke sledování, včetně již zmíněného kamerového systému k ochraně majetku, a tedy jsou okolnosti, kdy sledování prováděné jinou osobou bude minimálně stejně efektivní, ne-li efektivnější, než sledování prováděné orgány činnými v trestním řízení. Jak již bylo řečeno, mnohdy, například při prokazování manželské nevěry nebo dodržování režimu dočasně práce neschopného, nelze sledování prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení z povahy věci použít. To však neznamená, že by mělo být absolutně vyloučeno sledování jako takové.

Návrh zákona

Tuto skutečnost respektuje i předkládaný návrh zákona, který vychází z toho, že soukromé bezpečnostní služby (včetně služby soukromého detektiva) nesmí mít větší práva než objednatel služby.

Další významnou pojistkou při činnosti soukromých detektivů je takzvaná „doživotní“ mlčenlivost. Ministerstvo nevyslyšelo předchozí připomínky, kdy některá připomínková místa chtěla omezení povinnosti mlčenlivosti na pět nebo deset let, a koncipovalo mlčenlivost

obdobně jako je tomu u policistů nebo advokátů (viz § 56 návrhu zákona). To nepochybně povede ke zvýšení právní jistoty klientů.

Za dovolené tak lze považovat např. sledování pohybu a aktivit dané fyzické osoby ve veřejných prostorech a na veřejných prostranstvích prováděné skrytým nebo alespoň nepozorovaným způsobem. Pořizování zvukových, obrazových nebo jiných záznamů během takového sledování zřejmě nelze jednoznačně posoudit jako dovolené nebo nedovolené – např. pokud detektiv vyfotografuje nebo pořídí jiný druh obrazového záznamu manžela/manželku s milenkou, resp. milencem je to zřejmě v pořádku, pokud však bude delší dobu nepřetržitě cíleně snímat veškeré aktivity sledované osoby, už se zřejmě bude jednat o nepřiměřený zásah do soukromí osoby, a tedy o zakázané jednání.

Činnost soukromých detektivů v kontextu se zákonem o ochraně osobních údajů a stanovisky Úřadu pro ochranu osobních údajů

Protože z úhlu pohledu soukromých bezpečnostních služeb, včetně soukromých detektivů výkon soukromé bezpečnostní činnosti zasahuje, v některých případech do ochrany soukromí a osobních údajů fyzických osob, věnoval se této problematice i Úřad pro ochranu osobních údajů zejména ve stanoviscích č. 4/2009 ze září 2009 a č. 1/2010 ze srpna 2010 z pohledu ochrany osobních údajů.

Závěry těchto stanovisek, i když se váží k předchozí právní úpravě, lze shrnout v následujících bodech:

- 1) soukromí detektivové při výkonu své živnosti nakládají s osobními údaji fyzických osob, nevztahují se na ně žádné výjimky, a proto se na ně v zásadě v plné šíři vztahuje zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů,
- 2) soukromí detektivové jsou při provádění své činnosti zpracovateli nebo správci osobních údajů ve smyslu výše uvedeného zákona,
- 3) každé zpracování osobních údajů musí být založeno na legálním titulu – právní tituly, kdy je možné provádět odposlech, nebo sledování bez souhlasu subjektu údajů jsou uvedeny v ustanovení § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů – v úvahu připadá zejména právní titul dle § 5 odst. 2 písm. e) tohoto zákona – pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; tím však není dotčeno právo na ochranu soukromého a osobního života subjektů,
- 4) soukromý detektiv nepodléhá registrační povinnosti (oznamovací povinnost ÚOOÚ před každým zpracováním) dle tohoto zákona a s ohledem na povahu jeho činnosti ani informační povinnosti (informovat subjekty o rozsahu a účelu zpracování při zpracování atd.); je však povinný postupovat v souladu se zásadou legality dle ustanovení § 5 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů a dodržovat všechny povinnosti stanovené tímto ustanovením,

- 5) každý správce osobních údajů, tedy i soukromý detektiv musí podle zákona přijmout řadu opatření organizačního, personálního a technického charakteru k jejich ochraně, která mají zabránit jejich zneužití, změně, zničení apod.

Lze tedy shrnout, že soukromý detektiv je obecně, za dodržení zákonem stanovených podmínek oprávněn zpracovávat osobní údaje osob i bez jejich vědomí. Tím však není dotčeno právo na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů.

Rovněž tím nejsou dotčena ustanovení ostatních právních předpisů poskytujících ochranu soukromí osob, nedotknutelnosti obydlí apod.

K použitelnosti informací získaných odposlechem a sledováním jako důkazů v řízení před soudem

Ve vztahu k informacím získaným odposlechem a sledováním (dále jen „záznamy“) a jejich použitelnosti jako důkazů v řízení před soudem je nutno rozlišovat trestní a civilní řízení. Pro trestní řízení zjednodušeně řečeno platí, že záznamy pořízené soukromými osobami bez ingerence státní moci jsou v trestním řízení jako důkazy přípustné. Podkladem pro tento závěr je ustanovení § 88 odst. 1 občanského zákoníku, kdy jsou takové záznamy pořizovány v rámci tzv. úřední licence.

Pro záznamy pořízené veřejnou mocí (Policie České republiky a zpravodajské služby) pak platí, že musí být pořízeny vždy v souladu s právními předpisy. V trestním řízení nejsou jako důkaz přípustné záznamy pořízené zpravodajskými službami nebo jinými složkami veřejné moci – trestní řád počítá jen se záznamy pořízenými policejními orgány (v praxi Policie České republiky nebo GIBS).

V civilním řízení je situace jiná - tam obecně platí, že použití soukromých odposlechů telekomunikačního provozu je nepřípustné – rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 191/05 (judikát se týká pořízení záznamu telefonického hovoru jedním z jeho účastníků). Tento dosud nepřekonaný judikát konstatuje, že odposlechy jsou použitelné jen v trestním řízení, protože to s nimi počítá (ve vztahu k odposlechům pořízeným policejním orgánem) a občanský soudní řád nikoliv. Telefonický záznam je pak záznamem projevů osobní povahy a může být použit zásadně jen se svolením účastníka hovoru.

K samotnému záznamu obsahu telefonického hovoru však Ústavní soud ve výše uvedeném judikátu uvádí, že není zásahem do práva na ochranu dopravovaných zpráv – ale to se vztahuje jen k záznamu hovoru prováděnému jedním z účastníků, ne provádění odposlechu cizích hovorů.

Rozdíl mezi přístupem k přípustnosti odposlechů jako důkazů v trestním nebo civilním řízením tak lze dovozovat intenzitou chráněného zájmu, kdy je postulováno, že zájmy chráněné

trestním právem jako veřejnoprávním odvětvím jsou důležitější než zájmy (práva a oprávněné zájmy fyzických a právnických osob) chráněné právem občanským, resp. soukromým.

Nepřiměřený zásah do soukromí prostřednictvím odposlechu tedy není podle stávající právní úpravy přestupkem ani trestným činem (na rozdíl od odposlechu telekomunikačního provozu, který je trestným činem). Takové jednání je však občanskoprávním deliktem, proti němuž se lze bránit v občanskoprávním řízení. Doprovodná jednání (např. vniknutí do obydlí za účelem umístění odposlouchávacího zařízení) však trestnými činy být mohou.

Provádění odposlechu je tak v návaznosti na výše uvedené protiprávním, tudíž zakázaným jednáním, proti němuž se lze i v současné době bránit právní cestou.

Překážka zavedení trestnosti provádění samotných odposlechů v prostředí soukromých bezpečnostních služeb

Zákaz provádění odposlechů uložený jen provozovatelům, zaměstnancům a jim na roveň postaveným osobám vykonávajícím nebo zajišťujícím výkon soukromé bezpečnostní činnosti ve zvláštním právním předpisu (návrh zákona) by byl nesystémovým zásahem do stávajícího stavu, kdy by byly tímto ustanovením zcela opomenuty další osoby. Taková právní úprava by tak zakotvovala nedůvodnou nerovnost postavení osob. Zvláště problematickou by se tak jevila skutečnost, že provádění odposlechů soukromou osobou by bylo jen občanskoprávním deliktem a stejná činnost prováděná soukromou bezpečnostní službou by byla přestupkem, resp. trestným činem.

Explicitní zákaz provádění odposlechů v zákoně o bezpečnostní činnosti se jeví nadbytečným i z důvodu, že jeho protiprávnost, a tudíž i jeho zákaz už vyplývá ze stávajících právních předpisů. Není přitom patrna vůle zákonodárce postihovat porušení tohoto zákazu normami správního nebo trestního práva.

Ve vztahu k odposlechům telekomunikačního provozu lze uvést, že jejich nepovolené provádění je trestným činem dle § 182 trestního zákoníku. Výslovný zákaz jejich provádění, resp. označení takového jednání za správní delikt by bylo nadbytečné a mohlo by navádět k nesprávnému výkladu dle zásady *lex posterior derogat legi priori* (priorita trestného činu).

Související judikatura:

I. I. ÚS 191/05

„Provedení důkazu v občanském soudním řízení takovým záznamem telefonického hovoru - proti vůli jednoho z volajících - je odůvodněno zákonnou úřední licencí podle § 12 odst. 2 občanského zákoníku. Citované ustanovení totiž stanoví výjimku ze zásady, kdy je třeba svolení fyzické osoby k pořízení anebo k použití písemností osobní povahy, podobizny, obrazového snímku a zvukového záznamu. Svolení není třeba, použijí-li se písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky nebo zvukové záznamy k účelům úředním na základě zákona (tzv. úřední licence). Za projev úřední licence však nelze považovat každé řízení nebo jednání před soudem či jiným orgánem státu, ale jen případy, které výslovně upravuje zákon. Takovým zákonem je zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, který v této souvislosti upravuje odposlech a záznam telekomunikačního provozu v trestním řízení. Občanskoprávní předpisy nic podobného nestanoví. Magnetofonový záznam telefonického hovoru fyzických osob je záznam projevů

osobní povahy hovořících osob a takový záznam může proto být použit (i jako důkaz v občanském soudním řízení) zásadně jen se svolením fyzické osoby, která byla účastníkem tohoto hovoru.

Jestliže soudy připustily provedení důkazu přečtením záznamu telefonických hovorů proti výslovnému nesouhlasu jednoho z účastníků hovoru, došlo tím k zásahu do jeho základního práva na ochranu tajemství zprávy podávané telefonem podle čl. 13 Listiny – a důsledně vzato i do základního práva stěžovatele na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny - a důkaz jako takový je třeba považovat za nepřipustný.“.

II. II. ÚS 2806/08

„I kdyby bylo možno souhlasit s názorem soudu prvního stupně, že je kancelář vedoucího odboru dopravy a silničního hospodářství v budově Městského úřadu v Rychnově nad Kněžnou veřejným prostorem, protože je v ní vykonávána veřejná moc, pak z toho nelze vyvodit, že by kdokoliv na místě výkonu státní služby postrádal soukromí. I když je kvalita, resp. rozsah tohoto soukromí zcela nepochybně jiná než na jiných místech, přesto nelze akceptovat názor, že vůbec neexistuje, resp. že vůbec nepoživá ochrany čl. 8 Úmluvy, což přiměřeně platí i pro osoby, které v takových prostorech vykonávají státní službu. Lze naopak poukázat na to, že ochrana soukromí obecně všech zaměstnanců je nyní zákonodárcem na úrovni podústavního práva výslovně zakotvena v § 316 odst. 2 zákoníku práce. Ostatně, byl-li by tento argument doveden ad absurdum, tak by nebylo vůbec zapotřebí povolení prostorového sledování a takto pořízený záznam by bez dalšího byl použitelný jako důkaz v řízení před soudem.

Pokud v dané věci existovaly konkrétní skutečnosti, z nichž vyplývalo podezření, že se na "podvodném omlazování automobilů" dovážených z ciziny nějak podílí stěžovatel (z čehož vyšel odvolací soud), pak to s ohledem na ústavní limity nařízení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu mělo být patrné již z odůvodnění příslušného opatření soudu a posléze z opatření státního zástupce. Z jejich obsahu je však jen při velmi širokém výkladu patrné toliko podezření, že se na této činnosti snad podílí nějaký úředník schvalující provoz osobních automobilů dovezených z ciziny. Jen to je totiž možné vyvodit z právní kvalifikace, která byla použita policejním orgánem a měla patrně základ v záznamu o zahájení úkonů trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu, avšak nebyla již vůbec obsažena v usnesení o zahájení trestního stíhání v téže věci. V žádném případě však v nařízení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nejsou uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž by vyplývalo, že takto podezřelým je právě stěžovatel. Vůbec nelze uvažovat, že by o tomto podezření mohlo vypovídat označení stěžovatele jako uživatele účastnické telefonní stanice, která má být odposlouchávána. Vychází-li tedy odvolací soud z předpokladu, že i kdyby nebylo nijak potvrzováno podezření z páčání předmětné trestné činnosti stěžovatelem, mohly být dány konkrétní skutečnosti pro podezření o jeho zapojení do této činnosti, pak pro závěr o existenci takových konkrétních skutečností neměl odvolací soud vůbec žádný podklad. Ani z povolení prostorového odposlechu a záznamu, ani z nařízení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu totiž nic takového nelze zjistit. Závěr odvolacího soudu proto nemá oporu v provedených důkazech.“.

III. 15 Tdo 510/2013

„Zákonnost úkonů trestního řízení se posuzuje podle procesního předpisu (trestního řádu) účinného v době, kdy byl úkon proveden. Jestliže byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden v souladu se zákonem, nemohou následné legislativní změny vést k závěru, že jde o nezákonně opatřený a provedený důkaz, který z tohoto důvodu nelze provést v řízení před soudem, neboť pro přípustnost užití záznamu o odposlechu telekomunikačního provozu jako důkazu je rozhodující, zda k tomuto odposlechu a pořízení záznamu o něm byly v době jeho provádění splněny zákonné podmínky obsažené v ustanovení § 88 tr. řádu.“.

IV. 30 Cdo 64/2004

„Hovory fyzických osob, ke kterým dochází při výkonu povolání, při obchodní či veřejné činnosti, zpravidla nemají charakter projevů osobní povahy; důkaz zvukovým záznamem takového hovoru proto není v občanském soudním řízení nepřipustný.“.

V. 30 Cdo 3063/2009-154

„Občanský zákoník k zajištění veřejného zájmu na informacích ve prospěch zpravodajství stanoví zákonnou licenci pro použití podobizen, obrazových snímků i obrazových a zvukových záznamů projevů osobní povahy, není dána jakákoliv případná zákonná licence, která by se týkala zásahů do osobního soukromí ve formě uvádění skutečností soukromého života. Je tomu tak proto, že skutečností týkající se soukromého života jsou zásadně součástí osobního soukromí (vnitřní intimní sféry) a nemohou proto být věcí veřejného zájmu (relativní výjimka je připouštěna pouze

u osob tzv. veřejného zájmu, avšak jen potud, pokud je uvádění takových skutečností na veřejnosti v přímé souvislosti s činností této fyzické osoby ve veřejném životě – konkrétně mají-li význam pro hodnocení schopností a způsobilosti vykonávat veřejnou činnost.“

VI. IV. ÚS 1235/09

„Ústavní soud ve své judikatuře definoval podmínky, za kterých má pochybení v procesu dokazování, resp. při zjišťování skutkového stavu, ústavně právní relevanci z důvodu porušení základních práv a svobod. Rozhodovací praxe Ústavního soudu rozlišila v souvislosti s nesprávnou realizací důkazního řízení případy důkazů získaných a tudíž posléze použitých v rozporu s procesními předpisy, o kterých platí, že pokud důkaz, resp. informace o něm obsažená, nebyl získán co do jednotlivých dílčích komponentů (fází) procesu dokazování procesně přípustným způsobem, musí být soudem a limine vyloučen z předmětu úvah směřujících ke zjištění skutkového základu věci. Byl-li stěžovatel jako návodce k trestnému činu odsouzen na základě důkazů, mezi které patřil i odsuzující rozsudek naváděného pachatele trestné činnosti, a zrušil-li Ústavní soud tento odsuzující rozsudek z důvodů týkajících se legitimacy důkazu v tehdejší řízení získaného (jenž byl navíc zásadním i ve stěžovatelově věci), nemůže obstát ani rozsudek týkající se stěžovatele.“

III. ÚS 256/01

„Nelze mít pochybnosti o tom, že institut rekognice fotografiemi je efektivním důkazním prostředkem, tedy je institutem umožňujícím dosažení veřejného statku (dobra), spočívajícím v náležitém objasnění trestných činů a spravedlivém potrestání jejich pachatelů. Kromě uvedeného plní rekognice i další účel. Vzhledem ke skutečnosti, že rekognice je prostředkem prověrky věrohodnosti přímého svědectví, plní rovněž účel vyloučení nevinných osob z podezření, a tudíž účel ochrany individuálních práv před neodůvodněným stíháním a odsouzením.

Zákonnou licenci ve smyslu § 12 odst. 2 obč. zák. lze považovat za ústavně souladnou toliko tehdy, nelze-li sledovaného úředního účelu dosáhnout použitím podobizen se souhlasem dotčených osob, tj. akceptace ustanovení § 12 odst. 2 obč. zák. ve vztahu k § 12 odst. 1 obč. zák. za podmínky subsidiarity.

Dosažení účelu objasňování trestných činů a potrestání jejich pachatelů v trestním řízení je v demokratickém ústavním řádu pravidelně spjata s řadou nezbytných zásahů do osobnostních práv jiných osob, než podezřelého, resp. obviněného. Příkladem je možnost nařízení prohlídky a pitvy mrtvoly a její exhumace (§ 115 tr. řádu) ve vazbě na osobnostní práva dle § 15 obč. zák., resp. povinnost svědčit (§ 97 tr. řádu) a v této souvislosti strpět i otázky dotýkající se jeho věrohodnosti, jež z povahy věci překračují rámec osobnostní ochrany dle § 11 obč. zák. Z rámce těchto obecně akceptovaných příkladů kolize v předmětné věci posuzovaný institut rekognice fotografiemi nevybočuje.“

Závěr

Z výše uvedeného vyplývá, že právní řád České republiky již v současné době obsahuje více nástrojů, jakými postihovat neoprávněné zásahy do soukromí osob, resp. nedovolená doprovodná jednání, ať už jejich kriminalizací (a tedy trestněprávním postihem), nebo poskytnutím ochrany podle předpisů občanského, případně přestupkového a správního práva.

K § 52

Ustanovení obsahuje další povinnosti osob vykonávajících soukromou bezpečnostní činnost technická služba.

Hlavním cílem tohoto ustanovení je ochrana informací získaných (generovaných) příslušným technickým zařízením před jejich zneužitím, a současně zajistit, ab byly přístupné pouze jeho vlastníkov, provozovateli bezpečnostního systému nebo jím určené osobě. Toto omezení si klade jednoznačně za cíl ochranu majitele objektu, aby data získaná při ochraně majetku konkrétního objednatele nebyla přístupná jiným osobám a současně aby jiné osoby neměly možnost tyto záznamy upravovat nebo modifikovat.

K § 53

K odst. 1

Ustanovení obsahuje úpravu stejnokroje osoby zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti, pokud je při zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti stejnokroj používán. Stejnokroj musí být označen zřetelně a viditelně číslem pro účel kontroly orgány dozoru, ale i pro identifikaci této osoby ve vztahu k osobě, pro niž se vykonává soukromá bezpečnostní činnost nebo vůči tomu, proti komu je prováděn výkon soukromé bezpečnostní činnosti.

K odst. 2

Vedle stejnokroje je řešena i problematika průkazu osoby, která zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti. Pokud se v tomto případě jedná o podnikající fyzickou osobu, která sama zajišťuje tuto činnost, vyhotoví si předmětný průkaz sama.

K odst. 3 a 4

Spolu s náležitostmi průkazu se stanoví i povinnost mít u sebe průkaz, a to v návrhem zákona stanovených případech (zajištění výkonu konkrétních bezpečnostních činností) a povinnost prokazovat se jím orgánu dozoru nebo osobě, vůči které plní úkoly podle tohoto nebo jiného zákona.

K odst. 5

Zaměnitelnost stejnokroje nebo průkazu podle návrhu zákona se stejnokrojem nebo průkazem orgánu veřejné moci je zakázána.

K § 54

K odst. 1

Smlouvy o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti vyžaduje vždy písemnou formu a podle obvyklých náležitostí smlouvy, tedy zejména identifikaci smluvních stran a podobně, obsahuje také popis toho, jakým způsobem bude výkon soukromé bezpečnostní

činnosti zajištěn. Konkrétním způsobem zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti se rozumí zejména nástroje, kterými bude činnost zajišťována (technické prostředky, jejich druh, zaměstnanci provozovatele, počet, jejich znalosti, schopnosti, střídání směn atd.). Nebude však nutné ve smlouvě vyjmenovávat konkrétní zaměstnance provozovatele, kteří se na zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti budou podílet.

Pokud v průběhu zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti dojde ke zpracovávání osobních údajů, musí smlouva jednoznačně stanovit, která ze stran smlouvy je zpracovatelem osobních údajů a která je správcem osobních údajů. Při tom není vyloučeno, aby zpracovatelem osobních údajů byl provozovatel a správcem údajů pak objednatel.

K odst. 2

Rovněž je stanovena povinnost provozovateli vést po celou dobu jeho činnosti seznam uzavřených smluv, a to po pevně stanovenou dobu (10 let) po zániku závazků založených předmětnými smlouvami. Jedná se o opatření, jehož smyslem je jednak zajištění korektnosti vztahu smluvních stran (provozovatele a objednatele výkonu soukromé bezpečnostní činnosti), možnosti účinného vymáhání případných konkrétních pohledávek smluvních stran, jakož i nástroj orgánu dozoru při kontrole tohoto druhu podnikání.

Za účelem splnění závazků vyplývajících z uzavření smlouvy o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, jejich případné dodatečné vymahatelnosti, z důvodu možnosti kontroly plnění závazků provozovatele ve vztahu k objednateli (nejenom) v případě výkonu dozoru ministerstvem, je zapotřebí, aby tyto smlouvy byly k dispozici i po splnění jejich předmětu. Je to dáno i tím, že v případě těchto smluv neexistuje centrální registr (na rozdíl od veřejného sektoru).

K odst. 3

Náležitosti seznamu podle odstavce 2 stanoví ministerstvo vyhláškou.

K § 55

Smyslem ustanovení je zamezit od začátku, ale i v průběhu výkonu soukromé bezpečnostní činnosti souběžnému výkonu těchto činností, aby nedocházelo k poškozování zákazníka, odběratele služeb.

K odst. 1

Zákaz souběžného výkonu se přitom týká jednak skupiny licence služba soukromého detektiva a to tehdy, pokud by její výkon směřoval vůči osobě, se kterou má nebo v posledních 12 měsících měl provozovatel uzavřenu smlouvu o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti.

Obdobně nesmí provozovatel uzavřít smlouvu o zajištění výkonu soukromé bezpečnostní činnosti k žádné ze skupin licencí podle návrhu tohoto zákona s osobou, vůči které vykonává nebo v posledních 12 měsících vykonával soukromou bezpečnostní činnost služba soukromého detektiva na základě smlouvy o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti uzavřené s jinou osobou.

Smyslem tohoto ustanovení je zabránit provozovateli v poškození zájmů osoby, smluvní strany. Je reálný předpoklad, že v případě, kdy pro takovou osobu byla ve zmíněné lhůtě vykonávána soukromá bezpečnostní činnost služba soukromého detektiva, mohl se soukromý detektiv podrobně seznámit s jejími osobními a majetkovými poměry, které by následně (v rámci výkonu jiného druhu soukromé bezpečnostní činnosti) mohl zneužít v neprospěch svého klienta. Doba 12 měsíců je pak zárukou toho, že soukromým detektivem získané informace nejsou již aktuální a tedy nezneužitelné. S tím se pojí i odpadnutí překážky k uzavření smlouvy o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti obsažené v předmětném odstavci.

Jinými slovy vylučuje se konflikt výkonu konkrétní soukromé bezpečnostní činnosti ve vztahu k jedné osobě, kdy by provozovatel měl provádět soukromou bezpečnostní činnost v její případný prospěch a zároveň na základě jiné smlouvy o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti uzavřené s jinou osobou, v její případný neprospěch.

K odst. 2

Návrh zákona rovněž stanoví, za jakých podmínek a v jakém rozsahu se k takovým ujednáním smlouvy o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti uzavřené v rozporu s dikcí návrhu zákona nepřihlédne. Smluvní strany se nemohou domáhat plnění ujednání v textu smlouvy, jestliže jsou v rozporu s odstavcem 1.

K odst. 3

Pro případ, kdyby taková situace přesto nastala, například v průběhu uzavřené smlouvy zjistí, že by plněním smlouvy mohlo dojít k ohrožení zájmů osoby, pro kterou v zákonem stanovené lhůtě 12 měsíců zajišťoval výkon soukromé bezpečnostní činnosti, je zákonem upraven mechanismus jejího řešení tak, aby nedošlo k negativním dopadům na strany příslušného smluvního vztahu.

K § 56

K odst. 1

Ustanovení obsahuje úpravu mlčenlivosti, kterou má provozovatel, jeho zaměstnanec a každý další, kdo zajišťuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti o skutečnostech, které se dozvěděli v souvislosti s výkonem/zajištěním výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Identickou povinnost budou mít, samozřejmě i „vedlejší“ provozovatel, jehož prostřednictvím „hlavní“ provozovatel realizuje zakázku k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, a který je

tak vůči „hlavnímu“ provozovateli dodavatelem (subdodavatelem) výkonu soukromé bezpečnostní činnosti a zaměstnanci „vedlejšího“ provozovatele.

K odst. 2

Tato mlčenlivost trvá i po skončení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, resp. po skončení základního pracovněprávního vztahu a dalších právních vztahů, na jejichž základě je možno vykonávat soukromou bezpečnostní činnost.

K odst. 3

Samozřejmě povinnosti mlčenlivosti podle návrhu zákona se nemůže nikdo dovolávat při plnění povinností podle jiných právních předpisů ve prospěch orgánů veřejné moci (například orgánů činných v trestním řízení či správce daně). To samozřejmě neplatí, pokud v trestním řízení vyplyne zákaz výslechu (viz § 99 trestního řádu). Dalším subjektem, který může prolomit tuto mlčenlivost je objednatel a jiná osoba, pro kterou je soukromá bezpečnostní činnost vykonávána. To znamená, že poskytuje-li provozovatel na základě smlouvy s objednatelem osobní ochranu také třetí osobě (například manželka objednatele) nestačí ke zproštění mlčenlivosti osobního ochránce manželky pouze prohlášení jejího manžele, jakožto objednatele, ale bude vyžadován také souhlas, resp. zproštění mlčenlivosti také od ní.

K § 57

K odst. 1

Ustanovení obsahuje povinnost provozovatele vykonávajícího vybrané soukromé bezpečnostní činnosti být po celou dobu jejich výkonu pojištěn pro případ, kdyby vznikla škoda nebo nemajetková újma, a to u takové osoby, která je nejenom oprávněna uzavřít příslušnou smlouvu, ale zejména provést odpovědně likvidaci škody, zajistit odpovídající plnění a pokrýt další případné náklady s tím spojené.

Jedná se o naplnění jednoho z cílů navrhované právní úpravy, zejména v ohledu zkvalitnění poskytování tohoto specifického druhu služeb a právní jistoty všech zúčastněných smluvních stran.

Povinné pojištění se nebude vztahovat na převoz hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě nepřevyšující 5 mil. Kč nebo doprovod takového převozu, neboť takový druh pojištění je bezpředmětný. Podle sdělení České asociace pojišťoven neexistuje tuzemská pojišťovna, která by takový pojišťovací produkt nabízela. Všechny pojišťovny uplatňují v těchto případech výluky z pojištění.

K odst. 2

Z důvodu ochrany objednatele je nezbytné, aby pojištění bylo sjednáno odpovídajícím způsobem a na základě jasně stanovených pravidel.

Ustanovení o spoluúčasti vychází z faktu, že výše limitu pojistného plnění se nesjednává, ale odpovídá výši skutečné škody. Výše limitu pojistného plnění, a tedy i spoluúčasti, není totiž nikdy dopředu známa, jelikož se jedná o škodové pojištění, kde výše limitu pojistného plnění závisí na skutečné výši způsobené škody. Nelze tedy dopředu nijak určit výši částky k prokázání. Navíc v této věci neexistuje spolehlivý způsob prokázání. Má-li provozovatel v určitém okamžiku na svém běžném účtu dostatečně vysokou finanční částku, neznamená to, že je schopen tuto částku použít k uhrazení spoluúčasti, protože je nutné brát v potaz i jiné finanční závazky provozovatele. Naopak situace, kdy provozovatel na svém účtu dostatečné prostředky nemá, neznamená, že by nebyl schopen spoluúčast uhradit, např. z pozdějších příjmů, prostřednictvím bankovního úvěru apod. Situaci neřeší ani případný požadavek složení určité částky na vázaný bankovní účet, protože takový požadavek by mohl významně ohrozit cash flow provozovatelů a být tak pro řadu z nich likvidační.

K případnému záměru zavést povinnost poskytnout pojistné plnění v případě, kdy byla škoda způsobena úmyslně, předkladatel návrhu zákona uvádí, že jeho zavedení se jeví velmi problematickým a je standardně vyloučen jak v odpovědnostních, tak i v majetkových pojištěních. Základním principem pojištění je totiž prvek nahodilosti, který není v případě úmyslného jednání splněn. Nadto by taková konstrukce produktu vedla ze strany objednatele soukromé bezpečnostní služby k morálnímu hazardu, neboť klient nebude nijak motivován k výběru seriózních provozovatelů. Ze strany provozovatelů by pak vedla ke zhoršování kvality jejich činnosti, spekulativnímu jednání či dokonce pojistným podvodům a snížení zábran páchat trestnou činnost. Bude-li neseriózní soukromá bezpečnostní služba srozuměna se skutečností, že i v případě úmyslného poškození svého klienta neutrpí tento žádnou ztrátu, neboť bude odškodněn pojišťovnou, lze předpokládat značný nárůst podobných případů. Zároveň je zřejmé, že pro zahraniční zajišťovny by takové ustanovení nebylo v žádném případě akceptovatelné a pojišťovny tak neseženou pro danou činnost potřebné zajištění. To by mělo za následek, že pojišťovny z ekonomických důvodů a z důvodu povinnosti zachovávat obezřetnostní pravidla daná jim zákonem o pojišťovnictví nebudou schopny produkt nabízet.

Na druhou stranu je však nutné ponechat prostor smluvní volnosti a namísto povinnosti vložit do zákona možnost krýt úmyslně způsobenou újmu, a to zejména z důvodu provázání občanského zákoníku, upravujícího základní ustanovení k pojistné smlouvě s ustanovením upravujícím povinné pojištění. Je nutno zdůraznit, že se nejedná o povinnost, ale možnost, a z textu navrhovaného znění to jasně plyne. Rozhodnutí o pojištění úmyslného jednání pojištěného nebo jeho zaměstnance by mělo být ponecháno na dobrovolném rozhodnutí pojišťovny. Návrh zákona by měl ale umožnit toto riziko pojistit, neboť primárně platí § 2758 občanského zákoníku, podle něhož je obligatorním znakem pojištění nahodilost vzniku pojistné události, tj. nezávislost jejího vzniku na jednání pojistníka nebo pojištěného. Občanský zákoník v tomto směru obsahuje výjimku pro povinná pojištění v § 2779 odst. 2. Návrh zákona tedy umožňuje toto riziko pojistit.

K odst. 3

Vzhledem k tomu, že v době před vydáním rozhodnutí o udělení licence k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti nemůže být žadatel pojištěn, zákon stanoví, že příslušný doklad potvrzující výše uvedenou skutečnost musí být ve stanovené lhůtě doručen ministerstvu. To platí i pro případ změny pojistné smlouvy.

Pokud povinný subjekt nepředloží ministerstvu doklad o pojištění ve stanovené lhůtě, bude již vydaná licence odňata. Před vznikem pojištění je zakázáno zahájit výkon soukromé bezpečnostní činnosti z důvodu ochrany práv a oprávněných zájmů dotčených osob a vzniku případné škody, kterou by nikdo nebyl ochoten/schopen uhradit.

K odst. 4

Vzhledem k tomu, že pojištění provozovatele je jedním z předpokladů zahájení výkonu soukromé bezpečnostní činnosti a jeho bezproblémového průběhu, je třeba, aby ministerstvo mělo aktuální informace o pojistiteli a o trvání pojištění.

K odst. 5

Podle § 2781 občanského zákoníku, má pojistitel právo odstoupit od smlouvy nebo vypovědět povinné pojištění, jen pokud to jiný zákon připouští. Proto toto ustanovení návrhu zákona obsahuje důvody, za kterých může pojistitel pojistnou smlouvu vypovědět. Do účinnosti stávajícího občanského zákoníku pojistitel toto právo obecně u povinných pojištění měl a tato praxe se osvědčila. Na rozdíl od dřívější právní úpravy se však stanoví taxativně pouze úzký okruh těch nejvýznamnějších výpovědních důvodů.

Pojišťovně se tedy zakládá právo výpovědi v případě, že došlo k pojistné události a ke konci pojistného období. Pojistná událost sama o sobě samozřejmě neznamená, že pojišťovna bude mít zájem na výpovědi pojistné smlouvy. Avšak celkové zhoršení škodního průběhu, a tedy nárůst pojistného rizika, může pro pojišťovnu znamenat nemožnost takovou míru pojistného rizika nadále nést, případně potřebu ji promítnout do výše pojistného.

Aby mohla pojišťovna dodržet solventnostní a obezřetnostní požadavky, které jsou na ni kladeny evropskou i národní legislativou, musí mít možnost hodnotit riziko, a není-li schopna ho v daném případě nést, musí mít možnost smluvní vztah ukončit. S nárůstem pojistných limitů a stále vyššími nároky na odškodnění přichází čím dál častěji potřeba pojistitele aktivně reagovat na tento vývoj, což je mu aktuálně znemožněno.

Pojišťovna i pojistník mají rovněž zakotvenou možnost výpovědi v případě, kdy dojde k pozastavení, odnětí nebo zániku licence. V případě pozastavení licence je v § 27 odst. 4 návrhu zákona výslovně stanoveno, že po dobu pozastavení licence nesmí provozovatel vykonávat soukromou bezpečnostní činnost. Pokud však tuto činnost vykonává v rozporu se zákonem, neměla by jít případná újma k tíži pojišťovny, resp. pojišťovna by měla mít možnost zvážit, zda chce takové riziko krýt. V případě zániku licence umožňuje § 31 odst. 2 návrhu zákona vykonávat bezpečnostní činnost v nezbytném rozsahu i po zániku licence, a to tak, aby došlo bez zbytečného odkladu k ukončení závazků a vypořádání s objednatelem. Případná újma vzniklá z výkonu soukromé bezpečnostní činnosti provozovatele po zániku licence ve smyslu předchozí věty bude kryta po dobu běhu výpovědní lhůty pojištění. Již v současné době můžeme

najít obdobné zakotvení práva pojišťovny vypovědět pojistnou smlouvu ze specifických důvodů (příčemž výpovědní důvody jsou stanovovány s přihlédnutím ke specifickým dané činnosti) např. v zákoně č. 159/1999 Sb. o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu.

K § 58

K odst. 1

V odstavci prvním se stanoví základní předpoklady pro výkon soukromé bezpečnostní činnosti k ochraně kritické infrastruktury, mezi které se řadí dosavadní odborná praxe a splnění podmínek k výkonu citlivé činnosti podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů u vyjmenovaných osob (viz odst. 3).

Samotné ustanovení týkající se ochrany kritické infrastruktury si klade za cíl zajistit odpovídající ochranu jejích prvků a systémů, jejichž existence, případně bezproblémový provoz má, resp. může mít zásadní vliv na fungování naší společnosti.

K odst. 2

Tímto ustanovením je zajištěna informovanost ministerstva o tom, že provozovatel bude chránit kritickou infrastrukturu nebo se jinak podílet na jejím provozu (z pohledu návrhu zákona). Následně může ministerstvo ověřit u Národního bezpečnostního úřadu, zda tento subjekt splňuje podmínky k výkonu této soukromé bezpečnostní činnosti a pokud nikoliv, upozornit jej a Národní bezpečnostní úřad na tuto skutečnost.

To platí i pro opačnou situaci, tedy pro skončení ochrany kritické infrastruktury.

K odst. 3

Zde se stanoví, co se při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti k ochraně kritické infrastruktury považuje za citlivou činnost ve smyslu zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. Ochrana systémů a prvků kritické infrastruktury může být, s ohledem na jejich charakter a dopady na zajištění fungování společnosti v případě jejich vyřazení/nefunkčnosti, svěřena pouze těm subjektům, u nichž jsou členové jejich statutárních orgánů, vedoucí jejich odštěpných závodů, provozovatelé (podnikající fyzické osoby) a odpovědní zástupci bezpečnostně způsobilí. Je v zájmu všech, aby se v tomto segmentu služeb nepohybovaly „problémové“ osoby. V opačném případě by mohlo dojít k zásadnímu ohrožení základních funkcí státu.

K odst. 4

Možnost podat žádost o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby je

jednoznačně určena splněním délky „praxe“, neboť každá dříve podaná žádost je bezpředmětná.

K odst. 5 až 7

Stanoví se rovněž podmínky, za kterých ministerstvo ověří u Národního bezpečnostního úřadu oprávnění provozovatele k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti při ochraně kritické infrastruktury a další povinnosti k vzájemné výměně informací mezi ministerstvem a Národním bezpečnostním úřadem.

K Hlavě III - Bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě

K § 59

K odst. 1

Ustanovení obsahuje úpravu výkonu vybraných bezpečnostních činností pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě jakoukoliv fyzickou nebo právnickou osobou. Jak již bylo uvedeno v obecné části důvodové zprávy, v tomto případě se nejedná o podnikatelské aktivity, přičemž mj. nedochází k uzavření smlouvy o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti s jinou osobou (provozovatelem soukromé bezpečnostní činnosti), ale tyto vybrané činnosti jsou zajišťovány výhradně vlastními zaměstnanci.

Na rozdíl od výkonu bezpečnostní činnosti provozovatelem s licenci nebude proces registrace osoby pro výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu ze strany ministerstva zpoplatněn. Registrace osob u ministerstva nebude nijak administrativně náročná. Z tohoto důvodu by nebylo přiměřené zatěžovat podnikatelské prostředí dalším správním poplatkem.

Výkonem bezpečnostní činnosti **pro vlastní potřebu** se rozumí výkon vybraných bezpečnostních činností:

- ochrana osoby a majetku,
- ochrana osob a majetku ve zvláštních případech nebo
- převoz věcí mimořádné hodnoty

vykonávaných pro registrovanou osobu výhradně vlastními zaměstnanci na místě veřejnosti přístupném.

Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě je založena na těchto čtyřech principech:

a) jde o bezpečnostní činnosti na nekomerční bázi, tedy pouze ve prospěch registrované osoby prostřednictvím jejích zaměstnanců. Registrovaná osoba nesmí bezpečnostní činnost

nabízet jiným osobám, a to ani zdarma. Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu, jak už ze samotného názvu plyne, slouží především k ochraně vlastního majetku a osob a dále majetku svěřeného.

b) jde o bezpečnostní činnost ve prospěch jakékoliv fyzické nebo právnické osoby prostřednictvím vlastního zaměstnance, to znamená, že bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu může vykonávat každý, bez ohledu na právní formu.

c) jde o bezpečnostní činnost vykonávanou výhradně na veřejnosti přístupném místě, srov. § 1 odst. 4 písm. c) návrhu zákona: „Pro účely tohoto zákona se rozumí **veřejnosti přístupným místem** takové místo, kam může jakákoliv osoba bez omezení nebo po zaplacení vstupného vstupovat, aniž by byla zjišťována její totožnost s výjimkou míst, kde je totožnost ověřována podle zákona upravujícího hazardní hry.“

- **Veřejnosti přístupné místo:** místem veřejnosti přístupným je každé místo, kam má přístup široký okruh lidí individuálně neurčených a kde se také zpravidla více lidí zdržuje. Takové místo však nemusí být oproti **veřejnému prostranství** přístupné bez omezení komukoli a kdykoli, typicky půjde o obchodní centra, místa konání sportovních, kulturních a jiných společenských akcí, zdravotnické středisko atd. a v určitou dobu (v sezoně, během otvírací doby, v době provozu apod.).

- **Naopak tovární haly a prostory např. administrativních budov, škol a školek,** kde je vstup možný pouze přes recepci, respektive vrátnici, **nejsou** pro účely tohoto zákona **veřejnosti přístupnými místy**. Pro potřeby tohoto zákona je limitem veřejnosti přístupného místa to, že jakákoliv osoba do tohoto místa může libovolně vstoupit, zdržovat se zde což je u uzavřených areálů kategoricky vyloučené, neboť do výrobní haly mohou vstupovat pouze zaměstnanci. Vrátnice uzavřeného objektu je pro účely tohoto zákona součástí uzavřeného objektu. Budou-li tato místa střežená vlastními zaměstnanci, **nejedná se o bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu** a tato činnost **nebude podléhat registraci**. Odlišná situace přichází v úvahu u ostrahy volně přístupného parkoviště pro zaměstnance a zákazníky výše uvedených objektů, které bude mimo obvod uzavřeného areálu. Tato ostraha bude podléhat registraci a členové takové ostrahy budou muset plnit stejné podmínky bezúhonnosti, odbornosti, fyzické zdatnosti a zdravotní způsobilosti tak jako zaměstnanci provozovatele.

Výše uvedené však neznamená, že by tímto způsobem došlo k vyloučení trestnosti některých trestných činů spáchaných veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, neboť i zaměstnanec se v uzavřeném areálu před svými nejméně třemi spoluzaměstnanci může dopustit například trestného činu výtržnictví.

K pojmu *místo veřejnosti přístupné* jakožto okolnosti relevantní pro trestnost činu podává ve svém Usnesení Nejvyšší soud ze dne 25. 1. 2017, sp. zn. 3 Tdo 75/2017: „*Místem veřejnosti přístupným je každé místo, kam má přístup široký okruh individuálně neurčených osob a kde se jich také zpravidla více zdržuje. Důležité je, že výtržnický čin musí být na takovém místě postřehnutelný (zaregistrovatelný) více lidmi. Není přitom nezbytné, aby se nějající lidé v bezprostřední blízkosti činu v rozhodné době zrovna nacházeli. „Přístupností“ je zde nutno rozumět možnost vidět a slyšet projev pachatele.*“

V Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, sp. zn. 8 Tdo 657/2011 se mimo jiné uvádí: „*Trestný čin týrání zvířat byl spáchán na místě veřejnosti přístupném ve smyslu § 302 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku i tehdy, jestliže se ho pachatel dopustil sice v soukromém prostoru, do něhož není volný přístup, pokud ovšem veřejnost mohla negativně*

vnímat projevy týrání z jiného veřejně přístupného místa, např. ze sousedícího pozemku, který nebyl dostatečně oddělen ani oplocením, a nebyla vytvořena ani žádná jiná bariéra zabraňující vizuálnímu pozorování i zvukovému vnímání projevů týrání.“.

- Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu je omezena pouze na výše uvedená veřejnosti přístupná místa z důvodu promítnutí obecné zásady proporcionality omezení svobody podnikání v zájmu vnitřní bezpečnosti v nezbytně nutném rozsahu.

Návrh zákona neupravuje vnitřní vyšetřování, protože nemá ambice zasahovat do svobody podnikání v takovém rozsahu a upravovat čistě interní vnitropodnikové záležitosti, které náleží managementu. Právě z tohoto důvodu je také ponecháno na úvaze bezpečnostního managementu, jakým způsobem upraví ostrahu a ochranu uzavřeného areálu, kam nemá běžná veřejnost obvykle přístup.

Návrh zákona rovněž neupravuje tzv. vnitropodnikové vyšetřování a odhalování interní kriminality především proto, že každý subjekt, u kterého přichází bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu v úvahu, se zabývá jinou činností (výroba různých druhů zboží, poskytování různých druhů služeb), kterým je potřeba tyto interní procesy přizpůsobit a dle zjištění předkladatele nejsou v této oblasti identifikované potíže. Velká většina společností v současné době využívá compliance programy, které jsou s výše uvedenými procesy odhalování interní kriminality provázány a funkční.

Návrh zákona je zaměřen na veřejnosti přístupná místa také kvůli množství excesů, které se v současnosti dějí. Předkladatel mapuje excesy soukromých bezpečnostních služeb, stejně tak mapuje i excesy bezpečnostních pracovníků v rámci bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu. V příloze č. 4 k důvodové zprávě je uveden přehled vybraných excesů výše uvedených subjektů za rok 2019, ze kterého jasně vyplývá, že problematické situace se vyskytují u obou subjektů zajišťujících výkon bezpečnostní činnosti. U bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu a na místech veřejnosti přístupných jsou evidovány zejména případy násilné trestné činnosti ze strany bezpečnostních pracovníků vůči osobám, proti kterým zakročují. Ve většině případů tyto zákroky končily těžkým zraněním a v jednom případě dokonce smrtí poškozeného. Cílem tohoto zákona je takovým excesům předcházet.

d) tuto bezpečnostní činnost lze vykonávat za splnění dalších podmínek stanovených návrhem zákona. Těmi jsou:

- registrace u ministerstva,
- musí jít o zaměstnance, který bude jednak vykonávat bezpečnostní činnost na veřejně přístupném místě a jednak bude ochrana (ev. ostraha) majetku druhem sjednané práce v pracovní smlouvě,
- registrovaná osoba vydá zaměstnanci průkaz,
- zaměstnanci registrované osoby musí mít průkaz na místech veřejnosti přístupných vždy u sebe,
- zaměstnanci registrované osoby musí splňovat požadavky věku, svéprávnosti a bezúhonnosti,
- zaměstnanci registrované osoby musí splňovat podmínky zdravotní způsobilosti a fyzické zdatnosti, jsou-li vyžadovány,
- zaměstnanci registrované osoby musí splňovat podmínky odborné způsobilosti, jsou-li vyžadovány – zde půjde zejména o osoby, které budou vykonávat bezpečnostní činnost

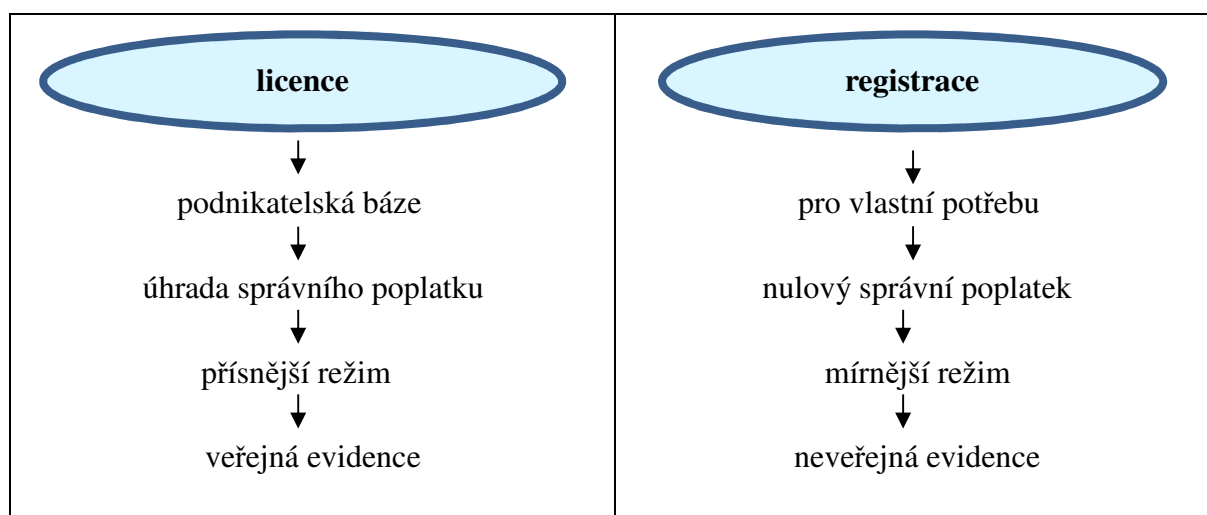
na místě veřejnosti přístupném, kde by mohlo z jejich strany dojít k zásahu do práv třetích osob,

- zaměstnanci registrované osoby musí plnit další povinnosti vyplývající z bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu obdobně jako je to u zajišťování výkonu bezpečnostní činnosti provozovatelem, jde hlavně podmínky pro použití psa, podmínky použití stejnokroje a průkazu,
- zaměstnanci registrované osoby pak musí plnit povinnosti vyplývající z obecně platných právních předpisů, zejména povinnost poskytnout první pomoc, povinnost přivolat lékařskou pomoc, oznamovat požáry atp.

Zaměstnancem se rozumí osoba v pracovním poměru k zaměstnavateli.

Aby se tedy jednalo o výkon vybrané bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu, musí být splněny další zákonné podmínky obsažené zejména v § 59 a násl. návrhu zákona.

Porovnání licence a registrace

Graf - Porovnání licence a registrace.

Od nabytí účinnosti tohoto návrhu zákona bude výkon všech šesti druhů soukromé bezpečnostní činnosti na podnikatelské bázi možné pouze v režimu tohoto zákona. To znamená, že každý, kdo bude chtít poskytnout (využít) předmětnou službu za úplatu, se obrátí na příslušného provozovatele a uzavře s ním odpovídající písemnou smlouvu. Vedle toho budou existovat fyzické a právnické osoby, které si budou zajišťovat vlastními silami a prostředky výše popsané vybrané bezpečnostní činnosti podle tohoto zákona, a to pouze pro vlastní potřebu. Zásadní pro posouzení, zda se skutečně jedná o zajišťování bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu, je naplnění podmínek obsažených v § 59 návrhu zákona. Podstatné však je, že jak pro zaměstnance provozovatele soukromé bezpečnostní činnosti, tak pro zaměstnance registrované osoby vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech, budou nastavena stejná kritéria a oba typy zaměstnanců budou využívat pro svoji bezpečnostní činnost stejné podmínky, vycházející z předloženého návrhu zákona.

Dále je třeba zmínit, že zařazením tohoto ustanovení do návrhu zákona se nevylučuje možnost, aby každý mohl i nadále chránit sebe a svůj majetek za využití jiných právních institutů, resp. v souladu s jinými normami právního řádu České republiky (krajní nouze, nutná obrana, svépomoc).

Jinými slovy, vlastní ochrany osoby a majetku, která nehodlá využívat komerční služby jiných subjektů nebo své vlastní zaměstnance se návrh zákona nedotýká.

Osoba, která je vlastníkem, nájemcem nebo provozovatelem systému nebo prvku kritické infrastruktury bude oprávněna provádět její ochranu v rozsahu ustanovení § 60. Toto její oprávnění nebude podmíněno získáním příslušných dokladů od NBÚ podle § 58, ale bude vyplývat již z té skutečnosti, že taková osoba již je vlastníkem, nájemcem nebo provozovatelem systému nebo prvku kritické infrastruktury (viz § 80 a § 86 zákona č. 412/2005 Sb.).

K odst. 2 až 4

Aby se jednalo o výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu, musí dojít k registraci osoby provedené ministerstvem za podmínek stanovených v návrhu zákona.

Navržené ustanovení toho odstavce představuje další legislativní zpřesnění institutu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu s tím, že registrace osoby vykonávající tuto bezpečnostní činnosti je nezbytná jen v případě, že vymezené bezpečnostní činnosti jsou vykonávány za zákonem stanovených podmínek. K tomu blíže důvodová zpráva k § 59 odst. 1.

Zde je nutno důrazně připomenout, že všechny ostatní činnosti, které mohou být obdobou výkonu určité bezpečnostní činnosti podléhající registraci, avšak nesplňují podmínky stanovené návrhem zákona v tomto ustanovení, nejsou považovány za výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu, a tedy nepodléhají režimu tohoto zákona, resp. registraci ministerstva.

Jedná se zejména o případy, kdy osoba sama chrání sebe a svůj majetek, a to včetně situací, kdy se tak děje za pomoci svých příbuzných a známých, kteří nejsou jejími zaměstnanci, výkon bezpečnostních činností, resp. obdobných činností osobami, které nejsou zaměstnanci chráněné osoby.

Byť platí obecná povinnost zaměstnance plynoucí z ustanovení § 249 zákoníku práce předcházet škodám na zdraví a majetku a povinnost zakročit hrozí-li nebezpečí těmto hodnotám, nejedná se o bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě podléhající registraci. O bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě jde tehdy, je-li tato činnost prováděna zaměstnancem v pracovněprávním vztahu a u něhož je bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě druhem práce sjednaným v pracovní smlouvě.

Povinnosti vyplývající z návrhu zákona pro registrované osoby k bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu se tedy nevztahují na prodáváčky, skladníky a jiný podobný personál zaměstnavatele. Pokud při předcházení škodám činí tyto zaměstnanci opatření k ochraně majetku zaměstnavatele podle zákoníku práce – nejedná se o bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu.

Navrhovaná právní úprava soukromé bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu se nevztahuje na činnost zajišťovanou bezpečnostními sbory podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, zajišťovanou na území České republiky ozbrojenými silami podle zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů.

K odst. 5

Ustanovení upravuje možnost jedné z osob podrobené jednotnému řízení podle zákona o obchodních korporacích např. v rámci koncernu provést registraci k bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech a zajišťovat výkon této bezpečnostní činnosti i pro ostatní osoby působící v rámci koncernu. Toto ustanovení je promítnutím minimalizace zásahů státu do svobody podnikání. Předkladatel považuje za nepřiměřené, aby v rámci bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu zatěžoval osoby vzájemně majetkově propojené, takovým způsobem, aby požadoval po každé osobě podrobené jednotnému řízení, aby se registrovala.

K § 60

Obecně

V případě výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na místech veřejnosti přístupných, kde dochází ke styku s veřejností a může být výkonem bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na těchto místech zasahováno do práv třetích osob, budou osoby, které budou vykonávat bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na místech výše uvedených, muset splňovat stejné podmínky, jako tomu bude u zaměstnanců provozovatele vykonávajícího soukromou bezpečnostní činnost podle licence A (ochrana osoby a majetku) nebo, jako je tomu u licence B (ochrana majetku ve zvláštních případech) - k tomu srovnej § 64 odst. 4.

Z výše uvedeného vyplývá, že bude-li osoba vykonávat bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu *ochrana osoby a majetku* nebo *ochrana osob a majetku ve zvláštních případech* na místě veřejnosti přístupném, pak bude muset zaměstnanec registrované osoby splňovat odpovídající podmínky zdravotní způsobilosti, fyzické zdatnosti a odborné způsobilosti.

Je ponecháno na svobodné vůli registrované osoby, zda bude stejné požadavky zdravotní způsobilosti, fyzické zdatnosti a odborné způsobilosti klást na zaměstnance vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu i mimo místa veřejnosti přístupná. **Návrh zákona** takovou povinnost registrované osobě neukládá a **požadavky na osoby zajišťující bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu mimo místa veřejnosti přístupná neupravuje**. Typicky půjde o ochranu osob a majetku uvnitř výrobního závodu apod. **Registrovaná osoba**

tímto však není zproštěna povinností vyplývajících z obecně platných pracovněprávních a dalších předpisů.

Z důvodu transparentnosti navrhované nové právní úpravy, její srozumitelnosti a s cílem předejít případným nedorozuměním v rámci budoucí aplikační praxe, je nutno specificky vymezit obsahové náplně jednotlivých **druhů bezpečnostních činností** vykonávaných pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, které se díky svému charakteru zákonitě musí lišit od obsahové náplně jednotlivých **druhů soukromé bezpečnostní činnosti vykonávané komerčně**.

Nekomerční charakter výkonu některých bezpečnostních činností pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě se tedy promítá do určitého zúžení jejich obsahu, které ovšem, na druhé straně pokrývá kompletně celé spektrum činností, které je z hlediska bezpečnostních zájmů státu a dotčených fyzických a právnických osob fakticky možné vykonávat v tomto režimu.

K odst. 1, 2

Ustanovení upravuje výčet činností, které lze vykonávat v rámci ochrany osoby (a potažmo také) majetku pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech. Jde zásadně o výčet těchto činností:

- a) ochrana osoby, je-li prováděna se zbraní podle zákona o zbraních,
- b) fyzická ostraha vlastního nebo užívaného majetku, nebo

Je-li ochrana osoby (a potažmo také) majetku pro vlastní potřebu formou ozbrojené ostrahy prováděna se zbraní, musí být registrovaná osoba držitelem zbrojní licence podle zákona o zbraních a chránící osoba nebo osoba vykonávající fyzickou ostrahu se zbraní držitelem příslušného oprávnění „skupiny „D“ pro výkon povolání nebo zaměstnání. Tato podmínka (zbrojní licence a osoba zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti jakožto držitel zbrojního průkazu skupiny „D“ pro výkon povolání) platí i pro držitele licence, kteří budou při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti používat zbraň.

K odst. 3

Ochrana osob a majetku ve zvláštních případech jsou činnosti uvedené v odstavci 1, avšak na místech veřejnosti přístupných, kde se nachází více osob a lze předpokládat zvýšené nebezpečí ohrožení života, zdraví osob nebo majetku. Typicky půjde o obchodní centra, sportoviště, stadiony. Osoby podílející se na zajištění výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu *ochrana osob a majetku ve zvláštních případech* na veřejnosti přístupném místě musí splňovat podmínky fyzické zdatnosti, zdravotní způsobilosti.

Předkladatel návrhu zákona se brání tzv. kategorizaci objektů, (nyní moderních „měkkých cílů“). Pro rozlišení, zda se bude jednat pouze o fyzickou ostrahu veřejně přístupného objektu podle § 60 odst. 1, 2 nebo ochranu osob a majetku podle § 60 odst. 3, bude rozhodující,

zda se ve smyslu § 60 odst. 3 bude v objektu nebo na místě nacházet více osob a lze-li předpokládat zvýšené nebezpečí ohrožení života nebo zdraví osob nebo majetku.

To znamená, že bude-li mít zaměstnanec za úkol zejména sledovat pohyb po prodejně a reagovat na detekci čidel a ráků v menší prodejně typu supermarket (Albert, Penny market, Lidl apod.) bude v režimu podle § 60 odst. 2 a bude muset splňovat podmínky jako zaměstnanec soukromé bezpečnostní služby pro licenci „A“ a nebude vyžadována fyzická zdatnost.

Naopak bude-li provádět službu v hypermarketu nebo ve velkém obchodním centru, které je charakterizováno pasážemi a větším množstvím menších prodejen (OC Palladium, OC Chodov atd.) a bude instruován jak k ochraně majetku (zaměstnavatele), tak i k ochraně osob při mimořádné události (požár atd.) v místě, kde se nachází více osob a lze předpokládat zvýšené nebezpečí ohrožení života půjde o činnost podle § 60 odst. 3 a v takovém případě budou vyžadovány poněkud přísnější zdravotní podmínky (jako v případě licence „B“) a bude vyžadována fyzická zdatnost. Typicky půjde nejen o zmíněné hypermarkety a velká obchodní centra, nýbrž i o plný stadion při sportovním utkání, koncerty a další sportovní a kulturní akce, avšak pouze za předpokladu, že nebudou zajišťovány licencovanou soukromou bezpečnostní službou, ale vlastními prostředky zaměstnavatele.

K odst. 4

Věcí mimořádné hodnoty se rozumí taková věc, jejíž hodnota vyjádřená penězi, dosahuje nejméně částky 5 000 000,- Kč. Ustanovení obsahuje výčet činností zaměstnanců registrované osoby při výkonu bezpečnostní činnosti *převoz věcí mimořádné hodnoty* pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě. Zaměstnanci registrované osoby podle věty předchozí budou muset splňovat odpovídající podmínky zdravotní způsobilosti, fyzické zdatnosti a odborné způsobilosti jako v případě provozovatele soukromé bezpečnostní činnosti podle licence D (Převoz věcí mimořádné hodnoty).

K pojmu cenný předmět srov. tato důvodová zpráva k § 2 a § 8 návrhu zákona.

K § 61

Toto ustanovení upravuje samotný procesní akt registrace. Jsou definovány osoby, které jsou oprávněny podat žádost o registraci, den, odkdy je možno výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu zahájit, stanoveny lhůty pro ministerstvo i důvody, pro které ministerstvo žádost o registraci výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě zamítne formou správního rozhodnutí. A to pouze ze dvou důvodů, jestliže nejde o bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, nebo vlastní nebo užívaný majetek, objekt nebo místo žadatele o registraci.

Pokud není žádost zamítnuta způsobem podle správního řádu, rozhodnutí o registraci se nevydává, registrovaná osoba se zapíše do příslušné evidence a vydá se jí potvrzení o registraci. Od zápisu do evidence lze bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejně přístupném místě vykonávat.

K § 62

Ustanovení obsahuje povinné náležitosti žádosti fyzických a právnických osob o registraci nad rámec obecných náležitostí žádosti/podání podle § 37 odst. 2 správního řádu. Součástí této žádosti musí být mimo jiné i přesné vymezení druhu bezpečnostní činnosti, která bude registrována ministerstvem, počet chráněných osob a seznam střežených objektů nebo míst, kde bude vykonávána bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě a zároveň údaj, zda se u daného objektu nebo místa jedná o kritickou infrastrukturu.

Žadatel o registraci uvede druh bezpečnostní činnosti. Podle § 60 přichází do úvahy pouze 4 možnosti, přičemž žadatel uvede pouze jednu nebo všechny podle toho, kterou bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech chce vykonávat:

1. Ochrana osoby – chránit osobu se zbraní [§ 60 odst. 1].
2. Ostraha majetku – střežit majetek (vlastní nebo žadatelem užívaný) – [§ 60 odst. 2].
3. Ochrana osob nebo majetku ve zvláštních případech (obchodní centra, stadiony, koncerty) [§ 60 odst. 3].
4. Převoz věcí mimořádné hodnoty [§ 60 odst. 4].

K § 63

Ustanovení obsahuje postup ministerstva při změně registrace na základě žádosti osoby, která vykonává bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, případ jejího zániku a zrušení registrace, které jsou, do určité míry, obdobou důvodů pro zánik nebo odnětí licence.

K § 64

Důvody pro zařazení tohoto ustanovení do návrhu zákona jsou obdobné těm, které jsou uvedeny v § 53 návrhu zákona.

K odst. 1, 2 a 3

Stanoví se povinnost fyzické nebo právnické osoby vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu vydat svému zaměstnanci průkaz. Přitom zaměstnanec je povinen v pracovní době (při plnění úkolů) na veřejnosti přístupných místech mít průkaz u sebe a na požádání jej předložit orgánu dohledu nebo dozoru nebo osobě, vůči které směřuje výkon bezpečnostní činnosti.

Jedná se o praktickou realizaci zásady ochrany práv a oprávněných zájmů a právní jistoty všech osob, které jsou účastníky společenských vztahů vzniklých v režimu navrhované nové právní úpravy. Je zejména namístě, aby každý, do jehož základních práv a svobod může být v souvislosti s výkonem bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě zasahováno, je skutečně tím, za koho se vydává, a že tedy jeho postup je legitimní. Na

druhou stranu, pokud „zásah“ zaměstnance je neoprávněný nebo neadekvátní, umožňuje identifikace odpovědného zaměstnance jednodušší postup při následném zhojení (např. náhrada škody) na straně poškozeného.

Rovněž pro orgány dohledu a dozoru je důležité, aby při výkonu svých oprávnění bylo známo, která konkrétní osoba (zaměstnanec fyzické nebo právnické osoby) např. neplní své povinnosti odpovídajícím způsobem.

K odst. 4

Vzhledem k tomu, že i v tomto případě se jedná o výkon bezpečnostní činnosti (vybraných bezpečnostních činností) pro zaměstnavatele ve zčásti obdobném rozsahu jako je tomu u výkonu soukromé bezpečnostní činnosti na komerční bázi, musí zaměstnanec vykonávající tyto bezpečnostní činnosti splňovat stejné kvalifikační předpoklady, plnit obdobná opatření a stejné povinnosti jako je tomu u osob, které vykonávají soukromou bezpečnostní činnosti ve smyslu předchozích hlav návrhu zákona. Blíže k tomu obecný výklad k ustanovení § 60.

Zaměstnanci registrované osoby vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě převoz věcí mimořádné hodnoty, ochrana osob a majetku na místech veřejnosti přístupných a ochrana osob a majetku ve zvláštních případech musí splňovat stejné podmínky jako zaměstnanci provozovatele zajišťující výkon soukromé bezpečnostní činnosti podle § 35, § 36 (Bezúhonnost), § 40 (Zdravotní způsobilost), § 41 (Fyzická zdatnost) a § 43 (Odborná způsobilost) a plnit stejné povinnosti podle § 46, § 47 a § 53 (Stejnokroj a průkaz).

Výše uvedené povinnosti plynou z ustanovení § 64 odst. 4, které odkazuje na ustanovení hlavy druhé, dílu pátého až sedmého respektive na § 43 návrhu zákona slovem obdobně, tedy ustanovení, na která je odkazováno se na bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě vztahují v plném rozsahu, včetně podmínek pro použití psa.

Z důvodu srozumitelnosti návrhu zákona jsou vyjmenována ustanovení, společná pro obě kategorie zaměstnanců.

K § 65

Ustanovení upravuje oznamovací povinnost fyzické nebo právnické osoby, která si sama vykonává bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, v případech, kdy dojde ke změně skutečností uvedených v žádosti o registraci.

Jedná se opět o obdobu § 25 návrhu zákona. Ministerstvo, které bude vykonávat státní správu v oblasti bezpečnostních činností, musí mít k dispozici aktuální údaje o provozovatelích, i o osobách, které vykonávají bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě a o jejich aktivitách podléhajících režimu návrhu zákona.

Změny údajů i skutečností se pak musí bezodkladně promítnout do příslušných evidencí vedených ministerstvem.

Zde je na místě zmínit, že ne všechny změny je povinna registrovaná osoba hlásit. Jednak opět se bude jednat o změny dohledatelné ve veřejných rejstřících, a pak hlavně půjde o změnu počtu osob chráněných podle § 62 odst. 1 písm. b), tedy se zbraní. Ministerstvo nebude požadovat hlášení, dojde-li ke zvýšení nebo snížení osob. Podstatné je, že bude stále zachováván tzv. nekomerční režim a ochrana je poskytována výhradně fyzickým osobám, spojeným s registrovanou osobou. Jinými slovy není rozhodné, zda se bude osobní ochrana nejprve poskytovat 5 členům představenstva a následně dojde ke zvýšení na 10 členů představenstva.

K Hlavě IV - Dohled, dozor a přestupky

K § 66

Orgánem dohledu nad zajištěním výkonu soukromé bezpečnostní činnosti zaměstnancem provozovatele, osobou uvedenou v § 17 odst. 3 nebo činností zaměstnance registrované osoby při výkonu činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě bude Policie České republiky. Cílem ustanovení je zajistit dodržování povinností stanovených tímto zákonem. Svěření dohledu Policii České republiky je dáno rozsahem oprávnění a povinností příslušníka Policie České republiky a charakterem činnosti tohoto ozbrojeného bezpečnostního sboru.

K odst. 1

K tomu, aby dohled byl skutečně účinný, musí být orgán dohledu vybaven odpovídajícími pravomocemi. Tyto pravomoci jsou koncipovány tak, aby v praxi nemohlo dojít k tomu, že pod záminkou provedení dohledu by Policie České republiky mohla vstupovat do míst, která by pro ni jinak byla nepřístupná. Proto dohledová činnost Policie České republiky je vázána pouze na místa, která jsou veřejnosti přístupná.

Vstup do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek však tímto ustanovením není dotčen a nadále platí Ústavou zaručená nedotknutelnost objektů určených k bydlení, jakož i dalších nemovitostí. Do těchto míst je vstup Policii České republiky umožněn výhradně na podkladě příkazu k domovní prohlídce vydaným příslušným soudcem.

K odst. 2

Na dohledovou činnost Policie České republiky nebude aplikován kontrolní řád (viz § 117a zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, – „Na kontrolní činnost prováděnou policií se kontrolní řád nevztahuje, nestanoví-li jiný právní předpis jinak.“). V souvislosti s realizací dohledu nad výkonem soukromé bezpečnostní činnosti a jeho zajištěním na místě veřejnosti přístupném má Policie ČR oprávnění udílet na místě ústní pokyny odpovědné osobě na místě přítomné, v jejíž působnosti je odstranění zjištěných nedostatků, a zjišťovat nedostatky v činnosti osoby zajišťující výkon soukromé

bezpečnostní činnosti nebo osoby vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě a tyto zjištěné nedostatky oznamovat orgánu dozoru.

Stejně tomu bude v případě vyloučení správního řádu, neboť z § 1 odst. 1 správního řádu lze dovodit, že ukládání faktických pokynů, zásahů nebo donucení není postupem správního orgánu při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy. Tento právní názor je dlouhodobě podpořen právní teorií a odbornou literaturou.

K odst. 3

Orgánu dohledu jsou povinni poskytnout součinnost

- provozovatel, jeho zaměstnanec, odpovědný zástupce, člen statutárního orgánu provozovatele, společník provozovatele na základě smlouvy s obchodní společností, a jde-li o družstvo, člen družstva, který je v pracovním poměru k tomuto družstvu,
- osoba vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě a zaměstnanec registrované osoby.

K § 67

Pro informaci lze dále uvést, že ustanovení § 67 (Dozor nad výkonem bezpečnostní činnosti) návrhu zákona upravuje postup ministerstva i v případě, že orgán dohledu (Policie České republiky) nebo dozoru (zaměstnanec ministerstva) zjistí při výkonu své činnosti podle tohoto zákona nedostatky na straně dotčených osob.

V takovém případě je ministerstvo oprávněno ukládat rozhodnutím závazné pokyny směřující k odstranění zjištěných nedostatků.

Cílem ustanovení je zajistit dodržování povinností stanovených tímto zákonem. Vstup do obydlí však tímto ustanovením není dotčen a nadále platí Ústavou zaručená nedotknutelnost objektů určených k bydlení.

K odst. 1

Ustanovení upravuje dozor, který ministerstvo vykonává vůči provozovatelům, jejich zaměstnancům, odpovědným osobám provozovatele, případně dalším osobám, které vykonávají nebo se podílejí na výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Dozor se vztahuje i na bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě

Dozor nad plněním povinností stanovených návrhem zákona bude provádět ministerstvo podle zvláštního zákona, kterým je zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

K odst. 2 a 3

Odstavec 2 tohoto ustanovení návrhu zákona se zabývá předmětem dozoru a praktickým nástrojem k odstranění zjištěných nedostatků, tzn. stanoví oprávnění provádět kontrolní činnost

zaměřenou na plnění povinností vymezených tímto zákonem a udílením pokynů osobě, která disponuje odpovídajícími nástroji k odstranění nedostatků zjištěných na místě. V návaznosti je v odstavci 3 stanoven i mechanismus postupu subjektu, který je předmětem dozoru, v případě, že nesouhlasí s uloženými pokyny.

K odst. 4

Odstavec 4 dále upravuje následný administrativní postup ministerstva v případě, že orgán dohledu (příslušník Policie České republiky) nebo orgán dozoru (zaměstnanec ministerstva) zjistí při výkonu své činnosti nedostatky na straně dotčených osob podle tohoto zákona (při výkonu bezpečnostní činnosti).

K odst. 5

Odstavec 5 dává ministerstvu oprávnění kontrolovat osoby, které ověřují fyzickou zdatnost osob k zajištění výkonu soukromé činnosti.

Shrnutí k dohledu a dozoru z pohledu vstupu orgánů státu do konkrétních míst

A) Dozor vykonávaný zaměstnanci ministerstva vnitra podle návrhu zákona.

V rámci výkonu dozoru budou zaměstnanci Ministerstva vnitra vstupovat do míst, kde je vykonávána soukromá bezpečnostní činnost (sídlo provozovatele, střezené místo, pokud je sídlem provozovatele).

B) Dohled vykonávaný Policií ČR podle návrhu zákona

V případě dohledu nad výkonem bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě bude Policie ČR vstupovat do střezných míst s omezeními stanovenými návrhem zákona (v opačném případě by tento druh dohledu postrádal smysl).

C) Vstupy Policie ČR do sídel provozovatelů a střezných míst v dalších případech (tj. mimo režim návrhu zákona)

Policista je oprávněn vstoupit do sídla provozovatele zejména z těchto důvodů:

- ochrany života nebo zdraví osob anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti (příklad - v sídle provozovatele je páčán trestný čin proti životu, zdraví),
- nachází se zde zemřelý,
- pronásledovaný pachatel trestného činu se zde ukryje,
- je zde týrané zvíře,

- provedení (domovní) prohlídky nebo prohlídky jiných prostor – zásadně v souladu s trestním řádem,
- zadržení osoby, na kterou byl vydán příkaz k zadržení, zatčení,
- předvedení osoby pro účely trestního řízení,
- provedení důkazů v trestním řízení.

Další kontrolní mechanismy

Vedle výkonu dozoru a dohledu je třeba mezi kontrolní mechanismy sloužící k bezproblémovému zajišťování výkonu soukromé bezpečnostní činnosti započítat i roli vedoucích zaměstnanců, protože pracovněprávní vztahy, a tedy i postavení všech zaměstnanců se řídí především příslušnými ustanoveními zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů a předpisy souvisejícími (dále jen „zákoník práce“).

Nicméně z pohledu Ministerstva vnitra je primárním vedoucím zaměstnancem ve smyslu zákoníku práce, provozovatel, případně další osoby stojící na jeho straně, který/kteří disponují oprávněními ve smyslu § 11 zákoníku práce, tj. jedná se o zaměstnance, kteří jsou na jednotlivých stupních řízení zaměstnavatele oprávněni stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny.

K § 68 až 70

Sankční ustanovení dopadají rovněž na oba typy bezpečnostní činnosti.

Ustanovení obsahuje úpravu přestupků fyzických osob, zaměstnanců provozovatele, odpovědných osob provozovatele, poskytovatelů zdravotních služeb, jejichž povinnosti jsou založeny návrhem zákona, podnikajících fyzických osob, obchodních korporací a jiných právnických osob, provozovatelů, a to jak „českých“, tak i zahraničních.

Sankcemi (výší správního trestu pokuty) je diferencována závažnost protiprávního jednání, přičemž některá drobná protiprávní jednání, u nichž je zanedbatelná společenská nebezpečnost, nejsou za přestupky považovány. Výše konkrétních pokut byla stanovena odvozeně od pravidel zakotvených zejména v § 37 a § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Vedle správního trestu (pokuty) za protiprávní jednání je v některých závažných případech možno uložit i zákaz činnosti za účelem vyloučení takové osoby z působení v oblasti výkonu bezpečnostních činností na dobu určitou.

Předmětná ustanovení jsou v souladu s novou koncepcí správního trestání zavedenou zákonem o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a předpisy souvisejícími.

Přestupky projednává ministerstvo.

K Hlavě V - Evidence

K § 71 a 72

Ustanovení se zabývá další působností ministerstva, jako správce příslušných evidencí. Konkrétně řeší vedení evidencí ministerstvem týkajících se provozovatelů, osob vykonávajících bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, provozovatelů, kterým byla licence odňata, pozastavena nebo zanikla anebo kteří oznámili ministerstvu ukončení podnikání v oboru komerční bezpečnosti, žadatelů o vydání licence, kterým tato nebyla vydána a zahraničních osob, které dočasně, příležitostně nebo ojediněle vykonávají soukromou bezpečnostní činnost na území České republiky.

Díky vedení příslušných evidencí ministerstvem bude mít každý možnost ověřit si potřebné údaje týkající se žadatelů o vydání licence a provozovatelů. Tam, kde je to výslovně uvedeno ministerstvo evidence zveřejní a umožní dálkový a nepřetržitý přístup do těchto evidencí. Naopak u evidencí, u nichž není zveřejnění výslovně zmíněno, nebude veřejný přístup možný.

§ 72 se dále zabývá obsahem těchto evidencí (rozsah údajů vedených v evidencích), který se do jisté míry liší podle toho, o jakou evidenci se jedná, jakož i způsobem přístupu k těmto informacím.

Ustanovení § 72 rovněž řeší lhůty k předávání a uchovávání údajů v evidencích.

K Hlavě VI - Společná ustanovení o spolupráci

K § 73

Jak jsme již uvedli ve zvláštní části důvodové zprávy k § 1, návrh zákona nemění dosavadní postavení soukromých bezpečnostních služeb v systému vnitřní bezpečnosti.

Nicméně s ohledem na aktuální vývoj bezpečnostní situace v Evropě, na jiných kontinentech, ale i v samotné České republice, resp. budoucí možné trendy v předmětné oblasti, předkladatele návrhu zákona považuje za nutné a přínosné vytvořit mechanismus případné koordinace činnosti, resp. praktických postupů soukromých bezpečnostních služeb ve vztahu k Policii České republiky, která je jimi obvykle přivolávána na základě podnětů a zjištění vzniku protiprávního stavu k řešení vzniklé situace.

S tímto cílem se navrhuje nastavení takových mechanismů, které by umožnily operativní a efektivní řešení vzniklé problémové situace. Prostředkem k nastavení parametrů vzájemné pomoci a nástrojů k jejímu naplnění by se mohla stát koordinační dohoda, dobrovolně uzavřená mezi místně příslušným krajským ředitelstvím Policie České republiky a soukromou

bezpečnostní službou/soukromými bezpečnostními službami. Je však nezbytné, aby s případnou spoluprací mezi provozovatelem soukromé bezpečnostní činnosti a místně příslušnou Policií České republiky souhlasil také vlastník střeženého objektu.

Nezbytnost zakotvení takové možnosti do právního řádu České republiky vyplývá zejména ze situací, kdy soukromé bezpečnostní služby se podílejí na ochraně osob a majetku v místech, kde hrozí vyšší míra nebezpečí narušení pořádku, případně při ochraně kritické infrastruktury. V těchto případech považuje ministerstvo za potřebné, aby dotčené subjekty předem dohodly vzájemný postup při předcházení ohrožení objektů, míst, osob a majetku, jakož i při jejich samotném přímém ohrožení. Návrh zákona nespecifikuje přesně a podrobně, jaké konkrétní činnosti zejména na straně provozovatele mají být koordinační dohodou přesně upravovány. Je zde ponechána smluvní volnost stranám této dohody a mimo jiné si mohou v předmětu dohody upravit nástroje postupu i v takých případech, kdy například zaměstnanci provozovatele narazí na osobu, o které je veřejně známo, že se jedná o osobu pohřešovanou nebo hledanou (viz <https://aplikace.policie.cz/patrani-osoby/Vyhledavani.aspx>).

K § 74

Jedná se o ustanovení řešící principy vzájemné spolupráce ministerstva a orgánů veřejné moci v oblasti plnění úkolů podle návrhu zákona. Zásadním předpokladem této spolupráce je respektování limitů této spolupráce, nastavených režimem speciálních zákonů upravujících působnost a pravomoc jednotlivých orgánů veřejné moci. Jinými slovy, navržené ustanovení nepředstavuje nepřímou novelizaci jakéhokoliv, v předchozí větě, zmíněného právního předpisu.

Toto ustanovení není rozšiřujícím ustanovením ve vztahu k § 22 a násl. týkajícím se řízení ve věci licence podle návrhu zákona. Dotčené subjekty se tedy nemusí obávat toho, že tímto ustanovením by byly prolomeny jasně vymezené podmínky spolupráce podle ustanovení návrhu zákona zmíněných v předchozí větě.

K Hlavě VII - Přechodná a zrušovací ustanovení

K § 75 až 78

Za účelem zachování kontinuity výkonu stávajících činností v oblasti soukromých bezpečnostních služeb a možnosti bezproblémového (zejména z časového hlediska) zavedení ustanovení nového zákona do praxe, byla navržena odpovídající právní úprava přechodných ustanovení.

K § 79

V tomto ustanovení jsou vyjmenovány části předpisů, které se, v souvislosti s přijetím navrhované nové právní úpravy v oblasti soukromých bezpečnostních služeb, zrušují.

ČÁST DRUHÁ - Změna zákona o živnostenském podnikání

K § 80

Vzhledem k tomu, že výkon soukromé bezpečnostní činnosti bude nadále upraven výhradně zvláštním zákonem, je třeba tuto činnost zařadit do výčtu činností, které nejsou živnostmi a dále dosavadní úpravu obsaženou v živnostenském zákoně v přílohách k zákonu č. 3 a 5 zrušit.

ČÁST TŘETÍ - Změna zákona o správních poplatcích

K § 81 a 82

Stát bude nadále povolovat výkon soukromé bezpečnostní činnosti podle návrhu zákona. V dané souvislosti je třeba zachovat kontinuitu podnikání podle stávající i navrhované právní úpravy, což se týká i oblasti správních poplatků.

S vydáním a změnou rozhodnutí o udělení licence bude spojena řada personálně, ekonomicky i administrativně náročných kroků, které je nutno snížit, z pohledu nákladů státu, na únosnou úroveň. Proto se nově stanoví správní poplatky za příslušné správní činnosti ministerstva.

Při stanovení výše správních poplatků vycházelo ministerstvo ze zásady co nejmenšího finančního zatížení podnikatelů. Návrh zákona nemůže vytvářet umělé překážky vstupu do podnikání v oblasti komerční bezpečnosti.

Jako ekonomickou pobídku lze chápat snížení správního poplatku na polovinu u osob, které podle stávající právní úpravy podnikají a podle navrhované nové právní úpravy budou podnikat v oblasti komerční bezpečnosti.

Současně formou přechodného ustanovení (§ 75 odst. 7 návrhu zákona) se předpokládá, že stávající podnikatelé, kteří jako držitelé státního povolení k provozování živnosti „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ podle živnostenského zákona, nebudou chtít nadále vykonávat tuto činnost podle návrhu zákona, ale budou chtít nadále vykonávat živnosti řemeslné (zámečníci, truhláři, nástrojaři atd.) nebudou muset při zřízení nové řemeslné živnosti platit správní poplatek, pokud byli držiteli této živnosti ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Výsledná podoba této části návrhu zákona byla zpracována na základě konzultací s Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem průmyslu a obchodu.

ČÁST ČTVRTÁ - Změna zákona o Policii České republiky

K § 83

S odkazem na ustanovení Hlavy VII, § 73, upravující možnost uzavření koordinační dohody mezi příslušným krajským ředitelstvím Policie České republiky a soukromou bezpečnostní službou/soukromými bezpečnostními službami při jejich výkonu soukromých bezpečnostních činností ochrana osoby a majetku a ochrana majetku ve zvláštních případech je třeba, z legislativně technického hlediska upravit i zákon o Policii České republiky. Tím se zamezí tomu, aby § 83 návrhu zákona byl nepřímou novelou zákona o Policii České republiky.

ČÁST PÁTÁ - Změna zákona o volném pohybu služeb

K § 84

Vzhledem k tomu, že soukromé bezpečnostní činnosti nejsou zařazeny mezi živnosti, je třeba je vyloučit z působnosti tohoto zákona.

ČÁST ŠESTÁ- Účinnost

K § 85

S ohledem na očekávanou délku legislativního procesu se navrhuje odpovídající stanovení účinnosti nové právní úpravy.

Rovněž tak je třeba vzít v potaz nezbytnost přípravy několika velmi složitých a rozsáhlých prováděcích předpisů (vyhlášky), které musejí být podrobeny běžnému legislativnímu procesu, přičemž některé z nich budou technickým předpisem, což předpokládá také proces notifikace.

Dalším důvodem je i nezbytnost přípravy technického zázemí nového pracoviště ministerstva, spočívající zejména ve zřízení nových informačních systémů ministerstva (evidence vedené ministerstvem) a jejich propojení s ostatními informačními systémy veřejné správy za účelem výměny informací podle návrhu zákona.

Stejně jako v předchozím případě (prováděcí vyhlášky), nelze práce na vzniku a propojení informačních systémů zahájit dříve (například v průběhu legislativního procesu), protože je třeba „znát“ výslednou podobu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů schválenou Parlamentem České republiky.

V případě vzniku nových a propojení všech informačních systémů je pak třeba vzít v potaz i nezbytnost event. vyhlášení výběrových řízení, což opět nelze reálně zvládnout v řádu týdnů.

K přílohám č. 1 až 5

Příloha č. 1 obsahuje tabulku, obsahující výpočet administrativní zátěže pro jednoho provozovatele soukromé bezpečnostní činnosti (malý podnik do 50 zaměstnanců) z pohledu všech možných administrativních činností podle návrhu zákona, které by hypoteticky mohly nastat v jeden okamžik.

Příloha č. 2 obsahuje tabulku, obsahující výpočet administrativní zátěže osob (PO i FO) při registraci k bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech. Počet osob je kvalifikovaným odhadem, protože není v současné době určit počet osob, které se v budoucnu hodlají registrovat.

Přílohy 3a a 3b obsahují tabulky, obsahující výpočty administrativní zátěže na všechny (předpokládané) provozovatele soukromé bezpečnostní činnosti spojené s vydáním licence. Předpokládané počty provozovatelů pak vycházejí z údajů o současném počtu podnikatelů v oblasti soukromé bezpečnosti.

Příloha č. 3c obsahuje tabulku, obsahující výpočet administrativní zátěže osoby při ověření fyzické zdatnosti osob k zajištění výkonu bezpečnostní činnosti.

Příloha č. 4 obsahuje tabulku s přehledem excesů při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Přehled obsahuje datum, místo, popis negativní události a rozlišení, zda se jedná o událost při výkonu soukromé bezpečnostní služby nebo o navrhovaný výkon soukromé bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě. Tabulka obsahuje údaj o povaze excesu, v případě, že se jedná o trestnou činnost, je označena, jakého je tato činnost druhu např. majetková, násilná apod.

Příloha č. 5 obsahuje tabulku s přehledem právní úpravy soukromých bezpečnostních služeb ve vybraných zemích Evropy. Přehled obsahuje název státu, skutečnost, zda je v tomto státu upravena soukromá bezpečnostní činnost zvláštním zákonem, název tohoto zákona, forma oprávnění k výkonu bezpečnostní činnosti, údaj, na jakou se vydává doba, zda zákon upravuje bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupném místě, zda zákon upravuje samosprávnou komoru. Kde to bylo možné, je uveden i odkaz na webové stránky s úplným zněním daného právního předpisu. Tabulka obsahuje i přehled zemí, kde je podnikání upraveno obchodním, respektive živnostenským zákonem. Jedná se o přehled orientační, tam kde jsou uvedeny pozitivní údaje, tam byly dohledány. Negativní údaje nemusí kategoricky znamenat absenci daného údaje, ale také skutečnost, že se ji nepodařilo předkladateli dohledat nebo spolehlivě ověřit z důvodů jazykové bariéry.

Přehled příloh důvodové zprávy

- Příloha č. 1 Výpočet administrativní zátěže malého podniku do 50 zaměstnanců
- Příloha č. 2 Výpočet administrativní zátěže osob při registraci k bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu na veřejnosti přístupných místech
- Příloha č. 3a Výpočet administrativní zátěže všech potenciálních provozovatelů podle MV v počtu 6929 osob (PO i FO)
- Příloha č. 3b Výpočet administrativní zátěže všech potenciálních provozovatelů podle MPO v počtu 16191 osob (PO i FO)
- Příloha č. 3c Výpočet administrativní zátěže osoby při ověření fyzické zdatnosti osob k zajištění výkonu bezpečnostní činnosti
- Příloha č. 4 Přehled excesů při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti
- Příloha č. 5 Přehled právní úpravy soukromých bezpečnostních služeb v Evropě

V Praze dne 27. dubna 2020

Předseda vlády:
Ing. Andrej Babiš v. r.

1. místopředseda vlády a ministr vnitra:
Jan Hamáček v. r.